COLECȚIA SFINX 74

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

ION TIPSIE

În drum spre oraș

EDITURA MILITARĂ

ION TIPSIE

ÎN DRUM SPRE ORAŞ

EDITURA MILITARĂ

1986

VERSIUNE ELECTRONICĂ V1.0

PARTEA I.....4
A fost zi, a fost noapte.....4
Purtaţi-vă cu mine fără emoţii!.....4
Noaptea, la „Ultimul leu”.....23
De-o fi să mor, să nu-mi spuneţi că-i adevărat!.....30
O tonă de declaraţii pe cap de detectiv.....37
O brună apetisantă a pus ochii pe mine.....52
Azi să nu vă îndrăgostiţi de mine!.....67
Fiecare cu cadavrele noastre!.....73
Autorii între „da” şi „nu”.....83
Căutăm provincia.....87
PARTEA A II A.....90
Nunta.....90
Un oaspete incomod.....90
Jurnalul lui Ion Preda.....120
Noaptea în pădure.....186
Ciocârlia din zori.....232
PARTEA A III-A.....251
Enigmă fără glorie.....251
Un anume soi de cacialma.....251
Sorry, darling!.....255
EPILOG.....268
(Daţi-mi voie să merg la culcare!).....268

PARTEA I

A fost zi,
a fost noapte

Purtaţi-vă cu mine fără emoţii!

De-a dreapta şi de-a stânga şoselei, se aliniau lanurile nesfârşite de grâu auriu, întrerupte – din loc în loc – de verde-cenuşiul viitoarelor recolte de porumb, soia. Sfeclă şi ricin. Floarea soarelui, semeaţă, ne fixa din depărtare cu farurile corolelor galben-portocalii, în jurul nostru stăruia zumzetul general de motoare, de frunze legănate de briza ce se strecura lansat prin şirurile de plopi canadieni, străjuind şoseaua ca la marile parăzi, şi de albine în zbor picant spre bălaia floare a soarelui, alb-violaceele petale ale soiei şi albul coleandrului ce spuzea versanţii şoselei care tăia Bărăganul în două.

Soarele îmbăia argintiu orizontul, cenuşiul şoselei se derula vertiginos prin măreţia verde-alb-aurie a câmpiei vecină cu azuriul spaţiului care se aşeza ca o cupolă de sticlă peste Bărăganul mărginit, în stingă noastră, sub buza dealurilor Ialomiţei, de întunecatul verde al luncii unduitoare de sălcii, plopi şi arini.

Pe-aici, cu ani în urmă, zburdau ciulinii purtaţi de avangarda viscolelor, în amurguri ceţoase de toamnă pustie. De-a stânga şi de-a dreapta noastră, recoltele

acopereau amintirea pârloagelor timpului trecut. Pieriseră tufişurile de cătină şi porumbe, plasele încâlcite ale mărarilor. Mai aminteaude cele trecute doar buturugile răzleţe de pe marginea şoselei care tăia câmpia cuprinsă de păienjenişul aspersoarelor ce pulverizau apa Dunării. Mii de curcubee, născute din puzderia stropilor de apă pulsaţi de pompele sistemelor de irigaţii, îmbrăţişau holdele, într-o horă fluidă, de o măreţie aparte.

Cu mulţi ani în urmă, goneam pe aceeaşi şosea, în aceeaşi direcţie, dar în alte condiţii, într-o vreme când dropia cunoştea dezmorţirea din molateca inerţie a acestor locuri unde nu se întâmpla mai nimic. Venise, aşadar, timpul aflării altui rost pentru întinderile ce nu-şi dovediseră încă, pe de-a-ntregul, rodnicia, al schimbării înfăţişării, alături de marile prefaceri ale ţării.

Curgea soarele în mlaştini când am ajuns la „Broscoiul verde”, pe buza galbenă a Dunării. Pretutindeni se aflau numai invitaţi, dădea impresia ungi reuniuni de familie din lumea mafioţilor. Am băgat de seamă că eram singurul client independent, venit să huzurească fără companie. Singur, pe naiba! Pentru că nu vreau să vă induc cu totul în eroare, aveam – totuşi – în preajmă trei suflete de pe ogorul folcloric: Didina, celebra guristă de la Didileaua, însoţită de doi bravi instrumentişti, ambii fiind colegi ai Didinei, la Didileaua, unul baterist şi celălalt – acordeonist. Spuneam că-s „singur”, în sensul că aveam doar companioni ocazionali, culeşi de pe şosea, de lângă Cotul lui Drăgan.

Din S până la „Broscoiul verde”, eu – la volanul Wartburgului, conducând ca-n „şoferii iadului”, iar ei – luând atitudine din instrumente sau oral, am zburat pe notele mobilizatoare a tot soiul de cântece de entuziastă petrecere, ca la nunţile cu dar.

Câteva clipe mai târziu, pe platoul fostei intrări către bac şi-a făcut apariţia păcănind, ca motorul unei mori de la ţară, un străbunic metalic al Wartburgului, un soi de trăsură cu motor, scoasă din cine ştie ce şopron. Strălucea tăblăria de-ţi luaochii, semn că proprietarul era conştient de valoarea

realizată de trecerea anilor şi-şi întreţinea cu străşnicie antichitatea. Spiţele de lemn, lăcuite proaspăt, luceau asemeni restului pieselor, dându-i un aer de eleganţă stranie.

De la volan s-a rostogolit pe platou un bărbat scund, rotofei, blond spălăcit, cu o jumătate de secol în cârcă, dar sprinten. În ton cu maşina veterană, îi străluceau ochelarii cu lentilele ca două funduri de sticlă de sifon.

— Te rog, iubito!

Brunelor, ce mi-a fost dat să observ! Din limuzina antică a păşit graţios o creolă superbă, subţire şi zveltă, ca o gazelă, îmbrăcată într-o rochie de bal, perfect mulată pe o siluetă de invidiat. Cozile-i şerpuiau pe piept, precum bicele zbirilor...

Instantaneu, mi-au venit în minte versurile unui cântec din vestul sălbatic:

„Dar iată, în *sunet de cimbale*
Venea o diligenţă – agale
Ce aducea cu ea, din California,
O prea frumoasă fată de şerif.”

Am fixat-o ca hipnotizat şi, pe lângă urechi, mi s-au risipit cuvintele de cobe pronunţate de Didina:

— Dom’şef, nu-i pentru matale!

Creola a pornit la braţ cu mititelul rotofei, ochelaristul de vârsta tatei, direct spre noi.

„Şi-avea un mers uşor
Ca pasărea în zbor.”

Îmi răsunau în minte cuvintele melodiei din vest.

— Nu-i pentru matale! mi-a repetat Didina peste umăr, tristă, ca la căpătâiul unui mort.

Am pornit în întâmpinarea ei, ca spre un eşafod hipnotic.

N-aş vrea să se creadă că mă dau în vânt după brune; dar nici bine nu mi-ar şade să afirm că această categorie nu mă stimulează. Doamne fereşte. Eu sunt sincer cu toată

lumea în astfel de privinţe. Chiar şi cu şefii! Dacă propriul meu şef va avea curiozitatea să mă interpeleze „Fiule, este sau nu adevărat că ţi-a sucit capul o brună la «Broscoiul verde»?” Știţi ce voi spune? „Da!” Poate, din punctul ăsta de vedere, sunt o excepţie. Recunosc, nu cea mai bună!

— Vă cunoaşteţi? a tresărit ochelaristul, sesizând atitudinea mea în raport cu bruna ameţitoare. Te rog să mi-l prezinţi!

— Locotenent Rujan! m-am grăbit să le spun cine naiba sunt eu, ca nu cumva creola să-şi scotocească memoria un ceas şi încă inutil. Vă rog să-mi permiteţi să vă aduc la cunoştinţă că sunt un incorigibil îndrăgostit de frumos!

Şi când am spus asta, creola m-a filtrat printre genele-i lungi, studiindu-mă critic.

— Interesant, interesant! a apreciat ochelaristul ambiguu, mai mult pentru conversaţie.

— Aveţi o maşină teribilă! m-am grăbit să le risipesc nedumerirea, gest care nu i-a convins prea tare, mai ales că vorbeam despre limuzina lor. Însă privirile-mi rămăseseră acroşate pe bruna în rochie de bal.

— Încă nu am făcut un inventar al admiratorilor, dar – în orice caz – au fost mulţi înaintea dumneavoastră! m-a informat, tot în doi peri, ochelaristul rotofei, lăsându-mă să cred că răspunsul este formulat atât pentru dragostea mea închinată maşinilor vechi, dar şi creolei cu figură de indiancă pregătită pentru recepţii. Ne bucurăm că am cunoscut încă un competent admirator al obiectelor ce merită atenţie!

Şi cu asta, mi-a dat de înţeles că ar cam fi cazul să ne vedem de-ale noastre.

— Respectele mele!

— Încântaţi de cunoştinţă! La revedere, domnule!

Asta a spus-o creola, pe un ton de indiferenţă atât de profundă, încât musai că te umple de tristeţe. Ceea ce mi s-a şi întâmplat, aducându-mă într-o stare de jalnică tristeţe, de parcă aş fi avut un mort în familie. M-am rezemat cu partea posterioară de Wartburgul împrumutat de la colegul

meu de profesie, Sorescu, şi m-am mulţumit să-i urmăresc de la distanţă, îndepărtându-se către intrarea la „Broscoiul verde”: ea – dreaptă, unduitoare, semeaţă, conştientă de propria-i frumuseţe şi-n consecinţă pregătită să tulbure firile mai sensibile; el – important, plin de sine, păşind grăbit să ţină pasul cu ea, acţiune ce-i antrena toţi muşchii şi toate fleicile de grăsime, vizibile prin costumul său de ceremonii, croit fără cusur de un maestru care-i studiase atent fizicul durduliu.

Acum, fie vorba între noi, mă încerca senzaţia omului buzunărit de economiile pe zece ani şi, zău, aveam motive să privesc a pagubă ciudata pereche. Asemenea membri de familie se caută cu pasiune de arheolog şi dăruire de cartofor pregătit să joace chiar şi în pagubă. Ceea ce nu-mi prea permit!

„Ei, fir-ar al naibii, Didina are dreptate! Nu-i pentru tine, dom’şef!”, mi-am atras atenţia, dezlipindu-mă de pe capota Wartburgului, pentru a-mi purta organismul în direcţia restaurantului înconjurat de Dunăre şi mlaştini, acolo unde dispăruseră Didina şi instrumentiştii de la Didileaua, apoi creola şi grăsunul cu ochelari şi costum de protocol.

Am pornit deci spre „Broscoiul verde” fără prea mult chef de viaţă, presimţind că nu mai e loc şi pentru mine pe acest petic de planetă. Şi intuiţia mea s-a dovedit a fi de foarte bună calitate; „metri” ăla al lor, şeful cârciumii. Mi-a ieşit în întâmpinare, luxându-şi mâinile cu disperare:

— Ne pare rău, nu mai avem locuri! Localul este închiriat pentru o sindrofie intimă. Comandă anticipată de multă vreme... ne pare tare rău!

Şmecher mare! „Comandă anticipată de multă vreme!” Răbdătoare mai sunt bietele noastre urechi! Mare minune că n-a spus că-i rezervat localul încă din antichitate.

— Hai, nu-ţi mai rupe mâinile atâta, că rămâi schilod, l-am salvat degrabă, arătându-i legitimaţia. Sunt flămând de-mi dau duhul şi scuzele tale nu-mi potolesc foamea de nota zece. Vezi ce ai comestibil prin bucătăria aia a voastră şi fă-mi loc pe-un colţ de masă undeva, să-mi completez

necesarul de calorii! Aştept o veste menită să-mi susţină optimismul.

— Vai, dumneavoastră vă bucuraţi de toată stima noastră! a lăsat-o responsabilul mai moale, dar precis ocărându-mă discret în adâncul conştiinţei sale de comerciant călit. Vă rugăm, poftiţi, dar în salonul mare e imposibil să vă stăm la dispoziţie. E închiriat de oaspeţii bucureşteni... Poftiţi în separeu, deşi-i rezervat contra cost tot de ei, însă bănuim că nu veţi sta mult, ci doar atâta cât să mâncaţi, în aşa fel încât, atunci când domnii... tovarăşii, s-a corectat, au nevoie de acel refugiu intim, să nu le punem piedici.

„Metri”, un ins brunet, spilcuit, cu figură libidinoasă de comerciant pus pe ciubucuri, se zbătea ca o nevăstuică, încercând să-i împace şi pe bucureştenii veniţi să chefuiască, umplându-l pe el de parale, şi pe mine, cu care – bănuia – s-ar putea vreodată să dea ochi, într-o situaţie în care-i rezervam separeu în exclusivitate.

— Vă rog să mă trataţi ca pe-un consumator oarecare! i-am atras atenţia, pe un ton ce se-afla în vecinătatea stării când îţi sare muştarul. Dacă mai aveţi locuri în local – bine, dacă nu, salut! Ce rost au atâtea sacrificii?!

— Un loc se găseşte, bineînţeles! a continuat să mărească doza de receptivitate. Mai ales pentru dumneavoastră...

— Mai ales pentru mine vă rog să nu vă deranjaţi! Insist să mă trataţi ca pe un consumator obişnuit. De altfel, mă aflu în timpul meu liber şi am venit să-mi refac forţa de muncă, nu să o folosesc! Poartă-te cu mine fără... emoţii! l-am luat peste picior.

Uşile batante, de la intrarea în holul restaurantului în salon, erau date la perete. Vreo treizeci de persoane, cât am putut să apreciez dintr-o privire, erau aliniate în picioare, de-o parte şi de alta a unei mese amenajate de-a lungul salonului., în centru, în întâmpinarea pretenţioasei şi ciudatei perechi, grăsanul şi creola, veniseră un fotograf. Un operator de film şi doi tipi cu reflectoare portabile. Toţi

cei prezenţi, acompaniaţi de Didina şi instrumentiştii de la Didileaua, cântau „Mulţi ani trăiască!”

Impresionant şi mobilizator!

— Vă rugăm, pe aici! continua să facă pe amabilul responsabilul restaurantului, vizibil grăbit să scape de mine, pentru a fi prezent la festivităţile din salon, cu zâmbetu-i profesional şi temenelele care-i sensibilizează pe cei ce plătesc. Separeul, este, momentan (a subliniat, ca să ştiu că nu-i pentru mult timp), la dispoziţia dumneavoastră.

M-a catapultat într-o încăpere cocheta, mochetată, cu pereţii tapetaţi şi ferestrele ascunse în spatele unor perdele de cinci tone. Mobilierul bine ales, lampadarele stinse, un şir de lumânări pe masa din mijloc, flori în vaze... dădeau impresia unui cuib pentru chefuri intime organizat celor sfâşiaţi de acea boală domnească numită astenie.

— Vă rugăm, luaţi loc! Poftiţi un chibrit!

— Ce să fac cu el? Trebuie să-mi pun foc?

— Glumiţi, desigur! s-a alintat nervos responsabilul, făcând semn unui ospătar să se deranjeze până la noi. Chibritul vă trebuie să aprindeţi lumânările.

— „Metri”, am venit aici să mă pricopsesc cu câteva calorii, nu să mă înmormântez! Păstraţi lumânările pentru bunicile personalului din subordine. Vreau să aud cu propriile urechi la ce se poate aştepta stomacul meu atotcuprinzător.

— În principiu, ce aţi dori?

— Chiar şi un picior de masă la frigare! Cu o singură condiţie: să fie proaspăt!

— Pe domnu’... tovarăşu’, s-a corectat degrabă în direcţia ospătarului.

M-a lăsat în grija lui, năpustindu-se în salon, de parcă ar fi avut mărăcini sub tălpi.

— Mâncare gătită...

— De la ea am plecat! i-am precizat ospătarului.

— Atunci, ce? întrebarea şi-a pus-o sieşi. Ia să vedem, a început parcă a fi consultat un meniu mare cât biblia. Deci, ce avem?... îşi chinuia biata memorie... Avem rinichi...

— În suc propriu?

— Nu, domnu'... tovarăşu'! l-a imitat pe responsabil: Ştiu eu ce să vă spun...?

— Să mă car?

— Nu, nu... Mă gândeam ce avem...

— Creier aveţi? l-am întrebat repede.

— Nu! a exclamat surprins.

— Mi-am dat seama!

Cam tăntălău tipul, dar a priceput că-s pus pe glume şi a făcut o figură cum arată numai gogoşarii în oţet. M-am îndreptat spre ieşire, convins că mă aflu în zi proastă, după priveliştea ameţitoare de pe platou, urmată de postura mea de oaspete neinvitat, îmi trecuse cheful de mâncare. Puteau să-mi aştearnă dinainte găleţi cu icre negre, n-aş fi dovedit nici cea mai nevinovată poftă.

I-am întors spatele, ieşind sub cerul liber, acolo unde convieţuiau Wartburgul împrumutat de la locotenentul Sorescu şi automobilul străvechi, numai ape şi fineţuri. Bătrâne, am alintat autoturismul, bătându-l cu respect pe capotă, aici nu-i de noi, cârciumarii ăştia au oaspeţi simandicoşi de la Bucureşti. Ne-am gătit degeaba să chefuim, distracţia nu-i pentru noi!

Am scos din portbagaj rezerva strategică de sandvişuri, termosul cu cafea şi legătura cu undiţe, apoi m-am îndreptat agale spre malul fluviului şi mi-am aşezat „bateria ucigaşă" în apele galben-gri. Apoi, m-am dedat dezmăţului cu parizer, salam de vară şi caşcaval. Peştii nu mă deranjau, ei se aruncă în cârlig doar în poveşti. Vor fi plecat la culcare, sau la odihnă în ape curate.

În dreapta, peste Dunăre, pierdut printre sălciile din mlaştini, soarele se pregătea să semneze condica de încheiere a socotelilor pentru ziua în curs. În jur, escadrile de ţânţari astenici pândeau momentul propice asaltului pe gâtul, mâinile şi picioarele mele.

Pe platoul de la bac s-a auzit, într-un târziu, tulburând amurgul, zgomotul unui tractor. Motorul acoperea bufnitul sacadat al bateriei din restaurant şi vaietele acordeonului.

— Băi Gică, trage rabla aia cu faţa spre şosea! răcnea cineva din echipaj.

Am întors capul şi am văzut câţiva mecanizatori în cămăşi şi pantaloni de salopetă, mişunând în jurul tractorului. Omul, cu un basc înfundat pe cap, vorbea răstit, ceea ce dovedea că le e şef, sau – cel puţin – un tip obişnuit să-şi impună autoritatea. Se grăbeau, băieţii, asta se observa din mişcări, atitudine şi vocabular.

Apoi, liniştea s-a reaşezat pe malul Dunării, chiar şi muzica din local a încetat emisia de zgomote! Câţiva ţânţari cu spirit de sacrificiu s-au înfipt în picioarele şi braţele mele. Nu i-am deranjat: după o zi aproape ratată, mi-ar fi părut rău să nu-i las măcar pe ei să se simtă bine.

— Tovarăşu'. Sunteţi amabil?

— Depinde!

Responsabilul îşi frângea iarăşi mâinile, frecându-le de parcă ar fi fost de cauciuc. Ceva din mina lui de „şef" se mai topise, obligându-l să mă abordeze ca de la egal la egal. Fac pariu că de data asta, s-au schimbat rolurile şi, deci, eu voi fi solicitat să-mi ofer serviciile!

— Avem nevoie de dumneavoastră!

— Ce s-a întâmplat? Vi s-a îmbolnăvit bucătăreasa?

Tipul s-a lăsat docil de pe un picior pe altul, hotărându-se, în interes propriu, desigur, să fie ceva mai flexibil cu mine, chiar dacă-i dispărea definitiv prestanţa prefabricată.

— Nişte ăia... nişte tractorişti ne deranjează!

— I-auzi? Şi ce fac?

— Vor să consume...

O spune pe un ton de parcă tractoriştii voiau să-i dezbrace în pielea goală.

— Îmi pare rău, eu nu sunt ospătar!

— O, nu despre asta-i vorba! Ştiţi, avem oaspeţi de la Bucureşti... Vor să se simtă bine...

— Străduiţi-vă! îl sfătuiesc.

— Asta şi facem, dar tractoriştii nu vor să plece.

— Înseamnă că au personalitate!

— Vă rugăm să ne ajutaţi!

— „Metri”, tractorişti, dacă tu nu ştii îmi face plăcere să te informez, sunt oameni ai muncii care trebuie trataţi cu ce vă solicită, conform meniului zilnic. Purtați-vă delicat şi plini de grijă cu ei, că aşa-i frumos, dar mai ales legal! Succes!

Tipul n-avea chef să plece.

— Scuzați-ne că nu am fost prea amabili cu dumneavoastră! A schimbat tactica.

— Nu are nicio legătură! l-am asigurat. Ceea ce vor tractorişti este absolut legitim. Dacă eu aş interveni pentru a-i scoate din local, aş comite un abuz, pentru care aş răspunde penal. Sper că am vorbit destul de convingător!

— Da, desigur! Numai că sunt, oarecum, agresivi!

— Au ucis pe cineva?

— Nu.

— Au lovit?

— Nici vorbă!

— Au injuriat?

Aici a făcut o pauză. Chibzuia un răspuns.

— Vorbesc urât... s-a decis.

— Probabil, vă cer să-i serviţi...

— Aţi intuit perfect!

— Păi, înseamnă că eu nu am ce căuta acolo!

— Oaspeţii de la Bucureşti insistă.

— Oaspeţii tăi de la Bucureşti să-şi ocupe locurile la mese şi să nu le interzică altor consumatori accesul în restaurant. Bănuiesc sincer că ai priceput!

— Chiar nu vreţi să faceţi nimic pentru liniştea noastră?

— Ba da, „metri”! am ridicat niţel tonul. Dacă tractorişti vin la mine să te reclame că nu vrei să-i serveşti, voi fi obligat să-ţi întocmesc imediat dosar pentru refuz de serviciu legalmente datorat. Roagă-te lui dumnezeu să nu le treacă prin cap aşa ceva, căci vei avea precis necazuri, „metri”! Hai, scuteşte-mă de prezenţă, şi-aşa mi-ai răpit o sumedenie din timpul meu liber!

S-a străduit să-mi demonstreze că nu-i tare de cap! Dar n-au trecut nici zece minute şi în spatele meu am auzit, un

foşnet ciudat, acompaniat de un clămpănit de pantofi cu cui, dezmorţindu-mă din dulcea trândăveală ce mă cuprinsese pe malul fluviului.

— Vă deranjez?

Daţi-mi voie să vă spun că tot sângele din sistemul meu circulator a intrat în viteză. Căci vocea, chiar dacă nu eram obişnuit cu ea, am bănuit spontan, nu putea fi decât a creolei ce cu priveliştea-i apetisantă îmi dăduse peste cap tot programul zilei mele *libere!*

— Vă deranjez? a insistat.

— Pe mine, nu! i-am adus la cunoştinţă. Doar pe ţânţari îi întrerupeţi de la cină! am arătat spre puzderia de insecte staţionate pe mâini şi picioare.

— Pot să vă adresez o rugăminte?

— Încercaţi, am încurajat-o.

— Regret că vin să vă cer ajutorul într-o problemă care e neplăcută, a reluat timid, deşi nu cadra cu atitudinea e dominantă. Îmi permiteţi?

— Purtaţi-vă cu mine fără emoţii! am îndemnat-o ridicându-mă în picioare.

Nu mă mai studia, filtrându-mă printre gene, cum a făcut în prima clipă când am cunoscut-o. Dimpotrivă, o tristeţe fără margini îi domina privirea, convingându-mă că intervenţia ei era cu adevărat serioasă şi, deci, musai să-i vin în ajutor, chiar dacă mă aflam în timpul meu liber.

— Vă rog să o faceţi pentru mine! a reluat pe un ton tragic, apt să tulbure şi pietrele, darmite un biet om al muncii care, în compania unor asemenea brune, se pierde încât nu-l mai găseşti nici cu detectorul de mine.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră! m-am oferit să fiu pe plac, aruncându-mă fără să ştiu într-o afacere din cale-afară de nenorocită.

*

În salonul restaurantului, Didina şi instrumentiştii de la Didileaua luaseră pe loc repaus, pe motiv de forţă majoră, lăsându-i pe oaspeţii de la Bucureşti să se ciorovăiască în

voie cu tractoriştii. „Oaspeţii”, vreo cincisprezece perechi, echipaţi cu tot ce aveau mai de soi pe acasă, contrastau izbitor cu ţinuta mecanizatorilor plini de praf şi motorină, neraşi şi nepieptănați.

În capul mesei, înconjurat de tractorişti, mititelul rotofei făcea eforturi disperate să iasă din încurcătură. Pe scaunul de alături, unde bănuiam că sălăşluise – până atunci – creola, se aşezase unul dintre intruşii îmbrăcaţi în salopete, cel cu bascul înfundat pe cap.

— Tăticu’, mie îmi spui scurt! Da’, scurt, fără baliverne multe, că nu servesc, de ce l-ai nenorocit pe amărâtu’ ăla de şefu’? De ce, mă caltaboşule? Hai, deschide pliscu’!

— Tovarăşi, vă rog să dovediţi o înaltă conştiinţă, aşa cum se pretinde unor oameni ca dumneavoastră...

— Auzi, tăticu’, pe mine nu mă lua cu frecţii d-astea că nu merge! Eu sunt motorist de brazdă, la mine bărbile nu ţin! Scurt! E, băi Gică? i-a cerut consimţământul unui tractorist înalt şi ciolănos, cu nas mare şi ochii înfundaţi în orbite. Tăticu’, scurt!

Tractoriştii erau ameţiţi. Prezenţa lor îi stupefiase şi-i lipsise de iniţiativă pe însoţitorii personajului important, durduliu şi cu ochelari cu lentile groase, aidoma fundului sticlelor de sifon. Femeile, livide şi transpirate de emoţie, exclamau strident, cramponându-şi mâinile de hainele bărbaţilor din preajmă, rămaşi într-o atitudine de dobitocie perplexă.

— Noi am încercat să ne facem datoria, mi-a vorbit important şi cu o stăpânire de sine prefabricată responsabilul restaurantului, „metri” cel brunet şi spilcuit şi uns cu alifiile funcţiei, însă ne-au tratat cu brutalitate.

„Metri” mi se alăturase mie şi creolei, ca o umbră. Am înţeles că un ospătar care încercase să-i lămurească pe tractorişti să plece, s-a pricopsit cu un dos de palmă, trimiţându-l direct în hol, prin uşile batante. Gestul, altfel bine executat, făcuse impresie, obligându-i pe cei prezenţi să renunţe la orice inițiativă.

Singurii intreprizi erau fotograful şi operatorul de film:

înregistraseră sonor şi pe peliculă toată scena ce se consuma sub privirile mesenilor. Alături de ei, un tip la vreo douăzeci şi cinci de ani, cu figură de sportiv ratat, beat de-a binelea, desigur unul dintre oaspeţi, se amestecase printre tractorişti, luând haotic atitudine când în favoarea mecanizatorilor, când în cea a ochelaristului aflat la ananghie.

— Sir, nu-i *fer-plei* să-i duci pe flăcăii ăştia cu gargară! Ei ştiu una şi bună. De ei nu scapi! Răspunde-le la întrebări, sir, ce ne-ai invitat aici să murim de sete şi de foame?! Flăcăi, boss-ul are o jenă, nu-l mai chinuiţi că a rămas surdo-mut! se întorcea către mecanizatorii puşi pe harţă. Doamne-dumnezeule, unde-i paharul meu? Sir, beau dintr-al dumitale! Hai. Zău, ce naiba, fii şi dumneata sincer cu flăcăii ăştia, că ne strică tot cheful! Măi flăcăi, pentru numele lui Dumnezeu, boss-ul ne lasă pe toţi baltă şi-i mai mare păcatul... El plăteşte!

— Tedi, ia-ţi o sticlă şi treci la colţ! Bea în pace! i-a poruncit creola.

— Seniora, un cetăţean de teapa mea, în afară de pâine mai are nevoie şi de circ, pe dumnezeul meu! Iată spectacolul, cum aş putea să-l evit?

— Tedi, aici e o treabă foarte serioasă şi nu-i cazul să fii cabotin!

— Seniora, vă rog să nu jigniţi o celebritate în declin...

Creola i-a adresat o privire dispreţuitoare, apoi l-a abandonat, revenind la mine cu un zâmbet amabil şi îndatoritor. Avea ceva de om încurcat şi aflat în pragul unei nefericiri foarte profunde. Când observ toate acestea la o brună pur-sânge, mă tulbur din cale-afară. Parol!

— Vă rog să interveniţi, se pot întâmpla evenimente foarte neplăcute! m-a avertizat cu delicateţe, arătându-l pe mecanizatorul cu bascul înfundat pe cap, aşezat pe scaunul ei, lângă ochelaristul rotofei.

Avea dreptate, mecanizatorul ţinea în mâna dreaptă o cheie franceză, pe care o agita semnificativ pe sub nasul acestuia, iar cu cealaltă mână îl mângâia batjocoritor pe

umăr. Era clar, tractoristul se simţea stăpân pe situaţie şi-şi permitea să dispună de adversar.

— Ce-ai avut, mă, cu şefu', de l-ai băgat în mormânt? Să nu spui că nu ştii despre ce te întreb, că nu plec de-aici până la revelion! Şefu' era băiat bun, cinstit, cumsecade...! Ştiai asta, dar nu te-ai lăsat până nu l-ai nenorocit. Vorbeşte, tăticu'! Uite la scula asta pe care, dacă ţi-o trântesc peste mestecătoare, îţi sar dinţii ca boabele de pe ştiuleţi, crede-mă, ce dracu?!

Mda, atmosfera era foarte încinsă, brunelor!

— V-am spus eu că-i nevoie de prezenţa dumneavoastră?! mi-a suflat parşiv „metri".

— Nu mai face pe înţeleptul! Te orientezi şi tu după evenimentul de ultimă oră. Când ai venit la mine, mi-ai spus că-i în dispută pofta tractoriştilor de a mânca. Observ că nu de mâncare este vorba, ci de... mâncătorie. Altă salată, „metri"! Dacă-i conduceai pe mecanizatori în separeu şi le satisfăceai pretenţiile, la această oră, băieţii combăteau în legea lor! Apoi îşi vedeau de drum fără a vă oferi spectacolul ăsta nenorocit.

— A fost imposibil!

— Imposibil, pe naiba! Până şi pe mine m-ai expediat, deşi prevedeai că amabilitatea – cu toate că eu nu mă las dus de nas – manifestată în prezenţa unui om al legii, este de multe ori recomandată. Dacă pe mine m-ai trimis la plimbare, îmi imaginez cum te-ai purtat cu ei. Nu eşti un comerciant de calitate, „metri"! Bagă la cap!

Uşoara vânzoleală stârnită în jurul meu a atras atenţia mecanizatorilor.

— Ai treabă cu cineva, nenică? m-a intervievat tractoristul înalt şi ciolănos, cu ochii afundaţi în orbite, sesizând prezenţa mea ce contrasta cu a petrecăreţilor. Dacă vrei să bagi în tine, linge-te pe bot, că ăştia, i-a arătat pe ospătari şi responsabil, nu vor să aibă de-a face cu noi!

— Băieţi, am început prudent, sunt locotenentul Rujan...

— Cum ai spus? Cum aţi spus? s-a corectat.

— Locotenentul Rujan!

— Eu sunt tractoristul Gică! Mecanizator de brazdă! Vreţi consultaţii pe teme agricole?

Hait, intru în cursuri de agronomie!

— Disciplinare! am precizat. Ce se întâmplă aici contravine ordinii şi liniştii publice. Dacă aveţi poliţe de plătit, o puteţi face pe cale justiţiară, dreptatea urmând a fi împărţită de cei în drept.

O cucoană cam la patruzeci de ani, plinuţă, dar apetisantă, s-a desprins de lângă un bărbat micuţ şi elegant, albit pe la tâmple, cu ochii încercănaţi şi pleoapele inferioare atârnând în pungi de piele. Mi-a venit în întâmpinare, punându-mi la dispoziţie un surâs siropos.

— Domnule locotenent, vă mulţumim. Cât ne costă? Mircea, i-a strigat micuţului elegant cu cearcăne, banii! Banii, Mircea! a reluat strident.

— Tovule, mi s-a adresat tipul cu alură de sportiv, lasă-i dracului de bani. Culcă-te cu tipa şi, de dragul ei, Mircea o să-ţi mulţumească până la adânci bătrâneţi. Dacă-i iei banii, Mircea face hepatită! Magda. Dezbracă-te, dragă!

— Tedi, eşti un măgar! l-a repezit fără răutate, alintat chiar. Eşti pur şi simplu, a accentuat, un măgar!

— Sunt, Magda! Şi-mi face plăcere!

— Cât ne costă? m-a luat în primire, din nou, zâmbindu-mi galeş, femeia brună şi plină de toate cele, inclusiv farmec, de ce să nu recunosc. Mircea, banii! i-a reamintit soţului cu pleoapele atârnânde.

— Magda, stai la locul tău! a somat-o autoritar creola.

— Tedi, încetează! s-a adresat dispreţuitor sportivului.

— Băieţi, m-am îndreptat spre mecanizatori, m-am prezentat, dacă vreţi mă legitimez...

— Nu-i cazul! a oftat tractoristul cu bascul afundat pe cap, luându-şi mâna de pe umărul ochelaristului. După cravată se cunoaşte cine sunteţi! Aşa au baftă ăştia! a strigat cu scârbă, izbind cheia franceză pe masă. Dacă aş fi păţit eu ceva, nu apăreaţi chiar dacă ar fi sunat toate neamurile cu trompetele. Dar pentru ei, mi-a arătat masa oaspeţilor din Bucureşti, pentru păduchii ăştia de lemn, aţi

ieşit ca din pământ!

S-a ridicat dezamăgit, împingând scaunul cu călcâiul, spre perete. Calitatea mea oficială pusese punct actului de răzbunare pe care-l preconiza.

— Tăticu’, ai făcut ceva în scăldătoare când ai fost mic! Norocosule! i-a şoptit printre dinţi ochelaristului durduliu, rămas fără grai, într-o atitudine de revoltă neputincioasă. Ai scăpat iar, dar nu te mai paşte norocul multă vreme, ascultă-mă! Vei da, în curând, de dracu’! Îţi promit eu! Pregăteşte-te, caltaboşule, data viitoare să ai la ţine-o lumânare, auzi?

A aruncat cheia franceză pe masă, spărgând un pahar şi izbind zgomotos o farfurie. Cei prezenţi s-au ridicat în picioare, într-o tăcere care se observă numai la înmormântări. Băiatul cu reflectoarele şi-a schimbat poziţia, pentru a-i permite operatorului să evite umbrele. Creola s-a desprins de lângă mine şi s-a îndreptat ţeapănă, stăpână pe sine, spre capul mesei, acolo unde rămăsese liber scaunul de lângă ochelarist. S-a aşezat marcată de o oboseală dureroasă, expediindu-mi o privire recunoscătoare, recompensă ce mi-a ridicat niţel mândria mea de june care se tulbură în prezenţa brunelor de calitate.

— Cât ne costă devotamentul dumneavoastră nemărginit? m-a luat iar în primire femeia plinuţă dar apetisantă, toată numai zâmbet şi dulceaţă.

— Culcă-te, tovule, cu ea, dă-i naibii de bani! mi-a sugerat complice sportivul ratat.

— Tedi! Încetează! Nu zău, vorbesc serios, cât ne costă? Mircea, banii!

Mecanizatorii s-au îndreptat spre uşile batante, nemulţumiţi, de parcă le-aş fi furat motorina din rezervorul tractorului.

— Eu nu fac promisiuni aiurea! s-a simţit obligat tractoristul cu basc să-i mai atragă încă o dată, atenţia ochelaristului. Vei avea de-a face cu mine în alte condiţii decât cele prezente, când nu s-o mai găsi cine să te salveze! Eu sunt tractoristul Costache! mi s-a adresat în

trecere, nu cumva să-mi rămână dator. N-aţi făcut bine că v-aţi amestecat într-o chestiune personală. Treaba dumneavoastră! a ridicat din umeri, ieşind în holul restaurantului.

— Domnule locotenent!

O, ce prezenţă, brunelor! Mi se alăturase creola tulburătoare, prinzându-mă de braţ. Plecase din capul mesei, de lângă ochelaristul rămas într-o atitudine de cădere psihică deplorabilă. Una din cozile-i ca abanosul a făcut graniţă între mine şi ea, zăpăcindu-mă de-a binelea. Daţi-mi voie să mă pierd şi eu, fetelor! Om sunt, nu?

— Putem să schimbăm câteva vorbe *tetatet?* m-a consultat provocator, cu o privire de o lăcomie calculată.

— Plăcerea-i de partea mea! s-a-ntâmplat să murmur pierdut, ca un înecat aşezat pe targă.

Am trecut în separeu, urmaţi de îndemnul sportivului: „Tovule, ai gusturi! Intră în problemă, cu nădejde. Magda, ai pierdut, scumpo! Vârsta, dragă, nu te mai da junǎ, că-i târziu!” s-a răspuns calm: „Eu voiam să plătesc cinstit, Tedi!” „Ha-ha-ha! De când plătiţi voi cinstit?” întrebarea fiind adresată atât pentru Magda, cât şi pentru bancherul Mircea, după cât mi-am dat seama.

Parşivul de responsabil ne-o luase înainte şi aprinsese lumânările din separeu. Întunericul din jurul nostru crea o undă de mister aşa cum şade bine unui colocviu în doi. Intim! Şi periculos!

— Vi se pare, poate, ciudat! Nu ne-am cunoscut decât de câteva ore, iar această perioadă a lucrat foarte puţin în favoarea noastră, dar atunci când am fost alături, ne-am înţeles şi ne-am completat de minune. Stau şi mă gândesc dacă ne-am întâlnit prea devreme, la timp, sau prea târziu.

Şi-a coborât privirea pe masă, examinându-şi absentă degetele lungi cu unghii lăcuite sidefiu. Părea căzută în transă şi păcătosul de mine vedea în asta un semn al influenţei farmecului meu deosebit şi abia în al doilea rând al impresiei pe care o produsesem, salvându-i partenerul de la ananghie. Deşi, fie vorba între noi, prea mare efort nu

am depus. Dar prezenţa a contat, asta nu mi-o puteţi nega, brunelor!

— Vasi, a reluat ea, referindu-se probabil la ochelaristul ăla plin de ani şi de şunci, îmi este un prieten bun. Un foarte bun prieten, aşa cum foarte rar se poate întâlni în viaţă şi recunosc cinstit că i-am umplut mare timp din zilele lui mai bune sau mai grele. Cu neţărmurită sinceritate, reţineţi! Acum îşi sărbătorea una dintre zilele de naştere aflate dincolo de vârsta de jumătate de secol. Chiar foarte departe de această limită care-i sperie pe bărbaţii aflaţi în criză de timp. I-am invitat aici pe cei mai fideli prieteni ai săi, căutând un loc liniştit, unde să ne desfăşurăm fără a fi deranjaţi de cineva. S-a întâmplat să nu fie cum am plănuit. Ciudat! În acest colţ de lume, pierdut printre bălţi, nu am avut parte de liniştea pe care ne-am dorit-o atât de mult. În sfârşit, aşa a fost să fie! Tocmai acolo unde te aştepţi cel mai puţin, ţi se întâmplă evenimentul cel mai trist! şi a oftat dezamăgită.

O, biata mea inimă! Sufeream, brunelor, sufeream, al naibii de profund!

În separeu a pătruns responsabilul cu o grijă pe care nu i-o recunoşteam din confruntările anterioare.

— Am dispoziţie să vă stau prin apropiere. Porunciţi, stimată doamnă! s-a adresat creolei, „prea plecat”, cum ar pretinde un autor de romanţuri de malacov.

Un foşnet la început, urmat de zgomotul unui scaun în cădere, ne-a stârnit interesul pentru o fiinţă de sex feminin, musculoasă şi bronzată, care – până atunci – probabil dormise pe scaunele de lângă ferestrele separeului.

— Cununăm sau botezăm, coane? Jucăm caşcavalul sau nu? „Aiii, cine are fată mare / aiii, draga neichii! Numai necazuri îmi are / Dragăăă...!”, a fredonat spontan.

Creola a strâmbat nemulţumită din nas şi i-a poruncii lui „metri”:

— Dă-o afară!

— Să-mi sară ochii dă nu vă cânt de cununie, că vă stă bine la amândoi!

— Dă-o afară!

— O să vă pară rău după mine, să-mi sară ochii! Hartistă ca mine nu găsiţi pe toate drumurile!

— Ai dreptate, Cleopatra, a replicat caustic creola, „hartistele” ca tine nu se găsesc pe toate drumurile, ci prin... toate şanţurile. Dacă nu te culcam noi aici, acum dormeai pe rambleul şoselei.

— Iertare, *ledi!* şi-a revenit bruna musculoasă, clătinându-se. Pe unde se iese de aici?

„Metri” a prins-o de braţ şi a condus-o grijuliu către uşă.

— E dizeuza noastră, mi-a explicat, în sila, creola. S-a îmbătat şi, din această cauză am fost nevoiţi să apelăm la muzicanţii dumneavoastră! Are talent, neghioaba, dar îi place, excesiv, coniacul. Păcat de ea!

Din prag ne fixa „metri”, după ce ne descotorosise de Cleopatra.

— La dispoziţia dumneavoastră! s-a înclinat ceremonios în direcţia creolei.

— Să vină muzicanţii!

După cum observaţi, brunelor, visul meu de petrecere, deşi părea ratat la un moment dat, renăştea nesperat, fără ca eu să mă întrebuinţez din cale-afară. Luam totul ca pe o recompensă firească după zilele şi nopţile risipite la datorie. Poate există şi un dumnezeu al detectivilor care, din când în când, dă ordin: „Ia, să se simtă în largul său şi locotenentul Rujan, că merită, dragul de el!” Sunt un ateu convins, brunelor, dar un astfel de ordin celest nu m-ar fi deranjat, ci dimpotrivă!

Muzicanţii s-au prezentat conştiincioşi. Didina mă privea la fel ca în timpul zilei, pe platou, purtând o grea povară în priviri: „Nu-i pentru matale, dom’ şef!”.

— Un vals! a comandat leneş creola, după ce „metri” şi ospătarii au tras masa lângă perete. Un vals!

Acordeonul şi Didina se tânguiau, înduioşind obscuritatea devorantă a separeului. Bateristul nu reţinuse decât o tobă mică, pe care o ataca blând, cu sfială parcă, de-a dreptul funest. Dansam la întâmplare, butuc cum sunt în acest

domeniu abia mă târam pe mocheta încăperii, sfârşit de emoţie la pieptul fremătător al creolei. Muzica jalnică intra în noi, mirosul de lumânări aprinse plutea în atmosferă, semiîntunericul se răsucea în jurul nostru, cuprinzându-ne insistent. Izul de înmormântare ne cuprindea ca o cursă.

„Nu-i pentru matale, dom' şef!", părea că mă avertizează vocea Didinei, cea mai tristă din câte am ascultat de-a lungul anilor. „Nu-i pentru matale...", se tânguia acordeonul. „Nu-i pentru mata-le...", concluziona toba în ritmu-i lent, bun pentru dirijarea unui cortegiu funerar.

Lumânările din separeu sfârâiau, emiţând rar pocnete slabe. Didina nu mai cânta. Bocea! Valsul nostru evolua într-un vaiet neîntrerupt. Cozile creolei îmi mângâiau obrajii cuprinşi de febra pe care ţi-o imprimă numai brunele de calitate, pieptul mi se zbătea în apropierea siameză a partenerei.

Frumoasă scenă de adio pentru sinucigaşi!

Nu ştiu cât a ţinut toată ameţeala asta şi nu îndrăznesc să vă mărturisesc visele ce mi s-au năzărit în mişcarea lentă. Muzica încetase şi m-am trezit ţinând-o strâns în braţe, parcă pentru a accentua apropierea noastră îndelungată, finalizată într-un punct, ce putea să fie al unui semn de întrebare, ori al celui de exclamare.

Câteva aplauze au spart tăcerea separeului. Se ostenea amabil şi cu entuziasmul calculat, ochelaristul durduliu, singurul spectator care-şi permisese libertatea de a se alătura muzicanţilor şi asistase la spectacolul nostru intim.

— *Şeri,* te felicit! a şoptit emoţionat. Vă mulţumim, domnule locotenent! a adăugat cu o căldură nefirească, îmi permiteţi să cer o favoare minunatei noastre prietene? m-a consultat politicos, punându-mi la dispoziţie figura-i sobră şi respectuoasă.

— Poftiţi! i-am răspuns pe un ton care putea fi, deopotrivă, categorisit ca amabil, dar şi grosolan.

— *Şeri,* vreau să plecăm! s-a adresat, prefăcându-se că nu sesizează unda mea de gelozie.

— O.K.! i-a răspuns. E şi dorinţa mea, Vasi!

— Vreau să plecăm fără zgomot! Prietenii noştri vor şti că ne plimbăm pe malul fluviului, *şeri!* Eşti de acord?

— O.K.! a încuviinţat.

Ochelaristul a pocnit din degete, făcându-l pe „metri” să apară ca din senin. I-a îndesat în mână un teanc de bancnote sinilii şi i-a spus cu un dispreţ pe care-l merita:

— Ai aici destui bani ca să-ţi acoperi cheltuielile prilejuite de prezenţa noastră. Restul păstrează-l pentru paharele sparte, amice!

„Metri” i-a adresat un zâmbet slugarnic, ce-i făcea mare cinste şi-i dădea o măreţie deosebită.

— Mai poftiţi pe la noi!

„Hm!”, a făcut dispreţuitor ochelaristul şi, la braţ cu creola, a pornit spre ieşirea din separeu.

— Veghează să nu se hlizească spre noi toţi ameţiţii ăştia! s-a referit la invitaţii săi.

„Metri” a dispărut ca o părere.

— Dacă vă face plăcere, puteţi să ne însoţiţi! s-a întors în profil, către mine, creola.

— *Setre bon!* a hotărât politicos ochelaristul, fără a da de înţeles că moare de plăcere.

Didina, pentru ultima dată, mi-a mai aruncat privirea ei semnificativă: „Nu-i pentru matale...”

Şi am ieşit pe platou singuri, ca nişte rude părăsite de întregul univers.

Creola a trecut la volanul antichităţii lor strălucitoare, automobilul care – cu păcănitul său de moară de la ţară – mi-a tulburat liniştea şi destinul, iar omuleţul bătrâior, cu ochelari şi încărcat de amărăciune, s-a aşezat alături, descătuşându-şi povara pe care şi-o mascase cu destulă trudă.

Am apăsat pe acceleraţie, şi Wartburgul împrumutat de la colegul Sorescu s-a smuls din amorţeală, repezindu-se pe spinarea drumeagului dintre mlaştini, luându-şi adio de la platoul larg din faţa restaurantului „Broscoiul verde”.

Un zgomot puternic a zguduit împrejurimile: în urma noastră demara un tractor. Fără îndoială, pe el se aflau

căţăraţi acei Costache, Gică şi încă doi mecanizatori, pentru a face o asemenea constatare nu trebuia să fii detectiv.

Noaptea printre mlaştini este teribil de afurisită, pentru cei neobişnuiţi cu astfel de zone. I-am lăsat pe cei din maşina veterană să treacă în faţă, iar eu, cu Wartburgul ambalat la relanti, am pornitfără grabă, ca o platoşă în faţa tractorului. Pe acolo, bâzâiau, furioşi, ţânţarii. Brunelor, ţineţi-vă aproape, şi nu veţi rămâne în pagubă. V-o jur!

Noaptea, la „Ultimul leu”

Nori grei se ridicau ameninţători deasupra oraşului, ar fi spus un autor de literatură care sfâşie nopţile fiinţelor copleşite de teama neprevăzutului. Ei, bine, peste S nu plutea niciun nor, dar furtuna era iminentă. Un simţ, pe care orice detectiv îl are în plus faţă de restul muritorilor fără sarcini deosebite, mă avertiza că voi avea bătaie de cap. Nu exagerez. Când fac astfel de afirmaţii, mergeţi pe mâna mea, brunelor, că nu greşiţi!

În S, localnicii se preumblau pe trotuare şi pe carosabil, căutând, în umbra nopţii, adăpost la sânul cald al celebrelor lăcaşuri de destindere în masă: Didileaua în centru, „Încurcă lume” – la urechea podului dinspre Bora, „Dor de ducă” – în faţa Crivăii, la „Pietonul grăbit” – spre piaţă, „Ultimul leu” – în gară; cei care aveau cravată şi condiţie fizică, îşi suflecau pantalonii sau îşi puneau poalele-n brâu – după caz – şi porneau de-a lungul căii ferate către lalomiţa, dincolo de rambleu, unde, la răcoarea pădurii. Îi aştepta ultima noutate: localul şoferilor de cursă lungă, „Ciocănitoarea”; doar tractoriştii părăseau oraşul, îndreptându-se spre sud, spre mijlocul câmpiei, acolo unde-n gara Ciulniţa îi aştepta localul lor preferat: „Rapidistul melancolic”.

Poate tocmai de aceea, cugetam din adâncul dibăciei mele profesionale, a dispărut tractorul care gonise în urma noastră la disperare: după ce ne afundasem în S, nici urmă de mecanizatori, asta însemnând că porniseră spre sud, pe lângă Bora, să-şi verse amarul la „Rapidistul melancolic”.

În centru, la doi paşi de Didileaua, automobilul antic al bucureştenilor mei a tuşit de câteva ori, pierzându-şi suflarea lângă bordura din faţa imobilului unde locuia o foarte preţioasă cunoştinţă locală, doamna Moraru. Am aşezat Wartburgul în spatele, lor şi le-am pornit în întâmpinare. Mititelul rotofei, nervos din cale afară, ieşise pe trotuar şi-şi privea capodopera tehnică topit de draci, şi zău că avea dreptate: după ratarea petrecerii de la „Broscoiul verde”, defectarea bibeloului cu roţi era un semn rău, ca să nu zicem – mirosea a pagubă cronică. Bruna însoţitoare, creola în rochie de bal, a rămas la volan, privind înainte, în susul străzii spre Didileaua, ca un om pe care l-au părăsit toate bucuriile posibile sub soare.

— Ghinion, domnule locotenent! Motorul nu ne mai ascultă! m-a informat aproape inutil rotofeiul cu ochelari, mai mult să se găsească în vorbă.

— Fiţi pe pace, găsesc eu de îndată câţiva mecanici. Destoinici şi aducem la viaţă sălbăticiunea asta tehnică.

— Imposibil! mi-a surâs mititelul în silă. E o maşină deosebită şi nu o atinge decât propriul nostru mecanic! Numai el!

Ne-am dat naibii! Uite, asta mă depăşea cu adevărat şi mi-am exprimat regretul că nu le pot fi de folos.

— Şeri, s-a adresat creolei care coborâse afectată de la volanul creaturii lor preţioase şi pretenţioase, cineva trebuie să meargă la Bucureşti după mecanic. De câte ori nu l-am rugat să-şi instaleze post telefonic la domiciliu! (De data asta a vorbit mai mult pentru mine.) Hotărăşte. Şeri!

— Plec eu!

— Nu eşti obosită?

— Ce contează?!

— Chiar nu eşti obosită, *şeri?* Vrei cu adevărat să pleci la

Bucureşti? insista grijuliu.

— Am spus, doar!

— Sincer nu eşti supărată, *şeri?*

— Precis! l-a asigurat, luându-şi geanta de pe bancheta din spate a maşinii, cu un gest atât de categoric, incit nu lăsa îndoială asupra caracterului irevocabil al hotărârii ei.

— Mâine suntem aici! a reluat.

— Nu te deranja, *şeri!* Spune-i mecanicului unde mă aflu şi dă-i bani pentru un taxi. *Tre-bon,* şeri*?*

— O.K.! Sunteţi amabil să mă conduceţi la gară? m-a luat în seamă. Vă rămân îndatorată până la adânci bătrâneţi...

Şi bătrâneţile ei erau departe, brunelor!

— *Of-cors!* i-am răspuns încântat.

— *Şeri,* eşti sigură că nu ai nevoie de serviciile mele până părăseşti oraşul? s-a arătat nemulţumit de prelungirea prezenţei mele în biografia ei.

— Îţi faci inutil griji, Vasi. În general mă descurc, ştii foarte bine. Te rog să-ţi găseşti un pat unde să-ţi afli binemeritata odihnă.

— Să am eu, oare, un asemenea noroc?

— *Of-cors!* am subliniat, făcându-i pe amândoi să surâdă amuzaţi. Avem un botei în S! i-am sugerat ochelaristului în ce mod îşi poate asigura cazarea în lipsa noastră.

— Dar cele mai bune rămân, frumoşilor şi deştepţilor, casele particulare aflate în evidenţa oficiilor locale de turism! Nu daţi cu piciorul norocului, stele ale ecranului ce sunteţi!... Din imediata noastră apropiere ne studia, ca un geambaş de cai, madam Moraru, eterna mea parteneră de afaceri profesionale! Ne etala insistent zâmbetul ei cumsecade şi îndatoritor.

— Fiţi bine veniţi! Vastele mele palate vă aşteaptă cu uşile larg deschise! Sunt o persoană onorabilă şi de o moralitate ireproşabilă, domnul locotenent mă cunoaşte foarte bine, m-a angajat ca garant. Plătiţi o nimica toată, cinste fac eu! ne-a făcut şugubăţ cu ochiul.

Rotofeiul m-a privit întrebător. Luat între două focuri, am consimţit la oferta doamnei Moraru.

— Sunteţi siguri că-i o locuinţă confortabilă? ne-a vorbit deopotrivă, deşi am simţit că întrebarea-mi este adresată în exclusivitate.

— Vă veţi simţi ca-n sânul lui Avram, frumoşilor şi deştepţilor! Pe aici! i-a luat la rost, eliminându-mă din categoria martorilor în materie locativă.

L-am instalat urgent pe ochelarist în casa doamnei Moraru. Vorba vine, de fapt l-am condus până la intrare şi l-am lăsat în seama distinsei proprietărese. Creola a mai zăbovit în compania iubitului Vasi, iar eu, deşi curios până la exasperare în anumite împrejurări, i-am lăsat singuri, să se pupe pe-ndelete şi să-şi gângurească vorbe dulci de adio între patru ochi. C-aşa-i frumos, nu? M-am înfipt la volanul Wartburgului şi am aşteptat vreo zece minute. Bag de seamă că nu s-au alintat prea mult, deşi în ce mă priveşte, când e vorba de brune, lungesc despărţirea asta cu sensibilităţi care ţin un semestru. Nu exagerez!

Creola a apărut cu mersu-i ţeapăn, de femeie conştientă. Că impresionează, impasibilă, de parcă nu s-ar fi despărţit tocmai atunci de iubitul ei durduliu, model „caltaboş”, cum îl botezaseră mecanizatorii la „Broscoiul verde”.

— *Ol-rait?*

— *Ol-rait!* a confirmat.

Şi am demarat spre gară într-o tăcere pe care nu am cunoscut-o decât înaintea ploilor de vară. Rolul meu nu mă entuziasma: creola nu scotea nicio vorbă, de parcă aveam ceva de împărţit. Pentru propria consolare, am dat vina pe toată aiureala din cursul zilei, dar – mai ales – pe probabilele cuvinte mai puţin gingaşe schimbate cu partenerul ei.

M-a aşteptat pe peron până i-am cumpărat bilet de tren, sfidându-i pe localnicii mei care plescăiau din limbă la vederea ei, de parcă ar fi admirat un platou cu savarine.

— *Şeri,* m-am scuzat, trenul vine abia peste o oră, *bicoz* la noi în provincie nu-i grabă.

— *Es-schiuzmi,* păreţi un om serios, ce rost au apropourile astea englezeşti?

— M-am contaminat de replicile dumneavoastră cu prietenii de la „Broscoiul verde”.

— Prietenii mei... o adunătură! a exclamat, de parcă se temea că-i iau în serios. Oameni necesari, pe post de cabotini, să-ţi pară viaţa mai veselă. În rest, nimic nu-i de capul lor! mi i-a recomandat melancolic. Sper să nu murim de plictiseală până vine trenul.

— *Hiă is a drăgstori veri nais!* i-am recomandat cârciuma „La ultimul leu”, din spatele gării. *It iz ă servis veri gud!* am continuat să încropesc pe englezeşte, deşi golurile mele în materie erau adevărate prăpăstii.

Uneori sunt rău, dar nu din răutate, dacă puteţi să înţelegeţi asta, brunelor! Pur şi simplu mă. Complic inutil, dintr-o nervozitate stupidă, de fapt o stare de emoţie excesivă, când mă aflu în imediata apropiere a unei brune fermecătoare şi inaccesibilă.

— Sunteţi chiar atât de împătimit după engleză? Sau vreţi să-mi testaţi cunoştinţele?

— *Sori, darling,* din obişnuinţă!

— Conversaţi zilnic...

— *Of cors!* Aici în S, în Faţa Crivăii, dar mai ales în cartierul Strachina din Ţăndărei, dacă nu ştii limbi străine, eşti un om pierdut.

— Interesant! a apreciat cu respect.

Ah, dacă ar fi ştiut ce limbi străine se vorbesc în cele două cartiere, mi-ar fi spus ceva teribil de neplăcut. Meritam să fiu pus la punct!

La „Ultimul leu”, pasagerii şi consumatorii ocazionali stăteau pe verticală în faţa unor mese înalte fără scaune. Trăsnea a ţuică, oţet şi sosuri râncede, a fum de la ţigări şi de la grătarul cu mici şi cârnaţi.

— Care vă sunt preferinţele?

— În primul rând, să nu fiu aici! m-a avertizat fără supărare. Am visat această zi altfel decât mi-a rezervat-o realitatea. După momentele neplăcute de la petrecerea pusă la cale de Vasi (ăsta era ochelaristul), am ajuns să închei conturile într-un local de cea mai proastă condiţie.

— Ajută la îmbogăţirea culturii generale şi a experienţei de viaţă.

— Asta mă consolează, de fapt! a punctat maliţios. Fie un coniac. Poate se întâmplă să fie şi de calitate. Nu mi-ar prinde rău!

— Fără îndoială, aveţi nevoie. În localurile de tipul „Ultimului leu”, băuturile bune îmbătrânesc neluate în seamă, consumatorii ignorându-le cu desăvârşire. *Noroc!*

— Noroc!

Vreau să spun că tot coniac am comandat şi pentru mine. Îl folosesc pe post de somnifer!

— Se poate toasta?

— Dacă vă face plăcere.

— După o asemenea zi, merită!

— Sunt alături de dumneavoastră.

— Închin acest pahar întâmplării de a ne fi cunoscut şi întâmplării de a-mi fi adâncit tristeţea care mă încearcă de la o vreme. Şi mai închin paharul pentru neşansa celor care nu reuşesc să fie cu adevărat fericiţi! La mulţi ani, domnule locotenent!

— Sunteţi cu adevărat nefericită?

— Toasturile nu se explică! Se înţeleg.

Ah, da, trebuie să fac un efort. Şi nu-mi este prea greu: am văzut, auzit şi înţeles suficient de multe brune, incit creola îmi era – de acum – ca o carte întredeschisă. Mai aveam doar să-i întorc paginile. Brunele din categoria ei sunt de o sensibilitate dăunătoare, fiind victime sigure ale avalanşei timpului care nu lucrează pentru ele, ci în favoarea partenerilor. Viaţa le este agitată, călătoresc mult, purtate de curent, căruia îi opun o slabă rezistenţă, căutând permanent să vâneze câte doi iepuri deodată, dar rămân – în general – cu regrete şi amintiri întunecate. Au posibilitatea de a-şi crea o viaţă plină de bogăţie şi lux, păşesc de cele mai multe ori pe căile ei, dar curentul le târăşte în braţele dorinţei de a fi libere şi curate de orice fel de păcate şi această nesiguranţă le este, de cele mai multe ori, fatală. În fragedă juneţe sunt înclinate spre muzică şi

teatru, însă exigenţele vieţii le obligă să caute ceva sigur şi de perspectivă; nereuşind să aleagă ceva precis, ducând o viaţă dublă atât pe plan profesional cât şi familial. Se topesc de grija celor din jur, chiar dacă ei le vor face nefericite, se dezinteresează uşor de scopul propus, dacă îl ating, sacrificându-l de îndată ce mila sau banala compasiune le mână către altcineva. Pun preţ pe nimicurile strălucitoare, cărora le dau proporţii exagerate şi trec pe lângă convenţiile de substanţă cu dezarmantă lipsă de interes. Au prieteni perfizi, duşmani cu duiumul, chiar. Şi printre persoanele care nu au nimic comun cu ele. Dincolo de grija pentru cei aflaţi în imediata lor apropiere, viaţa proprie şi-o cantonează într-o zonă de gravă lâncezeală şi lene, salvată în ochii proprii de strălucirea evenimentelor mărunte, ce le încântă. Le plac greutăţile vieţii, sunt martore şi chiar participă la evoluţia lor, dar nehotărâte şi fără a face ceva decisiv să le înlăture. Momentele de bilanţ le sperie, şi iniţiativa de a găsi un deznodământ fericit al vieţii le este nefastă.

Pentru toată lumea şi, în primul rând pentru ele, sunt obligate să suporte consecinţele.

— Mă studiaţi?

— Îmi face plăcere! am recunoscut şi eram al naibii de sincer. Compania dumneavoastră mă reconfortează.

— Ce credeţi despre mine?

— Vă cunosc de prea puţin timp, ca să fiu sigur că vă pot judeca!

— Bine spus, dar incomplet! m-a taxat de îndată. Vă întrebaţi ce rost are prezenţa mea în compania lui Vasi, da? Diferenţa de vârstă vă intrigă...

— Vă aflaţi pe aproape!

— Nu sunteţi singurul nedumerit. Vă satisfac plăcerea, dacă poate fi denumită aşa. Mai curând curiozitatea. Am împlinit treizeci de ani, deşi arăt, probabil, mai în vârstă...

— Asta, nu!

— Sunteţi amabil. Pe Vasi îl cunosc de doisprezece ani şi sper, v-aţi dat seama, sunt amanta lui, cu toate atributele şi

mizeriile ce le comportă un asemenea rol. Singură mi l-am dorit şi acceptat, împletindu-mi anii tinereţii mele cu cei ai maturităţii lui. O bună bucată de vreme am fost convinsă că formăm un cuplu perfect, dar timpul nu iartă, mai ales în privinţa lui. Ne aflăm într-o epocă de cumpănă şi viitorul nu ştiu cui îi aparţine: mie, lui sau amândurora.

— E o chestiune personală!

— Desigur! şi-a întrerupt spovedania.

Mi-a părut rău că am oprit-o, în principiu sunt o fire imposibilă şi păguboasă.

— Plătim?

— Am impresia că ne grăbim! am încercat să o opresc, dar era prea târziu. Băiete, ia-ne francii! i-am strigat ospătarului care ne dădea târcoale, de parcă am fi fost de porţelan şi se temea să nu ne atingă cineva. Ia banii şi păstrează-mi restul! i-am dat de înţeles că voi reveni.

Creola a pornit dreaptă şi semeaţă, iar eu m-am grăbit pe urmele ei cu un devotament pe care nu mi-l recunosc, fiţi sigure! Mă durea că o jignisem, tocmai când voiam să ştiu cât mai mult despre ea.

— Vă mai revăd?

— Cine ştie? a surâs trist. În orice caz, dansaţi admirabil şi vă rămân datoare cu un vals.

Era o răutate din partea ei: în materie de dans sunt o buturugă desăvârşită. Eram convinşi amândoi, căci privirea îi devenise ironică.

— Sincer! Aveţi un vals din partea mea. Când doriţi, vă stau la dispoziţie.

— Cum pot să vă găsesc?

Mi-a întins o carte de vizită din geanta ei de voiaj, care atârna, cred, cât o bornă kilometrică. Probabil îndesase în ea bijuteriile familiei.

M-a sărutat pe obrazul drept şi asta m-a zăpăcit în asemenea hal, că mi-am revenit abia după ce s-a urcat în tren.

I-am făcut cu mâna disperat, de parcă aş fi pierdut, graţiile unei rude bogate, dar nu m-a învrednicit decât cu

un surâs amabil, pentru o clipă. Apoi a revenit pe banchetă, fixând peretele opus al compartimentului, dispărând în noaptea care a căzut şi mai grea peste oraşul din câmpie.

M-am reîntors la „Ultimul leu” cu sentimentul nenorocit care le dă târcoale numai dezmoşteniţilor. Şi, zău, aveam motive. Cine naiba m-a pus să-i destăinuiesc aiureala aia că spovedania ei constituie o problemă personală?

— Cu ce vă servim?

— Băiete, încă un coniac!

Am dat „somniferul” peste cap şi am ieşit în piaţa gării, unde aştepta cuminte Wartburgul locotenentului Sorescu.

— Bătrâne, am glăsuit de parcă aş fi vorbit cu propriul coleg, rămâi singur peste noapte, aici, în vecinătatea trenurilor. M-am beţivit, am exagerat, desigur, căci numai aşa nu se putea spune după două sute de coniac, şi nu am ce căuta la volanul tău. La revedere şi să fii cuminte!

Mi-am transportat kilogramele proprii la domiciliul meu din Faţa Crivăii şi m-am trântit răpus de oboseală şi remuşcări pe canapeaua din unica mea cameră. Alţi detectivi, fără îndoială, s-ar fi apucat degrabă să-şi analizeze minuţios activitatea din cursul zilei. Obişnuit să fiu o excepţie, am adormit automat. „La o jumătate de cheie” ar spune şoferii. Aveam în suflet, în somn ca şi în timpul zilei, pe bruna aceea ameţitoare, de prietenia căreia nu am fost capabil. Nu mă judecaţi prea aspru, brunelor! Sunt şi eu om, totuşi, împovărat, nu numai de calităţi, ci şi de defecte cu duiumul!

De-o fi să mor,
să nu-mi spuneţi că-i adevărat!

Se făcuse târziu, aproape de miezul nopţii.

Locotenente, ţi se isprăveşte ziua liberă! îmi atrag

atenţia. Ce-a fost, a fost – de acum evremea să te pregăteşti pentru *prezentul* unui detectiv menit să-şi capaciteze eforturile în direcţia viitoarei zile de muncă avântată, desigur, aşa cum te îndeamnă, în mod curent, şeful tău.

Îmi cobor picioarele pe duşumea şi mă îmbrac fără grabă, după ce-mi arunc doi-trei pumni de apă rece pe faţă în lavaboul din hol, şi mă pieptăn cu atenție, să mă pot prezenta în faţa contemporanilor aşa cum le place brunelor exigente, de privirile cărora n-aş vrea să scap niciodată. Nu vă puneţi întrebări obositoare, fetelor, mă ofer la dispoziţie cu orice lămurire: îmi stă în intenţie să trec pe la Didileaua.

Ceea ce fac!

Didina revenise de la „Broscoiul verde” şi lua atitudine vehementă pe frontul creării bunei dispoziţii, pentru detaşamentul consumatorilor din S.

— După ce aţi plecat de acolo, s-a spart bairamul, dom’şef! mă informează cu părere de rău. Nici nu eram pe gustul lor! Şi-au scos casetofoanele şi au ieşit la iarbă verde sclifosiţii ăia din Bucureşti. Crăpau după „Abba” şi „Bonie M”.

— De gustibus, Didino!

— Nu ştiu despre ce gustare vorbiţi dumneavoastră, da’ eu mi-am cam prăpădit ziua. Noroc că mi-au plătit cinstit, de ce să mint?

— Este, totuşi, un noroc! apreciez, sfătuindu-l pe ospătar să mă trateze cu o bere.

— Să văcânt ceva?

— Încearcă! am fost de acord.

— Daţi-mi o idee!

— De-o fi să mor, să nu-mi spuneţi că-i adevărat!

— Ce cântec mai e şi ăsta?

— Nu ştiu! Mi-a venit, aşa, în minte!

— Nu-i bine, dom’şef! a clătinat Didina din cap cu tristeţe. V-a rămas în minte femeia aia!

— Aşa-i!

— Nu era pentru matale!

— Mi-am dat seama.

Didina s-a retras la orchestră şi a început să se tânguie amestecând cuvintele din titlul indicat de mine, pe notele unei melodii de jale.

Hotărât lucru, am o zi întoarsă pe dos, ca o mănuşă udă.

— Ce se mai bea la masa asta?

Să vezi şi să nu crezi: în faţa mea apăruse, în carne şi oase, plus fustă, bluză, pantofi, cercei şi mărgele, o persoană împovărată de şapte decenii pe muche. Doamna Tanţa Moraru, în persoană. Ca de obicei, zâmbitoare, jovială şi cu un surâs rău prevestitor, bine agăţat la colţurile gurii.

— Luaţi loc! o invit, abandonând halba de bere, pe care tocmai mă pregăteam să o atac.

— Tache, îi strigă barmanului, o băutură bărbătească, omule! Un coniac! Plăteşte domnul locotenent!

— De ce să plătesc eu?

— Dom'le, lucrezi la morţi şi criminali? se interesează pe un ton de mare mister.

— Cam aşa ceva.

— Ei bine, am o afacere pentru tine! Tache, mişcă-te cu nădejde!

— Tovarăşa Moraru!... încep copleşit de presimţiri sumbre.

— Doamna Moraru! mă corectează.

— Doamna Moraru, ce s-a întâmplat?

— Eşti prea curios! Hai noroc!

— Noroc! Dar eu nu mai beau nimic.

Şi pe bună dreptate, căci – pentru mine – doamna Moraru este ca un nor care plouă cu acid sulfuric.

— Am o afacere bună!

— Adică?

— Un mort frumuşel, proaspăt şi gras!

Mă scol stupefiat de pe scaun.

— Nu te grăbi, că nu fuge! De când colaborăm noi, am devenit mai grijulie, domnule. Dacă vrei să ştii, am pus vecinii să-l păzească. Şi eu sunt hotărâtă să isprăvim

repede, că mâine am o sumedenie de treburi.

— Veşnic grăbită! completez nervos. Băiete, banii îi întind ospătarului o bancnotă. Să mergem, doamna Moraru!

— Stai blând, să-mi priască coniacul. Omul dumitale e atât de mort, că nu-l mai poate învia nimeni, crede-mă! Noroc şi baftă!

*

Pentru cine nu cunoaşte camera de oaspeţi a doamnei Moraru, îi stau la dispoziţie cu explicaţii. E vorba de curioşii vii, căci morţii nu mai sunt ahtiaţi după astfel de amănunte descriptive. Casa doamnei Moraru, plantată îţi centru, aproape de Didileaua, înfundată într-o curte arătoasă, cu alee betonată de la poartă până la intrarea în hol, este cât se poate de confortabilă pentru cine pică la drum de seară în S. Dacă locuinţa doamnei Moraru ar avea gură să vorbească, multă populaţie şi-ar destrăma dosarele de cadre. Nu exagerez, brunelor! Ştim şi noi câte ceva!

Din hol, în dreapta, e salonul roşu, unde-şi fac veacul intelectualii urbei şi invitaţii lor de aiurea.

În faţă, dai în camera cu pricina, locul de binemeritată odihnă a turiştilor în tranzit. Acolo, desigur, a fost cazat şi ochelaristul nostru, adică nu al nostru, dar de acum aşa îi vom spune, că-l vom cunoaşte mai înde; aproape decât pe o rudă de gradul unu!

— Vezi, domnule, că mă pricep? Vezi ce măsuri i-am luat?

Aluzie la protejarea locului faptei. Vecinii, culeşi din aşternuturi, păzeau cu străşnicie casa, curtea, strada, nici pasărea cerului nu putea trece pe acolo fără a se înregistra prezenţa.

— Aşa trebuia făcut mai din timp!

— Respect libertatea cetăţenilor!

Ne-am dat naibii! Se referă, bineînţeles, la perioada când turiştii se află în stare normală, vii ca mine şi dumneavoastră, brunelor. Madam Moraru îşi face reclamă, să ştie lumea cât e de discretă. Îi prinde bine, până la un

punct.

Îmi clătesc privirea prin camera de oaspeţi. Din prag! Îmbrăcat, aşa cum l-am cunoscut în timpul zilei, ochelaristul zace de-a lungul dormezei, cu mutra făcută pilaf. De la distanţă, zăresc două plăgi, ca două brazde pe ogor, una pe frunte şi alta deasupra tâmplei drepte. Pielea de pe craniu s-a despicat în lateral, lăsând la vedere ţeasta năclăită cu sânge, păr şi ţesuturi. Or fi fost şi alte semne la fel de gingaşe, dar astea – precis – nu se examinează de la trei metri.

— Vă place? se bucură madam Moraru ca un copil. Vedeţi ce mort frumos aveţi la dispoziţie? Şi elegant, şi urâţel, şi gras, şi delicat.

— Nu mai pot de bucurie! o asigur. Târâţi telefonul până la mine! o sfătuiesc reluând examinarea, din prag, a locului faptei; „a feţei locului”, cum ar spune un criminalist pur sânge (ca să nu spun „pur şi simplu”!).

Cearşafurile sunt răvăşite, o sticlă zace pe podea şi – alături –, ţineţi-vă bine, brunelor, un obiect metalic, contorsionat din fabricaţie, ca un rac, îmi atrage atenţia.

E plin de sânge („lichid roşu-brun”, ar preciza un criminalist în procesul verbal), fire de păr („materie aparent cornoasă – filiformă”, idem), resturi de ţesuturi („probabil”, tot criminalistul menţionează asta, lăsându-i pe medicii legişti să mănânce şi eio pâine, precizând ce-i, de fapt?) Mda! Drăcia asta metalică este o cheie franceză. Zbang! Ce părere aveţi, brunelor? Am mai zărit noi aşa ceva în cursul serii, nu? La „Broscoiul verde”, i-o dădea, să o miroasă, tractoristul acela cu bascul vârât până la urechi. Costache, parcă!

Daţi-mi voie să mă opresc aici. Un detectiv serios, călăuzit, în procesul muncii, de litera legii, nu-şi poate permite niciun pas în plus decât îi dau voie alineatele, literele şi indicele. Cât despre păreri proprii, cel mai indicat este să şi le păstreze pentru sine; până nu se ştie exact, pe bază de probe, cine – când - unde – de ce – cum? Dumneavoastră nu sunteţi obligate să procedaţi ca mine!

Credeţi ce vreţi, emiteţi ipotezele care vă convin: nu aveţi pe cap şefi şi procurori, ca subsemnatul.

— Vă rog să mă scuzaţi...

— Parcă erai liber azi, fiule, îşi aminteşte şeful la telefon. Mai vrei încă o zi învoire?

— Exclus! Tocmai am promovat într-o crimă...

— Sper că nu eşti tu autorul?!

— Doamne fereşte!

— Ei, m-am liniştit! Dă-i bătaie.

Îi explic toată tărăşenia: ochelarist, tractorişti, „Broscoiul verde”, „Ultimul leu”, creola ameţitoare, petrecăreţii dichisiţi, Didina şi muzicanţii, Wartburgul lui Sorescu şi bibeloul acela antic pe patru roţi, coniac şapte stele, Didileaua şi madam Moraru! Punct! Cu şefii trebuie să te comporţi ca la spovedanie. Dumneavoastră procedaţi cu şefii dumneavoastră cum poftiţi, brunelor, îi cunoaşteţi mai bine!

— Telefonează-i procurorului! Între timp, eu convoc echipa de cercetare.

Începe circul, fetelor!

— Ascultă, mă interpelează procurorul Garrison, alias Ion Grigore, eşti sigur că-i moarte violentă?

— Cu o cheie franceză nu te piepteni.

— Bine, vin imediat!

— Aduceţi şi câinele? se interesează, cu înflăcărată speranţă, madam Moraru.

— Ce să facem cu el? Să-l punem pe varză?

— Să-l prindă pe bandit... pe ăla... pe criminal!

— S-avem milă, Doamnă! îi tai elanul.

Şi pe bună dreptate: după ce curioşii au jucat tontoroiul în jurul casei, iar „paznicii cucoanei septuagenar au mişunat în jurul locului faptei (pardon „feţei locului”!), bietul animal se va îmbolnăvi de inimă căutând urme. În cel mai bun caz, va ajunge la Didileaua, sau la gară, apoi se va uita neputincios la conductor.

Îşi fac apariţia Dodea, încărcat cu trusele şi aparatele lui, în care îmi pun atâtea speranţe, Diaconu cu mapa doldora

de hârtii pentru subsemnatul, Sorescu jovial: „Bătrâne, ai intrat în pâine, bravo!”, medicul legist Fane-număr singular şi procurorul Garrison.

În calitatea-i de expert criminalist, locotenentul Dodea îşi potriveşte ochelarii pe nas, îşi aranjează aparatele pe piept, de-a stânga şi de-a dreapta, şi începe asaltul locului... a feţei locului, pardon! La atâţia metri, pe strada cutare, se află imobilul cutare, proprietatea ştiţi dumneavoastră cui; la trei metri de la intrarea în imobilul sus-menţionat, o uşă dă în camera cutare, unde etc. Tot tacâmul! Notez monologul locotenentului Dodea, supravegheat de restul echipei dominată de procuror, căci el este şeful, oricât m-aţi voi pe mine, brunelor, aflaţi că legea îl pune pe el în fruntea noastră, Şi bine face!

Scurt pe doi: menţionăm cheia franceză, corpul delict, sticla răsturnată – aşijderea. Apoi – descrierea cadavrului: poziţie şi tot ce se observă la prima vedere.

Cu permisiunea procurorului şi a medicului legist, locotenentul Dodea buzunăreşte cadavrul şi scoate un portmoneu uriaş cu un buletin de identitate şi un teanc de bancnote sinilii, cum nu am mai văzut, decât în spatele ghişeelor, la casierii de la bancă. Nu o ducea rău ochelaristul. Bani, ca la turci! Martorii asistenţi au onoarea să-i numere şi, zău, cu atâta bănet se putea cumpăra Didileaua cu halbele şi halatele ospătarilor la un loc.

Ochelaristul se numeşte Vasile Lovrin, are cincizeci și şase de ani, economist – la bază (asta scrie într-oţidulă) şi responsabil de local prin Bucureşti (aflăm tot de-acolo). Se spune că-i însurat, are copii, doi la număr.

Intră în rol medicul legist, Fane-număr singular, un zdrahon blond, plin de medicină până-n vârful sprâncenelor și ne dă o veste care ne lasă ca la dentist.

— Tov-ilor, mortul ăsta al vostru (şi subliniază pe „al vostru” de parcă. Ne-ar face parte din biografii), nu e... mort.

— Mai clar, mai clar! îi sare muştarul lui Garrison.

— E viu, cetăţeni anchetatori! Mai pâlpâie în el o flacără

mărunţică de viaţă, încă nu şi-a dat duhul!

Voala de vezi! ar spune un specialist în franceza de baltă. Şi noi, cât pe aci, să trecem în procesul verbal „mort nespovedit şi fără lumânare”. Vorba vine, că nu scriem aşa ceva: ne-ar bate dumnezeu pe linie disciplinară.

Dacă n-aţi văzut un leu decât la grădina zoologică, aflaţi că eu l-am observat, în acel moment, la faţa locului (am pronunţat corect!). Fane-număr singular a răcnit de s-au încurcat toate circuitele telefonice ale municipiului, cerând: o salvare, tuburi de oxigen („dacă nu aveţi, vă fac autopsia pe viu!”, le-a promis confraţilor de la reanimare), sânge „grupa zero” pentru mai multă siguranţă şi, urgent, o echipă de chirurgi, cu internişti şi alte persoane de specialitate, să fie scoasă din cearşafurile familiei.

— Vorbeşte calm, croitor de piele! îl ia peste picior procurorul. Ce faci e minunat, dar în linişte!

De când luăm atitudine, cot la cot, procuror, detectivi şi medic legist, ne permitem şi intimităţi, aşa că nu vă îngroziţi de limbajul nostru, brunelor!

— Are şanse să trăiască? reia procurorul.

— Zero virgulă unu la sută!

— Tocmai de aceea păstrează procentul pentru tine şi transformă-l în sută la sută, dacă eşti în stare. Până una alta, Vasile Lovrin rămâne mort pentru toată lumea! Ne-am înţeles? ne avertizează pe toţi. Dacă îşi dă obştescul sfârşit tot acolo ajungem, dar îmi încurcaţi mie socotelile.

Şi, pe bună dreptate: cât suntem noi de detectivi şi unşi cu toate alifiile, în faţa justiţiei procurorul vine cu dosarul la subsuoară să dea ochi cu judecătorii şi avocaţii, în ce mă priveşte, punându-i la socoteală pe Sorescu, Dodea şi Diaconu, este exact ce ne convine. Lăsăm sfaturile procurorului, care miros a ordin, să se reverse generos peste conştiinţele martorilor asistenţi.

Diaconu îi trimite la plimbare pe curioşi, Salvarea ne umflă mortul (cu zero virgulă unu la sută şanse de supravieţuire, aş fi neserios să-l consider altfel), iareu mă consfătuiesc în grabă cu Dodea, care-mi aduce la

cunoştinţă o veste mobilizatoare: pe cheia franceză sunt amprente cu duiumul. Grupuri întregi de amprente, cum rar se întâmplă în astfel de împrejurări.

E rândul procurorului să mă ia la întrebări şi să-mi dea ordine ca propriul meu şef.

— Aruncă-te într-o maşină şi fugi la „Broscoiul verde”. Îi aduci aici pe „oaspeţii bucureşteni” să ne aşezăm la taclale conform legii. Vom trimite după tine un autobuz de la I.G.O., să-i tratezi corespunzător. Şi tractoriştii! Neapărat tractoriştii!

Sorescu mă păgubeşte de Wartburg pentru cercetări locale şi-mi rămâne Volkswagenul model broască, dar harnic şi cu un demaraj de rămâi proţăpit în scaun ca într-o navă cosmică, la decolare.

O tonă de declaraţii pe cap de detectiv

În gara Ciulniţa, la restaurantul „Rapidistul melancolic”, onor personalul se străduia să sune stingerea, dar consumatorii dovedeau lipsă de entuziasm în eliberarea ringului. Am avut o intuiţie de o sută de puncte (şi asta, nu mă laud, mi se întâmplă destul de des, brunelor!), cei patru mecanizatori (sau tractorişti, cum vă convine!) tocmai la „Rapidistul melancolic” au găsit de cuviinţă să-şi verse amarul, după eşecul de disciplinare a lui Vasile Lovrin la Broscoiul verde”. Puteau să dea năvală în spatele gării, la bufetul „Vântul pustiului”, dar – probabil – nu găsiseră loc, fiind acolo fieful localnicilor, cu mese rezervate şi tabieturi mai puţin accesibile celor aflaţi în tranzit.

— Nu spălăm putina! E bine că nu plecăm? se răstea Costache, plimbându-şi. Ochii împăienjeniţi pe silueta ospătarului. Plătim sa nu? Plătim! Nu spălăm putina!

— Cumpăraţi câteva sticle cu băutură şi treceţi în spatele

restaurantului, pe iarbă! îi prelucra ospătarul.

— Nix! Este, băi Gică!

— Nix! admitea tractoristul ciolănos, cu ochii înfundaţi în orbite. Dacă-i nix, apoi nix rămâne!

Îi fac o vizită de curtoazie responsabilului şi-i explic cine sunt, afirmaţie întărită cu prezentarea legitimaţiei. Se simte îndatorat să zâmbească amabil şi-mi spune că se bucură foarte mult că i-am oferit prilejul să mă cunoască. Dacă minte, îl priveşte!

— Ard de nerăbdare să schimb câteva cuvinte cu ospătarul aflat în compania tractoriştilor care refuză să părăsească restaurantul! Cu discreţie, dacă nu cer prea mult?!

— Se face!

Şi se ţine prompt de cuvânt.

— Când au venit cei patru la „Rapidistul melancolic”?

— După-amiază! Pe la şapte-şapte şi jumătate!

— Au băut mult?

— Pe rupte.

— Mai concret!

— Să vedem ce scrie în nota de plată!

— Ascultă, lasă-mă cu nota de plată! Hârtiile astea ale voastre, uneori, sunt curată literatură. Fă-mi un reportaj cinstit!

— Opt sute de coniac, un litru de ţuică, patru litri de vin, trei de apă minerală, patru fripturi...

Oho, secetă mare, brunelor!

— Punct! După câte am observat, doi tractorişti sunt dărâmaţi: unul dormitează privind crunt la paharul cu vin, celălalt stă cu fruntea pe braţe şi plânge „Frunză verde de dudău / De-ai şti, maică, traiul meu!” În acelaşi timp, ceilalţi doi – Costache şi Gică – sunt doar cu chef. Ai vreo explicaţie?!

— Au băut mai puţin: o vreme au fost plecaţi.

Ca să vezi! Interesantă precizare.

— Vă amintiţi când au plecat?

— Pe la nouă-nouă şi jumătate seara!

— Şi au revenit?...

— Pe la zece-zece şi jumătate. Unsprezece noaptea, cel mai târziu! Au plecat cu tractorul, că l-au tot ambalat în spatele gării, de nu ne mai înţelegeam din cauza zgomotului.

— Aţi auzit, vorbindu-se, unde au fost?

— Nu! Asta nu!

— Pentru moment este suficient şi atât! Sunteţi amabil să scrieţi o declaraţie, cu toate răspunsurile pe care mi le-aţi formulat? îl întreb mai mult din principiu, căci la invitaţiile de acest gen nu există răspuns negativ.

— Ce trebuie să scriu?

— Cât au băut, când au venit, cândau plecat cei doi mecanizatori – Costache şi Gică –, la ce oră s-au reîntors, în ce dispoziţie se aflau!

După ce mă pricopsesc cu documentul, îi dau şi eu – în replică – o mână de ajutor pentru evacuarea sălii, Costache şi Gică mă recunosc, eu sunt tipul care le-a pus beţe în roate la „Broscoiul verde”.

— De ce nu ne-ai lăsat, dom’le, să-i dăm câteva peste bot lu’ăla?

— Nu-i legal, băieţi! Vă rog să prezentaţi buletinele de identitate.

— Da’ de ce? Dacă nu-i cu supărare!

— Să facem cunoştinţă. Uite, eu mă legitimez pentru a doua oară. Măcar pe bază de reciprocitate şi tot va trebui să-mi urmaţi exemplul!

Costache Ilie, Gheorghe Bostan, Nae Cristea şi Bebe Cazacu. E-n regulă! Responsabilul, ospătarii şi cei câţiva consumatori mai îndărătnici sunt cu ochii pe noi. Îi invit în spatele gării – echipă completă, cu martori asistenţi – şi trecem la examinarea tractorului. Ne însoţesc Costache şi Gică, pe ceilalţi doi mecanizatori n-a fost chip să-i clintim de pe scaune.

La obiect: din dotarea tractorului lipseşte cheia franceză care am zărit-o la „Broscoiul verde” şi cu care fusese ameninţat Vasile Lovrin, asemănătoare celei aflate în

camera din imobilul doamnei Moraru.

Tipicar, ca de obicei, consemnez într-un proces verbal toată munca noastră, martorii asistenţi semnează şi adaug documentul lângă declaraţia ospătarului. Criminalii se prind cu trudă, brunelor, şi fără hârtii care să se lege cap la cap, nu-i chip să dovedim că am lucrat ă la carte! Penal, fireşte!

Îi conving cu greu să mă urmeze: tractoriştii fac nazuri, mai ales cei doi topiţi de băutură: „Să vii, mamă, să mă vezi / Cât mai sunt grânele verzi! bocea unul dintre ei, Bebe Cazacu. Mi-au dat o mână de ajutor Costache şiGică, fără prea multă tragere de inimă, recunosc, proţăpindu-i pe bancheta din spate a Volkswagenului.

La inspectorat, munca era în toi: Dodea fotografiase şi developase urmele de pe cheia franceză. Diacon găsise doi consumatori de la Didileaua, doi martori adică. Băieţii văzuseră un tractor oprit în faţa imobilului doamnei Moraru şi doi tractorişti, care se uitau la maşina antică a lui Vasile Lovrin, comentând zgomotos. Declaraţiile lor mă aşteptau proaspete şi le aşez cuminţi, alături de documentele anterioare, într-un dosar călduţ, lanul de unde va urma să-mi recoltez aprecierile favorabile în faţa şefilor, dar mai ales aplauzele brunelor contemporane, de toate nuanţele.

— Bătrâne, mă umilesc în faţa locotenentului Dodea. Fă-mi un serviciu profesional şi-ţi rămân dator toată viaţa!

Ştiţi cum e cu datoria asta pentru toată viaţa? La prima vedere, presupune un devotament etern, în realitate se traduce teribil de neplăcut: rămânând dator toată viaţa, nu-ţi vei plăti niciodată datoriile...

— Exprimă-te!

— După ce-şi mai vin în fire mecanizatorii, amprentează-i şi fă comparaţiile dactiloscopice între impresiunile lor digitale şi urmele papilare de pe cheia franceză.

— Scapi de datorii! Asta-i obligaţia mea profesională.

— Oricum, fără obligaţii nu pot rămâne! şi-l abordez pe locotenentul Sorescu.

— Ia să vedem, spaima criminalilor, ce-ţi trece prin cap să-mi pui în cârcă?

— După ce-şi revin mecanizatorii, audiază-i separat şi să consemneze...

— ... în scris tot ce au făcut ieri. După-amiază, şi aseară! Am priceput înainte de a mă lua în seamă. Spaima criminalilor, ai un ton de şef, că-mi vine să-ţi spun. De pe acum. „am înţeles, să trăiţi!”, mă tachinează în glumă. Te servesc, nu mă iartă, cu o singură condiţie!

— Dorinţa ta-i ordin pentru mine!

— Frumos! Atunci, ne vom înţelege: să pregăteşti şi tu, pentru mine, o declaraţie scrisă, precizând de unde provine mirosul de parfum franţuzesc din Wartburg...

— De la bruna pe care am condus-o aseară la gară.

— Brună, nebrună, nevastă-mea nu trebuie să cunoască altceva decât purul adevăr, înţelegi?

Ba, bine că nu!

— Se face.

Mă arunc în Volkswagen şi-i dau pinteni către „Broscoiul verde” prin noaptea aşezată în drepturi.

*

... Unde ajung în aproape o jumătate de oră, trecând prin curbele din Ţăndărei ca prin unt. Depăşesc fluierând autobuzul de la I.G.O., trimis de Sorescu să-i încarce pe petrecăreţii mei, şi frânez în faţa localului, pe platoul betonat de pe malul fluviului.

— Suntem la dispoziţia dumneavoastră!

— Bine faceţi, „metri”! E mai mult decât recomandabil, e ordin! Zâmbeşte şi pune-ţi picioarele în funcţiune, îl mobilizez, observând că salonul este aproape gol, doar câţiva din bucureştenii eleganţi fiind prezenţi la masa doldora de farfurii, sticle şi pahare.

— Să aprind lumânările în separeu?

— Nu, „metri”, să păstrăm lumânările pentru tipul care a comandat cheful la cârciuma voastră. Are mare nevoie!

— Trebuie să înţeleg că a murit?

— Trebuie, „metri”, trebuie! Evidenţa ne obligă!

Îşi pune mâna la gură şi face pe îngrozitul.

— Unde-ți sunt clienţii?

— S-au dus prin tufişuri! Se destind la iarbă verde!

— Adunarea, „metri”! Ridicăm ancora cu arme şi bagaje! Vreau să-i văd în carne şi oase pe invitaţi.

— Prea bine, domnule! înţepeneşte în costumul-uniformă a comerţului public din Bărăgan şi-şi cheamă la datorie personalul din subordine. Strângeţi-i pe cheflii ăştia prăpăstioşi. În doi timpi şi trei mişcări! Aţi venit? se răsteşte autoritar.

Oamenii mei, căci de acum nu vor mai fi ai lui „metri”, ci ai mei – la figurat, fireşte – se grupează neliniştiţi în salonul restaurantului. Vestea confuză, risipită de personalul localului, că Vasile Lovrin a murit, i-a tulburat. Caut cu degetele prin memorie să mi-i reamintesc (în timpul zilei avusesem prea puţină vreme să mi-i fixez) şi constat că nu-s prezenţi la apel Tedi-sportivul şi bruna plinuţă, dar apetisantă, care-l trata pe acel Mircea ca pe un soi de contabil personal. Or mai fi lipsind şi alţii, dar nu-mi dau seama. Vedem noi!

Parcă vizat, îşi face loc spre mine – mă aşezasem pe un scaun, lângă perete, într-o poziţie din care puteam să observ lejer toată vânzoleala din salon – un omuleţ pirpiriu, elegant şi plin de demnitate. Pleoapele-i atârnânde îi tremură nervos.

— Stimate domn, mă abordează important şi grav, doresc să vă aduc la cunoştinţă câteva fapte...

— Mă omor după aşa ceva! îi răspund pe acelaşi ton.

— Am putea să discutăm în separeu?

— Dacă ţineţi neapărat?!

Şi-i fac semn responsabilului.

— „Metri”, evacuează separeul! Nu-i ocupat? Şi-a venit în fire dizeuza aia a voastră, Cleopatra? Perfect!

Îl însoţesc pe acel mărunţel şi nefericit Mircea şi închid uşa în urma noastră.

— Sunt numai ochi şi urechi! îl mobilizez.

— Domnule locotenent, sunt o persoană de o condiţie onorabilă şi străjuiesc neobosit la păstrarea nealterată a

integrităţii familiei mele!... se avântă cu un curaj demn de toată lauda.

Ca introducere, merge!

— Continuaţi!

— Desigur, sunteţi intrigat de absenţa distinsei mele soţii şi minunatului prieten al familiei, domnul Tedi, fotbalistul! Am sesizat corect?

— Asta mă priveşte!

— Fără îndoială! admite grijuliu Mircea. Voiam să vă ajut, în ideea de a vă face o părere cât mai corectă...

Dragul de el, câtă grijă îmi poartă, nu cumva paşii să mi se îndrepte pe căi greşite.

— Este o iniţiativă lăudabilă, domnule Mircea! Aştept să o traduceţi în faptă cât mai curând! îl asigur cu toată seriozitatea.

— Domnule locotenent, soţia mea, acea distinsă doamnă, pe care aţi avut onoarea să o cunoaşteţi câtă vreme aţi venit în mijlocul nostru, imposibil să n-o fi re marcat, arc o conduită exemplară şi un devotament uman desăvârşit. Bună gospodină, o mamă şi o soţie excelenţi, pururea dedicată fericirii familiei şi prietenilor!

Mircea ăsta e bun de peţitor: mi-o laudă pe nevastă-sa de parcă venisem să-i cer mâna.

— Probabil are şi defecte?! îndrăznesc.

— Aici voiam să ajung! se bucură calculat. De fapt, nu-s defecte, ci – mai curând – excese de sensibilitate. Dovedeşte prea multă generozitate în compania prietenilor. Şi asta nu-i bine, domnule locotenent! Personal i-am spus de nenumărate ori: „Magda, nu-i bine să fii prea zglobie, draga mea! Oamenii sunt mici şi nu interpretează corect dăruirea ta exemplară...”

Ca să vezi!

— A fost. Zglobie şi aseară?

— Asta-i! confirmă uşurat. Dar cu e decenţă model, fiţi sigur! mă avertizează.

— Nu mă-îndoiesc! îi fac plăcerea. Continuaţi.

— Aseară, deci, după ce aţi plecat dumneavoastră,

împreună cu Vasi şi prietena lui, dragul prieten al familiei noastre, Tedi, un băiat cam zănatic, dar plin de sensibilitate, un camarad desăvârşit când nu bea, a invitat-o la o plimbare cu maşina noastră.

— Unde voiau să se plimbe?

— N-aş putea spune cu precizie!

— Străduiţi-vă, domnule Mircea! îl sfătuiesc pe un ton oficial, care-l pune în gardă.

— N-aş vrea să vă dezinformez.

— Nici nu-i bine! sunt de acord. Presimt că vreţi să-mi destăinuiţi amănunte jenante şi vă abţineţi. Purtaţi-vă cu mine ca la un duhovnic. Perfect?

Înclină din cap înţelegător.

— Magda şi Tedi îşi permiteau unele drăgălăşenii. În limitele decenţei, jur! Aseară s-a oferit să o plimbe cu autoturismul până în S, unde Magda voia să se odihnească confortabil, la hotel. Ştiţi este o fire delicată şi nu voia să înnopteze în pustietatea asta.

Sărmana! Sensibilă, delicată şi zglobie!

— Au plecat târziu?

— Imediat după dumneavoastră. Cam după un sfert de oră, cu aproximaţie!

— Cine conducea autoturismul?

— Tedi!

— Dar băiatul ăsta era beat de-a binelea!

— Cam zănatic, v-am spus! Altminteri un om de mare caracter şi cu o fineţe sufletească...

— Astea nu au legătură cu legea circulaţiei! îl avertizez. În sfârşit, au plecat... Ce mai ştiţi despre ei?

— Nimic Asta mă sperie.

— Nu trebuie să vă faceţi sânge râu, dacă Tedi e un băiat de caracter! După cum l-aţi prezentat, doamna Magda se află pe mâini bune...

— Tocmai! confirmă de parcă mi-ar fi fost complice. Tedi a comis, însă, o măgărie!

— Să auzim!

— Nu prea se află în relaţii bune. De la o vreme, cu Vasile

Lovrin... Prostii... Tedi s-a legat de logodnica lui... sensibil şi delicat, însă i-a făcut tot felul de avansuri şi Vasile Lovrin nu-l mai înghiţea! Aseară, după ce aţi plecat, l-a luat gura pe dinainte şi a spus „Sir Vasi merită o ciomăgeală pe cinste... De mult mă mănâncă şi pe mine palmele să-i trag câteva...” Era băut. Domnule locotenent, şi omul la băutură ce nu spune?! L-am auzit toţi invitaţii. Apoi au plecat; el şi Magda, cu Fiatul nostru, „Îi ajungem pe drum, dacă rabla asta ştie să zburde”! a mai adăugat. Dumneavoastră, dacă ceilalţi vor scrie în declaraţii ceva despre atitudinea lui Tedi, aş vrea să interpretaţi corect...

— Mă voi strădui! îi spun în doi peri. Acum. Veţi declara dumneavoastră în scris tot ce mi-aţi spus.

— E absolut obligatoriu?

— Închipuiţi-vă că da!

Îmi satisface dorinţa şi aşez în mapă încă o declaraţie.

— A venit autobuzul! ne anunţă serviabil responsabilul. Invitaţii aşteaptă!

— Ne vor avea de îndată alături! şi-l invit pe delicatul Mircea Roncea să se îndrepte spre acel mijloc de transport în comun.

Trezită din amorţeală de smuciturile autobuzului, Cleopatra s-a ridicat într-un cot şi a izbucnit victorios: „Dacă nu vă place/Eu n-am ce vă face/Îmi iau şatra şi mă duc! Nu cânta rău! Avea talent, păcat că risipea coniacul!

*

La inspectorat se muncea pe brânci. Tractoriştii îşi mai veniseră în fire şi scriau declaraţii sub îndrumarea lui Sorescu.

Costache şi Gică declaraseră că plecaseră de la restaurantul „Rapidistul melancolic” la o fermă, unde locuiau flotant, pentru a lua bani ca să achite consumaţia. Au luat banii, s-au întors la restaurant şi-au chefuit în continuare. Dacă au fost văzuţi la fermă? Nu! Precis, nu! Cei câţiva mecanizatori şi muncitori agricoli dormeau duşi! În S dacă au fost? Nicidecum! Precis, nu!

— Băieţii se complică! îmi spuse Sorescu. Facem recunoaşterea de persoană în prezenţa celor doi consumatori de la Didileaua?

— Bătrâne, gând la gând cu bucurie! confirm.

— Mergem în biroul meu! Totu-i pregătit.

Acolo, în linie câte unul, cum ar spune comandantul unei grupe de puşcaşi de la infanterie, ne aşteaptă şapte persoane alese la întâmplare dintre invitaţii la petrecere şi tractorişti, adică acei Costache şi Gică. La întrebarea în temă, cei doi consumatori de la Didileaua, introduşi separat în birou, ni-i indică, fără tăgadă, pe Costache şi pe Gică. Ei se aflau în preajma maşinii lui Vasile Lovrin în cursul serii. În S, ca să nu avem vorbe! Or, ei au declarat că nu au fost acolo, ci la ferma aia, unde nu i-a zărit nimeni.

— Băieţi, aşteptăm altă explicaţie! le spun după ce rămân doar cu mine şi Sorescu! Să auzim!

— Am fost în S! recunoaşte, tremurând, Costache.

— De ce?

— Să ne împrumutăm de bani la un coleg! Să plătim consumaţia, că eram porniţi pe chef...

— Acum, hotărâţi-vă unde aţi fost: la fermă sau în S! Dar pentru ultima oară!

— În S, şopteşte sfârşit Costache.

— În S, murmură, rotindu-şi îngrozit ochii în orbite, celălalt tractorist – Gică. Da eu nu ştiu nimic.

— Ce nu ştii nimic? Vorbeşte mai clar!

Gică s-a depărtat un pas de Costache, de parcă s-ar fi temut de ceva şi a început să vorbească precipitat, bâlbâindu-se de emoţie.

— Dom’şef, fir-aş al dracului, dacă am vreo vină. Vă jur pe copilaşii mei că n-am niciun amestec...

— Bă Gică, nu fi, bă, porc! Nu mă vinde...

— Eu nu ştiu nimic! strigă Gică. El a rămas singur în stradă, lângă maşina lu’ăla! Eu am intrat la Didileaua şi am băut un rom mare... el a rămas în stradă singur şi nu ştiu ce-a făcut. Da’când am revenit de la Didileauă, mi-a spus...

— Bă Gică, nu mă nenoroci, fratele meu! Am copilaşi

acasă, nu ţi-e milă, bă, că rămân pe drumuri?

— Costache, nene, să mă bată dumnezeu dacă te vând... da'şi copilaşii mei... Eu nu mai scot o vorbă... spune tu, dacă ai curaj...

— Nu mă vinde, bă frate-miu! plângea Costache, prăbuşit în genunchi în faţa lui Gică.

— Băieţi, mai uşor că trezim vecinii! La noi, aici la miliţie, se lucrează şi la ora asta. Haideţi să vorbim pe rând. Tu mergi cu mine, i-am făcut semn lui Gică, iar tu, i-am arătat spre locotenentul Sorescu, declari tot ce ştii...

— Să aud şi eu ce spune... implora Costache. Să mă vândă aici, de faţă cu mine. Vorbeşte, bă frate-miu!

— Păi, n-ai zis tu că ai dat nas în nas cu ăla care ne-a fost şef o zi, Lovrin!...

— Da, mă! Da'nu i-am făcut nimic!

— N-ai zis tu că i-ai tras vreo două să se înveţe minte şi că, de-acum, putem să plecăm liniştiţi, că l-ai răzbunat pe fostul nostru şef, Ion Preda?..

— Am făcut pe nebunu', bă Gică! M-am dat mare, bă frate-miu, fiar-ar mintea mea a dracului!

— Mare ne-mare, aşa ai spus!

— Aşa am spus! Aşa am spus, fir-aş al dracului de trăncălău.

— Cât ai stat la Didileaua?

— Un sfert de ceas! Hai, *două'jde* minute...

— Unde l-ai găsit pe Costache Ilie?

— În stradă, lângă maşina lu'ăla și se lăuda că l-a pus la punct, să se înveţe minte...

— Nu i-am făcut nimic, bă Gică! Să n-am parte de copilaşii mei de l-am atins c-un deget.

Frumoasă poveste! Îl trec într-un birou alăturat, unde-l las în seama lui Diaconu, să-şi scrie pe îndelete spovedania, şi revin în biroul lui Sorescu.

— Costache Ilie, ne-ai mai dat o declaraţie, care s-a văzut a fi o poveste pentru copii. Ia-o de la capăt, dar cu mai multă sinceritate. Nu ne vom opri până nu vom şti adevărul, omule!

Îşi şterge cu batista palmele înnegrite de tuș tipografic rămas de când fusese amprentat de locotenentul Docică, și începe să scrie cu dificultate, mai mult desenând literele, silabisind la intervale regulate:

— În cur-te-a-ie-şit Va-si-le Lo-vrin, îm-pre-ună cu un bărbat roş-cat şi înalt, ca-re i-a dat ce-va. Ca niş-te ro-le pentru po-ze, iar Va-si-le Lo-vrin a scos din bu-zu-nar niş-te bani. Pe ur-mă s-au in-tors în ca-să. Se cer-tau că nu se în-ţe-le-geau nu ştiu de-ce. Du-pă ce a ve-nit Gi-că, i-am spus că l-am poc-nit pe Va-si-le Lo-vrin. Ca să mă la-ud. A-poi am ple-cat cu trac-to-rul, iar ă-la blond şi înalt nu a mai ie-şit!

— Costache Ilie, îl avertizez aşezând declaraţia în dosar. Dacă mai ai şi altceva de spus, eşti liber să o faci.

— Nu am terminat?

— Cine poate şti, omule? Până la aflarea adevărului, putem să scriem tomuri întregi de declaraţii.

Îl rog pe Diaconu, după ce-mi aduce coala de hârtie cu spovedania lui Gică, să rămână în preajma lui Costache. Trec în laboratorul lui Dodea. Însoţit de Sorescu, amuzat de graba cu care colectez declaraţii şi procese verbale.

— Eşti harnic, spaima criminalilor! Ai şcoală, domnule!

— Aşa-s eu, strângător!!

Dodea, afundat în mape cu fotograme de urme digitale şi cu fişe dactiloscopice. Zâmbeşte larg:

— Am efectuat comparările dactiloscopice şi...

— Şi?

— Urmele digitale de pe cheia franceză sunt ale lui... Hai, ghiceşte!

— Eu nu ghicesc.

— Bravo, colecţionar de declaraţii! Sunt amprentele tractoristului Costache Ilie!

— Toate drumurile duc la Roma. Ai făcut expertiza dactiloscopică?

— Da ce-s eu, maşină? Câte amprente sunt pe cheia aia franceză, îmi ia cel puţin o zi redactarea raportului de expertiză. Ţi-am pregătit o notă de constatare: îndrăgostit de hârtii cum te ştiu, voiam să-ţi las un document pentru

dosarul tău. Vrei o cafea?

— Nu-i da, că nu merită! El să facă cinste! glumeşte mucalit Sorescu. Ospătează-mă pe mine!

— Hai, să-l tratăm, totuşi, cu o cafea. Nu-i băiat rău! continuă jocul Dodea.

Aşez nota de constatare la dosar şi-l chem la telefon pe Garrison.

— Să trăiţi, tovarăşe procuror!

— Eşti vesel, probabil ai primit o moştenire!

— Da, de la colegi. Am nevoie de un mandat de arestare...

— ... de cheia de la tezaur şi un concediu pe Litoral! Vino cu „obiectul” la mine, locotenente! Peste o jumătate de oră ne întâlnim la procuratură! hotărăşte după ce-i povestesc evoluţia cercetărilor. Până una alta, dă un telefon la spital şi află ce mai face „mortul”..

— În regulă.

Medicii se plâng că nu-s Mafalda. Ei încă nu pot diagnostica dacă au la reanimare un mort sau un pacient viu:

— Pompăm în el aer şi sânge! Înconjurat de aparate, organismul funcţionează vrând-nevrând. În felul acesta, putem continua până intră în descompunere. Eşti mulţumit?

— La întrebarea asta doar neamurile pot să dea un răspuns satisfăcător. În ce mă priveşte, preferam concluzii medico-legale. Dacă era mort, măcar ştiam la ce oră s-a petrecut evenimentul, mecanismul producerii leziunilor şi aşa mai departe. Semimortul ăsta îmi încurcă toate socotelile.

— Aşteaptă, amice! în curând trebuie să sosească o echipă de chirurgi de la Bucureşti să-i repare ţeasta. Arenevoie de metale preţioase: probabil, fără placă nu scapă! mă informează Fane-număr singular.

Lichidez cafeaua oferită de Dodea şi-i cer părerea în legătură cu celelalte amprente: de pe sticlă şi de pe-clanţa interioară a uşii camerei.

— Nu-s ale tractoristului. Şi nici batista, se pare...

— Ce batistă?

— S-a găsit o batistă cu monogramă „L.G”, acoperită cu pete ce par a fi de unsoare, ca aspect asemănătoare celor de pe cheia franceză...

— Tu mai rău mă zăpăceşti! După ce ai stabilit că amprentele de pe cheia franceză sunt ale lui Costache Ilie, acum adaugi alte elemente...

— Mulţumeşte-te cu puţin.

— Să vedem ce spune şi procurorul despre asta.

— Oricum, e necesară o analiză spectroscopică a unsorii. Şi asta nu-mi stă la îndemână. Voi consulta specialiştii.

Îl iau pe Diaconu şi Costache, ne urcăm în Volkswagen şi plecăm în întâmpinarea procurorului, unde analizăm viaţa şi opera tractoristului: în cursul zilei, l-a ameninţat public pe Vasile Lovrin; în cursul serii a fost prezent în faţa locuinţei unde era cazată victima; infracţiunea s-a comis cu cheia franceză care-i aparţine; amprentele de pe corpul delict sunt ale lui. Totu-i... şnur!

— Ne pare rău de copilaşii dumitale, Costache Ilie, dar toate se leagă perfect. În numele legii, eşti arestat!

*

Credeţi că am tras o fugă să serbez evenimentul? Asta, nu! Aşteptarea multă lume prezenţa mea terestră. Nu neapărat de drag, bineînţeles!

În holul inspectoratului fumau, de mama focului, invitaţii de la petrecerea comisă la „Broscoiul verde”. Nedormiţi şi obosiţi binişor, după câtă băutură au turnat în ei, au feţele boţite, iar ochii li-s înroşiţi şi umflaţi ca la peştii proaspeţi.

— Domnule locotenent, iertaţi-mă dacă vă importunez: aţi găsit-o pe Magda?

Mircea mă agăţă de braţ ca o amantă delicată şi clipeşte des, mişcându-şi pungile pleoapelor inferioare. Este un bărbat de vreo cincizeci şi cinci de ani, cam de vârsta lui Vasile Lovrin, dar oboseala l-a îmbătrânit.

— Sărmana Magda şi nefericitul Tedi! Mi-s în grijă cât nu vă închipuiţi! Unde-or fi? Ce-or face? Chiar nu ştiţi nimic

despre ei? Plătesc oricât...

Moşulică ăsta are impresia că-s angajat să păzesc fusta nevesti-sii! Frumos mi-ar şade, brunelor!

— Oare ce-or fi făcând ei acum?

— Se descurcă, nu vă impacientaţi!

— Numai eu sunt de vină! Vai, cât pot să fiu de nesăbuit. Ştiţi ce mă întristează cel mai mult?

— Precis, nu!

— Vai, mie! Vai! se lansează într-o autocritică fals disperată. Au plecat doar cu câteva sute de lei la ei, dacă vă puteţi imagina aşa ceva?! Toţi banii sunt la mine, iar ei sărmanii... aproape cu mâna goală. Cum de nu mi-am dat seama?! Vai mie, cât pot să fiu de neatent! Măcar două-trei mii să le fi dat. Ce ziceţi, se descurcă, oare?

— Cum le-o fi norocul! îi tai apetitul.

Îi invit pe oaspeţii lui Vasile Lovrin într-o sală cu mese şi organizez un simultan de compunere liberă, pe o temă precisă: fiecare să declare, singur şi nesilit de nimeni, ce a văzut şi auzit în cursul zilei la „Broscoiul verde”; Eventual să completeze amănuntele pe care le cunosc despre relaţiile conflictuale ale „defunctului” cu persoanele cunoscute şi prezente în biografia lui, în ultimele douăzeci şi patru de ore.

Cleopatra, clătinându-se ca marinarii după închiderea programului cârciumii din port, mă fixează cu privirile împăienjenite.

— Coane, eu nu ştiu să scriu, decât dacă mă ţii de mână. De cântat, cânt...

O sfătuiesc să renunţe; toată ziua şi toată seara, a fost beată cui, habar n-are ce s-a-ntâmplat. Să doarmă-n linişte! Îmi spune „săru’ mâna, coane, eşti un boier” şi-adoarme cu capul pe o bancă.

Mai colectez, graţie eforturilor petrecăreţilor, încă un braţ de hârtii pentru dosarul meu aflat în curs de dezvoltare.

Operatorul de imagine, cel care a filmat toată scena de la „Broscoiul verde”, mi se înfăţişează docil.

— Liviu Dobrescu! se recomandă. Cu ce vă pot fi de

folos?

— Am nevoie de filmele realizate în timpul petrecerii.

— Sunt... proprietate personală!

— Au fost! precizez. De acum, pot fi considerate corpuri delicte. Aştept din partea dumneavoastră o iniţiativă constructivă!

— Nu am terminat; sunt proprietatea personală a lui Vasile Lovrin.

— Cu atât mai mult! Nu-ți face griji, că nu ne reclamă... În altă ordine, predarea lor se face pe bază de proces-verbal! Nu vi se pare că risipim prea multe vorbe? îmi sare muştarul, observând că se codeşte.

Devine amabil şi-mi satisface dorinţa.

— Benzile! trec la alt capitol.

— Ştiţi?!...

— Aveţi vreun motiv să vă cramponaţi?

— O, nu! se apără, punându-mi-le la dispoziţie.

— Şi încă o rugăminte: rolfilmele aparatului de fotografiat. Ca să ne despărţim în termeni amicali ! îl somez pentru ultima oară.

— De data aceasta, regretele mele sunt foarte sincere...

— ?!

— Altcineva a făcut oficiul de fotograf.

— Probabil sunteţi gata să-mi spuneţi cine-i artistul.

— Vă satisfac curiozitatea, dar persoana a plecat aseară de la petrecere cu aparatul şi rolele.

— Unde?

— Nu ştiu. Probabil la Bucureşti.

— Când?

— Imediat după dumneavoastră. L-am văzut pe rambleul şoselei, urcându-se în Fiatul familiei Roncea. A plecat cu Tedi şi Magda.

— Fă-mi plăcerea şi mai scrie o declaraţie despre toate astea! Trebuie să repet întrebările puse anterior?

— Am ţinere de minte! se laudă.

— Minunat.

Ne aşternem pe scris: el – declaraţia; eu – procesul verbal

de ridicare a corpurilor delicte: filmele şi benzile.

— Încă un amănunt, ca să nu uit: ştiţi, cumva, numele şi adresa fotografului?

— O, desigur, suntem vecini şi ne cunoaştem de o sumedenie de ani: Ladislau Gabor, din Bucureşti, strada...

— Vă rog să consemnaţi!

Închei procesul verbal şi-l semnăm degrabă. Ceva mă sâcâie: Ladislau Gabor, Ladislau Gabor... Nu, nu am cunoscut o asemenea persoană. Ei, ia staţi! Uitasem! Iniţialele de pe batista cu monogramă, găsită la faţa locului! „L. G.”, parcă aşa mi-a comunicat Dodea...

Se-ncurcă al naibii toată povestea.

— Faceţi-mi o descriere a lui Ladislau Gabor!

— Înalt. Slab. Blond-roşcat, aproape şaizeci de ani, elegant, distins... A fost un soi de majordom şi maestru de ceremonii în casa lui Vasile Lovrin.

Aşa ceva. Mă refer la persoană, a văzut Costache Ilie în curtea doamnei Moraru, aseară. Pretindea că a intrat în casă cu Vasile Lovrin.

Închei toate cele procedurale şi mă îndrept spre biroul meu, cu un hectar de semne de întrebare, îi telefonez şefului şi-mi aprobă să-l pun pe drumuri pe atât de devotatul Diaconu.

— Trageţi o fugă până la Bucureşti.

— Pic de somn! se tânguie.

— Şi eu simt aceleaşi neplăceri! îl asigur. Ai maşina ladispoziţie, aşa că poţi trage pe dreapta pe bancheta din spate. Îmi pare rău, dar n-avem altă soluţie.

Peste oraş mijeşte de ziuă. Invitaţii la petrecere, după ce sunt amprentaţi, iau drumul hotelului să facă un pui de nani. I-am rugat oficial să mai rămână în oraş, aşa că-şi organizează viaţa conform noilor condiţii.

Le-o iau înainte şi zburd la hotel.

O brună apetisantă a pus ochii pe mine

— Magda şi Tedi?... Da, sunt cazaţi la hotelul nostru, mă asigură responsabilul.

— În aceeaşi cameră?

— Sper!

— Aţi putea fi mai sigur.

— În condiţii normale, da!

— Lămuriţi-mă şi pe mine, ce-i cu condițiile astea?!

— Acel Tedi, beat cui, voia o cameră împreună cu tovarăşa... Magda şi mai cum?!

— Roncea! îl ajut.

— Aveţi dreptate!Am refuzat, bineînţeles! Până la urmă, le-am dat două camere separate, dar bănuiesc că a rămas una neocupată.

— Tot ce se poate! Propun să le facem o vizită!

— Oare-i legal?

— Desigur: dacă-s în aceeaşi cameră, suntem mai mult decât în litera legii să-i separăm! Dacă fiecare face nani în camera lui, le vom cere politicos permisiunea să schimbăm câteva cuvinte... Fii sigur că nu mă vor refuza. Ştiu eu ce ştiu! îl asigur semnificativ.

Ca de foarte multe ori, am dreptate. Doamna Magda ne deschide somnoroasă, dar amabilă. Cocul este turtit pe o parte, cum a dormit cu capul pe pernă, iar rimelul şi pudra s-au şters în bună parte, dându-i un aspect destul de ciudat, ca de om plinde vânătăi.

— Mircea, tu eşti?

— Scuzaţi-ne, doamna Magda! Vă cerem permisiunea să vă facem o scurtă vizită...

— A, dumneavoastră?! se trezeşte, punându-mi la dispoziţie un zâmbet larg şi pofticios, de parcă aş fi fost un platou cu prăjituri de ciocolată. Îmi spunea mie inima că nu m-aţi uitat... Dumnezeule, eu arăt îngrozitor! şi-a amintit că-i abia trezită din somn. Iertaţi-mă... vai, ce impresie

deplorabilă vă pot face! se întristează fără convingere. Poftiţi! Scuzaţi-mă, dau imediat o fugă până la toaletă... lipsesc doar câteva minute... luaţi loc, domnule locotenent! şi dispare în spatele uşii toaletei.

Responsabilul rămâne la uşă, ca o umbră, iar eu pătrund în reşedinţa doamnei Magda, unde mă întâmpină o privelişte de basm: patul dumneaei, răvăşit de parcă s-ar fi disputat acolo o coridă... alături, lângă un fotoliu, dormind întins pe burtă, îmi arată spatele un ins pe care-l bănuiesc a fi Tedi, băiatul zănatic dar de caracter. Zace îmbrăcat în cămaşă şi cravată, chilot sport şi ciorapi supraelastici. Pantalonii, haina şi pantofii sunt aruncaţi în jurul său, în mare dezordine.

— Amice, fă un efort şi schimbă-ţi poziţia, că amorţeşti şi faci cârcei! îl invit, bătându-l uşor pe spate.

Se ridică cu greu, sprijinindu-se în mâini, de parcă ar face genoflexiuni, apoi se rostogoleşte pe spate, oftând zgomotos. A întredeschis ochii, deranjat de lumina puternică din cameră, şi clipeşte mărunt.

— Unde mă aflu, sir?

— Într-o cameră de hotel.

— Ei, fir-ar al dracului! îşi aşază mâinile sub ceafă, se întinde din mijloc şi cască zgomotos „aaah”. Cum dracu’ am ajuns aici? Înduraţi-vă de sufletul meu păcătos, sir, şi spuneți-mi cum mama dracului am ajuns aici?

— Mister total, Tedi! N-o să-ţi vină să crezi, dar ai fost răpit de-o farfurie zburătoare, plină cu un corp de balet... numai cadâne, una şi una, Tedi!

— Pe naiba, sir! Nu am eu bafta asta! oftează distrus, adaptându-se luminii puternice izvorâtă din şapte-opt becuri. Nu mi se putea întâmpla mie aşa ceva, sir! Un păcătos ca mine luptă din greu până pune laba pe o femeie de calitate... Sunt sărac lipit pământului, sir, şi fără parale te pricopseşti rar cu o damă mai acătării, cu toată condiţia mea fizică, pentru care mi-am atras, totuşi, aprecieri favorabile! Nu, zău, cum am ajuns aici?

Oftează trist şi se scoală în fund, lipindu-şi, o vreme,

fruntea de genunchi.

— Doamne-dumnezeule, mă simt îngrozitor! Parcă sunt bătut, sir! Călcat în picioare! Isuse, cred că o să mor! Ce nefericire, sir! Când voi muri eu, se va zgudui întreaga planetă... nori de pucioasă se vorîhălţa din crăpăturile planetei... vaiete îndelungi vor sfâşia eterul... sunt un păcătos prăpădit şi de nimic, sir! Dar de fapt, dumneavoastră cine sunteţi? Cinstit, cine sunteţi?

— Locotenentul Rujan, de la miliţia judeţeană...

— Ca să vezi! Aţi fost azi a cârciuma aia nenorocită, greşesc? La „Broscoiul verde”, da?

— Asta-i adevărat, Tedi!

— Isuse, ce naiba am făcut? Nu, zău, ce-am făcut?

— În aceste condiţii nu putem discuta, Tedi! Îmbracă-te, spală-te şi pe urmă...

— M-am bătut cu cineva, aşa-i? se interesează rară vlagă. Precis m-am bătut cu cineva... simt că nu mai am nimic întreg în mine, sir! Probabil am fost ciomăgit zdravăn, că abia respir... Vă rog, spuneţi-mi, unde sunt? În ce punct de pe amărâta asta de planetă se află hoitul meu nenorocit?

— Ţi-am mai precizat, Tedi! Te afli într-ocameră de hotel. În camera unei doamne, reţine!

— Ca să vezi! îşi plimbă privirile rătăcite şi ridică un bichini de pe mochetă. Este al Magdei, spune, şi-l aruncă pe pat. Deci, cu ea m-am culcat în nenorocita asta de noapte. Isuse, cât sunt de păcătos...

— Tedi, fă un efort şi scoală-te! Te afli în camera unei doamne, şi nu-i voie...

— Dar unde-i voie?

— În camera ta, Tedi!

— În camera mea? Camera mea-i un cavou, sir, acolo merg doar când voi muri... Isuse Cristoase, când voi muri se va zgudui..., sunt un nenorocit, nu se va zgudui nimic... voi muri ca un câine... ca un câine!

— Tedi, ar fi cazul să mergi în camera ta!

— În cavoul meu, sir, vreţi să-mi spuneţi! Merg, dar,

pentru dumnezeu, spuneţi-mi, ce am aici?

— O vânătaie, Tedi!

— Şi aici? indică bărbia.

— Tot o vânătaie!

— Mă dor coastele, sir, de parcă am fost călcat în picioare. Cred că m-am bătut cu cine..., pardon, am mâncat bătaie de la cineva. Dacă aveţi răbdare îmi amintesc! Îmi urlă scăfârlia astă ca o scoică, dumnezeule!

— Mergem, Tedi!

— Voi face tot ce-mi stă în putinţă, sir! Daţi-mi o mână de ajutor! Vă rog din suflet, ajutaţi-l pe nenorocitul Tedi, spaima gazonului...

Îl ridic de subsuori şi-l instalez pe un fotoliu, apoi îi aşez în braţe haina, pantalonii şi pantofii.

Cu cântec, înainte marş! Vorba vine! Îl pilotez cu dificultate, iar din prag mă ajută şi recepţionerul sau responsabilul, că toţi par a fi şefi prin unităţile hoteliere.

— Isuse, unde-i camera mea?

— Nu-ţi face griji. Tedi!

Recepţionerul scoate o legătură de chei şi ne introduce într-o cameră aidoma celei a Magdei, unde ne întâmpină un aer curat şi răcoros. Fereastra era întredeschisă.

— Isuse. Ăsta-i cavoul meu! Aici aş vrea să mă înmormântez pe veci... Sir, vă e milă de mine? izbucneşte în lacrimi. Zău, mă dor oasele... Ce bătaie am încasat, doamne, ce bătaie! Poate nu mă credeţi, dar îmi amintesc, vag. Cu cine m-am bătut. Mă credeţi dacă vă spun?

— Fără îndoială, Tedi!

— Nu, n-o să mă credeţi... Pot să fac un duş în hotelul ăsta nenorocit? se adresează recepţionerului. Sau responsabilului, ce-o fi fiind el.

— Numai dacă sunteţi în stare! se răspunde cu acreală.

— O să mă târăsc ca un vierme ce sunt.

Îşi smulge cravata şi cămaşa cu enormă dificultate, aruncându-le lângă pat.

— Sir, de acum mă descurc singur, dar vă rog din suflet, spuneţi-mi unde-i nenorocita aia de baie. Pentru dumnezeu,

sir, fiţi serviabil cu un tip nemernic... Ce as al gazonului am fost, Isuse!

Porneşte nesigur spre baie, sprijinindu-se de pereţi; şi-şi face loc în cadă, cu chilotul sport şi ciorapii pe el. Apa izbucneşte zgomotos, stropind aproape toată încăperea.

— Sir, uitaţi-vă la coastele mele! geme întristat.

— Eşti plin de vânătăi, Tedi!

— Vreţi să mă credeţi sau nu, vă priveşte, însă toată pictura asta abstracţionistă am căpătat-o aseară.

— Ştiţi cine mi-a făcut-o?

— Numai dacă-mi spui tu, Tedi!

— Isuse, cât sunt de nenorocit! Asta-i opera lui sir Vasi Lovrin. Ce bătaie mi-a tras, doamne-dumnezeule? Dar şi eu l-am pocnit. Ah, ce l-am mai pocnit! Pe crucea mea că i-am tras câteva... Sunteţi în stare să mă credeţi, sir?

— Mă voi strădui, Tedi! Va trebui să mă convingi.

— Pe dumnezeul meu...

— Este o probă neconcludentă..

Îl chem pe recepţioner şi-l sfătuiesc să-l vegheze pe Tedi până îşi face băiţa: avem nevoie de el într-o stare cât mai corespunzătoare.

— Eu vă părăsesc pentru puţină vreme: sunt aşteptat de o damă brună şi n-aş vrea să sufere, draga de ea! Aş fi profund nefericit dacă ş-ar întâmpla una ca asta.

*

Doamna Magda se recondiţionase excelent, acoperindu-şi faţa, gâtul şi braţele cu tot soiul de sulemeneli artistic tencuite şi zugrăvite. Avea talent şi, recunosc, gust. Sunt destule femei care aruncă pe ele cosmeticele în aşa hal, încât poţi să juri că vor să-i îmbolnăvească de inimă pe băieţii sperioşi. Sau pe cei care visează urât. Doamna Magda ştia ce ale de făcut cu pudrele, alifiile, rujurile şi alte soluţii şi pomezi. Dacă mai punem la socoteală faptul că fusese înzestrată cu un fizic din ale cărui proporţii doar o uşoară tendinţă de îngrăşare putea fi considerată un cusur, ne dăm seama că natura a ştiut să fie darnică. Fie-mi

permis să observ că acest amendament, legat de proporţii, este – la urma urmei – o chestiune de gust. Prefer aceste persoane celor slabe, de-ţi faci vânătăi şi cucuie când le atingi. Pe buletin nu părea să aibă mai mult de patruzeci şi cinci de ani, o vârstă la care brunele sunt în plenitudinea farmecului şi experienţei. Mai ales!

— V-am făcut să aşteptaţi enorm! se scuză zâmbindu-mi languros şi-mi indică un fotoliu.

Îi urmez semnificaţia gestului şi mă trezesc cu ea în faţa mea, topindu-mă din priviri, după ce a târât celălalt fotoliu atât de aproape, încât genunchii noştri abia se ating. La doi-trei milimetri distanţă. Ca şi cum n-ar fi!

— Aveam o presimţire că veţi veni... M-am gândit la dumneavoastră... sunteţi atât de delicat şi fin... Cam timid. Vă prinde bine, deşi...

Să fim serioşi: dacă ar şti ce curaj zace în mine, ar lăsa-o mai moale. Parol!

Brunele à la Magda sunt firi visătoare şi contemplative, dominate de plăcerea de a fi permanent pe primul plan al interesului celor din jur. Le încântă publicitatea, pe care şi-o fac cu orice preţ, insistând până la a fi penibile în dorinţa lor de a place şi a constitui subiectul atenţiei şi preocupării celor cu care vin în contact. Teama de ridicol le roade ca o carie şi se aruncă automat în întâmpinarea oricărei situaţii favorabile, pentru a nu le rata prin studiul îndelungat al partenerilor, care – eventual – nu le pot fi favorabili. De aici, le pasc numeroase decepţii, pe care le compensează de fiecare dată când izbutesc să-şi apropie pe cineva, acceptând fără preget aventura. În general, viaţa interioară le este foarte intensă, trăiesc numeroase închipuiri, îmbinând realitatea cu ficţiunea. Din nefericire, de fiecare dată când şi-au atins ţelul; dragostea lor se degradează, până la indolenţă, pierzând stima şi interesul partenerilor, care le abandonează fără remuşcări, devenindu-le – nu rareori – cei mai înverşunaţi duşmani.

— Aveţi mâini frumoase! îmi comunică languros, pipăindu-mi genunchii şi degetele aşezate pe ei. De ce nu

vă îngrijiţi unghiile?... Aveţi unghii atât de delicate, dar nu-s cizelate. Când vă abateţi prin Bucureşti, vreau să vă recomand un laborator de manichiură, o cunoştinţă a mea, specialistă de clasă...

Magda avansează către încheieturile mâinilor şi-şi vâră degetelepe sub manşetele cămăşii. Nu-mi dau seama unde vrea să ajungă, dar dacă-i trece prin gând că mă înfioară, pipăindu-mi coatele, se înşală. Nici măcar nu mă gâdil!

Aflaţi că bruna asta apetisantă a pus ochii pe mine. Ţine-te bine, Rujan!

— Stimată tovarăşă Roncea, îmi dau seama că vă deranjez şi vă cer, din capul locului, scuze...

Se uită la mine alertată, frânându-şi operaţiunea de masare a degetelor, încheieturilor şi antebraţelor mele...

— Soţul dumneavoastră, care deja a sosit în oraş (face ochii mari-mari), este foarte neliniştit de dispariţia dumneavoastră...

— Mircea e un sensibil, consimte neconvingător. Nu are, totuşi, motive obiective. Încrederea lui în mine este nezdruncinată, de asta sunt sigură.

— Fără îndoială! Însă aţi plecat cu Tedi într-o stare destul de gravă! Era după un consum consistent de băuturi alcoolice...

— Tedi e un as al volanului! Poate să fie beat mort, conduce fără cusur...

— Prin prisma legii circulaţiei, sunt de altă părere, stimată tovarăşă Roncea!

— Dacă-i nevoie, plătim amenda. Mircea ne va da, de îndată, banii pentru amendă... Mircea plăteşte!

— Sunteţi amabilă să-mi povestiţi cum a decurs voiajul dumneavoastră în S! Vă asigur că-i în interesul serviciului şi că mă preocupă depoziţia dumneavoastră, nu banii. Pentru cercetările în curs, mă plăteşte statul, nu Mircea! Aveţi cuvântul!

Îşi retrage mâinile şi le aşază în poală, nervos, ca un artist începător, care nu ştie ce să facă cu ele.

— Tedi a condus ca un as al volanului!

— Are mai puţină importanţă. V-a mai însoţit cineva?

Mă pândeşte prudent, ca o pisică, toată dulceaţa din priviri s-a topit.

— Domnul Ladislau Gabor, prieten de casă al domnului Vasile Lovrin. Un domn... distins şi bine educat.

— Puteţi să vorbiţi liber. O doamnă atât de pregătită pentru discuţii, ca dumneavoastră, nu are nevoie de întrebări! îi dau apă la moară.

— Aş prefera întrebările.

Teama congenitală a acestui gen de brune îşi face simţită prezenţa în expresia feţei şi-n atitudine. Vina este a ei, că m-a tratat ca pe un porumbel tocmai bun de jumulit.

— Aţi avut incidente pe drum?

— Nu!

— Ladislau Gabor de ce a părăsit petrecerea de la „Broscoiul verde”?

De ce a plecat ea şi Tedi nu avea rost să o întreb, în linii mari, mă lămurise Mircea: pe motive de... zburdălnicie!

— Voia să meargă la Bucureşti. N-am înţeles de ce şi nici nu m-a interesat.

— Unde a coborât în S?

— În centru, lângă o cârciumă...

— Didileaua! o ajut.

— Tot ce se poate, eu nu-i cunosc numele. A zărit maşina domnului Vasile Lovrin şi a rămas acolo, căci voia să discute ceva cu el. Iar nu am înţeles ce anume şi nici nu m-a interesat.

— Ce aţi făcut după ce aţi ajuns la hotel?

— Ne-am cazat... apoi Tedi, sensibil cum e, mi-a făcut declaraţii... Însă, e un copil, e dulce, dar e un copil, n-aş vrea să înţelegeţi altceva.

— Eu înţeleg numai ce-mi spuneţi dumneavoastră! fac pe naivul. Cât au durat drăgălăşeniile lui Tedi?

— O oră! Îl iubesc într-un fel, dar nu ce vă închipuiţi dumneavoastră...

— Eu nu-mi închipui nimic! A trecut, deci, o oră? o îndemn, deşi sunt sigur că, temătoare cum e voi scoate de

la ea fiecare vorbă cu forcepsul.

— Apoi, Tedi s-a culcat.

— Pe mochetă?

— Da.

— Doamna Magda, devin mai intim, ştiţi, eu nu am venit aici numai, să-mi studiaţi unghiile! Vreau să ştiu cât timp a fost Tedi plecat?

Deschide ochişorii până la limita admisă de pleoape. Nu se aşteptase, draga de ea, să ştiu despre vizita lui Tedi, în oraş.

— Încă o oră!

— Ce v-a spus când s-a reîntors?

— Fleacuri, nu l-am luat în seamă. Era mult mai beat decât înainte... de fapt, luase o sticlă de coniac cu el şi probabil o băuse între timp...

— Unde a băut-o?

— ...

— Doamnă Magda, să presupunem că eu ştiu unde a fost Tedi şi ce a făcut acolo! Ce vă împiedică să fiţi sinceră? Banii lui Mircea nu vă pot scuti de o declaraţie completă, fiţi sigură!

— Unde putea să se ducă?

— De pildă, la Vasile Lovrin!

— Ştiaţi?

— Nu-mi dau seama, de acum, cine-i anchetatorul şi cine-i interogatul! Continuaţi!

— A fost într-adevăr, la Vasile Lovrin.

— De ce?

— Tedi e un copil naiv... se îndrăgostise de prietena lui şi-i făcea curte, ca un fraier... Pur şi simplu, ca orice om la băutură, s-a hotărât, s-a hotărât să-i facă o vizită! Tedi e un copil mare şi naiv...

— Copilul ăsta s-a bătut cu Vasile Lovrin şi v-a povestit când a revenit plin de vânătăi.

Doamna Magda izbucneşte în lacrimi, stricându-și opera de înfrumuseţare cosmetică.

— Se luminează de ziuă, doamna Magda! Cum doriţi:

declaraţi sau nu, Mircea nu vă poate ajuta cu nimic. Vă asigur.

— A fost la Vasile Lovrin... dar era singur... Tedi l-a provocat şi s-au bătut... a venit distrus, sărmanul... distrus.E un copil. Deşi bătut măr, se mai şi lăuda: „L-am lăsat lat pe sir Vasi”. Aşa-i el teribil: mănâncă bătaie şi se laudă. Cum se îmbată, se leagă de câte unul şi nu se lasă până nu încasează...

Îi întind un formular de declaraţie şi o sfătuiesc să consemneze tot ce mi-a spus, fără să omită nimic. Tedi şi Ladislau Gabor mă interesează! Se aşterne pe treabă fără tragere de inimă, în timp ce mă pregătesc să o las singură pentru această operaţiune, spre a-i face o nouă vizită lui Tedi.

— Vasile Lovrin cred că-i tare supărat. Asta nu i-o mai iartă...

— Cine ştie? Deocamdată Vasile Lovrin a murit niţel. Nu ştiu dacă-i mai ţin de cald scuzele lui Tedi.

Duce o mână la gură şi rămâne îngrozită.

— Scrieţi ce am convenit, doamnă Magda!

*

Tedi este freş! Îmbăiat, pieptănat, ras, îmbrăcat şi încălţat. Mâinile şi capul îi tremură de parcă ar fi cuprinse de friguri. Stă cu coatele pe masă şi aşteaptă.

Alături, pe un fotoliu, cu mâinile împreunate, ca un creştin la rugăciune, dormitează recepţionerul sau responsabilul, că tot nu ştiu exact ce rang are.

— Sir, merită un păcătos ca mine atâta atenţie?

— Mai ales, Tedi! Să recapitulăm, băiete! Te-ai dus la Vasile Lovrin! De ce? Cum au evoluat evenimentele? Din ce v-aţi luat? Cum a decurs bătaia? Se poate?

— Se poate, sir!

— Sunt numai ochi şi urechi, Tedi!

— Respectele mele, sir! Aflaţi că sunt un păcătos de fotbalist care a trăit din paralele încasate de la o fermă agricolă, unde eram angajat şi de unde primeam salariul,

deşi nu am trecut în viaţa mea pe acolo... Într-o zi, l-am întâlnit pe sir Vasi Lovrin care fusese şef, pentru scurt timp, la acea fermă... din vorbă-n vorbă ne-am împrietenit... ne-am apropiat, că eu n-am fost prieten cu nimeni niciodată... sunt ca vaca, sir, dau cu piciorul... Tipa aia a lui mi-a intrat în sânge, căci de felul meu sunt lacom: când văd o femeie tabăr pe ea! A rezistat ani de-a rândul... ea nu-i Magda sau ca altele... aşa-i că sunt un ticălos nenorocit, sir?

— Te ascult, Tedi! m-am eschivat.

— De la o vreme, între ei şi-a vârât dracu' coada, nu se mai suportă. Mai ales ea. Cretin cum sunt, mi-a trecut prin cap să nu pierd prilejul. Ea nu mă ia în seamă, dar eu – ca bărbat – am dreptul să încerc! E dreptul meu, sir, nu? La cârciuma aia afurisită, am înţeles că legătura lor s-a rupt şi am plecat ca un bezmetic după dumneavoastră... a trebuit să o iau şi pe Magda, căci – fără Fiatul lor – nu puteam să dispar. V-am pierdut, însă, pe drum. Am zărit maşina lui Vasile Lovrin, iar Ladislau Gabor a intrat într-o curte unde aflase că s-au cazat binefăcătorii noştri... P-ormă, am dus-o pe Magda la hotel... ca să-mi fac curaj, m-am luat iarăşi cu băutura... în faţă la o cârciumă de-a voastră am zărit maşina... şi am intrat în casă... acolo...Apoi ne-am bătut!

— Poţi să fii mai explicit, Tedi?

— Eram beat turtă, sir! Totul era în ceaţă, mai am în cap doar crâmpeie... Sir Vasi m-a ascultat... Îi spuneam s-o lase dracului în pace că nu mai e pentru el... are nevoie de cosciug, de acum, nu de amantă. I-am dat să bea din sticla cu coniac, dar m-a refuzat, Isuse! Şi-am turnat în mine ca un dobitoc. Doamne-dumnezeule, cât am băut! Cred că l-am înjurat, că m-a pocnit... M-a pocnit rău de tot! Am plâns ca un dobitoc şi l-am făcut porc râios, dacă n-o lasă pe fata aia. Tot îl lasă ea... Şi am băut până am terminat toată sticla aia... pe urmă, mi-a mai tras o bătaie, sir! Isuse, câţi pumni a cărat în mine... Când beau, înnebunesc! Îi întărât pe cei din jurul meu şi mănânc bătaie...

Tedi plângea, cu capul aşezat pe mâinile încrucişate pe masă. Îl las să-şi verse obida şi reluăm firul amintirilor.

Lacrimi – lacrimi, sentimente – sentimente, dar eu anchetez o crimă, sau măcar o tentativă de omucidere, în cel mai bun caz, brunelor! Sentimentalismele, în astfel de împrejurări, mă pot face apt pentru altceva decât pentru a fi detectiv.

— Ai stat aşa, de lemn Tănase?

— L-am pocnit şi eu, sir. Isuse, ce l-am mai pocnit! Sir Vasi nu se aştepta şi l-am prins pe picior greşit. Ştiţi, dobitocii ăştia sunt obişnuiţi să scoată untul din mine, iar eu să nu ridic niciun deget. M-am dus în el cu capul şi pumnii, ca dintr-un arc, sir. Cred că m-am şi împiedicat de ceva, altfel nu-l loveam în aşa hal. L-am văzut zburând! Doamne-dumnezeule, pe sir Vasi îl văd, ca prin vis, cum zbura! S-a lovit cu fruntea de marginea patului... apârâit ceva, sir! Patul sau capul... Pe crucea mea, că a pârâit ceva. Odată l-am lovit, dar bine, cât pentru toţi pumnii pe care mi i-a îndesat...

— Tedi!

— Vă ascult, sir!

— În ce termeni te-ai despărţit de Vasile Lovrin?

— Înfiorători, sir!

— Vorbeşte, băiete!

— Dar, oare, mă veţi crede?

— Asta rămâne de văzut. Dacă-mi vei aduce, iarăşi, pe dumnezeu martor, mă tem că nu!

— Jur pe ce am mai scump... deşi, eu nu am nimic care să pun preţ... spun adevărul: l-am lăsat pe sir Vasi Lovrin lat. Fruntea îi plesnise... ţâşnea sângele din el ca dintr-o vacă înjunghiată! A reuşit doar să se târască pe pat şi acolo a rămas. Arăta îngrozitor...

— Tedi, eşti în stare să scrii toate astea?

— Scriu, sir! Toată viaţa am fost un fraier şi un încurcă lume... Pentru sufletul meu păcătos, fie-vă milă de mine, şi spuneţi-mi ce s-a întâmplat cu sir Vasi! Nu de florile mărului aţi venit glonţ la mine!

Ce ştie el cât am alergat până la această oră! Ba, am mai arestat şi un criminal între timp!

— Eşti capabil să suporţi?
— Aşa-s obişnuit, sir!
— Vasile Lovrin a murit!
— M-aş fi mirat dacă ar fi rămas în viaţă!
— Acum, mai declari în scris tot ce mi-ai povestit?
— Mă jigniţi, sir! Sunt un ticălos, dar nu lipsit de demnitate!

*

Am văzut destui criminali trăsniţi, absurzi până la a-ţi provoca mila, dar ca Tedi nicidecum. Fie vorba între noi, este încă loc suficient pentru îmbogăţirea experienţei. Ce-i mai grav în toată istoria asta? Că Tedi se recomandă ca un criminal foarte serios. Autentic! Or, noi (vă exclud pe dumneavoastră, brunelor!) am mai pus mâna pe unul. Amândoi cu recomandări legale, pe bază de probe! Bun! Să vedem ce va spune şi Garrison când i-l voi duce plocon.

Băiat simpatic şi săritor, Tedi se luptă cu stiloul să-mi demonstreze ce fiară zace în el: „Subsemnatul Theodor Bălan, fiul lui şi al...” Etcetera! Restul îl ştiţi, fetelor, am avut grijă să vă las cu ochii pe noi, până acum. Şi la fel voi proceda în continuare. Parol!

Munca noastră titanică este întreruptă de dorinţa unei persoane brune, care arde de nerăbdare să mă vadă. Fireşte, este Magda. Şi-a isprăvit compunerea. Ba, aavut timp şi să-şi îmbunătăţească priveliştea, după efuziunea sentimentală, însoţită cu averse, ce-i provocase unele stricăciuni pe obrajii ei delicaţi.

— Nădăjduiesc, domnule locotenent, că mi-am făcut conştiincios datoria! mă abordează mult mai liniştită decât o lăsasem singură în faţa colii de hârtie, cu antet. Cu ce vă mai pot fi de folos?

Toate astea se întâmplă pe hol, în faţa camerei lui Tedi. Am lăsat uşa întredeschisă, atât cât să ţin sub observaţie ambele fronturi. Magda se orientează şi ea în consecinţă, trece în partea protejată de uşă, fără a fi văzută din cameră, şi se pregăteşte să mă ia cu asalt.

— Cred că veţi fi mulţumit de contribuţia mea sinceră, pentru lămurirea cazului... Vreau să spun că-mi pare rău de Tedi, dar dumneavoastră sunteţi cel care împărţiţi dreptatea!

— Doamna Magda, vă asigur că v-aţi făcut datoria nu numai faţă de mine... încerc să-i stăvilesc expansiunea corporală. În numele societăţii, pe care o reprezint în acest moment, vă asigur că aţi procedat just...

Nu se lasă până nu-şi plimbă degetele prin părul de la tâmplele mele. Hotărât lucru, bruna asta a pus ochii pe mine şi nu vrea să mă scape cu niciun chip.

— Mă întristează şi îngrijorează soarta lui Tedi.

— Aveţi motive, doamnă?

— Va fi arestat, da?

— Aici nu vă pot furniza veşti precise, întrucât altcineva decide. Procurorul este cel în măsură să precizeze diagnosticul... penal.

— Desigur, va dovedi multă înţelegere. Ce fel de om este? mi se vâră-n suflet şi mai abitir.

— Fin şi delicat! o imit. În privinţa unghiilor, le are aidoma celor ale mele! o iau peste picior.

— Abia aştept să-l cunosc.

— Veţi avea prilejul, fiţi sigură. Dar dacă-l vei lua la pipăit şi periat, precis nu va aprecia farmecele dumneavoastră. Ar trebui să-mi mulţumiţi pentru această informaţie.

— Vă mulţumesc! îmi urmează sfatul fără pic de entuziasm, mai mult din principiu.

— Bine faceţi, doamna Magda!

Şi-i iau declaraţia din geanta întredeschisă, care-i atârna pe umărul stâng. Mă retrag, zâmbindu-i îndatoritor.

— Mai rămâneţi prin preajmă. Mircea trebuie să vină dintr-o clipă într-alta şi n-aş vrea să vă caute prea mult.

Tedi şi-a isprăvit nuvela, având ca temă amorul său zbuciumat şi deznodământul din camera de oaspeţi a doamnei Moraru. Pune punct şi-mi rămâne la dispoziţie.

— Tedi, străduieşte-te să mă însoţeşti.

Responsabilul sau recepţionerul ne urmează toropit de

somn. Pe urmele noastre porneşte, ca un dulău de vânătoare, mohorâta brună apetisantă, doamna Magda.

În hol, cădem în braţele lui Mircea. Ceilalţi petrecăreţi, smulşi de la „Broscoiul verde”, se luptă pentru un pat unde să-şi lepede trupul dornic de odihnă.

— Mircea, ne-ai lăsat fără un ban în buzunar...

— Mii de scuze! Asta nu mi-o iert! recunoaşte, plecându-şi vinovat capul.

— Nici eu, Mircea! Ştiai că Tedi a fost arestat?

— E o noutate pentru mine! tresare vizibil impresionat.

— Eşti bucuros? Te rog să-mi spui: eşti bucuros?

— De ce-mi rupi inima, iubito?

— Pentru că stai ca o cizmă, Mircea. Nu faci nimic!

— Dă-mi o sugestie, iubito!

— Banii, Mircea, banii!

Magda a alunecat într-o zonă de frământări fără cap şi fără coadă. Am mai văzut asemenea persoane, care-şi pierd controlul când sunt în situaţii limită şi-şi varsă amarul pe cei apropiaţi. Dar Magda întrece măsura.

— Câţi, iubito?

— Nu ştiu! cade cu braţele încolăcite pe umerii micuţului Mircea şi izbucneşte în lacrimi. Închipuieşte-ţi: Tedi este un criminal! Cri-mi-nal! Recunoaşte că nu-i de conceput, dar e adevărat.

— Magda, puterile noastre sunt atât de mărunte...

— Dar banii, Mircea? Banii...? Ai uitat banii...

— E tot ce pot aşeza la temelia fericirii lui. Pentru tine, Magda, numai pentru tine o fac, ştii foarte bine.

Mi-am dirijat însoţitorul mahmur până la Volkswagenul de la intrare, urm act de cuplul Magda-Mircea.

— În numele prieteniei noastre, insinuează tragic bruna apetisantă, permiteţi-ne să-l însoţim pe Tedi pe ultimul său drum.

— Nu mergem la cimitir! o încunoştinţez.

— Ne permiteţi? insistă.

— Sir, ce dracu’ vor ăştia? Magda, pentru dumnezeu, nu te da în spectacol!

— Tedi, *noi* te iubim...

— N-are rost. În noile condiţii, iubirea voastră nu mal valorează nici cât o frecţie la un picior de lemn!

— Tedi, nu fi rău!

— Sunt realist, fericiţilor care veţi trăi o mie de ani, trăgând de bani ca de elastic! Adio!

— Mircea, cum poţi să rămâi insensibil? Acţionează, pentru dumnezeu, ia o atitudine, de ce ai rămas ţeapăn?

— Cât costă? se mobilizează Mircea.

Îl instalez pe Tedi în Volkswagen şi mă aşez la volan, cu o poftă nebună să ne luăm tălpăşiţa. Dar Magda se apucă de mânerul portierei şi insistă în isteria-i de cea mai bună calitate.

— Mircea, mă laşi singură?

— Dragă, nu suntem de capul nostru!

Iată un om lucid.

— Poftiţi! bat în retragere, sătul de atâtea scene. Însoţiţi-ne dacă asta vă e cea mai aprigă dorinţă.

Îl încadrează pe Tedi, prăbuşit fără vlagă pe bancheta din spate, Magda îl îmbrăţişează compunând o scenă de falsă desperare.

— Lasă fleacurile, o repede, te comporţi ca o ţoapă!

— Tedi, nu ţi-e ruşine?

— Nu-mi e!

— De ce, Tedi?

— Pentru că, *ledi,* m-ai vândut locotenentului la suta de grame. Realist, ţi-a dat cu şutul, şi acum, în lipsă de altcineva, îmi sari de gât, după ce ai declarat cuvânt cu cuvânt şi amănunt cu amănunt tot ce ai ştiut despre mine. Cum dracu de nu ţi-e jenă să mă albeşti cu pupatul, după ce ai încercat să-l faci *groghi* pe locotenent? Lămureşte-mă şi pe mine, *ledi,* nu cumva să mor cu atâtea lipsuri în cultura generală!

— Tedi, pentru tine...

— Las-o baltă, Magda. Mircea, ridică-i moralul, că i-a alunecat în pantofi. V-aţi supărat pe mine, sir? mi se adresează.

— Nicidecum, Tedi!

— Am vorbit urât despre dumneavoastră, sir, după cum bine aţi observat.

— Am cele mai bune păreri despre oamenii sinceri, şi tu. Eşti unul dintre aceştia!’

Jur că am spus adevărul.

Demarez către instituţia unde nu-i loc pentru lăsat pe tânjală. Însoţitorii mei – câte persoane, tot atâtea dispoziţii sufleteşti – se pupă, se alintă, încearcă să-şi ridice moralul la cote acceptabile.

— Te vom vizita la vorbitor, Tedi, nu vom lipsi niciodată, scumpule. Uite, Mircea este de acord...

— Pe dracu’! O să-mi aruncaţi portocale peste gardul penitenciarului! Veniţi-vă-n fire, *ledi!*

— Nu vei lipsi din sufletul nostru nicio clipă...

— Magda are dreptate! îndrăzneşte să-l mobilizeze şi Mircea, înţepenit pe banchetă, într-o atitudine demnă. Gândurile noastre înaripate vor fi pururea alături de tine! Te vom aştepta...

— Pe dracu, sir! Eu ies de la pârnaie peste douăzeci de ani. Atunci, Magda va fi o babă nostimă, înconjurată de pechinezi şi pisici siameze, iar tu, Mircea, precis, oale şi ulcele!

— Tedi, eşti un porc! îl certă palidă torida doamnă, masându-şi alintat tâmplele.

— Magda, te rog să fii îngăduitoare. Dragul nostru Tedi e într-o stare nervoasă deplorabilă.

— Dar e porc! reia jalnic, dar fără convingere. Tedi, spune că ai glumit, te rog din suflet!

— Nu am glumit, *ledi!* Şi, ca să fii mai liniştită, reţine că nici eu nu mă voi afla într-o situaţie prea fericită: voi cheli, îmi vor cădea dinţii, vor atârna pieile pe mine. Oruină, *ledi!* Sir, daţi-mi o mână de ajutor, să scap de efuziunile astea nenorocite!

La discuţii asemănătoare ai prilejul să asişti, ca detectiv, până ţi se acreşte sufletul. Parol, brunelor!

Azi să nu vă îndrăgostiţi de mine!

Am neţărmurita bucurie de a face cunoştinţă cu o foarte preţioasă parteneră de „afaceri” detectivistice: doamna Moraru, în persoană. Abandonează, de la propria-i înălţime, o sacoşă doldora cu masă verde. Furajele dumneaei – ridichi, salată, ceapă şi spanac – se revarsă artistic în faţa fotoliului pe care se aruncă oftând profund, ca un alergător sufocat la cursele de maraton.

— Domnule, eşti mulţumit de mine?

— Până peste cap! o asigur.

Se serveşte din ţigările mele şi mă îndeamnă să-i dau un foc. Plin de solicitudine, mă conformez.

— Tovarăşa Moraru...

— Doamna Moraru, mă avertizează.

— Fie! Doamna Moraru, v-am solicitat, acum, în zori de zi, pentru câteva amănunte...

— De la mine să nu vă aşteptaţi la amănunte! Ori îmi cereţi lucruri de mare greutate, ori mă lăsaţi în pace. Eu încă nu mi-am terminat de făcut piaţa. V-o spun *franş!*

Ne-am dat naibii.

— Gând la gând cu bucurie! Esenţial şi la obiect. Ce vi s-a părut mai interesant în viaţa scurtă, trăită în locuinţa dumneavoastră, de fostul chiriaş – Vasile Lovrin?

— Ce a fost suspect, vreţi să întrebaţi?

— Sunteţi pe calea cea bună! admit.

— Domnule, mare noroc aveţi cu mine! Asta şi vreau: să vi-l dau pe mână pe criminalul ăla!

— Drăguţ din partea dumneavoastră! întind mâinile, de parcă trebuia să-l aibă în sacoşa cu furaje.

— Stai blând! Nu-i la mine! Da’ te ajut, că ne cunoaştem de atâta vreme. Eu te iubesc...

— Azi, vă rog să nu vă îndrăgostiți de mine. Spuneți-mi care-i *criminalul ăsta* și vă rămân recunoscător cât nu vă închipuiţi! Vă rog.

— Dom’le, uite cine-i: un bărbat înalt, slăbuţ, blond, şarmant. Zicică-i Kirk Douglas. Frumos, dom’le, cum n-am văzut decât de două ori în viaţa mea, o dată la Paris şi a doua oară la Monte Carto.::

— Da’ ce-aţi căutat pe acolo?

— Concursuri de frumuseţe, dom’le! Am rupt gura Europei, cu gingii cu tot! Am poze în jurnale, dacă nu crezi...

E clar: Madam Moraru, devenită, ba Miss Europa, ba Miss Univers, a zăpăcit o spuzenie de odrasle ale lumii bune de pe continentul nostru şi de pe cele învecinate.

— Vă ascult cu tot respectul!

— Aşa trebuie! Dom’le, bărbatul ăsta şarmant i-a făcut de petrecanie lui ăla...

— Ce vă face să credeţi?

— Ai răbdare! mă pune la punct gloria frumuseţii mondiale interbelice, aducând la sacoşa mamă salăţile, ridichile şi ceapa verde, evadate pe covorul biroului. Ochii mei au văzut multe, iar urechile au auzit şi mai şi...

Probabil, în tinereţe, i-a plăcut viaţa pe întuneric!

— Dom’le, băiatul ăsta...

— Parcă spuneaţi că-i de vârstă lui Kirk Douglas?

— Păi, ce?... Era bătrân? Bătea în şaizeci de ani. Vrei să spui că era bătrân?

În alte împrejurări, mi-aş fi scuipat în sân. Mă rog, faţă de septuagenara Miss Europa, tipul respectiv era un puşti. Nu mi-am dat seama!

— Aveţi dreptate. Iertare!

— Vine, deci, băiatul ăla de două ori. O dată se ceartă la cuţite cu chiriaşul meu, cum îl cheamă...?

— Vasile Lovrin...

— Aşa! Se ceartă cu el, apoi pleacă.

— Aţi văzut şi auzit toate acestea?

— Mai e vorbă? Iese băiatul ăsta blond, înalt, slab şi elegant în stradă, nervos ce nu s-a mai pomenit, se uită la maşina aia, se învârte pe lângă ea, o pipăie, îi deschide uşa, se aşază, se scoală, iese... Nervos, nervos, de nu mai

ştiam ce să cred. P-ormă, iar a venit în casă. Şi iarăşi strigăte, ceartă, ţipete... Am bătut în uşă „Domnule aici e o casă onorabilă, cum vă permiteţi?” îmi trecuse somnul, când l-am văzut pe ăsta...

— Pe cine?

— Pe criminal, domnule! Pe băiatul ăsta, slab, înalt, elegant, de vreo şaizeci de ani..

— Ce făcea?

— Nimic! Numai că...

Se uită la mine, precum pisica la şoarece.

— Ei?

— Ei, ce? Este că mori de curiozitate?

— Este! confirm sătul de atâta, mister.

— Era plin de sânge!

— Poate vi s-a părut! încerc să-i strunesc elanul descripţiei, cuprins spontan de presimţiri întunecate.

— Cum adică?

— De unde ştiţi că putea să aibă sânge pe el? Poate se pătase cu vopsea roşie, miniu pe plumb, ploşniţe, suc de roşii, ciorbă de lobodă...

— Domnule: mă opreşte jignită. Era sânge. Între sânge şi bulion e o diferenţă...?

— Dacă era de oaie, capră, vacă...

— ... sau găină?! Domnule, dacă-ţi face plăcere, eu declar că era pătat cu borş! Dar la ce-ţi ajută?

Chiar aşa?! Brunele mele dragi, începe să se învârtă pământul cu mine: nici măcar nu avem un mort adevărat şi nu ne putem mişca de atâţia criminali! Dacă o ţinem în ritmul ăsta, până deseară îmi semnez singur ordonanţa de reţinere!

— Era sânge?

— Sânge!

— Declaraţi şi în scris?

— Cum vă convine! Cunosc franceza, spaniola şi germana chiar şi când stau întinsă pe pat.

— Bine! mă hotărăsc. Scrieţi aici pe româneşte tot ce aţi văzut şi auzit. Încă ceva: cum era îmbrăcat *puştanul* ăsta

de şaizeci de ani, slab, înalt, elegant, şarmant şi aşa mai departe?

— Într-un costum *havan,* cravată bej, pantofi maron. Grizonat, roşcat-blond! O splendoare!

— Amin! Şi încă ceva: nu aţi observat cumva, la el, vreun aparat de fotografiat, blitz... role de film?...

— Domnule, dumneata eşti dracu în persoană...

— Vă mulţumesc, doamnă! Injuria dumneavoastră mă flatează. Vă dau cuvântul meu!

— Nu-mi vine să cred! se înduioşează doamna Moraru.

— Vă rog să declaraţi în scris tot ce mi-aţi povestit! îi întind un formular tip, fără să-i mai dau explicaţii pentru fiecare rubrică: de când ne cunoaştem, presimt că a-i da indicaţii în plus ar constitui o gravă jignire.

Cu toată încrederea de care pot da dovadă, o las să depene autograf peripeţiile din cursul serii. În semn de suprem respect, o las să-şi redacteze memoriile singură, în compania furajelor şi mobilierului din biroul meu. Omagiile mele!

Pe hol, mă ia în pieptu-i bogat înfierbântata doamnă Magda. Privirile-i mieroase aşterneau sirop pe mine.

— Domnule locotenent...

Să vedeţi că iarăşi mă iubeşte cu disperare. Aşa este, brunelor! Fiţi atente!

— ... un *bărbat* atât de *delicat* şi *fin* ca dumneavoastră are posibilitatea să înţeleagă chemarea sentimentelor unei femei pătrunse de tristeţe...

— Eu sunt sensibil la durerile întregii planete! o asigur.

— Dar *pentru mine...*

— V-am mai asigurat de întreaga mea consideraţiune, dacă nu mă înşel...

— Am văzut că-l preţuiţi pe Tedi!

— Cam lungă introducere, doamnă, nu vi se pare?

— O fac pentru a mă înţelege...

— Nu vă mai străduiţi atât. Veniţi la obiect!

— Din clipa în care v-am văzut, am citit în ochii dumneavoastră o pasiune adâncă... pătrunzătoare!

— Prea mare-i adâncimea pasiunii mele, ca să ajungeţi până acolo!

— Am citit..?

— Eu nu pot fi citit! Tradus, da! Însă nu de dumneavoastră. Sunt zâmbitor, amabil, dar din obligaţie profesională, reţineţi! Ce aveţi să-mi comunicaţi?

Sunt cam dur, însă altfel nu se poate, la cazul în speţă: dacă merg pe aceeaşi cale a amabilităţii profesionale, risc să fiu greşit înţeles.

— Eu vă iubesc şi stimez...

— Azi, vă rog, să nu fiţi îndrăgostită de mine! Am atâtea sarcini pe cap şi-s atât de frânt de oboseală, încât amorul ăsta pe bandă îmi luxează încrederea în semeni. Fie-vă milă de mine, doamnă! Mai iubiţi-i şi pe alţii!

De piatră să fi fost şi tot ar fi priceput!

— Pentru Tedi intervin...

— Lăsaţi-l în pace! După cât îmi amintesc, v-a sfătuit să-i cumpăraţi portocale...

— Unde-i acum?

— A fost reţinut preventiv!

— Arest?

— Cam aşa ceva. Unde se află el acum, e bine mersi, nu-l plouă, nu-l ninge, nu-l bate vântul şi are ceaiul asigurat. Dacă ţineţi cu tot dinadinsul să faceţi o faptă măreaţă, străduiţi-vă din răsputeri să aveţi grijă de Mircea. În S fetele-s năbădăioase, doamnă; şi-l lasă fără o para în pungă. Zadarnic veţi striga „Banii, Mircea!”, că nu-i veţi găsi niciun ecou favorabil prin buzunare.

Mă iartă, în sfârşit, lipsindu-mă de dragostea-i clocotitoare. Respir uşurat. Vorba vine, căci întunecate gânduri mă iau în primire, tocmai acum, când la orizont nu se află numai afacerile mele profesionale, ci şi lumina tulbure a zorilor: ne aşteaptă o zi cel puţin la fel de afurisită. Daţi-mi voie să mă explic: bărbatul înalt, slab, distins, *şarmant* (doamna Moraru se pricepe mai bine la făcut astfel de aprecieri), blond-roşcat, cu aparat de fotografiat, care a bântuit toată seara prin locuinţa lui

Vasile Lovrin... văzut de tractorişti şi Tedi... auzit „zgomotos” de doamna Moraru şi observat plin de sânge tot de dumneaei... ei, bărbatul ăsta, „om de casă al lui Vasile Lovrin”, nu era altul decât Ladislau Gabor. În plus, batista găsită în camera cu pricina avea cusute iniţialele „L.G.”! Batista purta urme de unsoare, asemănătoare celor de pe cheia franceză... După ce avea să se efectueze analiza spectroscopică, ştiam precis!

Vreţi să vă fac un scenariu? Aflaţi: Ladislau Gabor, omul de casă, înfăşoară batista pe cheia franceză a lui Costache – tractoristul păgubos, pentru a nu-şi lăsa amprentele. Îl loveşte pe Vasile Lovrin. Se umple de sânge şi pleacă, amprentele lui Costache rămân pe cheie...

Ba, câteva minute mai târziu, aflu că Tedi nu a fabulat; amprentele de pe sticlă sunt ale lui. Numai ale lui, a se reţine.

Ce ameţeală! Până nu-l ascultăm şi examinăm pe Ladislau Gabor, nu are rost să ne mai lansăm în speculaţii. Face rău la ten.

Nu trebuia să-l trimit pe Diaconu după Ladislau Gabor. Acolo, la Bucureşti, se află o cheie a afacerii, iar eu am considerat misiunea lui Diaconu ca pe o simplă formalitate. Am lipsuri, recunosc!

În replică, stau la o parolă cu centralista. Şi o rog să ia legătura urgent cu mine – îi aduc la cunoştinţă numerele de telefon unde pot fi găsit – de îndată ce Diaconu dă un semn de viaţă. Şi asta se întâmplă destul de repede.

— Te-ai odihnit pe bancheta din spate? încerc să-i fac un pic de conversaţie introductivă.

— N-a fost chip: şoferul a gonit nebuneşte! aud în receptor.

— Bravo lui! Sfătuieşte-l să procedeze aşijderea la întoarcere!

— Inutil: are cutia de viteze în el. Nu poate circula decât cu peste o sută de kilometri pe oră.

Ba, bine că nu! Altfel lucra în altă parte, la vreo cooperativă sau mai ştiu eu pe unde!

— M-ai liniştit! Uite ce trebuie să faci...

Şi încep instruirea: costumul şi cămaşa lui Ladislau Gabor – îi spun culoarea – să fie căutate şi aduse de îndată. Prezintă mare importanţă, nici vorbă că da! Aparatul de fotografiat...? Da, avem nevoie de el. Nu-mi dau seama exact cât ne va fi de folos, dar trebuie.

— Am înţeles!

— Şi nu te supăra pe şofer dacă zburdă, la fel, către S! Este mai mult decât recomandat.

Mă asigură că a priceput. Îmi spune că postul telefonic de la care vorbeşte este în apropierea blocului unde locuieşte Ladislau Gabor. În câteva minute va fi acasă la el. Spor la muncă!

Fiecare cu cadavrele noastre!

Apropo de filmele acelea! Dodea mă asigură că, până seara, vor fi developate. În privinţa celor fotografice, despre care Costache pretindea că le-ar fi văzut la Ladislau Gabor, în clipa când le dădea lui Vasile Lovrin, aflu că se găseau în buzunarele hainelor semidefunctului nostru.

— Developează-le, bătrâne, şi-ţi rămân îndatorat..?

— ... toată viaţa!

— Exact!

Adică niciodată, să fim bine înţeleşi!

— Negativele vor fi developate într-o oră. Pozitivele, însă, nu trage nădejde că le vezi până după-amiază. Sunt obosit, nedormit... Clocotim de entuziasm, dar articolul ăsta, în condiţiile când eşti obosit, poate fi dăunător. Pentru o oră, trag pe dreapta: cu un expert criminalist răpus de oboseală nu se poate face treabă de calitate, notează-ţi! Eu pot să stau pe baricadă permanent, dar nu-ţi va fi de mare folos.

Mie-mi spune? Deja s-a instalat şi-n subsemnatul un soi

de amorţeală. Ca să nu mai vorbim de petrecăreţi şi ceilalţi clienţi ai noştri: toţi au ochii înroşiţi şi umflaţi, parcă ar fi efectuat lucrări de sudură fără mască de protecţie.

— O.K., bătrâne!

— Bine că te-am văzut şi pe tine odată mulţumit!

*

Lume vine, lume trece! Ca şi vremea, fetelor! Petrecăreţii, majoritatea, oftează prin somn, în camerele confortabile ale noului hotel „Muntenia”, răsărit ca o brânduşă voinică printre palatele de chirpici şi paiantă din S. Visează aventuri galante, petreceri pe Riviera Română, sărmăluţe-n foi de viţă, Mercedes-uri la scară, mustrări scrise, baloane, vată de zahăr, detectivi pur sânge, promovări în funcţie, triciclete electrice pentru invalizi, amenzi la legea circulaţiei, fructe de pădure, grădini zoologice, briliante, rochii de bal, cimpanzei în maşini decapotabile, culturi de rapiţă şi în…

Echipa de martori şi bănuiţi, ce cu onoare dau culoare activităţii mele dezlănţuite, s-a subţiat binişor: unii-s la arest, alţii la hotel… câţiva mai ţin, încă, o firavă campanie.

Doamna Moraru îşi ia un foarte călduros la revedere îndreptându-se către piaţă, pentru a face plinul bucătăriei atotcuprinzătoare din locuinţa domniei sale.

— Pot să închiriez camera?

gânduri ale pierzaniei, fetelor!

— Fără sabotaje, doamnă! Rămâne sigilată până la noi ordine. Să n-avem vorbe!

Şi, pe bună dreptate: cine ştie ce amănunte noi apar în cazul acesta încâlcit.

— Domnul să te aibă în pază! îmi urează.

Las-că au grijă şefii! Şi cu asta, salutare! În orice caz, să nu părăsească urbea, pentru cumpărături prin provincie, căci s-ar putea să mai avem nevoie unul de altul.

Didina! O, Didina, deşi nu a invitat-o nimeni, şi-a făcut apariţia, după isprăvirea programului la Didileaua. Mişună prin zonă! O asigur că nu-mi stă în intenţie să-i iau vreo

declaraţie, am atâtea încât nu mai încap la dosar. Dar nu pleacă! Să ştiţi că Didina pescuieşte în ape tulburi! Uite că am dreptate, nasul meu de copoi nu m-a păcălit: îi dă târcoale lui Mircea Roncea, a simţit ea că la el e rost de pricopseală şi nu-l slăbeşte. A priceput şi el, drept pentru care s-a înfoiat ca un porumbel voiajor. Ca să nu mai vorbim de Magda: rămasă fără Tedi... Eu, insensibil, nu-i recepţionez preferinţele, riscă să-l piardă până şi pe anostul Mircea. Bărbatul consort, deşi declarat de Magda ca fiind lipsit de iniţiativă, s-a trezit la viaţă şi-i face educaţie Didinei.

— Mircea, mă compromiţi! exclamă preocupata Magda. Mircea, gândeşte-te la prestigiul familiei...

— Draga mea, nu-ţi face gânduri negre! Această fiinţă gingaşă doreşte să-mi arate oraşul...

— Mircea, eşti orb? Persoana asta e cu ochii pe banii tăi!

— Draga mea, te rog să-mi permiţi să-mi potolesc setea de cunoaştere... Se poate, Magda, să pui piedici în faţa dorinţei mele fierbinţi de a vizita acest oraş interesant? Domnişoara Didina va fi un ghid perfect.

— Mă compromiţi, Mircea!

— Nici gând, dragă!

— Dom’ şef, pot să-i arăt lu’ prăpăditu’ ăsta, oraşu’?

— Didino, eu am un cadavru în cercetare... Văd că şi tu te-ai profilat. Ia-ţi cadavrul, arăt spre Mircea, dar să te limitezi la a-i prezenta oraşul...

— Bine, dom’ şef, fiecare cu cadavrele noastre.

Le fac vânt tuturor.

Nefericită, Magda îi însoţeşte pe trotuar şi-l ia în primire pe Mircea într-o cu totul altă manieră, convinsă că *jumătatea* sa este de neîntors din graţiile tulburătoare ale Didinei...

— Mircea, banii!

— Dragă, te rog să fii demnă.

— Banii, Mircea! îşi continuă Magda, teribil de afectată, rolul de bandit. Banii!

Mircea începe să se caute prin buzunare, clipind mărunt

din ochii săi încercănaţi. Îi oferă portmoneul, parcă şi-ar fi extirpat un plămân.

— Îţi ajung o sută de lei, Mircea! devine totuşi, generoasă. Şi un pachet de „Kent”. Atât!

— Dragă, forţezi nota!

— Este destul, Mircea! Vin vremuri grele! Să ne mulţumim cu puţin, iubitule!

Avea dreptate Didina: fiecare cu cadavrele noastre!

*

Ladislau Gabor! O prezenţă impresionantă. De când îi tot notăm semnalmentele, imposibil să nu-l recunoaştem. Arată exact cum a fost descris: înalt, slab, blond-roşcat, cu tâmplele argintii, distins, *şarmant* (o citez pe doamna Moraru). Numai costumul diferă de cel cunoscut de noi din descrierile martorilor şi bănuiţilor: bleu – haina şi pantalonii, bleu – maleta supraelastică, bleu – pantofii şi şosetele, chiar şi înfăţişarea poartă o nuanţă bleu. Dinţii sidefii, toţi artificiali, par bleu...

Se aşază pe scaunul din faţa biroului într-o atitudine de erou fericit, din filmele de reclamă. Îşi aprinde o ţigară „Kent” şi sloboade o trâmbă lungă şi subţire de fum străveziu.

— Pot să vă adresez o întrebare?

— Vă rog!

— Cărui fapt se datorează dorinţa dumneavoastră de a mă aduce, însoţit, la această instituţie?

— Desigur, numai unui motiv serios!

— Vreau să-l ştiu!

Iau pachetul adus de Diaconu, în care se află costumul îmbrăcat de Ladislau Gabor în ziua precedentă şi-l desfac în faţa lui, cu justificată prudenţă. Pe piept şi mâneci se observă pete întunecate, roşii-brune, cum ar spune un criminalist în procesul verbal de cercetare la faţa locului. Pe cămaşa, aflată alături, petele sunt mai clare, din cauza contrastului. Aşa nu poate să arate decât sângele.

— M-ar interesa, în mod deosebit, cu ce prilej aţi pătat

costumul şi cămaşa? îi comunic.

— Numai pentru atâta?

— Eu îndrăznesc şi numai pentru!... îl informez, ţinând în mână costumul şi cămaşa. Sunt ale dumneavoastră?

— Bineînţeles!

— Când au fost create urmele acestea pe costum şi cămaşă? Par a fi de sânge...

— Am tăiat un pui!

— Unde?

— Pe stradă! M-a rugat o gospodină!

— Aţi putea să precizaţi măcar strada? Sper că nu o cunoaşteţi şi pe acea gospodină...

— Aveţi mare dreptate în privinţa gospodinei: nu ştiu cine este. Cât despre stradă, răspunsul este acelaşi: nu cunosc numele ei, nu am dat importanţă faptului!

— Poate vă amintiţi unde s-a întâmplat: în S ori în Bucureşti?

Mai trage un fum din ţigară, apoi îl returnează calm spre tavanul biroului.

— Nici asta nu aş putea să vă precizez.

— Ce vă împiedică?

— Am o memorie destul de slabă!

Insolent! Am mai văzut isteţi din ăştia.

— Fiţi sigur că vom verifica natura sângelui şi vom şi dacă-i uman sau animal. Vom stabili şi grupa sanguină... şi tipul – secretor sau nesecretor! În sfârşit, ne vom strădui să compensăm amnezia dumneavoastră.

Nu l-am tulburat în niciun fel.

— Mă rog, dumneavoastră vă faceţi datoria! devine oarecum înţelegător, fumând calm.

— Aseară aţi fost văzut în curtea locuinţei în care a fost cazat Vasile Lovrin.

— Tot ce se poate!

— Iar, mai târziu, ieşind din camera închiriată de el...

— Nu-i exclus! Dacă spuneţi că am fost acolo, probabil am şi plecat!

— V-aţi certat cu Vasile Lovrin, asta o ştim precis.

— Prietenii se mai ceartă, se mai împacă!

— Dar, după ce aţi ieşit ultima dată din camera lui, eraţi pătat cu... şi-i arăt semnele de pe costum şi cămaşă. Astea nu-s semne de bună purtare între prieteni.

— Aveţi dreptate! îmi răspunde amabil.

— Aţi tăiat „puiul gospodinei” în camera lui Vasile Lovrin?

— Desigur că nu! Am glumit...

— Gluma este admisă în alte împrejurări!

— Mai aveţi vreo întrebare? se interesează, strivind ţigara în scrumiera de pe birou.

— În camera lui Vasile Lovrin s-a găsit o batistă cu monogramă. Pare a fi a dumneavoastră!

— Tot ce se poate! Eu am foarte multe batiste.

— Cum vă explicaţi prezenţa ei, acolo?

— Nu încerc să-mi explic! Nu mă interesează: o batistă costă câţiva lei şi nu-i o pagubă...

— Mă interesează pe mine!

— Nu vă faceţi sânge rău: pentru un fleac de batistă, nu merită să ne întunecăm existenţa.

— Numai că, în apropierea batistei, se afla şi un cadavru.

— Asta mă întristează. Nu prea mult, însă.

— Nu vă interesează cine era defunctul?

— Dacă-i vorba de Sophia Loren, am motive să fiu nefericit: este actriţa mea preferată.

Tipul şarjează tare! După ameţitul Costache şi romanticul Tedi, iată un bănuit care merită atenţie. Cu ei ne-am descurcat lejer, fără probleme deosebite, cercetările au evoluat dezarmant de anost. Iată că a venit vremea să ne războim şi cu un bănuit de rasă. Mă examinează persiflant şi-şi mai aprinde o altă ţigară, slobozind trâmbe de fum.

— După dispoziţia dumneavoastră, îmi dau seama că nu suferiţi deloc: ştiaţi că nu despre Sophia Loren este vorba. Greşesc?

— Nicidecum!

— Dar dacă vă voi spune că victima era Vasile Lovrin, ce părere aveţi?

— Toţi murim, odată şi-odată, domnule locotenent! Mai

din timp, sau mai târziu!

— Dar nu în condiţii în care se simte şi prezenţa dumneavoastră!

— Ne jucăm de-a hoţii şi vardiştii! Conform legii, vă rog să-mi puneţi la dispoziţie un avocat.

— Răspunde el în locul dumneavoastră?

— Se va strădui. Pentru asta îl voi plăti, domnule locotenent. Iar dacă doriţi să mă arestaţi, eu vă stau la dispoziţie: l-am ucis pe Vasile Lovrin!

— De ce?

— Nu am chef să răspund la întrebare.

Ca să vezi!

— E secret?

— Am nevoie de avocat. Când îl găsiţi, îi faceţi cunoştinţă cu mine! În ce direcţie e arestul?

— Uşor, domnule Gabor!

— Aveţi nevoie de recunoaşterea mea? zâmbeşte candid. Poftiţi, am scris-o în maşină.

Citesc: „Subsemnatul Ladislau Gabor... născut la... în... domiciliat în... recunosc, singur şi nesilit de nimeni, că l-am ucis pe Vasile Lovrin. Semnătura, data.”

Punct. Singur şi nesilit de nimeni? Să vedem ce părere va avea procurorul.

— Sunteţi amabil să daţi amănunte?

— Nu!

— Repetaţi declaraţia în scris?

— Fireşte, dar niciun cuvânt peste cele menţionate anterior! mă avertizează.

O face cu dezinvoltură şi se ridică în picioare.

— Pe ce contaţi, când procedaţi astfel, domnule Gabor? mă arăt nedumerit.

— Pe dibăcia dumneavoastră, domnule locotenent! Fie vorba între noi, nu sunt eu criminalul. Însă împrejurările îmi sunt nefavorabile. Evenimente, a căror înţelegere mă depăşeşte, m-au prins într-un curent din care numai dumneavoastră mă puteţi scoate.

— Cum?

— Simplu, domnule locotenent! Cunosc legile, cel puţin la fel ca dumneavoastră: mă aşteaptă câteva zile de arest preventiv, după care mă veţi pune în libertate pentru lipsă de probe, asta în măsura în care nu-l veţi descoperi, între timp, pe adevăratul autor.

— Vă rog să declaraţi tot ce ştiţi şi...

— Să lăsăm asta în seama dumitale. Nu sunt eu criminalul şi mă veţi pune în libertate. Deocamdată sunt un bănuit „periculos”. Ştiu! Din acest motiv am scris auto-denunţul. Succes, domnule locotenent!

Afurisită întorsătură!

*

Nu ştiu cum vă prezentaţi dumneavoastră în faţa propriilor şefi, brunelor. Nici nu vă cer să mi-o spuneţi, vă respect discreţia. În ce mă priveşte, destăinuirile de faţă au intrat în prescripţie, drept pentru care-mi permit să fiu din cale afară de sincer.

După ce ne-am zbenguit lejer pe urmele cazului petrecut în drum spre oraş, însă desăvârşit aici, în S. Iată că a venit vremea să mă prezint în faţa şefului, pentru a-i raporta, de-a fir-a-păr. Tot ce s-a întâmplat. Aşez pe biroul dumnealui maldărul de procese verbale, declaraţii, note de constatare şi-i deşert un sinopsis, pe care-l împănez cu amănunte.

— Trei criminali? Însă niciunul nu ştie amănunte despre celălalt. Au lucrat, fiecare, pe cont propriu! Asta-i cu adevărat interesant. Poate fi oricare dintre ei, sau altcineva...

— Decât nimic...

— Nu sunt de aceeaşi părere! În orice caz, până nu fac lectura completă şi nu-i iau la câteva întrebări pe cei implicaţi, nu mă pot pronunţa.

Un şef în „domeniu”, brunelor, nu se bucură numai de onoruri. Dacă nu mă credeţi, aflaţi că şeful meu, colonelul Chitiu, preia maldărul de hârtii şi destinele bănuiţilor, victimei şi martorilor, trecând la cârma „afacerii” ca orice *pălmaş.* Îmi trasează şi mie o sarcină: să mă odihnesc trei-

patru ore. La orizontală. Somn dulce, legănat de vise, dacă-mi convine. I-auzi vorbă! Abia aştept!

Tot la *nani* sunt expediaţi Dodea, Sorescu şi Diaconu. De urgenţă. Nu ştiu cum sunt şefii dumneavoastră, brunelor, dar uite că al meu are nevoie de subalterni *freş,* adică proaspeţi şi curaţi la toate capitolele.

— După ce te trezeşti, vom discuta şi lua măsurile de cuviinţă.

Nu rămâne singur: la căruţa cazului se înhamă şi procurorul, deşi pe el l-am mai sculat, în timpul nopţii, de vreo două ori din aşternut. Facem noi pe detectivii ai naibii, dar, pân-la urmă, tot procurorul rămâne să scoată castanele din foc, în faţa justiţiei, dacă în dosarul nostru s-a strecurat şi vreun rebut.

Patru ore? Locotenente, să mergi la camera ta, închiriată în Faţa Crivăii – nu-ţi vor da pace buldozerele şi excavatoarele care, într-o săptămână, două, îţi vor ajunge lângă recamier! Mai pierzi şi timp cu deplasarea! Întind patul pliant, în birou, şi mă pregătesc să-mi *încarc bateriile* cu odihna prescrisă de şef.

De la spital, Fane număr singular mă anunţă că s-a isprăvit operaţia: pe ţeasta lui Vasile Lovrin a fost instalată o placă de platină. Dacă va scăpa cu viaţă, omul ăsta va încurca serios socotelile organelor de ordine de pe aeroporturile internaţionale; vor ţiui la disperare aparatele cu emisie de radiaţii... Curată pacoste, brunelor!

Mă vâr sub pătură, o amorţeală dulce mă cuprinde ca într-o cadă cu apă la parametri termici recomandaţi de medicul curant. Văd ceva brun în faţa ochilor mei toropiţi şi sar ca ars. Fetelor sunt un ingrat, cum rar mi s-a întâmplat vreodată. Am lipsuri, recunosc, dar de această dată nu-mi este permis!

Bănuiţi ce am uitat? Ştiu precis că aţi ghicit! Creola! Tocmai pe ea am omis-o! Nu-i timp pentru autocritică!

Scot cartea de vizită din portvizit: Claudia Negrea, Bucureşti... strada şi numărul de telefon nu vi le dezvălui. Daţi-mi voie. Să fiu discret, om sunt şi eu, nu?

— Vă sărut mâinile cu toată delicateţea! mă exprim sincer la telefon, iertaţi-mi excesul de tandreţe faţă de o persoană pe care am cunoscut-o atât de puţin şi de care m-am despărţit cu nemărginit regret, din pricina mea, fireşte. Sunt locotenentul Rujan... Ne-am cunoscut ieri... până aseară... avem amintiri comune!

— V-aţi adus aminte de mine?

Vocea-i este leneşă, alintată. Creola Claudia se află în pat, sunt gata să jur. Aşa se alintă femeile sătule de somn, odihnite din belşug, încă nehotărâte să coboare din aşternut.

— Mi-a fost gândul la dumneavoastră! exagerez, căci în ultimele trei ore, din motive obiective, pur şi simplu am uitat-o. Cum aţi ajuns la Bucureşti?

— Trenurile de persoane sunt *îngrozitoare!* Am depăşit momentul şi acum trăiesc din amintirile anterioare călătoriei! mă pune pe jăratec.

— Mă consider un om fericit!

— Sentimentul este reciproc! mă asigură.

Cum naiba să nu te ia cu călduri?

— Aş dori să ne vedem!

— Şi asta cât mai curând! completează, chicotind.

— Aţi început să mă înţelegeţi.

— Dar nu mă veţi mai pune în situaţia să plec întristată de vreo aluzie...

Punere la punct, după ce am avertizat-o, aseară, că biografia ei constituie o problemă personală.

— Promit!

— În aceste condiţii, daţi-mi voie să mă consider ea fericită.

E prea frumos, ca să fie şi adevărat, brunelor! Sunt un tip păgubos şi nu mă văd în situaţia de a mă bucura deplin de rezultatele reprizei mele de „curte” în interesul serviciului.

— Azi sunt obosită! Poate, în zilele următoare!

— Când va fi cam târziu! marşez.

— Plecaţi undeva?

— Nicidecum!

— Există o altă explicaţie?

— Desigur! Şi încă una foarte gravă!

— Nu se poate! Vă rog...

— Din motive care-mi scapă, deocamdată, prietenul dumneavoastră, Vasile Lovin, a fost ucis...

După câteva clipe de tăcere, sunt martorul unei îndelungate demonstraţii lacrimogene, mai mult bănuită, justificată de emisia sonoră de la capătul firului. Să o calmez! Îmi este imposibil.

— De ce bucuriile ţin atât de puţin?... Credeam că vreţi să mă *vedeţi dumneavoastră...,* dece m-aţi căutat în asemenea împrejurări?

— Vă cer scuze...

— Vinovată sunt eu! recunoaşte printre suspine. M-am lăsat indusă în eroare de gândurile mele, crezând că sunt și ale dumneavoastră.

— Îmi pace rău...

— Sunteţi cinic, domnule locotenent! Ca-o piază rea, vă faceţi apariţia doar atunci când oamenii trebuie să sufere! N-aveţi nicio vină: mi-am permis săi cred într-o himeră...

Continuă să plângă în hohote, mai potolit. Sentimentele ei pentru Vasile Lovrin sunt mai puternice acum, decât aseară şi chiar decât cu câteva minute în urmă, când m-a abordat ca pe un bun prieten. O, cât de repede s-au stins speranţele mele hrănite de un foc de paie! V-am spus că sunt păgubos! Am avut dreptate, n-aş mai fi avut!

— Voi veni îndată! îmi comunică rece, sec, distant, ca oricărui străin.

— Vă rog să mă scuzaţi... încerc să-i modific sentimentele.

— Vă faceţi datoria, domnule locotenent! a oftat deprimată în receptor. În calitatea mea de cetăţean, pătrunsă de respectul, pentru autorităţi, vă mulţumesc şi voi da curs invitaţiei de a fi prezentă în oraşul dumneavoastră... La revedere!

— Pot să vă ajut cu ceva? am mai încercat o vagă manevră de a-i deturna evoluţia pe toboganul ce o

îndepărta de mine.

— Precis, nu!

— Să vă reţin un loc la hotel!

— Nu-i nevoie! Mă descurc singură! Vă rog să vă faceţi datoria... ca şi până acum!

Vocea-i este aspră, egală, de om nefericit şi demn!

— La revedere!

Am sentimentul celui alungat, în plină iarnă, dintr-un culcuş cald şi confortabil.

Autorii între „da” şi „nu”

Aţi făcut o pauză? Nu? Vă priveşte! Eu mă simt excelent: după patru ore de somn pe patul rabatabil, din birou, îmi rad barba crescută curajos peste noapte, în timp ce cafeaua ia proporţii în ibricul de pe reşou. Îi stăvilesc evoluţia la timp, altfel ajungea pe linoleum, de unde – sunt sigur – nu reuşeam să o mai consum. Bine ras, bine frecţionat, încărcat cu sandvişuri din rezerva strategică, plus amintita cafea, iată-mă gata de luptă. Proaspăt, cum le plac brunelor în timpul liber, fireşte!

Dar, mai abitir şefilor! Colonelului Chitiu, în speţă!

Mă aşteaptă (uite că mai există şi astfel de şefi) salahorind de zor, cot la cot cu procurorul. În stogul de procese verbale, note de constatare, cărora li s-au adăugat, între timp, altele... ba, şi-au făcut apariţia chiar rapoarte de constatare tehnico-ştiinţifică şi rapoarte de expertiză...Victima, Vasile Lovrin, a ieşit din comă, dar asta nu spune nimic: după o perioadă dificilă, organismul celor greu încercaţi intră într-o relaxare care poate să te păcălească...; este succedată de perioada critică: tocmai când toată lumea, indusă în eroare, răsuflă uşurată, victima moare rapid! M-am obişnuit cu asta atât de mult, încât

perioada de aparentă revenire mă îngrozeşte mai mult decât cea critică.

Iau loc locotenentul Dodea, locotenentul Sorescu şi plutonierul Diaconu.

Mi se oferă prilejul de a trece în revistă toate cele trăite de noi până în acest moment: văzute, auzite, pipăite, mirosite... ca să nu mai vorbim de părerile personale, pe baza pregătirii de specialitate, a probelor şi experienţei. Şi, de aici, ipotezele.

Pe scurt: avem trei bănuiţi? Avem! Toţi pot fi implicaţi, doar câte unul, sau niciunul. V-am lămurit, încât aproape nu vă mai vine să daţi ochii cu mine. Aveţi răbdare!

Costache Ilie, tractoristul! L-a ameninţat cu moartea pe Vasile Lovrin chiar în prezenţa mea? Avea atunci în mână o cheie franceză? Ne-a urmărit până în S? După ce a plecat la „Rapidistul melancolic” din gara Ciulniţa, a revenit în S? A staţionat în preajma maşinii lui Vasile Lovrin? În timpul cât, cică, a băut la Didileaua, a rămas singur în faţa casei unde fusese cazată victima? Lângă „cadavru” s-a găsit cheia franceză cu care l-a ameninţat pe Vasile Lovrin? Pe cheia franceză, care a provocat rana de pe tâmplă. Implicând şi fisura cutiei craniene, s-au găsit amprentele lui Costache Ilie? La toate întrebările, pentru informarea dumneavoastră, răspunsul este „da”!

Theodor Bălan, Tedi – cum se mai spune, era îndrăgostit la Claudia Negrea, amanta lui Vasile Lovrin? A premeditat plecarea după cei doi, pentru a-l convinge să renunţe la Claudia? S-a bătut cu Vasile Lovrin? Adică – a fost bătut măr de Vasile Lovrin? L-a lovit pe Vasile Lovrin, pricinuindu-i rana de pe frunte? Este posibil ca, tot el, în starea de beţie în care se afla, să-l fi lovit şi cu cheia franceză în tâmplă, deci în zona plăgii vitale? Este convins Tedi că *l-a ucis* pe Vasile Lovrin? Răspuns la ţoale întrebările: „Da”!

Ladislau Gabor, omul de casă al lui Vasile Lovrin! Aplecat fără justificare de la „Broscoiul verde”? I-a făcut o vizită inopinată lui Vasile Lovrin la reşedinţa din S, fiind văzuţi certându-se de către Costache? Şi-au disputat câteva

rolfilme în curte, afişând supărarea şi discordia? A fost văzut ieşind din camera lui Vasile Lovrin, plin de sânge? Au dovedit analizele (asta am aflat-o abia acum)că sângele are grupa sanguină şi tipul (secretor) al lui Vasile Lovrin? Amprentele de pe clanţa interioară a uşii îi aparţin? Este a lui batista cu monogramele „L.G.”, găsită la locul evenimentului? Petele de unsoare de pe batista lui sunt asemănătoare unsorii de pe cheia franceză cu care a fost provocată plaga vitală? (s-a efectuat deja, analiza spectroscopică.) Indiscutabil, răspunsul este numai unul: „da”!

Şi-atunci, cine-i criminalul, sau – cel puţin – autorul tentativei de omucidere?

Costache Ilie: nu a fost văzut intrând în curte, nu a fost văzut în cameră, nu are urme de sânge pe el (după rănile provocate, imposibil să nu poarte asemenea urme, în măsura în care este el autorul)! Poate fi autorul? Nu!

Theodor Bălan, Tedi fotbalistul, asul gazonului, dar şi freneticul degustător de băuturi spirtoase? A fost bătut de Vasile Lovrin într-un hal îngrozitor? Sătul de femei, dar cu apetitul deschis pentru Claudia Negrea, putea să ajungă la ea, sau să o piardă, fără a-l ucide pe Vasile Lovrin. Rana produsă de el, cea de pe frunte, nu are caracter vital! Poate fi el criminalul? Nu... prea! Nu, nu! Sau, cine ştie?

Ladislau Gabor! Pluteşte în ceaţă! Refuză să dea amănunte, se autodenunţă drept criminal, dar ne dă asigurări formale că nu-i el. Mizează pe ceva precis, ştie sau bănuieşte pe cineva, dar nuvrea să-l divulge, având încrederea fermă că-l vom descoperi. Iată un om convins că nu suntem doar nişte bieţi detectivi de provincie, dar asta nu trebuie să ne închidă ochii! Este adevărat că îmbrăcămintea lui prezintă urme de sânge provenit de la victimă, dar poate că el a venit la faţa locului după comiterea faptei, a încercat să-i acorde primul ajutor, însă a renunţat, considerând că-i inutil şi – în aceste împrejurări – s-a pătat de sânge. Nu-i exclus ca, batista s-o fi folosit examinând cheia franceză, în astfel de situaţii reacţiile sunt

imprevizibile. Tulburat de nenorocirea lui Vasile Lovrin, amintindu-şi că s-a certat cu el în prezenţa unor martori oculari, a părăsit locul faptei, uitând-o acolo, pur şi simplu. Cât despre amprentele de pe clanţa uşii interioare, acestea rămân, de obicei, în urma unui om care nu-i implicat: dacă el era autorul, şi-ar fi premeditat fapta, ar fi şters amprentele, şi-ar fi luat batista... Nenorocirea, pentru noi, e că Ladislau Gabor tace. Dar asta ne îndreptăţeşte să-l considerăm a fi veritabil autor al infracţiunii? Desigur că nu!

Ce facem brunelor? Lăsăm totul baltă şi ne apucăm de cultivat roşii, spanac şi salată verde? Ţineţi-vă aproape de mine, dragele mele, aşa cum v-am mai rugat! O scoatem noi la capăt!

*

Dragele mele, poliţiştii şi ziariştii pentru a le ieşi „şnur” dosarul ori reportajul, sunt obligaţi să răspundă la cinci întrebări obligatorii: cine? când? unde? de ce? cum? Au dat răspunsurile exacte, se pot prezenta cu fruntea sus în faţa şefilor şi a opiniei publice.

Noi nu avem niciun răspuns la aceste întrebări. Ne aflăm, aşadar, tot la capătul drumului.

Înainte de a ne împărţi ordinele de rigoare, colonelul Chitiu ne citeşte stenograma unui interogatoriu al tractoristului Gică.

„De când îl cunoaşteţi pe Vasile Lovrin?”

„De mulţi ani!

„Precizaţi împrejurările!

„Lucram la o aşa-zisă fermă... Un punct de lucru de pe Bărăgan. Aveam ca şef un fost ceferist. Ion Preda, de fapt – şeful atelierului mecanic. Într-o zi, s-a prezentat un individ ca fiind noul nostru şef, pe postul girat de Ion Preda. Ne-am dat seama imediat că era în necunoştinţă de cauză, habar n-avea de realităţile din agricultură. Dar nici nu a făcut purici la noi: după douăzeci şi patru da ore, a dispărut de parcă nici nu ar fi existat. După câţiva ani, am aflat că Ion

Preda a murit din cauza acestui individ. Costache şi alţi colegi au jurat că, dacă vor pune mâna vreodată pe el, să-i facă de petrecanie!”

„Cunoaşteţi amănunte asupra morţii lui Ion Preda?”

„Nu!”

„Cine ne poate da lămuriri?”

„Fiica lui: Doina Preda. Ea a fost de faţă când l-a nenorocit pe Ion Preda...”

„Unde o putem găsi?”

„Lucrează ca educatoare într-un sat de lângă S.”

Şeful îmi pune pe masă o adresă: satul Motîlva. Şi nai adaugă încă un ordin: că în acea Motîlva trebuie să plec fără doar şi poate, pentru a discuta cu Doina Preda, educatoarea, fiica acelui fost şef de fermă, girant – de fapt; după ce termin audierea să trag o fuguţă prin staţiile C.F.R. de pe liniile ce duc spre Urziceni şi Ciulniţa. De ce? Ladislau Gabor avea asupra lui un bilet de tren conform căruia părăsise oraşul la orele douăzeci, iar el fusese văzut în casa doamnei Moraru la orele douăzeci şi două! De unde concluzia că a coborât din tren şi a revenit în oraş. A se reţine!

Dodea e sfătuit să-şi ia trusele şi să pornească degrabă în direcţia imobilului doamnei Moraru. Înainte de a intra în curte, să poposească, împreună cu doi mecanici destoinici, şi să examineze antichitatea lui Vasile Lovrin, maşina aceea dichisită, de pe vremea bunicii. Prea s-a defectat afurisita ca la comandă, tocmai în centrul oraşului!

După care, ca să nu stea degeaba, să-i amprenteze pe toţi petrecăreţii de la „Broscoiul verde”, inclusiv pe Claudia Negrea, de îndată ce va descăleca în S. Eliminăm ce-i de eliminat şi aşa mai departe...

Doar Sorescu şi-a luat la revedere de la acest caz, revenind la „brigada diverse”.

— Bătrâne, când mai prinzi vreun criminal (cel puţin; harnic cum te ştiu, imposibil să nu mai faci rost de încă o turmă), te rog să mi-l arăţi şi mie!

— Vei fi servit!

Drumul spre Motîlva trece prin Amara. Dar să lăsăm vizitele de agrement pentru altă dală.

Căutăm provincia

De mult nu am văzut meticulozitatea personificată. Puştii de la grădiniţă din Motîlva dau iama spre mine şi mă trezesc în pragul unei percheziţii cum eu nu am izbutit să le-o fac altora.

— Dă-ne şi nouă pistolul matale, nene!

Mă iau la pipăit şi scotocit pe toate părţile, metodic şi operativ, că abia reuşesc să scap teafăr şi cu obiectele din dotare rămase în inventarul meu.

— Copii, treceţi la jocurile voastre! îi somează un soi de caporal cu fustă, o brună subţirică, înaltă, cu păr ondulat coborât pe spate. Imediat, la jocurile voastre!

Mă părăsesc fără tragere de inimă: parcă nu erau sătui de raţele, lebedele, jocurile de construcţii şi alte obiecte material didactic pentru preşcolari?!

— Nu v-am reţinut numele!

— Locotenent Rujan!

— Cred că-i un grad foarte mare! îşi dă cu părerea.

— Şeful meu v-ar contrazice! Poate, mai târziu, când mi se va rări părul, îmi vor cădea dinţii şi-mi voi cumpăra cămaşă cu burtă, o să vă dau o veste îmbucurătoare. Deocamdată nu sunt decât locotenent.

Nu pricepe mare lucru.

— Copiii nu-ş însoţiţi, toţi, de părinţi şi încalcă regulile de circulaţie...

E clar, vede în prezenţa mea alt scop.

— Tovarăşă Doina Preda, vreau să vă cer câteva lămuriri în legătură cu tatăl dumneavoastră, Ion Preda.

— A murit de câţiva ani.

— M-ar interesa împrejurările în care s-a petrecut dispariţia lui.

— După atâta vreme?

— Niciodată nu-i prea târziu.

Îşi compune o figură tristă, ochii verzi s-au aburit. Ridică din umeri, strângându-şi, lângă corp, mâinile afundate în buzunarele halatului.

— Tata a murit de... inimă! Diagnosticul exact vi-l voi preciza după ce revăd actele de deces. A fost o întâmplare tragică de care mă consider vinovată. N-o să mi-o iert toată viaţa.

— M-ar interesa amănuntele referitoare la acest eveniment.

— Îmi va fi foarte greu.

— Încerc să vă înţeleg.

O urmez în camera educatoarelor, cu un sentiment pe care nu-l pot avea decât neamurile celor ce-şi dezgroapă morţii înainte de şapte ani de la înmormântare. DoinaPreda îşi şterge câteva lacrimi pe furiş, evitându-mi privirea. Ce să fac, brunelor, asta-mi este meseria, nu mi-a fost dat să vă ies în întâmpinare cu braţele pline de flori în chip de june prim.

— Am un moment de slăbiciune! se scuză, ştergându-şi lacrimile. L-am iubit mult pe tata. Dar nu l-am înţeles atunci când trebuia.

Doina Preda este o brună plăcută, din categoria celor cu simţ practic, cu gesturi simple, veşnic în căutarea unui prilej care să le facă utile.

— O cafea? o spune pe un ton neutru, semn că încearcă să prelungească momentul destăinuirilor.

O face fie pentru a-şi reveni, fie spre a-şi pune în ordine ideile, aşa cum numai o brună din categoria ei poate să procedeze.

— Cum doriţi! îi dau mână liberă.

La urma-urmei, dragele mele, am tot interesul să-mi rezolv necunoscutele cât mai bine şi presimt că Doina Preda mă poate ajuta. Însă trebuie să mă las niţel şi „pe

mâna ei”. Sincer să fiu, dincolo de acest *trebuie,* intervine şi plăcerea de a mai dispune şi altcineva de mine, asemeni şoferilor care trec pe locul din dreapta şi-i lasă şi pe alţii la volan.

Pregăteşte „ustensilele”, adică reşoul, ibricul, ceştile... între timp, – intru în regula jocului imprimată de Doina Preda – este educatoare de patru ani, după terminarea liceului şi-a ales această profesie pentru care consideră că are vocaţie. Desigur şi-a dorit altceva, dar e o persoană adaptabilă. A voit să dea examen la facultate, însă tocmai în acea perioadă a intervenit dispariţia lui Ion Preda...

Orice subiect am aborda, tot la Ion Preda ajungem. Toarnă cafeaua în ceşti şi rămâne în aşteptare. Locotenente, îmi ordon, bruna interlocutoare este gata pentru dispută, treci la cârma jocului!

— Numele de Vasile Lovrin vă spune ceva?

— Da! Sigur că da!

Rămâne pe gânduri, două cute verticale, între sprâncene, se adâncesc neplăcut, iar buzele se subţiază.

— Numele lui îmi spune atât de multe, încât nu aş mai voi să aud de el! Dar pentru că aţi întrebat de Vasile Lovrin, cred că-i în interesul serviciului dumneavoastră şi mă văd nevoită să fac o excepţie, trecând peste aversiunea ce mi-o provoacă acest om...

— Când l-aţi întâlnit?

— Cu patru ani în urmă... Imediat după ce am terminat liceul...

— Ion Preda îl cunoştea mai demult?

— Şi încă foarte bine. Are chiar un jurnal din acea perioadă. Vă interesează?

— Fără doar şi poate!

Îl cheamă pe un puşti şi-l instruieşte calm. Cu o înţelegere care-i ridică băiatului prestigiul în propriii ochi. Să meargă acasă la ea şi să-i ceară, „tovarăşei Preda”, (maică-sa, desigur) mapa cu coperta grena. Îi notează pe un bilet ce să ceară, nu cumva să uite pe drum, furat de alte preocupări.

— Locuim aici în sat, eu şi mama, de la moartea tatei. Câteva luni a stat singură în S, apoi a venit alături de mine. Viaţa este mai liniştită, cât se poate spune că-i astfel...

— Deci Ion Preda şi Vasile Lovrin se cunoşteau la data când dumneavoastră aţi aflat de existenţa lui.

— După cum v-am precizat.

— Până aduce băiatul jurnalul tatei, v-aş ruga să-mi vorbiţi despre împrejurările în care l-aţi cunoscut pe Vasile Lovrin. Aveţi ceva împotrivă?

— Fiind vorba de o excepţie, mă voi strădui să vă aduc la cunoştinţă cinstit şi corect totul, chiar dacă amintirile vor arunca o umbră neplăcută asupra mea.

— Vă ascult cu toată atenţia.

— Dacă doriţi, notaţi-vă, iar atunci când aveţi neclarităţi, opriţi-mă şi adresaţi-mi întrebări, asigurându-vă că nimic din ce ştiu nu vă va fi ascuns.

— Vă ascult.

Şi a pornit pe cărările lunecoase ale amintirilor.

PARTEA A II A

Nunta

Un oaspete incomod

Potop de călători au coborât din acceleratul de navetă, inundând peronul. Prin mulţime, îşi făcea loc un ţăran îndesat, bronzat excesiv – pielea de pe faţă şi mâini

devenise maronie-neagră –, cu păr castaniu decolorat, ieşit pe sub borurile pălăriei gri, îmbâcsită de transpiraţie pe la marginile cordeluţei; sprâncenele stufoase şi perciunii lungi musteau de transpiraţie, care-i aluneca în şiroaie ce se reuneau sub bărbie. Îşi dezbrăcase haina de tergal şi o ducea pe braţul stâng, mai mult alunecată peste o raniţă kaki. Pălăria îi coborâse spre ceafă şi, din cauza aglomeraţiei, cămaşa ieşise din pantalonii în culoarea hainei. Târa după sine o fetişcană înaltă, cu tenul alb şi curat, de parcă nu fusese atinsă de razele soarelui, cu păr lung, negru, în valuri pe umerii dezgoliţi până aproape de piept. Fata, îmbrăcată într-o rochie bleu, model midi, înota timidă, urmându-l speriată pe ţăran, lovindu-se cu pieptul micuţ, mai mult ghicit, de raniţa pe care încerca să o ridice, de pe braţul stâng, spre umăr.

— Telefonăm, aflăm adresa şi ne aruncăm în primul tramvai... Mai mult de o oră nu facem până în Berceni! îi striga ţăranul, parcă să-i facă curaj.

La capătul peronului au rămas câteva minute în aşteptare, căutând disperaţi pe cineva din mulţime.

— Dacă-ţi spun că nu ne aşteaptă nimeni...

— Telefonăm! a hotărât ţăranul, prinzând-o protector de braţ. Ne descurcăm noi, nu-ţi face griji. În orice caz, în gară nu dormim.

Pe scările din apropierea staţiei de taxiuri, telefonul era ocupat: vorbea precipitat un tânăr furios, care încerca să-l convingă pe interlocutor:

— Vă rog să înţelegeţi că nu pot să merg singur. Convingeţi-o!... Nici pe vremea bunicii dumneavoastră nu stăteau cucoanele în casă pentru o prăpădită de migrenă.

În imediata apropiere, lângă bordură, aştepta un Ford Taunus, cu portiera dinspre volan larg deschisă. De pe bancheta din spate, îl urmăreau alţi doi tineri, un băiat slăbuţ, îmbrăcat în costum blue-jeans, cu un tricou în dungi, marinăresc şi o fată în rochie de în topit. Băiatul era aproape beat şi-i striga dramatic celui de la telefon:

— Pentru dumnezeu, sir, dă-o dracului! Un gentleman ca

dumneata să se milogească de-o paţachină, zău că nu te înţeleg...

— Tedi, eşti oribil!

— Este un eveniment deosebit şi nu-mi pot permite să merg oricum! se răstea băiatul instalat la telefonul public. Tedi. Tacă-ţi gura! l-a apostrofat, acoperind receptorul cu palma, apoi a revenit cu patimă. Dacă ţinea *neapărat* să se îmbolnăvească, trebuia să *ne* anunţe din timp: „mai Nae, Laie, Drace... sâmbătă mă loveşte damblaua, nu conta pe mine!” Nu? Nu era normal aşa? În plus, *dumnealui* se va face foc! Îl ştiţi pe *dumnealui...*

Ţăranul îşi aşezase rucsacul alături şi-şi îndesa cămaşa în pantaloni, în timp ce fata îmbrăcată în rochia bleu îi scutura haina de praf. Aşteptau răbdători să termine băiatul elegant, în costum de ceremonie, disperat de lipsa de înţelegere a preopinentului.

— Las-o dracului, sir, ce dumnezeu?! îl îndemna colegul din maşină, aplecându-se spre portieră, peste fata în rochie de în topit, care îşi aprinsese o ţigară şi fuma plictisită.

— Nu, zău, las-o baltă! a intervenit şi ea, vădit indispusă. Chiar ar trebui să te grăbeşti, George, e în interesul tău să plecăm! Găseşti altă fată...

Acel George a abandonat telefonul şi a revenit, furios înmaşină. Refuzul formulat la capătul firului îl scosese din sărite.

— Domnişoara a căzut cloşcă. Băieţi! Migrenă gravă, auzi ce tâmpenii poate îndruga mă-sa! Pe mine mă duc? Aiurea, îl aşteaptă pe lăutarul ăla. De cursă lungă, azi soseşte din turneul în ţările semicalde şi nu. Vrea să rateze un cartuş de *Kent,* o brichetă cu gaz şi alte fleacuri de doi poli...

Ţăranul a reuşit să vorbească, dar şansele lui erau la fel de palide:

— Nu ne-au aşteptat la gară! se plângea cuiva. Cum?... Vin abia mâine?... Ei mi-au spus... Da, aveţi dreptate, trebuia să le telefonez din provincie. Însă noi am rămas înţeleşi acum o lună... da, ştiu, ştiu, că oamenii îşi schimbă programul de la o zi la alta, însă, până mâine, ne aşteaptă o

noapte... La dumneavoastră nu se poate? Aveţi invitaţi? Ei, nu-i nimic, ne descurcăm noi că nu suntem copii...

Fata şi cei doi băieţi din maşină abandonaseră discuţia despre acea persoană ingrată şi-i urmăreau pe ţăran şi fata în bleu. Cu un interes în creştere.

— Mergem pe la hoteluri! a hotărât ţăranul, agăţând receptorul. Nu sunt locuri, dar poate găsim gazde de ocazie...

— Copii, cum o găsiţi pe ţărăncuţa asta în bleu? s-a interesat, încă neliniştit, George. Daţi-vă avizul!

— În principiu, corespunzătoare, sir, dar nu-i pentru un prinţ ca dumneavoastră, credeţi-mă!

— Ai înnebunit? i-a somat fata în rochie de in topit, scuturând scrumul ţigării peste portieră. Zău, ai nişte gusturi...

— Rochia-i rurală strică decorul; sir! a devenit mai înţelegător băiatul în blugi. Altminteri, fata pare să fie fără cusur: câteva corecturi vestimentare ar face-o competitivă, pe cuvântul meu!

— Am hotărât: ea va fi aceea care...

— Isuse, ce mutră o să facă iubitul *dumitale* papa când ai să apari cu ţărăncuţa asta la braţ. Zău, sir, pentru dumnezeu, gândeşte-te la consecinţele ce se vor ivi în bucătăria familiei!

Acel George a coborât din maşină, ca un marinar care a navigat vreme îndelungată pe furtună, pornind ceremonios în întâmpinarea celor doi. Deşi făcea eforturi să-şi mascheze tulburarea, pe faţă încă-i rămăsese întipărită nemulţumirea provocată de refuzul ce-i fusese adresat telefonic.

— Închiriem cameră pentru o noapte... casa noastră vă stă la dispoziţie, domnilor! Cartierul e îndepărtat, dar maşina noastră va anula acest inconvenient...

— Ţi-am spus eu că ne descurcăm? i-a şoptit ţăranul fiicei, cuprins de o speranţă. Cât ne costă?

— Atât de puţin, încât nu merită să pierdem timpul cu tocmeala. Poftiţi în maşină!... Domnişoară, vă rog să treceţi

în faţă... vă rog, daţi-mi raniţa şi sacoşele, a revenit la ţăran, după ce fata în bleu a fost instalată pe scaunul din dreapta volanului.

Au aşezat rucsacul în portbagaj, apoi au urcat, zoriţi, în maşină, George la volan, iar ţăranul alături de tinerii de pe bancheta din spate.

— Poate aveţi şi apă caldă? s-a interesat, mulţumit, ţăranul. Ni s-au îmbâcsit hainele de transpiraţie.

— În curând veţi fi sub duş!

*

— Unchiule, rămâi pe loc, în cinci minute îţi pregătim camera... Nu te mişca de aici! l-a avertizat, blând, George, ajutând-o pe fata îmbrăcată în bleu să coboare. Dacă te întreabă cineva pe cine cauţi, spui că eşti de-al casei, da? Să mergem, copii!

George, Tedi şi cele două fete au pornit în fugă pe scările unei vile imense, cu etaj, aflată la marginea unei pieţe, unde parcaseră autoturismul.

— Tata, vin imediat să te iau! i-a strigat, antrenată în nebunia noilor cunoştinţe. Aşteaptă-ne! a mai spus nefiresc, de parcă ar fi fost dintotdeauna cu cei trei.

Ţăranul a scos raniţa şi sacoşele din portbagaj, pregătindu-se să pornească pe urmele tinerilor, dar iniţiativa i-a fost stopată de un portar în vârstă, care-l măsura cu dispreţ afişat.

— Cauți pe cineva, sau vrei să pleci?

— Eu sunt de-al *case!* Am venit cu *unu'* care locuieşte în blocul ăsta! a arătat spre vila uriaşă. Mi-a promis că-mi închiriază o cameră pentru la noapte.

— Unde? Aici?

— Păi?! Aici e casa lui...

— Hai, dom'le, fii serios! Şefule! a strigat în direcţia unui *Opel* alb, parcat în apropierea scărilor. Vezi ce-i cu *agricultură* ăsta, că vrea să doarmă la noi...

— Glumeşte, probabil!

Un bărbat înalt, elegant, cu păr blond-roşcat și sprincene

decolorate, s-a apropiat fixându-l sever.

— Auziţi, că vrea să doarmă aici! a izbucnit în râs portarul, potrivindu-şi centura pe abdomenul umflat.

— Neică, aici e starea civilă... nu-i de închiriat, i-a zâmbit cu dispreţ. Ziua poţi să moţăi în hol, dar noaptea-i imposibil. Hei, mă înşel eu sau te cunosc de-undeva? l-a fixat curios. Cred că te cunosc! a abandonat zâmbetul dispreţuitor, devenind grijuliu.

Pistruii de pe faţă şi dosul palmelor i-au devenit maronii. Iar ochii s-au micşorat surprinşi.

— Aici nu-i casă particulară, domnule! s-a eschivat, înciudat parcă de faptul că i-a atras atenţia.

— Nu se poate! Mie aşa mi-a spus un băiat! a arătat spre *Fordul* parcat în apropierea *Opelului.* A plecat cu fii-mea acolo, în casă! a arătat în susul scărilor ce duceau în vilă. Paştele mamii lui de puşlama, îi rup oasele! Cum şi-a permis să-şi bată joc de mine? Da parcă şi eu te cunosc! i s-a adresat blond-roşcatului elegant şi pretenţios. Ia stai, să-mi amintesc!

— A, nu ne cunoaştem! E o confuzie, bineînţeles! l-a contrazis precaut blond-roşcatul, încercând să-l evite.

— Ba, da! Ne cunoaştem!

— E o confuzie! i-a răspuns răspicat. Vă rog să-l sfătuiţi pe dumnealui să părăsească zona! a apelat la ajutorul portarului.

— Tăticu’, hei, măi vere, cu tine vorbesc! şi-a intrat portarul în rol. Întinde-o de pe tarlaua asta!

— Vorbeşte mai încet şi fără să mă faci neam cu tine, s-a înfuriat ţăranul. De un sfert de oră de când am venit în Bucureşti, numai peste şmecheri am dat. Mă duc să-mi caut fata, a intrat acolo, cu golanul ăla... Până mă întorc, ai grijă de bagaje! a abandonat rucsacul şi sacoşele lângă scările vilei.

Avântul său a fost oprit de o privelişte insolită: prin uşile deschise au apărut, cântând vesel, o bandă selectă, de tineri exuberanţi şi vârstnici sobri. În mijloc, păşeau un băiat şi o fată, mire şi mireasă, secondaţi de un

fotoreporter şi un operator de filme, cu aparatele aţintite pe ei, de parcă ar fi voit să le scoată ochii.

— Mulţi ani trăiască, mulţi ani trăiască, la mulţi ani!

Ţăranul a pornit în marşarier, luat fără veste de torentul apărut pe scări. Printre nuntaşi, chiar în vecinătatea mirilor, a zărit-o pe fiica lui în rochie bleu, însoţită de tinerii din maşină.

— Tata. E minunat nu? îi striga din capătul superior al scărilor. Vino şi tu, tata, se fac poze! Vino, tata! E voie, da? l-a consultat pe acel George, care o ţinea strâns de braţ. E voie?

— Desigur! Poftiţi! s-a alăturat. *Sunteţi de-al casei!*

— Ce ţi-am spus?! s-a înviorat ţăranul, întorcându-se spre portar şi lunganul blond-roşcovan. Îmbrăcat în costum festiv şi mănuşi albe. Auzi, te cunosc, ştiu acum de unde...

— Vă înşelaţi! Vă rog să vă vedeţi de drum, nu George dispune aici!

Flash-urile se succedau orbitor, aparatul de filmat cârâia strident, în timp ce imensul grup cobora alene, cuprins de excesivă bună dispoziţie.

— Tata, de ce ai scos bagajele?... Plecăm?...

— Eu vreau să ştiu exact ce se petrece aici!

Dar ţăranul era luat de curent. Şi-a revenit abia după ce a plonjat pe bancheta *Fordului.* Peste portieră s-a aplecat lunganul blond-roşcat, apăsându-l peste umeri pe George.

— Domnule, nu ştiam că aveţi invitaţi care nu mi-au fost indicaţi în protocol...

— Şi ce-i cu asta?

— *Dumnealui* s-ar putea să nu fie tocmai încântat...

— Dragul meu, uneori mă interesează cum *mă simt eu!* M-am săturat să tot fiu dădăcit.

— Dar, *dumnealui...*

— *Dumnealui* să fie sănătos! l-o voi spune personal!

Lunganul a mai voit să adauge ceva, dar George i-a îndepărtat mâna ofensat şi a demarat printre invitaţi.

În ceafa ţăranului s-a fixat privirea rece, neprietenoasă şi rău prevestitoare a lunganului.

*

Vila, ascunsă între lizierele a două păduri, la câţiva zeci de kilometri de oraş, era înconjurată de copaci ale căror coroane coborau peste ea din trei părţi. Doar în faţa peronului, pe un platou de ciment, răzbăteau ultimele raze ale soarelui, printre crengi, peste autoturismele parcate pe margini şi grupurile de invitaţi sosiţi aproape în acelaşi timp cu maşina mirilor.

Onorurile de gazdă le făcea lunganul elegant, adresând amabilităţi şi saluturi curtenitoare.

— Vă rog să nu vă jenaţi, sunteţi invitatul meu la petrecere! i-a spus George, intuind un nou refuz din partea lunganului, şef de protocol.

— Ce se întâmplă, totuşi? Mi-aţi promis găzduire...

— Azi are loc nunta fratelui meu, fiţi binevenit!

Lunganul li s-a alăturat nemulţumit şi îngrijorat.

— George, vreau să schimbăm câteva cuvinte?

— Sunt extrem de ocupat! Pe aici, domnişoară, i-a cedat trecerea fetei în bleu.

— Măcar cu dumnealui! a arătat spre ţăran.

— Dar să fii cuviincios!

— Prea bine, domnule!

Rămaşi singuri la marginea peronului, lunganul blond-roşcat şi ţăranul s-au privit în silă, studiindu-se îndelung, ca doi oameni care nu mai au ce pierde, aflaţi într-o situaţie fără ieşire.

— George a făcut o prostie... Acum e prea târziu să a corectăm. Aş vrea să încheiem un mic armistiţiu...

— Spune!

— Cât timp vei sta aici, să nu dai impresia că ne cunoaştem. Ignoră-mă! Dacă ţi-egreu, te pot despăgubi.

— Adică?

— Normal: îţi plătesc să-ţi ţii gura! E clar?

— Eşti un gunoi prea mărunt, domnule Ladislau, ca să am pretenţii de la dumneata. Singura răsplată pe care mi-o poţi oferi, cu adevărat, este să te văd cât mai puţin. Ajută-mă să mă bucur de aşa ceva!

— În regulă! Poftim după mine!

Invitaţii continuau săsosească în maşinile ale căror frâne scârţâiau pe platoul de beton. În grupuri, ori solitari, urcau peronul şi dispăreau în salonul de la parterul vilei, întâmpinaţi de muzicanţi şi de aparatele de fotografiat şi filmat. Operatorul, în culmea extazului, vorbea precipitat în microfonul anexat de căştile ce-i acopereau capul, ca un crainic la stadion.

Un grup de tineri zgomotoşi au coborât dintr-un *Fiat* vişiniu. Îmbrăcaţi în blue-jeans, pletoşi, însoţiţi de fete în pantaloni strâmţi şi tricouri viu colorate, au izbucnit în urale, fluturând mâinile şi genţile în direcţia camerei de luat vederi. Cineva fluiera strident.

— Iu-huu, maistre Dobrescuuu! Ura, bandit al microfonului!

Şi s-au repezit spre intrarea în vilă, luându-l cu asalt pe ciudatul fono-cine-reporter, încântat de efuziunea tinerilor.

— Iată, prieteni, euforia cu care este înconjurată o nouă celulă de bază a societăţii. Colegii, toţi cei ce i-au cunoscut, încă de pe vremea când erau la grădiniţă, vin, plini de voie bună, să le adreseze felicitările şi urările lor de belşug şi viaţă îndelungată.

— De trei ori „hip-hip-ura!”, pentru maestrul microfonului, Liviu Dobrescu! Acum, unu, doi, trei:

— Hip-hip-uraaa!... Iu-huuu!

Înălţat pe braţe, Liviu Dobrescu, un tip slab, bronzat, îmbrăcat în blugi şi geacă de doc, ridica vesel tonul. Pentru înregistrare, sprijinindu-se cu mâinile pe creştetele tinerilor expansivi, grupaţi acum pe peron. Aparatul de filmat înregistra întreaga scenă.

— Tinereţea, exuberanța, prospeţimea noii generaţii, striga prin văzduh Liviu Dobrescu. Aceşti prieteni minunaţi veniţi să-şi îmbrăţişeze cordial foştii colegi...

Privirea lui plutea peste cei din jur. Oprindu-se asupra lui Ladislau şi a ţăranului cu rucsacul pe un umăr şi sacoşele în mâini, singurul care făcea notă aparte în masa invitaţilor... Ce dracu caută ăsta aici?”, i-a fulgerat prin minte.

— ... invitaţii, în prinosul lor de recunoştinţă nestăvilită... vor depăşi planul de însămânţări înainte de termen, şi, desigur, recoltele vor fi mult mai bogate! a luat-o razna, cu privirile fixate pe ceafa înnegrită de praf şi soare a ţăranului.

— Hei. Pişicherule, te ţii de glume?

Tinerii l-au abandonat pe reporterul de familie şi s-au năpustit chiuind în interiorul vilei.

„Ce caută ăsta, aici? Ce caută?...”, se întreba, inhibat, Liviu Dobrescu.

— Ce-ai rămas proţăpit? l-a luat la rost Ladislau, sesizând impasul verbal al lui Liviu Dobrescu şi privirea-i împăienjenită, rămasă pe ţăranul transpirat şi prăfuit.

— Bună ziua! l-a salutat scurt, nedezlipindu-şi privirea de pe el. Pot să vă rog ceva?

— Dar repede! l-a avertizat Ladislau. Se uită lumea la noi. Repede! i-a şoptit, apoi s-a întors, aparent nepăsător, spre platoul din faţa vilei, de unde continuau să apară alţi invitaţi.

— Pauză! i-a strigat Liviu Dobrescu, operatorului. Bade, i-a şoptit ţăranului, nu mă nenoroci, te rog din suflet. Ca pe tatăl meu.

— Dar, ce s-a întâmplat?

— Ce naiba, dom’le, să fim serioşi! Noi ne cunoaştem de atâta vreme!

— Nu ne cunoaştem! l-a repezit, în silă, ţăranul.

— Hai, bre, nu-ţi bate joc de mine!

— Vorbesc serios: nu te cunosc! Javre ca tine nu-mi pot fi mie prieteni sau cunoştinţe... Pe asemenea indivizi neisprăviţi mă grăbesc să-i uit! Să auzim de bine!

Departe de a-i oferi liniştea pe care şi-o dorea, atitudinea ţăranului l-a descumpănit.

— Ce pot să fac pentru dumneavoastră? Uite, înregistrăm câţiva metri de peliculă şi vi-i fac cadou, să ştie şi familia dumneavoastră cum arătaţi pe ecran...

— Familia mea mă ştie foarte bine, nu are nevoie de fleacurile tale. Fii pe pace, nu te cunosc!

— Pe cuvânt?

Ţăranul l-a măsurat dispreţuitor.

— Crezi că-mi risipesc eu cuvântul de onoare pentru tine? Tu să nu pretinzi că ne cunoaştem, căci m-ai jigni, ai priceput?

— Contez pe dumneavoastră! continua să se asigure Liviu Dobrescu, încercând o ieşire cât mai onorabilă.

Ladislau plecase de pe peron, pentru a întâmpina o nouă invitată, o creolă înaltă, îmbrăcată într-o rochie mov, cu un doliu regal, care tocmai cobora de la volanul unei maşini de epocă, mai vârstnică decât înşişi bunicii acelei femei tinere, cu pielea măslinie şi părul negru împletit în cozi ce-i şerpuiau pe piept. Lunganul blond-roşcat i-a sărutat mâna cu afecţiune, înclinându-se ceremonios. Fata nu l-a privit, întrebându-l, peste umăr, cu o indiferenţă calculată:

— *Dumnealui* a venit?

— Încă nu!

— Bine, bine, condu-mă!

Ladislau şi creola au pornit spre vilă, într-o atitudine de copleşitoare importanţă, de parcă soarta întregii planete le-ar fi apăsat pe umeri. Liviu Dobrescu şi ţăranul, ocupaseră, însă, spaţiul de intrare, ţăranul – sobru, impasibil, dispreţuitor şi obosit, iar reporterul ocazional – neliniştit, frământându-şi mâinile, înclinat de mijloc, asemeni ospătarilor când aduc comanda la mesele din localuri.

Creola a tresărit.

— El? Cine-i?

— Liviu Dobrescu, nu-l mai recunoşti?

— Nu el! Celălalt!

Pentru o clipă, privirile ţăranului şi ale creolei s-au încrucişat şi, ca la comandă, s-au despărţit într-un consens pe care doar Ladislau l-a intuit.

— Ce caută aici?

— Dobitocul de George l-a adus!

— Cu ce prilej?

— S-a-ndrăgostit de fiica ăstuia! Este partenera lui George la nuntă... Ţi-ai fi putut închipui aşa ceva, *şeri*? E

scandalos!

— *Dumnealui*, ştie?

— Imaginează-ţi că nu! Să vezi ce-o să iasă!

— Invită-l în salonul mic, vreau să-i vorbesc neapărat. Ce situaţie stupidă!

— Crezi că merită, *şerî*?

— Cine poate şti?

Ţăranul îşi luase pălăria de pe cap ştergea preocupat şiroaiele de transpiraţie ce se scurgeau pe gât spre pieptul păros, ieşit prin deschizătura cămăşii. Liviu Dobrescu îi vorbea precipitat.

— Ai grijă de invitaţi! l-a expediat Ladislau. Poftiţi, domnule! s-a adresat ţăranului. Merg înainte, sper că nu vă deranjează. Bănuiţi cu cine urmează să vă întâlniţi peste câteva clipe?

— Mi-am dat seama!

— Prea bine! Vă urez succes şi nu uitaţi ce promis anterior!

— Păstrează-ţi calmul obişnuit!

În salonul mic al vilei, o încăpere semicirculară, izolată cu glasvant de salonul mare unde se frământa masa confuză a invitaţilor, pereţii erau sprijiniţi de canapele, iar în mijloc, în jurul unei mese scunde, tronau patru fotolii model ou. Aşezată pe unul dintre ele, îl aştepta creola. Perdelele din pluş blocau ferestrele înalte şi coborau până la nivelul covoarelor, estompând lumina camerei.

— Aş vrea să ne înţelegem repede! Şi omeneşte!

— Nu pricep la ce vă referiţi!

— Ba, înţelegeţi foarte bine! Nu ştiu cum aţi ajuns la această nuntă şi ce *urmăriţi,* de fapt, dar dacă ţinta dumneavoastră sunt eu, vă rog să vă exprimaţi cinstit şi deschis pretenţiile!

— Sunt un om lipsit de datorii şi de datornici, deci, nici dumneavoastră nu aveţi faţă de mine vreo obligaţie.

— Domnule, l-a întrerupt creola, nu-i momentul. Şi locul pentru a ne plăti poliţele! Viaţa-i foarte ciudată şi ne prinde în vârtejul ei fără să ne dăm seama, cea mai bună dovadă

fiind prezenţa noastră aici, faţă în faţă. Întâmplarea a făcut ca biografiile noastre să aibă momente comune şi constat, încă nu au fost separate. Vă rog să consideraţi că abia acum ne-am văzut pentru prima dată, iar eventualele neînţelegeri să le rezolvăm ulterior, după cum veţi considera necesar. Fireşte, în limitele decenţei şi ale bunului simţ!

— Nu înţeleg la ce vă referiţi! Nici măcar nu vă cunosc.

— Să fim serioşi! Sunteţi un om cu capul pe umeri şi picioarele pe pământ... Probabil această formulă aţi folosit-o în raporturile cu ceilalţi! a arătat spre glasvandul dincolo de care mişunau invitaţii la nuntă. Vă propun să jucăm cinstit... Ştiu. Cândva nu ne-am purtat corect cu dumneavoastră...

— Precizez: nu vă cunosc! s-a încăpăţânat ţăranul.

— Bine, bine! a convenit creola, procedaţi cum doriţi. E un moment bun să vă răzbunaţi! Procedaţi cum vă dictează conştiinţa!

S-a sculat demnă din fotoliu şi a pornit mândră spre glasvandul acoperit de umbrele mişcătoare ale nuntaşilor.

— Recunosc, mă aflu într-un moment dificil, i-a spus fără să întoarcă privirea spre el, strângând clanţa în palmă, am venit aici numai din obligaţie... Aveţi prilejul să vă răzbunaţi, dar nu după pofta inimii... dincolo, în mijlocul nebunilor ăstora, a arătat salonul mare, se află şi fiica dumneavoastră, despre care – bănuiesc – nu ştiţi nimic în privinţa relaţiilor cu o asemenea colectivitate. Gândiţi-vă la mine ca la fiica dumneavoastră. Bineînţeles, dacă vă interesează!

— E o ameninţare?

— Luaţi-o cum vreţi! Sunt singura în măsură să o protejez! Vom fi chit?

— Am eu grijă...

— Vă înşelaţi!

Creola a deschis uşa energic şi a păşit, mândră, în salonul mare.

— *Şeri,* tu? Vai, ce bine ne pare! Mircea, Mircea, te rog

să-i prezinţi omagii doamnei Claudia!

— Sărut mâinile, stimată doamnă! Vă rog să-mi permiteţi să-mi exprim bucuria de a vă revedea. Aveţi o rochie minunată, care vă pune în evidenţă în mod strălucit, subliniind cu şi mai multă delicateţe farmecul atât de cunoscut nouă...

— Nu te mai chinui atât, Mircea! l-a oprit creola. Ştiu precis cum arăt şi cum îmi stă în noua rochie.

— Doamnă Claudia, aprecierile noastre sunt sincere, clădite pe realitatea strălucitoare a prezenţei fermecătoare ce ne-o oferiţi în mod constant...

— Mircea. Eşti un drăguţ! Vă iubesc, dragilor, fără să pun la socoteală osanalele ieftine. Distraţi-vă, scumpilor! Meritaţi să trăiţi din plin această seară de excepţie... A venit *dumnealui?*

— Exact asta voiam şi noi să vă întrebăm.

— Deci, nu a venit!

În faţa uşii practicată în glasvand, creola Claudia era secondată de o brună de înălţime mijlocie, pornită curajos pe calea împlinirii trupeşti, semn al bunăstării necontrolate, şi de un ins pirpiriu, care abia reuşea să-şi menţină creştetul laînălţimea umerilor consoartei... Micuţ, slab, ca părul dat peste cap până la ceafă, lins, prezenta o faţă ovală, osoasă, chinuită, în care făceau notă aparte pungile vineţii ce-i atârnau sub ochi, sprijinite pe pometii ca profilurile a două scoici.

— Doamne, cred că nu putem să ne dezlănţuim până nu vine *dumnealui!*

— Nu-ţi cenzura plăcerile, Magda! a îndemnat-o, zâmbind ironic creola. *Dumnealui* te cunoaşte şi-i îngăduitor. Simte-te bine, draga mea! Vă pup, scumpilor!

— Omagiile noastre, doamnă Claudia! s-a înclinat respectuos micuţul pirpiriu şi încercănat.

— Ai toată consideraţia mea, Mircea! Distracţie plăcută, Magda! Ne întâlnim la o cupă de şampanie!

— Atât de târziu, dumnezeule?! a exclamat confuz, fără convingere, bruna plinuţă şi exuberantă, fără să mai

aştepte răspuns, căci se îndepărtase, trufaşă în masa nuntaşilor, creola. Mircea, pentru dumnezeu, vreau să ne odihnim două clipe, măcar două clipe, Mircea!

Au intrat în salonul mic, ea – respirând uşurată, ca după o grea povară, el – abia păşind, de parcă s-ar fi temut să nu trezească un copil în scutece.

S-a aşezat mulţumită de sine pe unul dintre fotoliile *ou,* scoţând la vedere un evantai chinezesc.

— Închide uşa, Mircea! Aprinde lumina, Mircea! Deschide oberlichtul, Mircea! comanda surescitată, cuprinsă subit de un val de transpiraţie.

— Calmează-te, dragă!

— Mircea, pentru dumnezeu, deschide oberlichtul!

— Magda, calmează-te, dragă! Şi nu-l mai imita pe mucosul ăla de Tedi! Eşti o doamnă cu personalitate, înţelege, ce naiba?!

Mircea, micuţul slăbănog, îmbrăcat în costum negru şi cămaşă albă, se învârtea ca o sfârlează prin salonul mic, de la uşă la fereastră, cu o vioiciune ameţitoare.

— Aprinde lumina, Mircea! Cuplează ventilatorul, Mircea! Frecţionează-mi umerii, Mircea!

— Calmează-te, dragă!

Luminile au izbucnit violent în imensul candelabru, zeci de becuri s-au aprins, luminând tot salonul.

— Mircea, tu vezi ce văd eu?

— Văd, iubito! a exclamat micuţul, micşorându-şi ochii ce-i antrenau – pe verticală – pungile vineţii atârnate pe pleoapele inferioare. Nu suntem singuri. Bună seara, domnule! s-a adresat ţăranului. Vă deranjăm?

— Mircea, ştii ce cred eu? l-a întrerupt. Mircea, noi îl cunoaştem pe dumnealui! a arătat spre ţăranul aşezat pe o canapea lângă bagaje. Dumnezeule, a exclamat, ducându-şi o palmă la gură, dumneavoastră, aici?!

— Aici! a confirmat, nepăsător, ţăranul.

— Cum?

— Şi dacă vă spun, la ce v-ajută?

— Dar, pentru dumnezeu, nu mă aşteptam să vă vedem!

— Credeţi că eu am ajuns aici, în mod special, să vă reîntâlnesc pe dumneavoastră?

Mircea s-a ascuns, strategic, în spatele fotoliului ocupat de Magda, cu o mână pe umerii ei şi cu cealaltă sprijinită în şold, ca într-o fotografie de epocă. Amândoi îl priveau tulburaţi pe ţăranul de pe canapeaua din faţa lor, cu sacoşele şi rucsacul aşezate la picioare, asemeni călătorilor gate de drum.

— Ştiu că aveţi o părere *foarte* proastă despre noi, s-a precipitat Magda, dar este, la mijloc, o neînţelegere, mai precis, o greşită interpretare a aparenţelor. Mircea, tu nu spui nimic? a întors privirea spre minionul consort.

— Sunt alături de tine, iubito! Domnule, s-a adresat, demn, ţăranului, care-s condiţiile dumneavoastră?

— Nu înţeleg!

— Date fiind împrejurările actuale şi având în vedere antecedentele, aveţi dreptul să formulaţi anumite pretenţii...

— Ce pretenţii?

— Mircea, banii! a izbucnit severă Magda. Domnule, a revenit, zâmbind forţat, în direcţia ţăranului, noi suntem două persoane onorabile, dispuse oricând să plătim corect tot ce datorăm...

— Mie nu aveţi ce să-mi plătiţi!

— Mircea, banii! a repetat Magda.

— Calmează-te, dragă, deocamdată ne aflăm în faza incipientă a tratativelor. Domnul, din calcul desigur, se eschivează să-şi prezinte propunerile, fapt pentru care noi suntem datori să venim cu oferta. Domnule; a început Mircea, nu suntem meschini... dacă prima noastră ofertă vi se pare prea mică, ea se datoreşte faptului că ne tocmim după regulile obişnuite, aşa cum e normal... Vă oferim cinci mii de lei!

— Pentru ce?

— Domnule, a surâs forţat Mircea, ştiu că-i o sumă modestă, v-am prevenit deja. Fie, şase mii!

— Mircea, crezi că-i o sumă rezonabilă? a intervenit

Magda, exasperată de privirea nepăsătoare a ţăranului.

— Dragă, eu vin cu o ofertă, dumnealui e dator să mă combată... Cum să mă *lupt* singur? Şapte mii! a revenit, cu excesivă seriozitate.

— Zece mii, Mircea! Dumnezeule, nu înţelegi că demnitatea noastră, liniştea noastră, Mircea, nu pot fi traficate cu mărunţiş? Zău aşa!

— Zece mii a oftat pirpiriul, scotocindu-se în buzunarul de la piept. Zece mii, domnule! E o sumă cât se poate de onorabilă.

— Vă osteniţi zadarnic!

— Dumnealui propune un timp degândire! a lămurit-o Mircea pe consoarta din fotoliu. Se cunoaşte că e un om de afaceri şi asta nu poate decât să ne bucure. Domnule; aceasta-i ultima noastră ofertă, de acum, aşteptăm propunerile dumneavoastră, asigurându-vă, de întreaga noastră; înţelegere. Aşadar, tratativele continuă.

— Ce „tratative”? Nu mă interesează nimic! Ce sa fac cu banii voştri?

— Domnule, a intervenit Magda, ridicându-se de pe fotoliu, presimt că sunteţi un om mult mai practic, iar noi vom dovedi înţelegerea corespunzătoare.

În salonul mare. Zgomotul a încetat treptat, iar murmurele s-au stins, pierzându-şi ecourile. Mircea s-a repezit la uşă, pândind. Prin deschizătură, mulţimea eterogenă. Magda s-a apropiat, zâmbind provocator şi a îngenuncheat în faţa ţăranului, care o privea cu dispreţ nedisimulat. I-a așezat, mai întâi, palmele pe genunchi, apoi coatele şi i-a zâmbit supusă, nedezlipindu-şi privirile de pe faţa lui.

— Domnule, ştiu ce vreţi şi-i respect pe oamenii de tipul dumneavoastră!... Felicitări! Mergeţi direct la ţintă!

— Magda, a prevenit-o pirpiriul, a venit *dumnealui!* Nu putem lipsi! Domnule, propun să suspendăm tratativele, asigurându-vă că în schimbul discreţiei dumneavoastră, vă vom satisface toate pretenţiile.

— Vă faceţi griji inutile! Nu vă cunosc, nu am nevoie de

bani şi de alte foloase din partea dumneavoastră.

— Jucaţi tare! l-a lăudat Magda, mângâindu-i genunchii. Perfect, vom fi la înălţime!

A mişcat mărunt din buze un sărut de la distanţă, şi s-a ridicat în picioare, învăluindu-l într-o privire languroasă. Rochia-i lungă, de mătase grena, i-a alunecat pe şolduri, coborând peste pantofii cu tocuri înalte.

— Iubito, grăbeşte-te! *Dumnealui* aintrat în salonul mare. Contaţi pe înţelegerea noastră nelimitată...

— N-am nevoie depromisiunile voastre. Nu vă cunosc, nimeni nu va şti cât sunteţi de păcătoşi...

Magda s-a retras cu spatele înainte, trimiţându-i bezele ţăranului ai cărui pantaloni îi încălziseră braţele ei grăsuţe. Mircea, neliniştit, împărţea priviri între cele două saloane şi a împins-o cu pieptul, în mijlocul nuntaşilor, pe consoarta-i zăpăcită de insolita întâlnire cu ţăranul neînduplecat.

— Mircea, câţi bani ai, înplus la tine?

— Numai zece mii. În afara celor pe care trebuie să-i dăm aici! a arătat spre mirii postaţi în mijlocul salonului, încadraţi de nuni.

— Telefonează-i lu’ mă-ta să ne finanţeze de urgenţă şi ne vom achita la timpul potrivit de datorii!

— Mama cere dobândă mare! Douăzeci şi cinci la sută!

— Javra! a mârâit Magda sufocată. Plătim, Mircea, onoarea noastră o cere! Ţăranul ăsta joacă tare!

*

Salonul mare înghiţea aproape trei sferturi din parterul vilei rătăcită în pântecul pădurii. Cei peste o sută de invitaţi, în mare parte aliniaţi de-a lungul pereţilor, încadrau o masă lungă, ce străbătea salonul, dominându-i partea centrală şi expunea privirilor, într-o opulenţă de invidiat, antreuri din belşug, garnisite cu imaginea apetisantă a sticlelor cu băuturi fine şi pahare de cristal, alături de tacâmurile din oţel inoxidabil, care aruncau străluciri bogate şi reci. Masa eterogenă a nuntaşilor, bărbaţi şi femei, trecuţi de prima tinereţe ori demni semicentenari

care păşeau viguros spre vârstă a treia, laolaltă cu tinerii non-conformişti, îmbrăcaţi după exigentele curente ale vârstei lor june, bărboşi ori pletoşi. Sau şi una şi alta... fracuri, rochii de bal, costume rigide şi pretenţioase, blue-jeans, cămăşi cadrilate cu mânecile suflecate, pantofi de lac, sandale romane, alcătuiau gama aproape completă a gusturilor serioase ori îndoielnice.

Pe o estradă, amenajată în colţul opus intrării, o orchestră de jaz revărsa acorduri înălţătoare, creând atmosfera necesară momentului.

La început, zvonul „vine dumnealui” s-a difuzat din direcţia peronului, străbătând furtunos scările şi holul de la intrarea în vilă, forţând coborârea intensităţii zgomotului din salon, de parcă un comutator uriaş ar fi intrat în funcţiune. Avertismentele zgomotoase s-au transformat în. Şoapte descrescânde: „Vine dumnealui”, lăsând doar un ecou repercutat totmai slab în elegantul salon. Chiar şi tinerii exuberanţi au încetat emisiunea lor năvalnică de exclamaţii şi strigăte, ce ocoliseră până atunci eticheta impusă de eveniment.

În salon au păşit, la braț. Un bărbat scund, durduliu, cu părul rar. Lins pe la tâmple și peste creştet, cu ochelari fumurii din sticlă, groasă ca nişte faruri în miniatură, la braţ cu o femeie blondă, grasă – plină de forme dezvoltate fără control, care călca apăsat, legănându-se ca o raţă, balansându-şi cocul plat, prins într-o sumedenie de agrafe brunate în nuanţa ţevilor carabinelor. Le-a venit în întâmpinare blond-roşcatul Ladislau, curtenitor, important, aşa cum pretindea rolul său de maestru de ceremonii. În masa celor prezenţi se distingeau mirii, nunii, George şi fata ţăranului în rochia-i bleu, de rudă săracă, Tedi, Magda, Mircea... Liviu Dobrescu a ridicat mâna. Ca la startul unei probe de atletism şi a pornit cu aparatele şi reflectoarele în întâmpinarea ochelaristului durduliu şi a soţiei sale, strangulată în formele care-i presau rochia neagră, ascunzându-i cărnurile în cute atârnânde. Orchestra, în picioare, a intonat „întâmpinarea”, iar nuntaşii au izbucnit,

la început molcom, apoi tot mai curajos „Mulţi ani trăiască, la mulţi ani!”

Creola Claudia îi urmărea zâmbind dispreţuitor, topind-o într-o grimasă batjocoritoare pe femeia grasă, ca o raţă la începutul toamnei, spânzurată la braţul durduliului cu ochelari.

Perechea s-a oprit în capătul mesei, încadrată de Ladislau şi echipa de filmare a familiei, scăldată în lumina reflectoarelor cu cuarţ. Broboane de transpiraţie se scurgeau pe tâmplele şi gâtul femeii de la braţul ochelaristului.

— A venit preotul? s-a aplecat bărbatul mărunţel către pieptul lui Ladislau.

— Este la etaj! Aşteaptă în biroul dumneavoastră.

— Îl conduci în salonul mic. Discret! Peste un sfert de oră, să fie pregătit cu cele de trebuinţă. Iei măsuri să fie prezenţi, operativ, cei ce au rol în piesă: mirii, naşii, cuscrii... ştii tu!

— Prea bine, domnule!

Ladislau a înclinat abia perceptibil din cap, apoi şi-a ridicat autoritar privirea peste invitaţi, în direcţia etajului care începea de la mijlocul pereţilor vilei, căci salonul se înălţa până în preajma acoperişului. Un tip slab, cufigură de şobolan, îmbrăcat în costum negru, i-a prins din zbor semnificaţia gestului. „E momentul, *metri*” a încuviinţat tacit.

Liviu Dobrescu, la un semn demult înţeles şi exersat, i-a aşezat microfonul în mână amfitrionului.

— Distinşi prieteni, prezenţa dumneavoastră mă onorează şi mă bucură. Aţi fost alături de mineîn momentele dificile... Am străbătut o cale lungă, alături de cei uniţi deacelaşi crez. Pentru mine a mai sosit un moment dificil: această Cosânzeană mi-a răpit fiul cel mare, a arătat spre mireasa fals îmbujorată, în chicotelile slugarnice ale celor prezenţi: ochelaristul zâmbea condescendent, examinându-şi privitorii din salon. Iată, a sosit clipa predării ştafetei, fiind absolvit, de acum, în familie, de anumite

îndatoriri... Surplusul de forţe, ce-mi rămâne la dispoziţie. Îl voi folosi pentru binele tuturor celor care mă cunosc şi sânt alături de mine.

Privirea-i mătura blând, triumfător, chipurile şi toaletele nuntaşilor. Treptat, mulţumirea s-a topit într-o grimasă de surprindere: din pragul uşii glasvandului, ce separa salonul mic, îl urmărea un ţăran ars de soare, prăfuit, cu pălăria coborâtă pe-o ureche şi mâinile vârâte în buzunarul pantalonilor.

— Este de datoria mea să vă dau. Pe mai departe tot sprijinul! a continuat, stânjenit, ochelaristul.

Nemulţumirea lui, provocată de apariţia acelui ţăran în pragul salonului mic, acolo şi-n acel moment intim durduliului cu ochelari, a fost interpretată de cei prezenţi ca o falsă părere de rău, datorată pierderii fiului cel mare, răpit de apetisanta Cosânzeană îmbrăcată în rochie de mireasă.

— Cine este ţăranul acela?

— De-al casei, i-a şoptit, pe acelaşi ton Ladislau. Invitat de onoare, probabil!

— Nu-i de-al casei şi cu atât mai puţin invitat!

— Îl aruncăm pe şosea?

— Când se va pripăşi pe la nunţile neamurilor voastre, puteţi să-l aruncaţi şi-n maşina salubrităţii. Deocamdată, invită-l, în biroul meu... salonul mic urmează să prilejuiască cununia, Ladislau, ai uitat?

Obositşidezamăgit, dar forţându-se să-şi ascundă tulburarea, ochelaristul şi-a salutat invitaţii, punând punct monologului său de bun venit.

Ladislau a dispărut ca a părere, navigând grăbit în direcţia salonului mic.

— Pot să mă odihnesc?

— Acum vei avea prilejul! Ia-ţi bagajul şi însoţeşte-mă. Vom merge la etaj, unde nu ne deranjează nimeni... mi-ai promis discreţie, sper că nu ai uitat, da?

— Fără îndoială.

Au urcat scările, strecurându-se pe lângă preotul care

cobora jovial, viscolindu-şi mândru anteriul.

— Rămâi în acest birou, unde ai la dispoziţie o canapea confortabilă, fotolii... Odihnă plăcută... Şi nu uita că aici oamenii se distrează şi nu trebuie deranjaţi! Eşti un om înţelegător, sper! a amintit Ladislau cu încredere.

— Faceţi ce vreţi, vă priveşte!

— Prea bine. Noapte bună, domnule!

*

În salonul mic, era în toi cununia religioasă consumată în prezenţa unui cerc restrâns: nuni, miri, părinţi şi nelipsitul Ladislau. În apropierea uşii, aparent întâmplător, dar fără a-şi masca rolul, vegheau creola Claudia, Magda, Mircea, Liviu Dobrescu. George şi fata în bleu, Tedi şi partenera lui, îmbrăcată în rochie, de in topit, trecuseră în barul vilei, lăsându-se în voia muzicii *disco,* acolo unde se aflau majoritatea tinerilor neconformişti, lăţoşi şi bărboşi, toţi fii şi nepoţi ai pretenţioşilor invitaţi care populau, plini de sine, salonul mare.

— Ladislau?!

În prag apăruse ochelaristul, autoritar.

— Vă rog, domnule!

— Cheamă-l pe George! Să intre când dispar... a arătat spre preot şi spre cei interesaţi în oficierea cununiei. Discret. Ladislau!

— Ştiu ce am de făcut, domnule!

— Nu mă îndoiesc.

Salonul mic s-a golit de îndată, fiecare reluându-şi rolul în festivitatea ce-i mobilizase pentru acea seară.

— Bre, Sîli. Da’ obosâtă mai sunt, bre! a răsuflat uşurată femeia grasă, cu coc plat, soţia.

— Sica, a liniştit-o ochelaristul, te rog să te odihneşti, mă voi ocupa eu de mersul normal al petrecerii. Ladislau va primi dispoziţiile necesare... Odihneşte-te, draga mea.

— Da șe, bre Sîli, crezi că eu nu-s în stare,șe naiba! Da’ sunt şi mulţumită!

— E dreptul tău, draga mea! Poftim, copii, le-a făcut loc mirilor, apoi i-a mai îmbrăţişat încă o dată. Dragilor, distraţi-vă fără oprelişti!

În uşă, îi pândeau preocupaţi Claudia, Magda, Mircea, Liviu Dobrescu.

— Domnule!

Escortat de Ladislau, apăruse George, ţinându-o de braţ pe fata în bleu.

— Da’ șe fătucă drăgălaşă! a exclamat. Sîli, ai văzut șe fătucă a invitat Jorje la nuntă?

— Odihneşte-te, draga mea. George, poftim în salonul mic. Sica, te rog să mergi, da? Ladislau, condu-o pe Sica.

— Da, lasă bre că pot să-mi văd şi singură di-ali mele! Bre Jorje, da frumuşică fătucă ai invitat...

— Sica, te rog! insista ochelaristul. George, te aştept l-a avertizat, revenind în salonul mic. Urmează-mă, fiul meu! Numai tu! a precizat, observând că George a introdus-o şi pe fata în bleu.

— Faţă de ea nu am secrete, tată!

— Vechi cunoştinţe? s-a mirat ochelaristul.

— Foarte recente, dar am impresia că ne cunoaştem de-o viaţă. Tatăl meu! i l-a recomandat.

— Doina! fata a făcut o reverenţă uşoară.

— Cu ce prilej pe la noi, domnişoară? s-a înclinat, curtenitor, ochelaristul, mascându-şi cu greu nemulţumirea pentru încăpăţânarea fiului.

— Am venit cu tata... Vreau să dau examen la facultate, avem dosarul de înscriere la noi. Când am ajuns în gară, am aflat că nu putem fi primiţi, din motive independente de voinţa lor, de către rudele care ne oferiseră, anterior, găzduire. La hotel nu se găsesc locuri... Domnul George, ca un cavaler desăvârşit, ne-a venit în întâmpinare, salvându-ne din această situaţie aparent fără ieşire.

— Domnul George, a subliniat ochelaristul cu amabilitate calculată, este bunătatea întruchipată şi-n această privinţă îmi seamănă foarte mult. Aprob gestul lui cu toată plăcerea şi vă asigur de întreaga noastră preţuire. Vă doresc o seară

plăcută! Pentru câteva clipe. Aş voi să rămân în compania fiului meu. Spre a pune la punct câteva amănunte legate de evenimentul familiei pe care aţi avut onoarea să-l cunoaşteţi.

— Tată. Eu faţă de domnişoara nu am secrete!

— Nu despre asta este vorba. George! a încercat să-l liniştească ochelaristul, calm. Deşi sufletul îi era întunecat, plin de obidă. Domnişoara *acceptă* să ne lase singuri pentru câteva minute, dragul meu.

— Dar eu nu am secrete faţă de ea! se încăpăţâna tânărul.

— George. Tatăl tău are dreptate.

— Vă mulţumesc, domnişoară! s-a înclinat ochelaristul conducând-o spre ieşirea din salonul mic. Acum, între noi doi, George! a gemut, după ce a închis uşa, rămânând singuri. De unde dracu' şi de ce i-ai cules pe ţăranii ăştia? Cum ţi-ai permis?

— Zău? Cine a îndrăznit? Cleopatra! Aleasa ta, pentru inima mea, are o nenorocită de migrenă, ce-i împiedică prezenţa astă seară, aici. Zâmbeşte, tată!

— Ce fel de migrenă?

— Migrena ei se numeşte... Nicolae Stoica, ţambalagiul din taraful tocmai revenit din turneu, de pe meleaguri străine! Îl ajută fata la despachetat mărunţişurile aduse în traistele lui nenorocite: îşi aşteaptă *domnişoara* Cleopatra porţia de gumă de mestecat, ţigări, ojă, farduri. Ce ţi se pare neclar? Halal logodnică mi-ai găsit!

— Îi distrug! Ochelaristul, perplex, s-a afundat într-unul din fotoliile model *ou.* Îi distrug!

— Te priveşte, tată! Fă-le ce vrei. Până atunci, însă, nu pot să rămân singur ca un caraghios. Te pomeneşti că erai capabil să-mi fii partener în seara asta. Dansăm în familie, căci nu ţi-au ieşit ţie calculele!?

— Încetează, George!

— E o fată drăguţă, plăcută... Cam simplă, dar nu are importanţă! Asta-i tot ce-am găsit pentru moment...

— Ai făcut o prostie, George: ai ales cum era mai rău!

Soarta a fost mizerabilă cu mine, de această dată.

— Nu înţeleg, tată!

— Nici nu trebuie să înţelegi! s-a ridicat din fotoliu. Distraţi-vă. Copii, dacă aşa, a fost să fie. Ladislau!

Din spatele glasvandului a părut, prompt, lunganul blond-roşcat, înclinându-se abia perceptibil.

— Domnule?!

— Te ocupi de ...fata lui George”: să fie îmbrăcată imediat, la nivelul exigenţelor momentului... Coafeza, cosmeticiana într-o jumătate de oră să nu mai arate de parcă ar fi coborât acum din căruţă! Clar?

— Prea bine. Domnule!

— Când totu-i gata, vii în biroul meu să-mi comunici!

— În regulă, domnule!

Ladislau s-a retras automat, ca o umbră.

— Îţi mulţumesc, tată! Eşti incredibil de bun cu mine.

— George. Nu te înşela, fiule! N-am făcut-o pentru tine, ci pentru mine... Nu pune întrebări. Ascultă-l pe tatăl tău şi taci!

— Chiar şi eu m-am gândit, a interpretat greşit George, punem haine de soi pe ea, o învăţăm să păşească elegant şi să cânte la pian. O fată frumoasă şi nedusă la biserică, aşa cum este ţărăncuţa asta, le dă gata pe mironosiţele din cercul nostru.

— George, în acest moment se consumă altă partidă, pe care tu nu poţi, deocamdată, să o înţelegi. Într-o oră, cel mult, Cleopatra va fi aici, iar ţărăncuţa valoroasă trebuie să dispară... Pricepi, băiatul meu ascultător?

— Mă străduiesc, tată, ca de obicei! Dacă nu vine însă Cleopatra, dansezi cu mine în locul ţărăncuţei?

— Încearcă să nu mă asculţi, şi-ţi dau eu rock-uri, rumbe şi sambe, să mă ţii minte toată viaţa! M-ai băgat într-o încurcătură!... Cine te-a pus să racolezi pipiţe la întâmplare? Ascultă, nu vreau s-o apuce miezul nopţii aici! a arătat spre fiica lui Ion Preda.

*

Ţăranul se ridicase de pe canapea, rămânând în picioare în faţa ochelaristului.

— Ce cauţi aici?

— Ai întrebat ceva? a evitat răspunsul.

— Este un eveniment important în viaţa familiei mele. Se însoară fiul meu cel mare... Oriunde mă aşteptam să te întâlnesc, însă *nu aici* şi *acum.* Pricepi, tocmai în acest moment, când voiam să mă simt bine, în largul meu şi meritam... ai căzut tu ca un bolovan din cer! De ce?!

— Domnule Lovrin, n-ai impresia că urli la mine ca la papiţoii ăia care umblă precum şopârlele după tine, să-ţi satisfacă toate chefurile?! Crezi că mie îmi convine să te reîntâlnesc? Să fim serioşi! Întotdeauna m-am lovit de tine ca de un perete, când nici prin minte nu mi-a trecut, iar acum aveam atâtea pe cap, încât numai tu îmi lipseai!

Vasile Lovrin a izbucnit într-un râs nervos, răsturnându-se pe canapea.

— Fii bine venit, Ion Preda, eşti invitatul meu! N-am încotro! Trebuie! Acum, Ion Preda, încadrează-te normal în atmosferă... Jos hainele astea, strici eticheta! Ladislau! Lunganul s-a strecurat uşor prin deschizătura uşii.

— Vă ascult, domnule!

— Domnul Ion Preda are nevoie de un costum pe măsură, cămaşă, pantofi, cravată și asta cât mai repede, Ladislau, se înţelege. Avem haine berechet, a revenit în direcţia lui Ion Preda, ne-am îngrijit pentru toţi invitaţii, fără să bănuim că-ţi vor fi necesare şi ţie. Nu-i pentru cine se pregăteşte, dragul meu!

— Vasile Lovrin, s-a adresat ţăranul ochelaristului rotofei, vreau să-mi iau fata şi să plecăm!

— E cam târziu pentru un asemenea gest: fiica ta, pregătită corespunzător momentului, se află alături de fiul meu cel mic şi nu-i pot, încă, despărţi. Greşesc, Ladislau?

— Ca întotdeauna aveţi dreptate, domnule! a aprobat automat lunganul blond-roşcat.

— Vezi, Ion Preda, că toate se aranjează, chiar dacă prezenţa ta şi a fiicei tale nu a fost inclusă, anticipat, în

program?

L-a luat de braţ, zâmbindu-i forţat, şi l-a condus pe culoarul de la etaj, de unde putea să ţină sub observaţie tot salonul mare. Nuntaşii îşi intraseră în rol. Nori de fum se ridicau spre plafon, vocile lor transformându-se într-un vacarm general. Antreuri le de pe mese dispăruseră, iar lichidul din sticle şi pahare se golise. O nouă şarjă de băuturi lua locul celor care stimulaseră, deja, buna dispoziţie a invitaţilor. Pe ringul din faţa estradei, ocupată de orchestră, evoluau numai două perechi urmărite de nuntaşi: mirii, George şi Doina, acum îmbrăcată într-o rochie lungă, asemănătoare celei a Claudiei. Tânără, fermecătoare, făcea vid în juru-i, dansa fără cusur. George o urma ca o umbră...

— Ce părere ai. Ion Preda?

— Ca de obicei, joci tare, dar pe fiica mea să o laşi în pace!

— Depinde şi de tine! Schimbă-ţi straiele, fii ascultător, dacă nu pentru tine, măcar pentru ea!

Tonul său, deşi – aparent – amabil, includea o doză apreciabilă de avertisment.

*

— Tata, e minunat! Iar tu arăţi grozav, nu George? Nici n-ai crede că te-ai transformat atât de mult într-o oră.

— Mi-am schimbat numai hainele, dar nu m-am *transformat* cu nimic! La fel s-a întâmplat şi cu tine. Nu te păcăli, Doina!

— Ştii, tata, cu mine se poartă toată lumea de parcă m-ar cunoaşte dintotdeauna! De necrezut! Cine ar fi bănuit că ne vom simţi atât de bine în această seară?!

Ion Preda ieşise în faţa vilei, pe peron, unde briza nopţii mătura blând praful şi frunzele rătăcite pe pista de beton. Doina, la braţul lui, George, îl sorbea din priviri pe Ion Preda. Preocupat, chiar trist, Ion Preda se lăsa purtat de alt curent, mult mai puternic. Naivitatea fiicei i-a adâncit

neliniştea care-l cuprinsese treptat, pe măsură ce-i revedea pe mulţi dintre cunoscuţii de altădată, nemulţumiţi de prezenţa lui neaşteptată.

Un câine al nimănui inspecta maşinile de pe platou, alergând de colo până colo, fără o ţintă precisă, amuşinând la întâmplare. A ajuns până în apropierea peronului.

— Marş, javră! i-a strigat George.

Câinele s-a îndepărtat câţiva paşi de unde, în siguranţă, i-a examinat nemulţumit.

— Marş!

Câinele s-a mai retras câțiva metri, apoi s-a aşezat, ca o santinelă, ţinând nasul în vânt.

— Da’ şi faşeţi aişa, bre?

Mergând legănat, ca o raţă, femeia grasă, cu rochie strâmtă şi coc plat. l-a luat în primire zâmbind.

— Mama, să ţi-o prezint pe Doina, prietena mea, şi pe tatăl ei, domnul... cum vă numiţi? a întrebat stânjenit.

— Ion Preda.

— Ion Preda, mamă! a reluat, cu însufleţire, George. Un om minunat.

— D’apăi, pe ’mnealui, parcă-l cunosc! Nu-i aşe, băietule! s-a adresat cu zâmbetul pe buze.

— Sica? Tu aici? Spuneai că vrei să te odihneşti:

— Vă cunoaşteţi! a exclamat Doina.

— E o confuzie.

Toţi au întors privirile spre intrarea în vilă: Vasile Lovrin, însoţit de nelipsitul Ladislau, apăruse pe neaşteptate.

— Matali, bre Sîli, iar te ţii de pozne! l-a certat nevastă-sa, avertizându-l cu degetul arătător. Măcar în seara asta să-ţi vezi de-ali tali!

— Sica, a reluat grijuliu Vasile Lovrin, domnul Ion Preda doreşte să cugete în tihnă...

— Şi spui, bre?! Ai? Ştiai că are o fătucă aşa drăgălaşi şi nu-mi spuneai?!

— Sica, uite, Ladislau se va ocupa de tine..: Şi voi, copii, s-a adresat Doinei şi lui George, de ce nu sunteţi la dans? Ce-s obiceiurile astea bătrâneşti? i-a dojenit ipocrit. Fugiţi!

Hai, copii! Ladislau, ocupă-te de prietene!

Briza promovase într-un vânt care fremăta copacii, nori tulburi acopereau, spre sud, pădurea. Aerul tare al nopţii năpădea împrejurimile. Câinele s-a sculat, apropiindu-se, iarăşi de peron, scrutând prudent.

— Marş! i-a strigăt Vasile Lovrin. Nu cumva ţi-ai adus câinele cu tine? a revenit la Ion Preda.

— N-avea loc în tren! Credeam că-i al tău!

— Nu! Probabil s-a pripăşit de la vreo turmă aliată în trecere. Marş!

Animalul s-a întors în mijlocul platoului de unde – aflat în siguranţă – şi-a reluat veghea voluntară, nepăsător şi înţelept, indiferent la nemulţumirea afişată a proprietarilor vilei.

— Domnule!

Ladislau reapăruse uşor ca o felină.

— E-n regulă?

— Exact, domnule!

Ion Preda i-a examinat plictisit.

— Fă ce crezi că-ţi uşurează răbdarea! Ladislau, a revenit spre lunganul blond-roşcat, veghează să nu-i lipsească nimic oaspetelui nostru.

— Mă voi strădui, domnule!

— Vegheaţi, dar să nu staţi pe capul meu! i-a avertizat nemulţumit Ion Preda.

— Vă respect dorinţa, domnule! l-a asigurat Ladislau, retrăgându-se cu demnitate în urma lui Vasile Lovrin, care dispăruse în imensitatea vilei.

*

— Ladislau:

— La dispoziţia dumneavoastră, domnule!

— Fă-mi legătura cu smintita aia de Cleopatra.

Vasile Lovrin s-a prăbuşit într-un fotoliu din salonul mic, toropit de oboseală, griji şi zgomot.

— De îndată, domnule! Alo, domnişoara Cleopatra? a

vorbit, şoptit, în receptor. Ladislau îndrăzneşte să vă tulbure liniştea... Regret, domnişoară, însă *dumnealui* se afli alături de mine şi se pregăteşte să vă spună ceva duios. V-aş sfătui să coborâţi din pat şi să luaţi o poziţie solemnă când vorbiţi cu *dumnealui...* Poftiţi, domnule! Pot să mă retrag? s-a înclinat copleşit de amabilitate.

— Rămâi. Ladislau! Alo, Cleopatra? Scurt: unde trebuia să te afli la această oră?

— Am o migrenă! se auzea în receptor.

— Îţi dau eu o migrenă de-ai să ajungi să cânţi la Sighetul Marmaţiei, auzi?! De când îţi permiţi să-mi nesocoteşti dispoziţiile? Ai migrenă? Excelent, cheamă-l pe *migrenă* ăla al tău la telefon, cretino! a ţipat Vasile Lovrin. Tu să-i vinzi gogoşi lui tac-tu şi lu' mă-ta, auzi? Sunt în faţa casei, neroado, nu la vilă, stau şi vă privesc pe fereastră... Dă-mi-l pe ţambalagiul ăla imediat...

— Vai, vai, domnule! se auzeau false exclamaţii în receptor. Vai, de ce ne spuneţi aşa?

— Măi cretinule, a reluat Vasile Lovrin, îmbrăcaţi-vă imediat şi veniţi la vilă. Dacă nu o aduci pe Cleopatra aici, te şterg de pe hartă!

— Coane, noi. Ştiţi, nu avem posibilitatea să ajungem la timp... E târziu, mânca-ţi-aş tălpile!... Cu ce să venim?

— Îmi pierd vremea cu voi! Ladislau, ai mână liberă: nerozii ăştia mă supără!

Ladislau, calm, a preluat receptorul, păstrându-şi poza solemnă.

— Aveţi un ceas la îndemână? i-a somat.

— Domnu' Ladislau... a chiţăit vocea în telefon.

— Reglaţi-l după al meu: e zece fără cinci. Dacă până la unsprezece fără cinci, noaptea, deci – peste o oră – nu sunteţi la vilă, spânzuraţi-vă de copacul cel mai apropiat. Dumnealui mi-a dat mână liberă! Eu nu-s obişnuit să-i înşel aşteptările, papiţoilor! La revedere! a trântit receptorul în furcă.

— Ladislau, ce părere ai?

— Totu-i în regulă, domnule! Vor fi aici la ora fixată!

— Ladislau. Nu ştiu, zău, ce m-aş face fără tine! Îţi sunt atât de obligat!... şi-a prins capul în palme. Ladislau, vreau un whisky cu gheaţă.

— Vine imediat, domnule!

*

— Mircea, este o situaţie imposibilă! se tânguia Magda. Cum ai putut să pleci de-acasă fără bani?

— Draga mea, suma aflată asupră-mi este mai mult decât îndestulătoare în condiţii normale. De unde să bănuiesc cine va fi prezent aici şi ce pretenţii are?

— Insistă. Mircea! Roag-o pe mă-ta să ne împrumute imediat, ce dumnezeu?

— Fii calmă. Magda! Vorbim imediat cu mama...

— De ce aşa târziu. Mircea? Timpul se scurge în defavoarea noastră...

— Draga mea. Salonul mic a fost permanent ocupat, sir Vasi Lovrin a mişunat pe aici fără clipă de odihnă. Alo, *maman? Maman?* Sărut mâinile. *Maman! Tre-bon, maman! Escuze-moa, maman!* se străduia să fie cât mai duios la telefon, făcând risipă de efuziuni filiale.

— O mai tămâi mult? s-a frământat nervoasă, pe canapea, Magda. fixindu-l cu privirea pe Mircea ca pe o gânganie. Scurt. Mircea. Scurt!

— Fii calmă, draga mea! s-a înclinat în direcţia ei, acoperind receptorul cu palma. Maman, închei o afacere avantajoasă... nu am voie să o ratez, altfel nu le-aş deranja la o oră atât de târzie.

— Milogeşte-te. Mircea. Milogeşte-te, dragule! l-a repezit scârbită. Fii bărbat, Mircea, ţine-ţi dreaptă coloana vertebrală! Ah. Dumnezeule, când se va hotărî cotoroanţa asta să crape?!

— Maman, indiscutabil, merită investiţia... Şaptezeci la sută dobândă? E imens, maman. Crede-mă! Treizeci la sută mi se pare a fi rezonabil, da! Numai atât, te rog, cel mult treizeci şi opt, hai – patruzeci la sută, te implor! Maman, ţi-i

restitui într-o săptămână, inclusiv dobânda.

Mircea, ţeapăn, zâmbea strâmb în receptor, înclinându-se din când în când. De parcă s-ar fi aflat, concret, în faţa mamei sale. Pungile de sub ochi îi tremurau.

— Fii demn. Mircea! îl încuraja dispreţuitor, Magda.

— Aşa e bine, maman! Cincizeci la sută dobândă şi suport eu plata taxiului până la vilă... *tre-bon, maman!* Plătesc şi serviciile emisarului dumitale...

Magda, lividă, s-a sculat de pe canapea, făcându-şi curent cu evantaiul. În faţa ei, Mircea o privea mulţumit, copleşit de sentimentul unei afaceri reuşite.

— Magda, totu-i *tre-bon!*

— După ce te-a jupuit ca pe hoţii de cai?!

— E dreptul ei să trateze... Sunt banii ei, în definitiv, nu? Cum şi-ar permite să-i arunce în vânt, fără un oarecare profit?

— Când vede bine că-i cu un picior în groapă, stoarce dobânzi de la fii-su! Cămătăreasă afurisită!

— Draga mea, esenţialul e că am obţinut împrumutul şi, peste o oră, banii vor fi aici. Ţăranul ăsta, sper, va fi mulţumit cu douăzeci de mii de lei... E o tăcere bine plătită, Magda!

— Să te audă Dumnezeu. Mircea!

În salonul mare nunta se afla în toi, petrecăreţii trecuseră de sarmale şi navigau distrugător în fripturi. Băutura curgea din belşug, tulburând vehement conştiinţele mai sensibile. Dincolo, în bar, tinerii dansau frenetic, pe notele unor melodii furibunde, scăldaţi în luminile multicolore ale becurilor conectate la combina electronică. Tedi, beat de-a binelea, îşi implora iubita îmbrăcată în rochie de in topit:

— Isuse, eşti o trădătoare îngrozitoare! Ce vezi la scobitoarea asta cu barbă şi mustăţi?

Partenera lui, ascunsă sub braţul unui tânăr înalt, pletos şi bărbos, preotul angajat de Vasile Lovrin, pentru serviciul religios, bea cocoţată pe unul din scaunele barului, fără să-l învrednicească cu privirea.

— Tedi, plimbă-ţi ciolanele cât nu m-ai scos încă din

sărite! insista blând bărbosul. În numele Domnului, pe care-l invoci atât de des, te pocnesc de te trimit la toţi dracii!

— Eşti un ticălos murdar! Un muieratic de nimic!

— Tedi, încetează, că te ating, băiatule!

— Eşti un nemernic păcătos!

— Tedi, dacă nu-ţi ţii pliscul, pleci în cârje! Vorbeşti nepermis de urât cu un slujbaş al Domnului, fiule. Această oiţă, a zâmbit în direcţia fetei îmbrăcată în rochie de în topit, a venit la pieptul meu să se spovedească, amice!Ne tulburi sfânta taină, de ce dracu' nu-nţelegi? Drepturile şi obligaţiile mele pogoară din ceruri, fiule. Dacă nu te potoleşti, în numele Domnului şi al apostolilor subalterni, îţi rup oasele!

— Isuse, chiar ai fi în stare, pocitanie cu barbă! Eşti a admis, clătinându-se ameţit. Mi-ai răpit fata, iar *acum* eşti gata să mă loveşti. Asta-i tâlhărie curată, pentru dumnezeu!

— Tedi, pune-ţi lacăt la limbă!

— Că vrei tu, nu?

— Dimpotrivă, e în interesul tău, Tedi!

Bărbosul vorbea calm, cu glas scăzut, pentru a nu atrage atenţia, dar Tedi ridica voit, teatral, tonul. Fata îmbrăcată în rochie de in topit părea absentă, de parcă nu ea ar fi fost subiectul disputei.

— Dragă, alt dobitoc în afară de fotbalistul ăsta plin de băutură nu ţi-ai găsit? a consultat-o reprezentantul Domnului.

— Ai în faţă o glorie a gazonului! a insistat Tedi.

— Eşti un... vax! l-a calificat bărbosul, găsind cu dificultate ultimul cuvânt.

În bar îşi făcuse apariţia George, însoţit de Doina, care-l sorbea din priviri. Formau o pereche perfectă, adevăr constatat de majoritatea invitaţilor la nuntă, recunoscut, cu fireştile rezerve, chiar de Vasile Lovrin. În alte condiţii decât cele ale speţei, Vasile Lovrin ar fi privit altfel relaţia fiului său cu fiica lui Ion Preda.

— Tedi, mă cobor la nivelul tău doar pentru câteva

secunde! vorbea afectată fata în rochie de in topit, ca o prinţesă deranjată în timpul rugăciunii. Faptul că am venit împreună cu tine nu mă obligă cu nimic. Acestea sunt ultimele mele cuvinte! şi a slobozit o trâmbă lungă de fum peste creştetul fotbalistului în mizerie.

— A fost clar, Tedi? s-a interesat, dispreţuitor, preotul în blugi, protejându-şi afectat partenera.

— Sunteţi doi ticăloşi nenorociţi ...!

— Pune punct, Tedi!

— Indivizi murdari! a ţipat Tedi rănit.

Bărbosul s-a desprins nepăsător de lângă fată şi s-a apropiat zâmbind cu toţi dinţii strălucitori printre firele bărbii. A ridicat scurt palma şi l-a lovit pe Tedi în plină faţă, repezindu-l într-un colţ, printre scaunele barului, apoi a-a alăturat partenerei, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Isuse! M-ai ucis, bărbos nenorocit!

Tedi a început să plângă amarnic. Din nas îi curgeau şuvoaie de sânge pe tricoul îmbâcsit de transpiraţie.

— George, e groaznic! a exclamat Doina.

— Nu te impacienta: am văzut zeci de scene asemănătoare. Tedi-i obişnuit cu bătaia, încasează în mod frecvent. Până în zori, va mânca bătaie încă de două-trei ori! Asta-i Tedi!

— Dar e groaznic!

— Domnişoară, vă înţeleg tulburarea.

— Isuse, sir George! i-a recunoscut Tedi, ştergându-şi nasul cu antebraţul. Sir, am fost lovit în mod laş. Ce spuneţi de asta, sir?

— Îmi pare rău, Tedi! Sper că te-ai apărat eroic!

— Asta-i adevărat, sir! M-am apărat, fireşte, cum aş putea să... Dar, ascultaţi, sir, pentru dumnezeu, sunteţi fericit? Dumnezeule, abia acum observ cât de minunat arată această, domnişoară rurală... Sir, numai dumneavoastră sunteţi capabil să apreciaţi cui merită să-i acordaţi încrederea.

— Lasă asta, Tedi! l-a oprit George. Îl căutăm pe domnul Ion Preda, tatăl domnişoarei. L-ai văzut?

Tedi continua să-şi şteargă sângele ce-i şiroia pe piept.

— *Of cors,* sir! Domnul acela de la ţară. Îmbrăcat ca un lord, într-un costum extra. Poate fi găsit în faţa vilei... Vorbeşte cu un câine!

— Cum?

— Vorbeşte cu un câine, sir! Tipii ăştia rurali sunt plini de surprize...

— Ca și noi, de altfel! l-a abandonat George.

În faţa vilei, pe platou, aproape de marginea peronului Ion Preda hrănea câinele de pripas. Absent la toate ce se petreceau în jurul lui, îi vorbea sfătos, cu blândeţe. George și Doina au zăbovit o vreme în spatele lui.

*

Tinerele mlădiţe ale grădiniţei din Motîlva luau cu asalt coridoarele, risipindu-şi energiile într-un vacarm demn de o galerie la un meci de fotbal din cupele europene. Doina Preda mi-a turnat încă o cafea. Povestea ei m-a zăpăcit, brunele mele dragi! Sensibil cum sunt, am căzut consistent pe gânduri, dar fireşte, m-am sculat operativ. La vârstă mea, nici nu s-ar fi putut altfel, dragele mele!

— AU auzit ce vorbea tatăl dumneavoastră?

Îi povestea împrejurările în care-l cunoscuse pe Vasile Lovrin şi pe ceilalţi prieteni ai săi.

— Interesant! Pentru mine este cumva secret?

— Nu! Dar vă voi scuti de prezenţa mea o oră: mă aşteaptă programul cu cei mici. Tata avea un jurnal; în care consemnase tot ce am auzit atunci, la vila din apropierea Capitalei. Băiatul l-a adus şi vi-l pun la dispoziţie. Sper să-i parcurgeţi filele până îmi închei ziua de muncă.

Un dosar, cu coperte maro, şnuruit, cuprindea evenimente consumate cu zece ani în urmă. Pe aripile unor destăinuiri petrecute demult, am pătruns în dezlegarea misterului noului nostru caz. Ţineţi-vă aproape de mine, brunelor!

Cu mulţi ani în urmă, prin 195..” promovasem cantonier, dar nu cantonier în adevăratul sens al cuvântului. Eram, de fapt, paznic la o barieră din apropierea Bucureştiului. Şi pentru că se spunea „canton” căsuţei de la barieră, eu eram cantonier. În privinţa „promovării”, ea însemna apropierea de Capitală, nicidecum funcţia în sine: într-o oră eram acasă, undeva prin Colentina, două camere cu chirie într-o casă de lângă Plumbuita, unde mă aşteptau soţia şi fiica mea, Doina. Ne găsisem un loc stabil, începusem să-l îndrăgim, era ceea ce se spune – un cuib călduţ – slujba prin apropiere ne permitea să fim mult timp împreună, terminasem cu perioada când eram azi în Craiova, mâine în Focşani, cum se întâmplă cu angajaţii de la C.F.R.

La barieră era plăcut: aşezată lângă o perdea de pădure, vara mă binecuvânta cu aer curat şi umbră răcoroasă şi iarna cu adăpost de vijelie, auzeam viscolul zbătându-se-n lizieră, dar ia mine nu ajungea. Şoseaua asfaltată călca prudent peste calea ferată, eu vegheam când ziua, când noaptea, să nu avem carambol. Curgeau maşini cu duiumul, iar după ce coboram barierele se strângeau, de o parte şi de alta, cârnaţi nesfârşiţi de caroserii pe roţi, aşteptând disciplinat momentul când aveam să le dau cale liberă în ambele sensuri.

Într-o după-amiază de vară, din a doua jumătate a lunii august, au început necazurile mele. Atunci nu am bănuit ce va urma...

Şoseaua, în ambele sensuri, era pustie, nu se zărea nici ţipenie de om sau maşină. Când, văd deodată, departe-departe, cam la un kilometru, venind în viteză, o umbră întunecată, părea o maşină deosebită după lăţimea şoselei pe care o ocupa. Se anunţase un „marfar” aşa că am coborât barierele şi am aşteptat, cu ochii ţintă la maşina care se apropia vijelios. „Aştia-s nebuni”, mi-am zis,

observând că nu reduc viteza. Dacă intrau în bariere, pulbere se făceau. Cu vreo sută de metri înainte, şoferul le-a observat şi a manevrat brusc în dreapta. Maşina, un Mercedes negru tăciune, lung de zece stânjeni mi s-a părut atunci, a părăsit asfaltul, năpustindu-se peste şanţ în spaţiul verde. Şoferul şi doi pasageri, un bărbat gras şi o femeie tânără, s-au rostogolit pe scaune, izbucnind, ca mingiile, spre plafonieră. Motorul şi caroseria au gemut surd, izbind în malul opus al şanţului, apoi maşina a rămas topită-n vegetaţie, înălţând un nor de praf. Au avut un noroc rar; cei de la drumuri şi poduri tăiaseră de curând câțiva plopi de pe marginea şanţului, în apropierea barierei, astfel că maşina s-a refugiat în câmp prin gingia ştirbă de la marginea asfaltului.

Portierele Mercedesului s-au deschis ca la comandă, în lanul de soia coborând toţi cei trei ocupanţi ai banchetelor: şoferul, bărbatul gras şi vârstnic şi femeia tânără, încă aflaţi sub impresia şocului.

Ce mi-a fost dat să văd! Ce privelişte s-a înfăţişat ochilor mei obosiţi de monotonia carosabilului! O gloată de marţieni cu o escadrilă de farfurii zburătoare m-ar fi lăsat rece, pe lângă spectacolul măreţ al acelei apariţii pământene unice, de nedescris fără cuvântul de onoare că superlativele sunt insuficiente. Deschisese lent portiera, sub privirile nepăsătoare, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, ale unui şofer înalt, blond-roşcat. Îmbrăcat într-un costum alb imaculat, cu cămaşă, cravată şi pantofi albi; plus mănuşi albe, de piele de căprioară, toate într-un contrast brutal cu întunecatul Mercedes.

O, dar femeia! Înaltă, zveltă, cu un ten asemănător creolelor din filmele cu indieni, fără niciun rid, strălucitoare!... părul negru, împletit în două cozi trecute peste umeri, pe piept, şerpuiau pe un piept fremătător, care-ţi schimbă imediat direcţia privirilor, oricât de insensibil ar fi. Rochia, de un verde pal, se mula perfect pe corpul ei fără cusur, coborând mult sub genunchi, până în apropierea pantofilor cu toc cui, în culoarea rochiei.

Mânecile largi de la cot către palme s-au dezgolit în mişcarea ei precipitată de a-şi lua geantadin piele verde, de pe bancheta gri-petrol a Mercedesului, dezvelindu-i braţele arămii, strălucitoare. Câteva brăţări metalice, probabil de argint, aşijderea inelelor alb-mat, au zăngănit rece în căldura insuportabilă a acelui august dogoritor. Ochii negri, migdalaţi, m-au privit, pentru o clipă, dispreţuitor, iar sprâncenele dese, îmbinate, s-au ridicat într-un gest de surpriză neplăcută. A întors spatele maşinii şi a pornit spre şosea, dreaptă, imperturbabilă.

— De ce căşti, bă, gura?

Vorbise, gâtuit de emoţie, grăsanul de pe bancheta din spate, răstit, parcă am fi făcut armata în acelaşi pluton, în alte vremuri, eu – soldat şi el – comandant.

— Ce ai, bă, cu *sora* mea? De ce te legi de ea? Aşa te-au învăţat şefii tăi?

Era un bărbat scund, durduliu, blond spălăcit, cu tenul pătat de pistrui, scoşi în evidenţă şi mai mult de soarele verii. Ochelarii, cu sticle groase, abia lăsau să se vadă ochii ca două mărgele în mijlocul a două şiruri de cercuri concentrice în masa silicoasă, prezentând un miop furios, gata să mă bruscheze. Se fâţâia nervos într-un costum bleu-marin, croit perfect de un meseriaş priceput, punându-mă în gardă că mă aflu în faţa unui personaj important, plin de tot soiul de funcţii şi relaţii, cu care nu-i bine să te afli în raporturi neprieteneşti.

— Mă, te las fără haine, te trimit la tine la „ţară”! Tu ştii cine sunt eu? m-a luat ameninţător în primire.Te-ai săturat de bine?... Te învăţ eu minte!

Se lăuda disperat, în gura mare, în timp ce şoferul elegant zâmbea perfid, fără adresă, deopotrivă şefului său incapabil să mă pună la punct imediat, cât şi mie, cel ce urma să suport represaliile.

— De ce te uiţi la *fiica* mea într-un mod insolent?

Nu mai era *soră-sa.* O promovase fiică*!*

— Ce-aţi vrea să fac? Nu mi-a precizat nimeni că-mi este interzis să privesc la cei din jur!

— Nu ai voie! a răcnit, furios, ochelaristul durduliu.

Creola ieşise pe marginea şoselei, intrând în atenţia unui *Ford Capri* alb metalizat.

— Claudia! a somat-o cu gingăşie ochelaristul. Claudia, scoatem maşina de pe câmp şi plecăm imediat!

Creola nu i-a acordat atenţie, urcând impasibilă în *Fordul* oprit la câţiva centimetri de ea.

— Ladislau, i-a poruncit blondului înalt, în costum alb imaculat, rămâi să te ocupi de *Mercedes!*

— Prea bine, domnule! a încuviinţat şoferul de lux, înclinând abia perceptibil din cap.

— Iar cu tine mă răfuiesc eu! mi-a promis, repezindu-se către *Fordul* care se pusese în mişcare în direcţia barierelor, pe care le ridicam anevoie, după trecerea trenului de marfă. Mai discutăm noi! se agita, încercând să deschidă portiera *Fordului* unde se refugiase creola exemplară.

— Vasi, te rog să nu-mi faci scene! Adio! i-a strigat ochelaristului, coborând geamul portierei dinspre partea lui. La Bucureşti, domnule! a revenit la posesorul maşinii în care se refugiase. Adio, Vasi!

— Claudia, Claudia! a rugat-o, mai mult pentru sine, alergând până în apropierea barierelor după *Fordul* care dispărea în zare. Claudia!

Şoferul blond-roşcat, înalt şi elegant, asistase fără replică la întreaga scenă, ignorându-ne pe toţi.

— Ladislau! i-a strigat ochelaristul Vasi, rămâi cu maşina, Ladislau, ne-am înţeles?

— În regulă, domnule! a confirmat pe acelaşi ton neutru, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Ochelaristul a oprit un camion şi a pornit în urmărirea *Fordului,* nu înainte de a-mi exprima întreaga lui deznădejde.

— Mi-ai supărat soţia, „cheferistule”! Asta o să te coste, să nu uiţi! apoi a dispărut.

Nevastă, fiică, soră! Cam prea multe calităţi avea acea creolă.

*

Şi a venit momentul răzbunării! A venit când îmi era mai drag pe lume şi mai greu să mă desprind de locul unde consideram că mă fixasem definitiv, spre binele meu, al soţiei – care merita cu prisosinţă; după peregrinările dintr-o gară în alta, de-a lungul şi de-a latul ţării, aşa cum le e dat ceferiştilor aflaţi permanent la datorie; dar, mai presus de noi, care eram obişnuiţi şi cu binele şi cu greul, merita liniştea unui loc cald şi stabil fiica noastră, Doina, acum la şcoala generală, în curând elevă la liceu, pentru care am fi fost în stare să ne dăm şi sufletul numai să o vedem fericită şi mulţumită de viaţă. Credeam, din văzute şi auzite, că numai Bucureştiul ne putea rezerva o asemenea viaţă, ne chinuiam, cu speranţe îndreptăţite, să credem că toate se vor împlini după pofta inimii noastre, aşa cum plănuisem prin gările unde muncisem, prin câmpii, printre dealuri şi munţi.

Era iarnă, bătrâna – la care eram în gazdă – se muta, când începea să ningă, la o fiică a ei cu apartament mare, aproape de centrul capitalei. Oasele-i trudite o chemau spre cei cărora le dăduse viaţă, ei înşişi oameni de o curăţenie sufletească aşa cum mi-a plăcut să văd întotdeauna.

Hotărâseră să vândă casa bătrânească, iar nouă ne lăsaseră prioritate, până aveam să adunăm toţi banii pe care trebuia să-i plătim în schimbul casei, o sumă nu prea mare: moştenitorii bătrânei nu se tocmeau, fiind o tranzacţie mai mult simbolică. Vindeau casa nu pentru a se pricopsi, ci pentru a o determina pe mama şi respectiv soacra lor să stea alături de ei. Le promisesem că vara vor avea libertatea să vină în casa „noastră” cât vor pofti, abia aşteptam să-i avem alături de noi. Viaţa. În perspectivă, era promiţătoare. Dar venise momentul nenorocit al răzbunării, fără să-mi dau seama.

Pe o vreme scârboasă, câteva luni mai târziu după întâmplarea de la barieră, ajunsesem cu autobuzul în

apropierea Pieţei Romane, în aşteptarea altuia care avea să mă apropie de casă. Era o lapoviţă lăptoasă, zăpadă şi ploaie, vânzolite de viscol între cer şi asfalt, cu o furie turbată. În asemenea împrejurări, convenisem cu băiatul care era în schimb cu mine la barieră să venim mai repede la serviciu, pentru a-i permite celui care pleca să ajungă acasă înainte de miezul nopţii. Băiatul din schimb venise cu aproape trei ore mai din timp şi reuşisem să prind ultimul autobuz de noapte, căci – pe asemenea vreme – greu m-aş fi descurcat cu maşini de ocazie. Şi nici el nu ar fi ajuns la barieră, dacă ar fi aşteptat ora schimbului după programul oficial. Aşadar, plecasem de la barieră cu aproape trei ore mai din timp, conform programului şi aşteptam, în Piaţa Romană, altă legătură pentru a ajunge acasă, acolo unde mă aşteptau, la căldura binefăcătoare, soţia şi fiica.

Dintr-o vilă apropiată se auzea un zgomot confuz de muzică, mai puternică decât viscolul, zeci de voci o acopereau din când în când, mai mult ca o părere în mugetul general al naturii dezlănţuite. În curte, pe scări, în cadrul imens al uşii de la intrare, se observau siluete estompate de lapoviţa nesigură, agitându-se într-un du-te-vino permanent. Prin faţa mea a trecut un *Mercedes* acoperit de reziduurile naturii şi a pătruns leneş în curtea vilei. Câteva umbre s-au desprins grăbite din interiorul din care ieşeau aburi, pornind pe scările de marmură: era o femeie înaltă, îmbrăcată într-o haină de blană, descheiată la toţi nasturii, lăsându-i la vedere cozile arcuite pe piept, pornind de sub căciula bogată, imensă. Pentru o clipă, cizmele-i înalte au strălucit în puzderia de becuri din curte şi de pe scări; o urmau un bărbat gras, mărunt, cu ochelari şi un altul, slab, înalt, cu un costum numai ape, ca al muzicanţilor din baruri, de fapt – şoferul *Mercedesului.*

Inima mi s-a oprit în piept, cuprinsă de presimţiri sumbre: în faţa mea, se reedita o scenă recent consumată, din care lipseau numai decorul şi atmosfera. Un tip cu barbă „măturoi” a venit spre mine ca din puşcă, de parcă ar fi avut o petardă aprinsă în pantofi. Papionul îi fugise spre

urechea dreaptă, iar cămaşa descheiată la primii nasturi îi elibera pieptul păros, vânturat de vânt şi lapoviţă. Îşi ţinea din fugă poalele sacoului, gest inutil în faţa stihiilor naturii.

— Nene *cheferistule.* Mi s-a adresat, eşti invitat de şefu' la o mică distracţie, ce zici? E *şef,* a subliniat, şi *te roagă!* Nu muşcă! Hai la căldură. În numele tatălui, al fiului şi al sfântului duh, urmează-mă, creştine!

Am greşit! Nu venea autobuzul! Era viscol! Lapoviţa şi frigul îmi pătrunseseră până în oase. Şi mai era şi acea senzaţie ciudată că venise, scadenţa unor datorii ce nu permiteau amânarea judecăţii! Am pornit, după acel bărbos „cuvios", spre vilă, copleşit de o povară imensă, ştiind, dintr-o presimţire greu de definit, că acolo se va juca una din cărţile vieţii mele. Şi aşa a fost!

*

Îl întâlneam pentru a doua oară: în faţa mea, temeinic aşezat pe un fotoliu, picior peste picior, îmi zâmbea perfid bărbatul mărunt, durduliu, cu ochelari groşi.

— Ne-am cunoscut acum câteva luni! m-a informat de parcă s-ar fi temut că-l confund.

— Îmi amintesc! l-am asigurat scuturându-mi pelerina pe care se scurgeau şiroaie prelungi de zăpadă şi apă, alunecând murdar pe covorul persan, bogat înflorat, topit sub cizmele mele de cauciuc.

— Aşadar, iată-ne împreună! a izbucnit vesel ochelaristul, lovindu-şi mâinile una de alta, plescăind cu palmele-i micuţe şi grăsuţe. Ia-tă-ne îm-pre-u-nă! Ei. *Cheferistule,* cum o mai duci?

— Bine! bine! l-am informat simţind că mă aflu pe un teren lunecos, unde picioarele mele se acomodează cu greu.

— Ladislau, eu şi domnul Preda, parcă aşa v-aţi recomandat astă-vară, vrem să bem ceva împreună. Să cinstim revederea, Ladislau! Mobilizează-l pe „Metri" cu toate cele de trebuinţă pentru a ne simţi bine.

— De îndată, domnule! l-a asigurat elegantul Ladislau, desprinzându-se ţeapăn şi important de lângă spătarul în care se afla instalat ochelaristul. Doriţi să vă întreţineţi numai între patru ochi, sau e nevoie şi de prezenţa *altei* persoane? a subliniat aparent indiferent.

— Să vină şi Claudia! a exclamat vesel, agitându-şi palmele micuţe şi grăsulii. Chiar te rog să o inviţi pe Claudia, o să-i facă plăcere! i-a strigat.

— Prea bine, domnule! a raportat blond-roşcatul Ladislau, pierzându-se ţeapăn în masa eterogenă a invitaţilor din uriaşa şi confortabila vilă, unde se petrecea zgomotos şi fără oprelişti, cu excepţia zonei în care staţiona micuţul rotofei, scufundat în fotoliu: cei prezenţi îl ocoleau de parcă era acolo o bombă gata să explodeze.

— Deci, tu te numeşti Ion Preda?! a spus, pe gânduri.

— Bineînţeles! am confirmat. V-am spus doar...

— Iar pe mine... eu sunt domnul Lovrin! a murmurat pe acelaşi ton scăzut şi gânditor. Eu sunt domnul Vasile Lovrin! Poţi să ţii minte, *cheferistule*?

Un ospătar mărunţel şi slăbuţ, îmbrăcat în frac, s-a apropiat de noi cu o tavă cu pahare pline, secondat direct de elegantul Ladislau.

— Ce ne-ai pregătit „, Metri”? s-a interesat alintat îndepărtându-şi mâinile lateral, pe marginile fotoliului. Ţi-a trecut prin minte să pui şi *whisky?* Domnul cantonier, m-a prezentat, încă nu a cinat şi-i recomandăm pentru digestie un whisky.

— Îl are la dispoziţie!

La braţul lui Ladislau, plutea, ca o părere de vis, creola, acum cu tenul uşor decolorat, dar strălucitor în spatele unor creme transparente.

— Dragii mei, iată-ne împreună, după amar de vreme... să cinstim cum se cuvine evenimentul!

Am ciocnit în tăcere, studiindu-ne reciproc. Femeia mă strecura dispreţuitor printre genele-i lungi, iar nasul îi fremăta de parcă aş fi emanat un miros pestilenţial.

— *Eschiuze-moa, şeri!* şi-a înclinat fruntea spre piept

Vasile Lovrin. Am dorit să fii alături de noi pentru câteva clipe.

— Au trecut clipele! Mersi!

— Pentru tine am făcut-o, *şeri!*

— Mersi!

Creola ne-a părăsit, zâmbind amuzată ca după recepţionarea unui fapt divers, în timp ce Ladislau, cu un gest elegant, şi-a depus paharul pe tavă, fără să-l fi atins cu buzele, apoi a revenit în poziţia de paznic credincios, sprijinit indiferent de spătarul fotoliului în care era tolănit Vasile Lovrin.

— Da’ şi-i bre, aişi? Şi s-a-ntâmblat, bre Sîli?

— Sica, te rog!

O femeie plină de forme butucănoase, o adunătură de cărnuri ca mingiile într-un sac, îmbrăcată într-o rochie înflorată strident, din mătase naturală, apăruse lângă noi zâmbitoare, agitându-şi cocul uriaş, prins neîndemânatic în agrafe argintii. Bărbia-i dublă se revărsa peste gulerul rochiei, iar dinţii rari şi pătaţi, cu scobituri adânci, maronii, ne stăteau la dispoziţie într-un zâmbet binevoitor. Şi-a masat mustaţa rară şi pufoasă care-i acoperea buza superioară, prelungindu-se de o parte şi alta a obrajilor, până la înălţimea pometţilor, unde se contopea cu puful gălbui ce evolua dens către zulufii prinşi în agrafe. Ochii mici, scufundaţi în grăsimea obrajilor şi pleoapelor, ne fixau vioi.

— Bre, da’ voi vă cam şertaţi!

— Sica, te rog! a ridicat tonul Vasile Lovrin.

— Da’ mătăluţî nu eşti ospătar?! s-a minunat. Pari băiet cumsecadi! Șe cauţi aişi?

— Sica, a şoptit agitat Vasile Lovrin, îţi voi explica la timpul potrivit! Acum nu-i momentul!

— Da’ di șe, bre? Ai? Şi-ai cu băietul aista?

— Soţia mea! s-a hotărât să mi-o recomande, în silă. Sica, ciocneşte un pahar cu dumnealui, m-a arătat, dacă ţi-e atât de drag şi lasă-ne singuri pentru câteva minute.

Ladislau mi-a servit al doilea pahar cu whisky, iar soţia lui

Vasile Lovrin şi-a ales singură altul cu lichior.

— Noroc să-ţi deie bunul dumnezeu, băietule! Şi bag' di samă la Sili! mi-a atras atenţia fără să se ferească. Matali pari băiet năcăjit şi tari mă tem că ti traji pî sfoară! a clătinat mustrător din cocul încropit fără pic de bun gust. Sîli, Sîli! l-a dojenit.

— Sica, acum ne laşi, da?

— Bini, bre, cum pofteşti matali!

Şi a plecat călcând rar şi apăsat, ca o raţă, prin puzderia de invitaţi eleganţi şi pretenţioşi, toţi plini de ifose.

Salonul imens clocotea ca un vulcan, stimulat de o orchestră de *caféconcert,* profilată şi pe muzică populară, se cunoştea de îndată. În dreapta, pe un hol prelung, o orgă de lumini zăpăcea şapte-opt tineri care dansau pe ritmuri trepidante. Fotoliul, aflat la confluenţa salonului cu holul tinerilor, constituia o supapă între două lumi aparent diferite.

Din combina electronică izbucneau fluvii de mugete, o negresă de peste ocean se răstea gutural la unu' Gioni, o lichea ordinară care îndrăznise, mizerabilul, să-i răpească inima după miezul nopţii, când stafiile bântuie lejer prin vestul sălbatic:

„Nu-mi pasă că ai un neg după ureche,
Lasă-mi maşina bleu!
Când la Acapulco cântă cocoşii de bronz,
Marş în Florida, canalie dulce!
Marş în Florida! În Florida... în Florida...
Bestie dulce, marş!
În Florida",

făcea plai-bec, în limba maternă bărbosul.

Pe notele acestei melodii de *jazz,* dansau invitaţii juni ai lui Vasile Lovrin, îmbăindu-se în aversele luminoase, alternative, ale orgii de lumini din hol.

Ladislau dispăruse, pe nesimţite, ca o părere, la un semn al lui Vasile Lovrin.

— Încă un whisky, *cheferistule!* Nu mă refuza, face bine

pe viscolul de afară... dacă nu cumva ai de gând să dormi la noi?! Dacă vrei, nu avem nimic împotrivă.

Băutura era tare şi îmi înfierbânta tot corpul. După frigul la barieră, din cursul zilei, urmat de viscolul serii, căldura intra în mine plăcut! Trebuia să plec acasă, unde mă aşteptau soţia şi fiica, le promisesem că voi veni mai în timp şi nu voiam să le provoc griji.

Solista de muzică populară, o tipă brunetă, plină de paiete, a trecut la cârma orchestrei de *café concert* şi a început să-i binedispună pe invitaţii din salon.

Un gest discret din partea lui Ladislau care apăruse la el de neobservat şi Vasile Lovrin s-a ridicat din fotoliu.

— Ei, *cheferistule,* îţi satisfac dorinţa: parcă voiai să pleci, sau mă înşel eu?

În antreu, lângă scară, bărbatul care mă chemase din stradă vorbea ceva cu doi subofiţeri din pază generală, pe care şiroia lapoviţa.

— El este! m-a recomandat cu scârbă. Poftiţi cinci declaraţii din partea invitaţilor sincer consternaţi de comportarea abominabilă a acestui individ, care a pătruns cu forţa în domiciliul tovarăşului Lovrin!

Am îngheţat. În ceafă simţeam privirea răzbunătoare a ochelaristului. Deci, se ţinuse de cuvânt!

— Nu-i adevărat! am strigat disperat. Aici am fost invitat de dumnealui, l-am arătat pe bărbos.

— Nu vă e ruşine? mi-a reproşat pe un ton calm şi cald, de om jignit, totuşi înţelegător. Dumnezeu tatăl îmi e martor că am voit să vă opresc. V-am explicat că nu aveţi ce căuta în această casă...

— Nu-i adevărat!

A intervenit calm şi sobru Ladislau:

— Tovarăşul Lovrin v-a iertat necuviinţa de a-i viola domiciliul. Dar eu şi invitaţii dumnealui, jigniţi, nu putem să trecem cm vederea, domnule!

Ca să vezi cât de amabil era Vasile Lovrin şi ce invitaţi tulburasem?

— Aţi băut? s-a interesat unul dintre subofiţeri, luându-mi

buletinul.

— Da!

— Aici sau în altă parte?

— Aici!

— Era beat deja! a insistat bărbosul, alăturându-şi câțiva invitaţi pe care-i zăream abia atunci pentru prima dată. Dumnezeu tatăl îmi este martor!

— Eraţi beat! m-a informat calm unul dintre invitaţi.

— Nu-i beat nici măcar acum! i-a atras atenţia unul dintre subofiţeri, care simţise, probabil, că-i la mijloc o lucrătură murdară. Miroase a băutură, dar nu-i beat! le-a retezat-o.

— Aveţi declaraţiile la dispoziţie! l-a reavertizat bărbosul. Noi suntem gata să vă oferim şi altele, toţi invitaţii sunt revoltaţi. Pot să-i chem?

— Nu-i cazul! a continuat acelaşi subofiţer. Deci, nu există reclamaţie pentru violare de domiciliu! Întreb pentru ultima dată! l-a somat.

— O, nu, tovarăşul Lovrin l-a iertat... nu-şi permite să-şi amestece numele într-o mizerie!... a arătat spre mine, cu dispreţ. Noi, invitaţii, suntem cei deranjaţi, nu dumnealui! a lămurit definitiv limitele litigiului.

— Îl vom amenda! l-a asigurat subofiţerul care părea a fi înţeles exact despre ce este vorba şi voia să scape, cu toată sila pe care şi-o masca, din zona aceea infectă.

— Numai atât? a fost rândul bărbosului să se mire.

— Bineînţeles! Bună seara! Discuţia noastră s-a încheiat! i-a retezat-o din nou, pentru a nu-i permite să revină asupra pretenţiilor de sancţionare cât mai drastică.

— Acest om a fugit de la locul de muncă! Acum trebuia să fie în câmpul muncii... s-a mai agăţat cu speranţă de posibilitatea de a mă înfunda cât mai tare.

Deci, înscenarea fusese premeditată. Doar eu eram cel naiv şi bun de dus de nas.

— Da! am confirmat, uitându-mă la ceas; era inutil să neg, amintindu-mi că *Mercedesul* sosise imediat după autobuzul care mă lăsase în Piaţa Romană.

Cine ştie de când mă tot pândea Vasile Lovrin!

— E o problemă de serviciu! a hotărât, dezamăgit, subofiţerul, care nu voia să-i facă pe plac bărbosului. Eu am o competenţă precisă! Ce-i de resortul meu, voi rezolva! Îl amendez. În privinţa serviciului...

— Tovarăşul Lovrin va informa...

— Îl priveşte ce face! i-a răspuns sec subofiţerul, invitându-mă să ies în curte, împreună cu colegul său. Bună seara!

— Tovarăşul Lovrin v-a anunţa că a părăsit serviciul...

— Ţipi cam mult şi nu-mi place! l-a avertizat subofiţerul, conducându-mă către marginea intersecţiei din apropiere. Omule, dar ştiu că ai fost păcălit!

— M-au invitat în casă...

— Mi-am dat seama ce s-a întâmplat! m-a asigurat subofiţerul. Altă dată să-ţi vezi de drumul tău! Te amendez cu cinci sute de lei, dar dacă plăteşti pe loc, achiţi jumătate din minimum: cincizeci de lei. Cu atât pot să te ajut.

— Vă mulţumesc!

— Nu ai de ce să-mi mulţumeşti! Gândeşte-te cu atenţie ce ţi se va întâmpla dacă şnapanii ăştia anunţă că ai părăsit serviciul înainte de ora fixată în program!

Am început să mă gândesc: multe din visele mele se năruiau automat. Cea de-a doua întâlnire cu Vasile Lovrin îmi fusese fatală.

*

De când m-am apropiat de Bucureşti, nu mi-a mers bine, numai necazuri am avut! am încheiat istoria cu cele întâmplate la vila din zona Pieţei Romane.

Nevastă-mea şi Doina, fiică-mea, ascultau neputincioase, împreună cu ele, doi foşti colegi din tinereţe, Costache şi Gică, tractorişti la o fermă din Bărăgan, aflaţi în trecere prin Bucureşti, se uitau la mine miraţi!

— Şi ce, bă, te temi de un ăla?

— Nu-i un *ăla!* le-am atras atenţia. Mâine nu mai am loc de muncă, s-a terminat... are el grijă să informeze cum mi-

am petrecut ultimele trei ore din actuala zi de muncă. După ce mi se va desface contractul de muncă, disciplinar, părăsirea locului de muncă la *cefere* nu-i o glumă, pas de te mai descurcă la întreprinderile din Bucureşti. Eram pe listă... Urma să ne facem mutaţia... adio!

Nevasta şi Doina au început să plângă. Focul duduia cuminte în sobă, vijelia de-afară se înteţise. Costache şi Gică au mai băut câte un pahar de ţuică, nevastă-mea le adusese o sticlă, să nu mă aştepte pe uscat.

— Bă, noi te ştim deştept! a început Costache. Decât să-ţi pierzi vremea prin Bucureşti, mai bine hai cu noi.

— Unde?

— Hai, bă, pe Bărăgan! La mama dracului! Acolo e altă viaţă, nu vine nimeni să te dea cu cotul la o parte. Munceşti, câştigi! Dacă nu munceşti, salut! Ei, ce zici? E post acolo, la o fermă, la dracu-n praznic, de mecanic şef. Tu eşti bun, că te pricepi, ce dracu'?! Hai!

— Să-mi pun şi eu lucrurile la punct... să vedem!

— Ce să vedem? s-a răstit, fără supărare, Costache. Tractorul e la poartă... remorca are coviltir... urcăm mobila şi „ţoalele" în remorcă, le acoperim cu prelate... Hai, ce zici? Mâine dimineaţă suntem pe Bărăgan. Altă lume! Ne descurcăm noi, ai să vezi!

Nevasta şi Doina au început să plângă şi mai abitir.

Am lăsat focul în sobă, căldură în casa pe care voiam să o cumpărăm pentru a ne căpătui şi un bilet pe masă, adresat proprietarilor, că renunţăm.

Costache, nevastă-mea şi Doina s-au urcat în cabina tractorului, eu şi Gică, sub coviltirul remorcii, sub prelate, ascunşi printre plăpumi şi velinţe, lângă mobilele care se izbeau între ele ca oasele unui schelet. De jur împrejur, viscolul se năpustea năprasnic peste noi.

Bucureştiul rămânea în urmă toropit de viscol, ca un taur în agonie. În faţa noastră, câmpia nesfârşită se zguduia năucă. Eram abătut, vinovat că le târam pe nevastă-mea şi pe fiică-mea în necunoscut, doar spre o ţintă bănuită prin prisma descrierilor lui Costache şi Gică.

Rafalele se izbeau în prelate, remorca se smucea prin hârtoape ca un bolovan neputincios. Înaintam orbeşte prin câmpie, drumurile troienite se confundau cu ogoarele. Cei mai chinuiţi erau Costache, nevastă-mea şi Doina, pe care-i lăsasem. În cabină, unde ştiam că este cald şi adăpost. Îmi părea rău că nu le-am luat în remorcă, unde mormanele de pături, preşuri, plăpumi şi cearşafuri constituiau un adăpost mai sigur în noaptea de iad, Cât despre Costache, nu-mi făceam griji: despre el, în tinereţe, se spunea că, şi mort, tot găseşte drumul cel bun spre destinaţie.

Tractorul, smucindremorca, ţinea aproape de malurile Ialomiţei, spre Dunăre, prin inima amorţită a câmpiei. Bărăganul ne înghiţea feroce şi lacom!

*

Anul trecut am fost promovat şef de atelier – dar nu la *Ciclop,* pe Bulevardul Magheru. Nici măcar în Colentina, ci... colea... la doi paşi, în inima Bărăganului, la un I.A.S. Misiunea mea se schimbase, devenise cu adevărat importantă: reparam tractoare, combine, grape, semănători şi un autoturism al nimănui.

Într-o zi, am fost anunţaţi, printr-un tractorist, că vom avea un nou şef. Mi s-a întâmplat să-l cunosc, în chip extrem de misterios, la cantină (o baracă din carton presat, înclinată sub un unghi căruia nu i-ar rezista nici tancurile). Cartonul barăcii se umflase de ploi, îl scorojise soarele până la deformare... În incintă duhnea din pricina lipsei de canalizare, miezmele prăjelii, sosurilor şi elementelor intrate în putrefacţie, pluteau în apropiere.

Ne servea o bucătăreasă bătrână şi grasă, tanti Rela, coaptă de reumatism şi spondiloză. Abia se târa cu farfuriile, mai mult se chinuia în cursele ei prin cantină.

— Băgaţi în voi! ne spunea în loc de *poftă bună,* aruncându-ne pâinea pe masă. De la trei metri. Tăiaţi-o şi singuri că eu nu mai pot de atâta trudă. Puturoşilor!

Spunea „puturoşilor” duios, matern, punea suflet de

parcă ne-ar fialintat înainte de a adormi.

— Băgaţi în voi! ne-a îndemnat tunător tanti Rela, răsturnând pe masă o farfurie cu ceapă şi castraveţi.

— Tovarăşa, vă rog să vorbiţi cuviincios!

Tanti Rela nu l-a luat în seamă, dimpotrivă, s-a simţit obligată să ne mai alinte încă o dată, duios, „puturoşilor”!

Am ridicat ochii din farfurie şi l-am studiat pe individul pretenţios din faţa mea. Era un bărbat *subţire,* îmbrăcat într-un costum de tergal cafeniu, cutat în dreptul nasturilor.

Ferma noastră era primitoare: colegii de la alte unităţi se abăteau şi mâncau fără să-i întrebe cineva de unde vin şi încotro merg. În pustietatea Bărăganului, o figură cunoscută în plus celor din fiecare zi era un eveniment, ne bucura şi ne întărea încrederea că nu suntem singuri.

Mâncau, se interesau cum merge treaba, făceam schimb de bancuri, şi... adio! Când ne întâlneam pe la vreun bufet din comunele de pe marginea şoselei, petreceam în chip de vechi cunoştinţe. Pe acesta nu-l zărisem pe la noi. Era îmbrăcat ca un orăşean în mizerie, plecat la ţară cu hainele ponosite, ca să nu le murdărească pe cele de bal şi înmormântare.

— Voi pune ordine desăvârşită! a tunat individul. Dezordine, mizerie, indisciplină, proastă organizare, aici aţi adus această unitate socialistă.

— Tăticu’, eşti amabil să-mi spui cine dracu’ eşti, sau îţi vâr un colţ de pâine în gură?

Pe indivizii ăştia este bine să-i iei din scurt, de la obraz.

— Tu cine eşti?

— Aici eu pun întrebări, unchiule! Spui cine eşti sau te arunc imediat afară!

Demonstrativ, am trântit un pumn în masă şi i-am luat din faţă farfuria cu supă. Gestul meu l-a îndemnat şi obligat să se cuminţească, devenind mai prudent în relaţiile cu mine...

— Vorbeşte urât această tovarăşă...

Parcă eu îi vorbisem mai frumos! Dar, după ce l-am tăiat de la porţie, plus promisiuni de trimitere precipitată, în

curte, a început să mă... respecte.

— Spuneţi dumneavoastră, nu am dreptate? s-a repezit să mă facă aliat. Oamenii muncii merită mai mult respect şi consideraţiune din partea personalului auxiliar.

Încă nu era hotărât să-şi decline identitatea şi calitatea ce-i dădeau dreptul să tragă concluzii referitoare la starea de lucruri de la fermă. Nu l-am mai luat în seamă. Eram obişnuit cu unii şefi care vin misterios, îşi vâră nasul ici-colo, fac pe detectivii şi, pe urmă, încep dansul: sancţiuni, câțiva expediaţi din evidenţele întreprinderii, muştruluieli: „Iată, tovarăşi, adevărata culoare a lucrurilor! Dacă faţă *de mine...* atunci...” După ce-şi iau postulîn primire, uită să mai fie la fel de drastici, calcă pe urmele înaintaşilor, devin tot o apă şi-un pământ. Fleacuri, au trecut vremurile când o astfel de metodă dădea rezultate. Acum, totul căpăta iz de clovnerie. Un bun organizator pune lucrurile la punct de la a la *zet,* nu vânează câteva greşeli pentru o glorie efemeră.

Îl cunoşteam de undeva, imaginea lui plutea incertă, fără să se fixeze precis într-o zonă a memoriei, aluneca încoace şi încolo de-a lungul a vreo câteva decenii de muncă şi de relaţii cu oamenii.

— Necuviincios vorbeşti tu! Poartă-te frumos cu tanti Rela, spune-i săru-mâna şi... ţine-ţi gura doar pentru aprecieri pozitive.

I-am luat piuitul. Se uita la mine cu teamă şi un pic de furie bine ascunsă, în alte împrejurări – favorabile lui, fireşte – m-ar fi pus la punct, dar acum era în inferioritate.

— Nu-ţi ajunge că trudeşte toată ziua să sature două duzini de tractorişti? Ai chef să se comporte după codul manierelor elegante? i-am împins farfuria la loc, făcându-i semn că poate continua dejunul.

— Eu te cunosc de undeva! a bâiguit nemulţumit.

— Şi eu te cunosc, dar acum n-am timp să mă gândesc: peste cinci minute trebuie să fiu în atelier. Când îţi aminteşti, să-mi spui şi mie! Fireşte, dacă-ţi face plăcere!

Am continuat să mâncăm grăbiţi, învăluiţi în mirosul greu al cantinei şi roiurile de muşte. În depărtare duduiau

tractoarele.

— Ce învârteşti pe aici?

— Sunt noul *director!*

— Director, pe dracu! l-am contrat tare. Eşti *şef de punct de lucru,* tovule! V-aţi făcut toţi directori, nu ne mai putem scărpina în ceafă deatâţia şefi. Ai priceput? Funcţia ta pe ştat este aceea de şef de punct de lucru! Şi încă ceva: stai prost cu planul. Eşti în pom! La treabă, altfel ajungi în subordinea mea la atelierul mecanic, demontezi tractoare, repari grape, ascuţi cuţitele la combine, vei strânge atâtea şuruburi cât n-au văzut toate neamurile tale la un loc.

Nu s-a mai atins de farfurie. Mă studia. Să fiu sincer, nu-mi păsa de el. Când eram la barieră, mă temeam pentru fiecare cuvânt, doamne fereşte, să nu am reclamaţii, cercetări, confruntări...

— Ştiu de unde te cunosc! Îmi amintesc!

A dat dumnezeu.

— Şi eu!

— Ai lucrat ca paznic la o barieră, lângă Bucureşti.

Era clar, nu mă confunda.

— Iar tu erai un şef mare, abia încăpeai în *Mercedes.*Te ţineai numai după blonde şi brune corespunzătoare fizic. Le înfiai pe toate, te făceai imediat neam cu ele.

S-a încruntat nemulţumit, de parcă l-aş fi făcut duşman de clasă, nu muieratic de trei parale.

Am plecat spre vagonul dormitor. Pe drum i-am strigat unui mecanic:

— Măi Nae, când este gata *universalu'* ăla?

— E de mult...

— Trageţi un pui de somn! Până deseară cine ştie ce se mai întâmplă? Dacă se defectează şi alte tractoare, le reparaţi la noapte, deci trebuie să fiţi odihniţi... Adu sticla aia de tescovină!

În vagonul dormitor erau patru paturi, însă numai două fuseseră ocupate.

— Aveţi unde să locuiţi?

— Încă nu!

— Dormiţi aici!

În astfel de împrejurări trebuie să vină şi clipa când se isprăveşte criza de autoritate şi te hotărăşti să apreciezi că un şef de fermă, chiar dacă nu este director, iar unitatea lui abia îşi merită denumirea de fermă, are totuşi calitatea de... şef.

— Ocupaţi patul de jos! am reluat cuviincios pluralul. Sus miroase urât.

„Directorul” şi-a luat patul în primire, o cutie îngustă, – dotată cu o jumătate de saltea acoperită de două pături şi un cearşaf ros... avea şi o pernă neagră, mare şi grea, diformă ca un bolovan.

— Măi Nae, puneţi carton pe streaşina atelierului. E năduşeală, până deseară plouă, auzi?

— Gata, şefu’!

— Băieţi, nu vă încurcaţi! Să beţi cu grija!

Parcă nu ştiam eu ce fac mecanicii după terminarea lucrului?! Mai ales că aflaseră ce program mi-am făcut, Nae a aşezat pe măsuţă sticla cu tescovină şi a coborât scările, clătinând vagonul dormitor, insuficient de bine fixat, oricând gata să fie mutat din loc.

Am turnat în pahare şi am ciocnit cu *directorul* peste măsuţă. Stătea fiecare pe patul său: sigur, temeinic, fără complexe. El, şeful acelei formaţii efemere, mai mult cu numele de fermă; eu, tot un fel de şef, dar la atelierul mecanic, o încăpere cu două bancuri de lucru, unde mai trebăluiau doar doi mecanici, ajutaţi de mecanizatorii ale căror utilaje urmau să fie reparate. Nici măcar pe statul de plată nu figuram „şef”, aşa cum nici Vasile Lovrin nu avea să poarte denumirea de „director”. Funcţiile erau mai mult închipuite decât reale.

Ţuica duhnea îngrozitor! Trăsnea de puturoasă!

Nu l-am întrebat de ce *boală* suferea. Dacă plecase de la *Mercedes,* pentru a ajunge coleg de pat cu mine, însemna că *suferinţa* a fost grea.

Dar, aşa cum avea să-mi spună ulterior, în raniţa lui se afla acelaşi baston de mareşal, Bărăganul fiind doar un

punct de pe orbita personală, un prilej pentru a promova.

— La fermă treburile merg prost! l-am avertizat, nu cumva să-şi facă vise rozalii.

— Le îndreptăm noi!

Tanti Rela ne-a adus o farfurie cu brânză şi ceapă. Nu-mi dau seama cum a putut să urce scările vagonului dormitor: grasă ca un butoi de varză; topită de boală...; picioarele încărcate de varice noduroase semănau cu buturugile din pădurile lăsate în părăsire. Duhnea a sosuri, mălai, usturoi, muştar, bulion, motorină, iaurt, ceapă... Halatul îmbrăcat pe pielea goală se învineţise.

— Tovarăşe şef, sunt cam bolnavă şi cred că am să mor într-un an, doi. Am o fată, ospătăriţă nu-ş pe unde. Aş vrea să ies la pensie, da' mi-e milă de copiii ăştia...

Copiii erau cele două duzini de mecanizatori. La „fermă" se aflau şi copiii ei, de fapt doi nepoţi de cinci-şase ani, dar le spunea mai simplu „ăia mici". Îi lăsase fiica ei, plecată cu soţul, amândoi fiind ospătari detaşaţi în străinătate, de unde primeau, din când în când, scrisori şi colete cu ciocolată şi gumă de mestecat.

Şi-a ridicat poalele halatului pentru a-şi şterge transpiraţia abundentă de pe faţa încărcată de grăsime, acoperită de un puf dens.

Vorbea rar, greoi, bolborosea fluid ca dintr-un cavou inundat, slobozind cuvintele prin poalele halatului ce se strânseseră ghemotoc în palmele-i uriaşe, murate şi crestate de tăişul cuţitelor de bucătărie.

Proaspătul şef şi-a dus mâinile la ochi, de spaimă amestecată cu senzaţia de greaţă.

Eu am înhăţat un pahar cu ţuică de tescovină şi i-am teleghidat conţinutul din zbor, cu o precizie mult exersată, direct în gură. Pe vremea aceea beam vârtos, încă eram sănătos, şi inima îmi permitea să apelez la alcool.

Tanti Rela continua să ne arate picioarele. Viaţa îndelungată printre mecanizatori îi crease o oarecare insensibilitate, mai mult familiaritate cu aceştia, nesfiindu-se să se poarte cu ei lejer, fără complexe. Ei nu o judecau.

— Fără mine mor copiii ăştia de foame. Hai, mâncaţi! Băgaţi în voi! ne-a îmbiat ca pe tractorişti, fără să recepţioneze dezgustul ce se întipărise pe chipul lui Vasile Lovrin.

— Mi-e milă de ei. Săracii! ne povestea duios. Nici nu ştiţi dumneavoastră ce copii buni şi harnici sunt. Nu stau cât e ziua de lungă. Iarna, treacă-meargă, muncesc mai puţin, e frig şi hrana rece, adusă de acasă, rezistă. Vara e nenorocire: se strică în câteva ore. Dacă n-au o ciorbă caldă, leşină pe tractor, mânca-i-ar mama de copii.

Dispăruse imaginea impozantă a Claudiei de pe carosabil, prezentul venea ca o furtună plină de cruzime şi adevăr.

De la Bucureşti – în buricul Bărăganului: de la Claudia – la tanti Rela: de la vila din zona Pieţei Romane – la vagonul-dormitor, de la whisky, florio, cinzano... – la tescovină, ceapă şi brânză.

Tanti Rela a abandonat halatul îmbâcsit.

— Ce aveţi la ochi?

Noul şef o privea pierdut. Realitatea îl stupefia, contactul nemijlocit cu subalternii slăbindu-i încrederea în misiunea la care se înhămase, în necunoştinţă de cauză. Probabil considerase „ferma” o unitate idilică, având un personal desprins din paginile reclamelor: mecanizatori chipeşi în cioareci, cămăşi brodate, cojocele cu motive; fete rumene, îmbrăcate în fote, îi cu arnici şi muşcate în păr.

— Cu ăsta, dreptul, nu mai văd, am albeaţă. Da’ celălalt e bun. Am fost la doctor şi mi-a zis că e bine, rezistă! Ehe, mor eu înaintea lui! La doctor m-aş duce, că poate-mi pune vreunul de sticlă, dar pentru atâta de ce să-l deranjez, c-o fi având şi alţi bolnavi mai tineri ca mine?

În jurul vagonului-dormitor, al barăcii-cantină şi atelierului mecanic se adunau, huruind, tractoarele, ca puii pe lângă cloşcă. Prin faţa uşii se perindau figuri acoperite de transpiraţie, motorină şi praf, cu bărbi aspre, nerase de-o săptămână.

— Eu mă duc la bucătărie! Au venit copiii ăi mari, le-o fi

foame, mânca-i-ar mama! i-a deosebit pe mecanizatori de „copiii cei mici”, nepoţii ei, în curând elevi la şcoala generală.

Ne-a întors spatele. Picioarele, ca doi butuci, se mişcau nefiresc, scuturau scara vagonului dormitor (tanti Rela păşea cu nădejde, aplecată în faţă, mişcându-se în stânga şi-n dreapta după fiecare pas, balansând mâinile din coate lateral, ca înotătorii).

Umbra unui tractorist a acoperit cadrul uşii ca o fantomă prin castelele scoţiene, neagră, cu contururi difuze în puzderia galben-roşiatică a razelor soarelui căzut în amurg.

— Am auzit că avem şef nou!

— Avem! i-am confirmat, aşteptând şi alte întrebări, căci după mers şi voce nu pricepusem cine poate fi.

— Atunci ie bine! Nu-ţi mai faci singur de cap! Iel o să mă înţeleagă, care va să zică şi la urma urmei, n-o să ne piseze cu daţi-i înainte, măi băieţi! Dumneavoastră sunteţi? l-a luat în primire pe Vasile Lovrin.

Şi-a scos bascul, înclinându-se fâstâcit. Copleşit de importanţa funcţiei lui Vasile Lovrin, freca bascul în neştire, de parcă se lipiseră pe el un milion de scame.

— Tovarăşe şef, ieu am un *of* de multă vreme şi nimeni nu m-a ascultat, – parcă aş vorbi cu remorca tractorului. Dacă vreţi să mă ascultaţi, ieu sunt gata pregătit să încep. Se poate?

— Vă rog! l-a îndemnat.

— Dom’le, uite cum stă treburili! Da’ mai întâi să nu vă supăraţi, că ieu vorbesc din inimă. Dom’le, uite care ieste problema: ieu n-am fost la nevastă de trei zile... ştiţi, nu vă supăraţi, că vă vorbesc din inimă ca un bărbat ce sunt, nu numai că mă consider. Nu pot să aştept o săptămână ca ăştia mai bătrâni... Am pielea dracului pe mine... ieu aici, ia, nevastă-mea, – săraca – acolo... Nu ie bine, dom’le! Asta ie! Cum rămâne, care va să zică şi la urma urmei? Mă duc repede acasă, şi mă întorc degrabă, sau rămân aici şi turbez? Că ieu turbez, dom’le, că mă ştiu ce pielea dracului am pe mine. Lăsaţi-mă să plec la ia, şi p-ormă n-aveţi

treabă cu mine, fac gaură-n pământ, pân-ajung în partea ailaltă a lumii!

În curtea fermei, oborul acela fără garduri, tanti Rela îl dojenea pe un mecanizator, mai dihai decât un veritabil responsabil cu protecţia muncii.

— Iar ţi-ai rupt mâna, moacă!

— Nu s-a rupt! Uite pot să strâng degetele, vezi? S-a belit pielea şi s-a învineţit până la cot. Pot să strâng...

— Du-te la doctor! Învoieşte-te la şef, acum avem şi aşa ceva, ne-a venit un biet om prăpăditşi cu ochelari... îl caută moartea pe acasă şi el bate coclauri pe Bărăgan... e galben ca ceara şi face pe deşteptul. El e şef, să ştii! Du-te şi ia-te de el. Nu te lăsa până nu te învoieşte, acum cât e proaspăt şi încă nu s-afăcut al dracului...

— Mi-e ruşine, fă tanti Rela!

— Atunci, stai şi crapă, că nu-ţi pune nimeni tractorul la cap când ţi-or sări ochii! Nărodule! Of, că eşti mai necrescut la minte ca „ăştia mici”! l-a comparat cu nepoţii lăsaţi de fiica ei plecată în străinătate.

— Zău, nu mă duc! Eu nu ştiu cum să vorbesc, nu am texte ca alţii, şi poate se supără omu’ pe mine...

— Hai la bucătărie să te pansez... că tu n-o să te pricopseşti niciodată. Tot eu te scap de necazuri... mai am câteva feţe de masă rupte... mă, da’ după ce ajungi la doc tor, că acolo trebuie să te duci, n-ai încotro, să nu arunci cârpele... trebuie să le decontăm... Cine ştie ce drac mai e şi ăsta care ne-a venit pe cap? Ni le impută... Să iei ceva pentru doctor, că o fi şi el om cu greutăţi...

Noul şef de fermă, „bietul om prăpădit şi cu ochelari” şi-a dus mâinile la ochi disperat. Se înverzise, aflând cu câtă plăcere e întâmpinat de personalul unităţii şi ce se aşteaptă de la el în viitorul apropiat.

— Tovarăşe şef, eu ce fac? Mă duc la nevastă? se interesa mecanizatorul cu apetit bogat. Îmi daţi voie, sau îmi iau lumea-n cap.

— Duceţi-vă!

Tractoristul şi-a suflecat cracul drept al pantalonului

salopetei şi a început să se scarpine de zor sub genunchi, râcâind până la sânge pielea mânjită de praf, motorină şi vaselină.

În curte, tanti Rela tuna ca-n pustiu, îşi chema copiii la masă:

— Hai, mă, să băgaţi în voi; până deseară trebuie să am timp să spăl vasele, că pe urmă se face noapte şi nu mai văd decât cu un ochi!

Icnea şi se îndepărta, poruncind, spre cantină.

— Leu mai am un *of,* nu vă supăraţi, că nu am terminat ce am pe inimă! şi-a luat tractoristul inima în dinţi, încurajat după primul succes în competiţia cu Vasile Lovrin.

— Vă ascult!

— Leu mai am şi o cumnată... Şi ie singură...

— Bine, bine! Ce trebuie să fac?

— Păi vreau să trec şi pe la ia, care va să zică şi la urma urmei, că tot sunt în drum.

— Treceţi, faceţi ce vreţi... dacă *poftiţi...*

— Nu poftesc, dom'le, că-i nevasta lu' frati-miu, da' iel ie militar în termen şi ia n-are pe nimeni că ăi bătrâni sunt ai dracului şi n-o ajută... Că s-a însurat frati-miu cu iea fără să-i întrebe şi pe iei ce şi cum! Aşa-s ăştia bătrâni: să le spui ce şi cum, să ştie iei precis, în definitiv şi la urma urmei, cu cine te-ai însurat, nu? Da' frati-miu nu i-a întrebat, a plecat la armată şi acum, cumnată-mea trage din greu. Pe mine m-a întrebat frati-miu: „O iau bă?". Iar ieu i-am zis „Ia-o, bă, că e bună de muncă, trage ca un bărbat, nu fi prost!" Acum trebuie să o ajut că am zis „Ia-o"!

— Spuneţi precis ce vreţi!

— Păi, ieu vreau să plec cu tractorul şi remorca... îşi repară casa... acum o tencuieşte... ce mai, îi duc o remorcă de nisip, mă abat pe la carieră, încarc şi trag o fugă până la ia, i-l las în curte şi p-ormă merg la nevastă-mea. E bine?

— Tovarăşe, trebuie să muncim şi să trăim cinstit. Cum vă permiteţi să-mi cereţi consimţământul pentru încălcarea legilor?

— Ieu puteam să tac din gură! Mergeam la S fără să vă

cer voie, luam nisip – nu o remorcă... zece – că nu mă mai găseaţi în pustietatea asta... Da’ uite. Mă ia gura pe dinainte şi n-o pot ţine, fir-ar pielea mea a dracului.

— Dar nu este cinstit nici să minţiţi şi nici să-mi solicitaţi consimţământul pentru încălcarea disciplinei...

— Ce nu este cinstit? s-a mirat tractoristul. Păi, dacă nu vă convine, ieu plec şi nu mă mai vedeţi niciodată, că nu m-aţi câştigat la belciuge. Care va să zică şi la urma urmei mă angajez la Bora sau la Cosimbeşti... zece tractoare mă aşteaptă!... Matale n-ai decât să rămâi aici şi să sfinţeşti locul cum ţi se pare mai uşor. Ei, ce facem? Plec *cinstit* sau nu?

Îşi pusese bascul pe cap şi-şi afundase mâinile în buzunarele salopetei, într-o poziţie ultimativă!

— Îl dau dracului de nisip! s-a răstit nemulţumit de tăcerea lui Vasile Lovrin. Cine ştie ce face acum nevastă-mea...? Că mi-e frică? dom’le! Ie bine? Am plecat, ce mai! Da’ să ştiţi că nisip tot iau, vine iarna şi casa-i neterminată... frati-miu militar, cumnată-mea n-are pe nimeni... Când o începe viscolul să treacă prin pereţi. Îi degeră copilu-n leagăn! E bine? Ce mai, ieu îi duc nisip, dom’le, că nu intră cu el în mormânt, care va să zică şi la urma urmei. Când s-o dărâma casa, nisipul tot pe Bărăgan rămâne... de ce să stea degeaba în râpă, când pus pe pereţi îi apără pe amărâţii ăia?

— Bine, bine! Cu motorina cum rămâne, uzura tractorului... folosirea eficientă a utilajelor e obligatorie, nu? Conştiinţa dumneavoastră vă permite să uitaţi aceste amănunte?

— Ascultă, dom’le! Matale vii de la Bucureşti, eşti copil nevinovat, ce ştii? Dacă-ţi convine, bine, dacă nu, tot la fel! Că ieu o iau pe aici încolo şi mă duc fără să mă uit înapoi, să n-avem vorbe!

În *curtea instituţiei,* câţiva mecanizatori *drogaţi* proaspăt cu tescovină cântau de mama focului, fals, dar fără complexe.

— Mergi, am încuviinţat în locul lui Vasile Lovrin, pentru a

pune capăt pauzei penibile.

„Şeful de fermă” era dezorientat, venea din altă lume, a lua hotărâri în astfel de împrejurări îi depăşea puterea de înţelegere exactă a situaţiei şi a consecinţelor într-o eventuală înlănţuire spectaculoasă.

— Spune-i lui Costache să te însoţească cu tractorul lui şi câţiva mecanizatori, că aşa a dat dispoziţie *tovarăşul director...* După ce terminaţi, Costache să se întoarcă la fermă cu mecanizatorii... să nu-i pună naiba să fugă la Ciulniţa după băutură! Răspunzi! Dacă vă prinde miliţia, noi nu ştim nimic. Aţi plecat de capul vostru...! Da? Pe urmă, avem noi grijă, ştii tu! Ai priceput?

— Da, şefu’!

— Nu. Da şefu’, că nu-i dispoziţia mea! *Tovarăşul director* a aprobat. Da’ vezi ce faci cu miliţia, în caz că te prinde... Dacă sufli o vorbă, nu mai calci pe aici! Aprobăm, însă riscul este al tău la o adică!

— Am înţeles şefu’!

— Dac-oi fi fraier şi m-o prinde cineva ieu o trag, aşa-mi trebui... Just!

— Mai ai vreun *of?*

— Nu, şefu’!

— Hai, fugi!

Freamătul din incintă crescuse în intensitate, dădea-n clocot surd, peste câmp se lăsa asfinţitul, la orizont fulgera şi tuna. Venea ploaia, cum naiba s-or descurca cu nisipul? Nu le-a trecut prin cap să vină mai din timp, acum ar fi fost departe...

— Cum se numeşte mecanizatorul ăsta?

— Gică! Dacă vă poate ajuta la ceva numele lui!

— Iar Costache?

— E prietenul lui şi coleg de brigadă. Îşi cunosc necazurile, se ajută şi la bine şi la greu.

Vasile Lovrin mă privea derutat.

— Dispoziţia este ilegală... Nu ne putem permite...

— Tovarăşe Lovrin, vreau să vă aduc la cunoştinţă că oamenii *trag* de le scârţâie oasele, muncesc din zori până în

noapte în pustietatea asta... Fiecare paragraf al legii, aplicat *ad literam,* ne poate lăsa singuri aici... pe mine şi pe dumneavoastră. Producţia netă o realizează oamenii ăştia neraşi, plini de praf şi motorină. Trebuie să înţelegeţi că de toţi, inclusiv de mine, aveţi nevoie pentru îndeplinirea obiectivelor pe care vi le-aţi fixat. Pământul este gras, are tot ce-i trebuie pentru a obţine recolte bogate, mai rămâne să pregătim şi să dirijăm cu atenţie forţele din dotare. Oamenii rămân oameni, îi putem transforma în măsura în care-i înţelegem, cu toate defectele şi greutăţile lor. Fără oameni, cu adevărat devotaţi, rămânem doar cu pământul mănos şi utilajele neînsufleţite.

Era întors pe dos, realitatea îi risipise o mare parte din imaginea multicoloră pe care, se bănuia, şi-o formase înainte de a veni la fermă.

— Legea trebuie respectată! m-a avertizat, aluzie la hotărârea pe care o luasem în locul lui.

— O respectăm!

— Aşa cum ai procedat dumneata?

— Chiar şi aşa! am încercat să-l liniştesc, abătându-l atenţia asupra motivelor ce justificau decizia luată.

Ce naiba era să-i răspund? Nu *prea* era literă de evanghelie, ca să nu-i spun altfel. Însă altfel... Oamenii nu treceau pe acasă cu săptămânile... Cine să-i ajute? La urma-urmei, nu a scos nisipul peste graniţă, încercam să-i explic lui Vasile Lovrin, pentru a fi cât mai convingător. Cumnată-sa locuia tot în zona pustie a Bărăganului, se întorcea acasă toamna. Avea un copil mic şi un străbunic uitat de dumnezeu, îi pierduse moartea actele de naştere, trăia la infinit, fără să ştie câţi ani mai are. Părinţii nu o ajutau, socrii nici atât, iar străbunicul făcea umbră pământului vorbindu-i strâ-norei, că mâine-poimâine vor năvăli turcii. Se năruiau gardurile, casa... Trebuiau ajutaţi, altfel mecanizatorii care-i cunoşteau situaţia ne lăsau baltă când ne era lumea mai dragă: „Munciţi voi şi asiguraţi pâinea celorlalţi! Ne găsim noi o bucăţică din ea pe lângă casă, departe de pustietatea asta unde-a înţărcat mutu’

iapa, nu s-au terminat locurile de muncă la cutare fermă de la Jegălia sau Perişoru”. Spune-le că nu ne pasă! Dacă Vasile Lovrin nu era convins, viitorul avea să-i confirme cele spuse de mine. Aveam suficientă experienţă în raporturile cu truditorii din această zonă aproape pustie a câmpiei.

— Ce-i de făcut?

— Hotărâţi dumneavoastră!

— Lasă asta, dă-mi o idee!

Explicaţiile mele oferite în toată goliciunea lor, îi provocaseră griji până atunci nebănuite. Se simţea neputincios, asta se observa cu uşurinţă, dorinţa de a depăşi greutăţile pe care le întâmpina la primul contact cu „ferma” nu găsea posibilităţi de rezolvare imediată.

I-am turnat încă un pahar cu tescovină puturoasă. Nu-i plăcea, era obişnuit cu alte distilate, de preţ. Dar bea, bea în duşmănie, se răzbuna, cu gândul la scaunul de altădată când în faţa lui stăteau smirnă şefii de localuri, şefii de sală sau ospătarii şi-l îmbunau cu dificultate, înjumătăţindu-şi cu el ciubucurile spoliate de pe masa consumatorilor. Din seara când l-am vizitat în vila din apropierea Pieţii Romane, dar mai ales din crâmpeiele de discuţii auzite atunci, am înţeles că traiectoria vieţii lui a cunoscut o elipsă presărată cu localuri de alimentaţie publică, pe care se aliniau, precum mărgelele, cârciumile. Funcţia cea mai înaltă şi cea mai profitabilă, cea de director comercial, se consumase ca o flacără, plăcerile ce i le-a prilejuit îi dădeau iarăşi ghes. Acesta era, poate, motivul ce-l îndemnase să vină la ferma noastră, denumire pretenţioasă desigur, ca, după ce-şi ispăşea purgatoriul, să pretindă altceva, mai mult decât şef de restaurant, unde coborâse.

— De ieri vă caut. Nu ştia nimeni unde-i ferma asta a *noastră:* nu-i trecută pe hărţi, nu există indicatoare pentru o asemenea aşezare omenească. Când mi s-a aprobat cererea de a „lucra în agricultură”, mi s-a vorbit de această aşezare productivă ca despre o unitate excepţională, într-un cadru natural fermecător.

Normal: Bărăganul, privit pe hartă, e minunat! Colorat în

verde! Verdele e odihnitor, încântă ochiul, te îndeamnă la gândul recoltelor înalte, al tarlalelor cu trifoi. Unduind în boarea lină a depărtărilor, în minte îţi apar... păturI întinse în vegetaţia mănoasă şi plăcută, cu iz de iarbă crudă în nări de mânz... Adică, proza necesară completării „poeziei” ce-o inspiră priveliştile semănătoristcinematografice. Dar, când ajungi la destinaţie, îţi cade lalomiţa-n cap: nu mai sunt ciulini, au dispărut păşunile arse de soare, s-au dus dropiile şi lupii... dar Bărăganul tot Bărăgan rămâne, chiar dacă a fost împânzit de reţelele irigaţiilor. Acelaşi vânt biciuie câmpia de dimineaţa până seara, de la întâi ianuarie până la treizeci şi unu decembrie; aceiaşi nori de praf acoperă orizontul strivind tulbure şi furios întinderile infinite... Iarna-i rece de-ţi taie răsuflarea, vara-i fierbinte chiar dacă bate vântul... Noroi, praf, pustietate... Ce-i drept, traversată de şosele, linii de curent electric, telefonice, maşini, canale de irigaţii...

Dragul nostru *director* se aştepta, probabil, să găsească un conac încărcat de fleacuri alambicate, văzute prin filme, saloane, covoare, cadâne gen Claudia de pe şosea, plictisite de poluatul Bucureşti, refugiate nostalgic în Bărăgan pentru a se reculege în sânul naturii, la umbra binefăcătoare a holdelor mănoase, unduitoare şi aşa mai departe. Aş, ferma lui era o adunătură de barăci, tractoare, combine, câteva vagoane dormitor, un generator electric şi o cisternă cu apă, împrospătată săptămânal. Cadâne? Tanti Rela cu un picior în groapă şi altul în bucătărie. Deopotrivă bucătăreasă şi secretară, putea să-i spună Pegy dacă avea chef. Când se va hotărî să plece, ne revine cinstea să pregătim singuri caloriile cele de toate zilele.

Vasile Lovrin, păcălit de visele înfloritoare – cai alergând pe câmpie, fete frumoase cu doniţe în mâini, mecanizatori chipeşi – se aşteptase la un conac impozant, iar el, în cerdac, împărţind dispoziţii personalului muncitor risipit într-o curte imensă. Pretutindeni domnea o fericire afişată, în imaginaţia lui, talăngile spărgeau cuminte liniştea, ciocârliile înălţau triluri spre slavă... Doar el, Vasile Lovrin,

lipsea din această feerie generală, pentru ca priveliştea să ajungă la superlativ.

Mai voia să ne şi pună la... punct. Venise direct la noi, fără să mai treacă pe la judeţ, să ne ia prin surprindere pentru a ne descoperi eventualele greşeli, ce urmau să fie temelia înnoirilor sale, dintr-o şedinţă în alta, şi să sublinieze necesitatea prezenţei lui mobilizatoare. Să ne facă praf! Romantic!

*

— Şefu', eu nu pot să plec la datorie, cu Gică. Aşa cum aţi dat dispoziţie! Mă încurcă *pozarul* ăla!

Era Costache tractoristul.

— Ce doreşte? s-a arătat surprins Vasile Lovrin.

— Poza pentru gazetă! Să mă vadă toată lumeala club, că sunt „mare" p-aici, şefu'! Nu-i bine?

— Să fotografieze pe altcineva, tu nu ai timp. Grăbeşte-te, vă apucă noaptea, n-aveţi timp să încărcaţi nisipul şi să vă întoarceţi la bază.

— Nu se poate, şefu'! Pe mine m-a anunţat acum o săptămână, când făcea fotografii pe câmp pentru gazeta de perete... m-am ras, m-am spălat, special a încălzit apă tanti Rela, săraca, şi ea vrea să vadă cum arăt în pozã. Priviţi, m-am pieptănat... Sunt curat şi frumos.

Dacă s-ar fi uitat în oglindă ar fi devenit mai realist. Costache, un bărbat negricios, îndesat, tuns rotund, de parcă ar fi stat la frizer cu oala pe cap, îşi îndesase bascul până la marginea părului tuns, fapt care-i accentua trăsăturile feţei, nas gros şi lung, ochi bulbucaţi, buze groase, cea de jos spânzurându-i într-un zâmbet permanent. Mâinile lungi îi balansau pe lângă corp, până în apropierea genunchilor.

— Grăbiţi-vă, vă rog frumos, mă prinde noaptea pe coclauri, altă dată nu mai vin: mi s-a aprobat o zi pentru cinci poze. De unde cinci poze într-o zi, dacă mie-mi trebuie două zile să ajung aici, spuneţi-mi vă rog, distinşi

mecanizatori, nu-mi faceţi greutăţi! Am şi eu şefi intransigenţi la club, închipuiţi-vă, ce naiba!

În prag, un lungan doldora de aparate îmi făcea şmechereşte cu ochiul, ne cunoşteam mai de mult, avea vechime în evidenţierea succeselor mecanizatorilor din zonă. Fusesem anunţat că-i vom primi vizita pentru a ne *da* la gazeta de perete şi la staţia de radioamplificare a adevăratei ferme, de care aparţinea punctul nostru de lucru.

Liviu Dobrescu, pozarul, era un băiat bun la toate, angajat pe post de montator la un punct de lucru, în realitate scria povestiri, făcea fotografii şi înregistrări pentru clubul mecanizatorilor fermei. Despre tanti Rela a scris de vreo două ori şi i-a realizat o fotografie intitulată *la sânul familiei după o zi de muncă,* unde tanti Rela apărea la braţ cu un lăcătuş mecanic burlac, în chip de familie fericită.

— Eu sunt gata pentru poză! şi-a luat Costache inima-n dinţi, apropiindu-se emoţionat de fotoreporter, fâstâcit de parcă i-ar fi cerut să-l ia în căsătorie.

— Eşti de milioane! Bun pentru rubrica „La volan printre brazde”. Minunat! Hai să te înregistrez! Om te fac!

— Ce trebuie să spun?...

— Răbdare şi tutun! Fii atent! Eu întreb: „Ce noutăţi despre campania recoltării porumbului se găsesc în tolba dumneavoastră?”... Răspunzi aşa: „Sunt hotărât să-i duc Zamfirei diploma de fruntaş... gândurile mele zboară...” Vezi, să hotărăşti singur unde-ţi zboară gândurile, ce naiba, eşti mare, ai buletin în buzunar. Om te fac!

— Pe nevastă-mea o cheamă Ruxandra, nu Zamfira!

— Omule, izbucneşte exasperat Liviu Dobrescu, spui ce te învăţ eu... Ce-i pasă ascultătorului de la „Ferma 5” cum se numeşte nevastă-ta? Ideea contează, nene! Hai, dă-i drumul! Om te fac!

Costache, crispat de emoţie, vorbea răstit, cuvintele îi scăpau printre dinţi ca bolovani în urma plugului, informându-şi colegii de la ferma mamă ce planuri avea

pentru ipotetica nevastă „Zamfira”.

După ce l-a dat gata pe Costache, Liviu Dobrescu s-a repezit asupra lui Vasile Lovrin.

— A, uite-l pe mecanizatorul ăsta! E valabil! Papa, hai pe tractor să-ţi *trag una* în timp ce declari: „gândurile noastre se îndreaptă cu nădejdi spre noua recoltă”. Nu spui care, deoarece nu ştiu pentru ce recoltă va fi cuplată: declaraţia este valabilă pentru porumb, floarea soarelui şi sfecla de zahăr. Pentru staţia de radioficare a fermei vorbeşti despre brigada artistică a fermei! N-aveţi? Nu-i nimic, n-are importanţă: „Vom obţine, cu siguranţă, titlul pentru cel mai bun rapsod şi la momente vesele”. De ce te încrunţi, papa, vei fi ascultat de toţi. Tractoriştii la masa de seară, nu da cu piciorul norocului, eu nu vin în fiecare cincinal pe aici!

Vasile Lovrin, papa, turba:

— Du-te dracului cu poza ta!

— Nu fi modest, papa! turuia foto-cine-fono-reporterul fermei. Dai cu piciorul unui valoros, prilej, capabil să-ţi rotunjească prestigiul! Om te fac! Hai, treci pe tractor!

— Ne scuzaţi, avem puţină treabă, în cinci minute vom fi la dispoziţia dumneavoastră! Pregătiţi-vă aparatele! Costache, pleci la nisip... of, omule! Mai faceţi cu el încă un material şi fotografiaţi-l! m-am hotărât (voia să-l ştie colegii prezentat chiar şi la recoltarea cartofilor, deşi asemenea produs nu era specific fermei noastre, mai exact – punctului nostru de lucru, alintat „fermă”).

— Minunat! a convenit şi Liviu Dobrescu. Acum, atenţie, vorbeşti despre brigada artistică şi...

— N-avem! ripostează Costache.

— O.K.! Ce dacă n-aveţi? Ideea contează, tovarăşe! Ştii să cânţi din frunză? Da?

A fost fotografiat culegând soia.

Vasile Lovrin fierbea: el era obişnuit cu ospătari fercheşi, gata să-i facă temenele până la pământ, şefi de sală devotaţi şi politicoşi conform regulamentelor de ordine interioară, şefi de local amabili şi docili, ghicindu-i din priviri dorinţele fiecărui moment. Jovialul şi incomodul „instructor”

de la fermă îl trata la „per tu”, ca pe oricare mecanizator, zdrobindu-i prestigiul.

— De ce nu-i dai un picior în fund? Aşa merită. Încă nu sunt instalat oficial pe post, conştiinţa mă obligă... Mă duc şi-i calc aparatele în picioare...

— Nu-i sănătos, tovarăşe Lovrin! Din fruntaşi ne putem trezi cu lipsuri grave! Constată lunganul nişte grape ruginite şi blocate jumătate în pământ, şi nişte discuri îndoite. Schimbă lunganul titlul cât ai bate-n palme:

„O grapă ştirbă şi absenţele dentiştilor de la atelierul mecanic”, „Combina forează, prospectând adâncurile lipsei de interes pentru averea obştei”... Mai doriţi şi alte titluri? Să vedeţi pe urmă cum ne justificăm! Nu ne mai spălăm cu toată apa de pe Ialomiţa! Lăsaţi-l să-şi facă meseria până pleacă din proprie iniţiativă.

— Frumos ne şade! Îmi încep bine pionieratul!

— Asta-i situaţia. Mergem în curte şi trecem la treabă, conform precizărilor lui. Mai luaţi un pahar de tescovină, vă liniştеşte. Noroc! Ideea contează!

La orizont, natura îşi făcea temeinic de cap, tuna, fulgera, praful galben-vineţiu şi perdele de ploaie măturau depărtările. Furtuna, pentru neexperimentatul Vasile Lovrin, era la doi paşi, pentru noi – la o sută de kilometri, undeva către Dunăre, spre Călăraşi.

Titi şi Nichi îl urmau docil pe „instructor” fără să-l slăbească o clipă, cu ochii aţintiţi pe aparatele strălucitoare în lumina amurgului. În priviri li se contopeau teama şi respectul într-o fericire de care nu sunt capabili decât copiii.

Lunganul, om de tarla, cursier de cinci fotografii pe zi, a tras cu ochiul spre orizont şi a convenit:

— Într-o jumătate de oră o întind. Papa, tu mă scoţi din belea, altfel descriu bleumarin atmosfera din cantină. N-am timp de discuţii, crede-mă! În trei minute eşti pe tractor, ridici mâna în semn de salut... semiprofil stânga, din direcţia brazdei... deschizi gura doi centimetri, ochiul drept închis pe jumătate... şmechereşte, „vă rup gura, măi fraţilor!”, cam aşa trebuie să priceapă mecanizatorii când

ies din cantină şi examinează gazeta de perete. Un, doi, trei... Sus! Aşa! Instalează-te comod, imaginează-ţi că te afli într-un fotoliu pe o terasă şi priveşti oile din curte...

Vasile Lovrin devenise docil, deşi crăpa pe dinăuntru.

Zorit de timpul scurt avut la dispoziţie, lunganul cu plan de lucru încărcat clămpănea şi cârâia din aparate.

— Dă-mi şi mie, dă-mi şi mie! implorau Titi şi Nichi, încercând să-i smulgă aparatele. Noi, nene, o să-ţi dăm şi ţie gumă de mestecat, când vin tata şi mama din străinătate.

— Plecaţi, mă, de-acolo! urla tanti Rela proţăpită în uşa cantinei. Voi sunteţi mici, nu trebuie să vă stricaţi de acum...!

— Lasă maneta aia. Papa! Trage de ciomagul din stânga, aşa! Ala, ciomagul, e schimbător de viteză... apleacă-te înainte... faţa gravă... mişcă din buze, pronunţând fraza: „Vreau să-i duc Zamfirei diploma de fruntaş... Principalul meu concurent este tractoristul Vasile din brigada a doua, dar promit să-l depăşesc luna asta cu cinci hectare zilnic”... a reluat instructajul precum anterior cu tractoristul Costache. Bravo, papa, ai talent... Bravo...! La anul să-l pregătiţi tot pe el, a terminat în cinşpe minute... Record, pe cuvânt! Ura! Unde-i tractorul meu? Şi o ultimă rugăminte: furtuna vine din sud, deci trebuie să fug spre nord. Unde pot găsi în direcţia asta alt punct de lucru, cu telefon, de unde să transmit la ferma noastră cuvintele dumneavoastră înflăcărate?

— Doamne, cu ce ţi-am greşit? a gemut Vasile Lovrin, coborând de pe tractor...

— Treizeci de kilometri spre nord-est... i-am răspuns fotoreporterului, fără să iau în consideraţie replica noului nostru şef, răpus de efort.

Pregătisem tractorul şi trei mecanizatori pentru a da interviuri din mers şi a fi fotografiaţi lângă două lanuri de floarea soarelui şi sorg („curăţenia din căminele noastre îşi are originea aici. În această recoltă, ce se anunţărecord! ”).

— Nene, vrem şi noi, vrem şi noi! implorau Titi şi Nichi,

ţinându-se ciotcă după Liviu Dobrescu, îndărătnici, fără să-l slăbească.

— Măi viitor luminos, lăsaţi-mă! Plec! Ce ştiţi voi...?

— Ştim, nene, au izbucnit Titi şi Nichi. Spunem aşa: „Vrem să-i ducem Zamfirei diploma de fruntaş... Principalul nostru concurent este Vasile din brigada a doua, dar ne angajăm să-l depăşim luna asta cu cinci hectare pe zi”. E bine, nene?

S-a holbat stupefiat la ei, apoi la mecanizatori şi a întins-o fără să le răspundă.

— Conduc eu! m-a anunţat foto-cine-sono-reporterul, urcându-se grăbit pe tractorul gata pregătit. Am avans cinşpe minute dincolo de spaţiul de rezervă al furtunii, iubiţi contemporani!

— Idila contează! au răcnit Titi şi Nichi.

— Ideea copii, ideea!

Om de brazdă, tarla şi acţiune, fotograful multilateral pregătit, încă o dată neplăcut stimulat de intervenţia sinceră a lui Titi şi Nichi, a demarat ca la raliu, fâlfâindu-i pe mecanizatorii agăţaţide coviltir. Gonea cu utilajul parcă ar fi fost tractorul lui taică-său, îngropându-se vijelios în infinitul verde al Bărăganului răpus de geana tăioasă a siniliului orizontului.

Din sud şi sud-est, se repezeau sandvişurile nebune ale furtunii. Spre nord-est dispărea echipajul valvârtej, ce urma să ne facă notorii colegilor de la ferma mamă.

— E nebun! şi-a revenit noul „şef de fermă”, fostul comerciant din alimentaţia publică, cu privirile pierdute în norii de colb galben-vineţiu, ce estompau imaginea halucinantă a echipajului.

— Ştie să se orienteze! Dacă nu procedaţi ca el, nu mai daţi niciodată recepţii la vila din Piaţa Romană, cu pictori, cântăreţi şi actori care declamă: „Între noi n-a fost nimic, nici măcar cămaşa!” Adio, Claudia şi *Mercedes!* Vă aduce tanti Rela muşcate şi lumânări la ultima întâlnire pământească.

Mugetele dezlănţuite ale furtunii se angajau în ordinea de

zi. Dintr-un lan a izbucnit o ceată de tractorişti cu sticlele de ţuică la subsuoară, purtând pe etichete imaginea a două prune vinete. „Doi ochi albaştri”, cum îi spuneau mecanizatorii.

— Şefu’, ne dărâmă!

— Intraţi în cantină!... Dormiţi pe mese, din lipsă de spaţiu corespunzător; în sânul naturii e vijelie, iar în Vagoane ne călcăm pe bocanci!

Tanti Rela, bucătăreasa, şi-a făcut prompt apariţia însoţită de Titi şi Nichi. Clipea des din ochiul teafăr, ca un pirat aflat pe puntea unei corăbii.

— Preiei comanda! i-am spus. Executaţi imediat programul de igienă colectivă. Ne-am înţeles?

Vasile Lovrin nu se mai mira de nimic: depăşit de evenimente, după scurta criză de autoritate din momentul debutului, se lăsă purtat de val. Ne-a însoţit în vagonul de dormit, lovit în timpane de vocea slobozită de tanti Rela, care răcnea în curte ca un comandant pe câmpul de luptă:

— Puturoşilor, nu v-aţi spălat de la ultimul potop. Veniţi să vă dau săpun... Furtuna aduce ploaie, norocul ăsta nu-l mai pupaţi până la anu’...!

*

Cu siguranţă, şeful de fermă, adică şeful punctului de lucru, directorul cum îi plăcea să-şi spună şi aşa cum am început să-l numesc, avea stofă, dar prea subţire pentru vântul Bărăganului..

Îi sticleau ochii precum la motani, tescovina îşi spunea cuvântul, îl răscolea eficient.

Avangarda furtunii, vântul în rafale, a lovit năprasnic barăcile şi vagoanele dormitor, zgâlţâindu-le ca un cutremur, scuipându-ne prin uşă trâmbe de praf, paie şi frunze de porumb smulse din lanul vecin, înălţând de jur-împrejur coloane fumigene de colb negru.

— Ne dărâmă? a gemut îngrijorat Vasile Lovrin, de parcă asupra lui s-ar fi abătut copita unui elefant.

— Nicio grijă: vagonul dormitor rezistă. Lucru făcut temeinic, fără vopsea multă şi stridentă.

Generatorul a tuşit precum un tebecist în agonie, apoi s-a repezit dezordonat împotriva întunericului furtunii, iluminând anemic incinta. Becul din vagonul dormitor ne-a făcut şăgalnic cu ochiul, portocaliu, apoi a început să clipească des, pâlpâind speriat, parcă trezit din somn de un şef isteric.

— Altă viaţă şi-a revenit, zâmbind, Vasile Lovrin.

Îl speriau furtuna şi întunericul ca pe un copil uitat singur în casă de părinţii plecaţi la bal.

Primii stropi de ploaie au lovit pereţii ca nişte gloanţe slobozite dintr-o baterie de mitraliere antiaeriene. Un şuvoi murdar, târând cu sine mucurile de ţigări, a pornit alambicat, şerpuind ca un orbete atins de lumină, – de la prag spre măsuţa noastră slabă şi nesigură. Cearşafurile şi păturile de pe paturi s-au înfiorat, asemeni preşurilor fremătate de curentul strecurat pe sub uşă, stârnind praful.

Am deschis difuzorul staţiei de amplificare, conectat peste câmp, la ferma mamă. Paraziţii, miile de descărcări electrice slobozite în atmosfera clocotindă a Bărăganului, gâtuiau şi fragmentau vocile crainicilor, înţepându-le precum boldurile pe insectele din colecţiile laboratoarelor de biologie ale şcolilor generale.

„Şi acum aveţi legătura directă cu trimisul nostru special, tovarăşul...”

Regia de la staţia fermei mamă intra harnic prin recolta de aur a lui Liviu Dobrescu, pentru a satisface setea de cunoaştere a mecanizatorilor.

„Din inima Bărăganului, de aici de unde plinea se rumeneşte aşteptând clipa când va ajunge pe masa noastră, spre a ne reface forţa de muncă, am bucuria să vă transmit satisfacţia deplină ce mă încearcă în amurgul splendid al unei zile caracterizată prin minunate realizări... şi vă transmit, deci, admiraţia mea nelimitată, ce sintetizează în mod fericit sentimentele înălţătoare provocate de întâlnirea cu harnicii oameni ai ogoarelor...

acum, când soarele coboară zăbovind mirat – parcă – în zare, pentru odihna nopţii, doar oamenii fermei noastre nu-şi pot permite clipa de întrerupere a muncii avântate, pornită conştient din inima lor... pentru că ei ştiu, cunosc mai bine ca oricine valoarea muncii desfăşurată cu pasiune... orice clipă apasă înzecit în talgerul balanţei.”

Urmau cifre de plan, procente, comparaţii şi exclamaţii colorate cu metafore.

— Cine-i reporterul, nu i-am reţinut numele?

— Liviu Dobrescu. Destul de bun, tot ce transmite el intră direct în emisie. Acum a ajuns la punctul de lucru vecin şi aocupat entuziast telefonul, pentru a informa ferma despre realizările noastre.

Parcă stimulată de aprecierile mele, vocea lui Liviu Dobrescu s-a repezit cu mai multă nădejde:

„Tovarăşul Costache, un mecanizator despre care se vorbeşte mult şi al cărui exemplu se cere urmat de toţi semenii săi, îmi vorbeşte cu pasiune despre ai lui. Gândurile, însă, îi zboară – ca porumbeii călători – spre hambarele unde vor ajunge roadele muncii sale... Vă rog, mai aproape de microfon... ei, şi acum, tovarăşe Costache, ce doriţi să transmiteţi colegilor de la celelalte puncte de lucru ale fermei?... vă rog, mai aproape de microfon... vă înţeleg, vă înţeleg... Dragi ascultători, emoţiile au pus stăpânire pe acest om minunat, îi citesc pe faţă bucuria realizării, ochii îi vorbesc de la sine, emulaţia l-a copleşit, omul ogoarelor nu are cuvinte pentru a-şi destăinui plenitudinea sentimentelor ceri năpădesc vulcanic, îmbujorându-i obrajii arşi de vânt... Mândria şi modestia specifice ţăranului îmi amintesc atât de minunat de străbunii noştri, care au rezistat eroic de-a lungul zbuciumatei noastre istorii...”

Interviul este spart de o frază scurtă: „Vă rog, cred că este de ajuns, priviţi, este târziu!”

— Asta-i vocea mea! a exclamat stupefiat Vasile Lovrin. Am vorbit când mă fotografia în curte, pe tractor...

— Normal!

Costache, *omul ogoarelor,* îmbujorat, fără cuvinte, mândru şi modest, plecase deja, pentru sprijinirea cumnatei tractoristului pofticios întru nevastă... Încarcă nisip, fraudulos, pentru tencuială...

Dar Liviu Dobrescu nu ne-a dat răgaz, continuând să transmită frenetic:

„Iată, dragi ascultători, mesajul de muncă al tractoristului Costache, pronunţat atât de simplu, dar cu câte semnificaţii! Mă salută preocupat de pe minunatul utilaj... ca într-o frescă de epocă, înălţat hiperbolic la volan purcede fără zăbavă în urmă soarelui. Plugurile se avântă cu nădejde în ţărâna mănoasă a câmpiei, şapte brăzdare spintecă pământul ca untul... şi soarele şi amurgul se contopesc apoteotic pe silueta tractoristului Costache, acest om dintre mulţi alţii... La ora când fraţii şi prietenii lui îşi plimbă copiii, îşi strâng la piept prietenele sau îi învăluie cald pe cei dragi, aici, la punctul său de lucru, în asfinţitul pictural, oamenii şi, printre ei, tractoristul Costache, sfidează limitele zilei lumină, plecând în întâmpinarea înserării cu acelaşi elan din zori”...

Săracu’, tractoristul Costache. În acest *amurg pictural* (furtuna năvălea furibund, vânzolea câmpia ca un pământuf uriaş peste o barbă nerasă), încalcă legile din dispoziţia ta şi cu acordul meu tacit!... Cine ştie, poate a terminat de încărcat remorca cu nisip şi, acum, se reculege la restaurantul din gara Ciulniţa, ciupeşte ospătăriţele de obraz, fără să ştie de câtă admiraţie se bucură în inima colegilor de la celelalte puncte de lucru ale fermei.

Vagonul dormitor se scutura ca o corabie în calea furtunii, ploaia se înteţea, boabe rare de grindină îi împuşcau pereţii. „Câmpia scăldată în razele blânde ale apusului de soare” devenise o masă de apă în mişcare. Din corabie, vagonul dormitor se transforma în submarin, de pretutindeni năvălea, gâlgâind a moarte, apa. Am închis uşa, nu înainte de a striga mecanizatorilor încolonaţi ca trupeţii, pentru duş, din dispoziţia dată de tanti Rela:

— Opriţi generatorul, băieţi! Face explozie dacă pătrunde

apa în el!

Am cules de pe o policioară câteva lumânări păstrate în rezervă din prilejurile anterioare similare şi le-am aprins, scufundându-le într-un pahar cu apă.

„Din nou legătura cu Liviu Dobrescu... ”.

— Iar? s-a mirat directorul.

— Nu se lasă lunganul cu una cu două, ştiu ce-i poate pielea. N-a făcut deplasarea până aici, unde a înţărcat mutu’ iapa, doar pentru două-trei minute de emisie. Unde-i eficienţa deplasării până la punctul nostru de lucru? Acolo, la club, are şi el o răspundere, nu?

„Dragi mecanizatori, tractoristul Costache a dispărut miraculos în amurg, lăsând în urma sa o undă cu şapte valuri şerpuitoare de cernoziom răscolit. Drumul superb al pâinii viitoare... asta-mi sugerează coamele strălucitoare ale brazdelor... Alături, lanurile de porumb, martorii *virtuali* ai viitoarelor recolte de grâu, aşteaptă confruntarea eroică, mult râvnită, a culegătorilor holdelor bogate... Toţi pornesc lansat maratonul întrecerii pentru fiecare bob... deviza lor rămâne aceeaşi: «Un nu hotărât risipei... nici o clipă de odihnă până când ultimul ştiulete n-a ajuns în hambar»”.

Uşa vagonului-dormitor s-a smuls, pocnind în perete. Un tractorist, Gică, l-am recunoscut imediat, ud ciuciulete, răsucit de furtună, a fost catapultat violent între paturi, în urma lui izbucnind şuvoaiele vântului şi ploii, ca şampania pe lângă dop. Paharele cu tescovină au fost măturate instantaneu de pe măsuţă, o găleată a căzut zgomotospe podea, rostogolindu-se huruind metalic pe lângă picioarele lui Vasile Lovrin şi oprindu-se în braţele tractoristului catapultat de furtună.

Am pornit de-a buşilea spre uşă, luptându-mă din răsputeri să-i fixez clanţa, furtuna mi-o repezea furios în piept, mă smucea clătinându-mă în direcţia paturilor, de parcă şuvoaiele mării s-ar fi repezit prin spărtura din pântecul unei nave avariate.

— Şefu’, ie jale! de pe tractorist apa curgea ca dintr-un burete de baie. Ne-a prins miliţia!

Asta ne mai trebuia!

— Când?

— La întoarcere! Am încărcat nisipul, dar Costache, damblagiu cum îl ştiţi, nu şi nu... să bem o ţuică la restaurantul „Rapidistul melancolic”, în gara Ciulniţa, că doar n-o fi foc...

— Cine era la volan?

— Costache! Damblagiu, ce mai?

— Şi? Hai spune, dă-i drumul!

— Păi, ne-a oprit un echipaj... un subofiţer zice: „actele la control!” Ce acte, noi nu mai ştiam nici cum ne cheamă? „N-am!”, zice Costache. „Păi, hai cu mine!”, zice miliţianul. „Dacă ai fi muiere aş merge, că n-am pupat nimic de-o săptămână!”, zice Costache, beat chior şi damblagiu cum îl ştiţi. S-a dat jos şi, pe urmă, a spus: „Tovarăşe major, mă doare burta de-mi vine să fac pe mine. Am şi certificat medical, dat de un doctor mare!” Miliţianul... că să-i dea actele, da’ Costache umbla la curea şi a intrat în porumbi. Pe urmă nea Savu de la atelier l-a întrebat pe miliţian: „Tovarăşe major, noi am venit la ocazie, ne-a luat tractoristul de pe şosea... conştiinţa mea îmi spune că ceva nu-i în regulă! Nu vi se pare că ăla care a fost la volan (adică, Costache) este un duşman, un hoţ, un individ periculos care loveşte în demnitatea noastră şi în interesele societăţii?” Panaramă mare şi nea Savu ăsta, nici nu clipea când făcea pe naivul...!

— Miliţianul ce a spus?

— Păi, a zis că şi lui se pare la fel! Chiar a strigat: „Măi omule, ai terminat?” Da’, Costache n-a mai venit. Căci ştiţi şi dumneavoastră, iei, Costache, nu-i chiar aşa prost cum pare...

— Bine, foarte bine! Voi i-aţi dat actele?

— Ce acte? Noi nici nu mai ştiam cum ne cheamă, darmite pe unde mai aveam actele? Tot nea Savu, panaramă cum e, a zis: „Tovarăşe major, actele ni le-a luat un alt major de-al dumneavoastră”.

În curte, învăluiţi în furtună, mecanizatorii făceau duş,

despuiaţi pân-la brâu, cu izmenele suflecate deasupra genunchilor. Trupurile înnegrite de motorină şi praf se curăţau treptat, căpătau contur în întuneric, se agitau ca într-un dans executat de pantomimi. Bicele de foc ale fulgerelor colorau galben-albastru siluetele contorsionate ale tractoriştilor, păreau deopotrivă cadavre carbonizate fi statui antice din scene războinice.

Din pragul cantinei, pulverizată pe faţă şi piept de rafalele ploii, tanti Rela dirija maiestuos operaţiunea de igienizare, încercând să spargă vuietul furtunii cu vocea ei bolborosită.

— Nu vă temeţi de grindină, ea vă căleşte, copii! Curaj! Spălaţi-vă cu nădejde! Frecaţi-vă la subsuori şi după urechi! Nu trageţi chiulul, copii! Aveţi aprobarea mea să faceţi risipă de apă!

Fulgerele continuau să ilumineze feeric scena, Vasile Lovrin o privea fascinat prin ferestruica vagonului dormitor, sincer uluit, imaginându-şi o posibilă înregistrare radiofonică pentru mecanizatorii fermei, realizată dacă lunganul ar fi fost martor la straniul spectacol: „... cu microfonul printre bravii mecanizatori... Tractoristul Costache şi admirabilii săi colegi, după o zi de măreţe realizări, înainte de a-şi reface forţa de muncă, procedează, în mod conştiincios, la îmbunătăţirea ştiinţifică a condiţiei fizice... pentru că deviza lor rămâne aceeaşi: *Igiena înainte de toate! Mens sana în corpore sano!* Ultramodernele instalaţii sanitare, rod al inteligenţei proprii, funcţionează din plin, aduc plusul de vigoare atât de necesar asaltului final”...

Ascunşi de o parte şi de alta a fustei, Titi şi Nichi îşi mijeau ochii la grupul mecanizatorilor.

— Vrem şi noi, mamaie, vrem şi noi! se smiorcăiau pofticioşi să se bălăcească în potop.

— Măi, baia nu-i pentru voi! Vă încălzesc, euapă într-un lighean! îi strunea tanti Rela.

Zăpăcit de băutura proastă, Vasile Lovrin a început să bâiguie, cuprins de vedenii:

— Cerule, ce facem? Spălatul îl rezolvă natura...

— Nu! i-am spulberat iluzia. Este ultima ploaie caldă. De mâine vremea se răceşte... am început să cunosc toate capriciile câmpiei. Vine toamna! De acum nu mai avem motive să ne aşteptăm la vreme frumoasă decât arareori.

Din lanul de porumb, o umbră întunecată a pornit în goană spre vagonul dormitor, săltând prin băltoacele iluminate albastru de fulgere. După ea se topeau cutremurător tunetele asemeni obuzelor în urma ţintelor mişcătoare. Era Costache. A pătruns în vagon târând după sine o avalanşă de apă şi zgomote. Abia-şi mai trăgea sufletul după maratonul peste întinderile copleşite de tăvălugul furtunii de la finele lui august.

— Şefu', am fost la un pas de „adio" fermă! Dacă punea miliţianul mâna pe mine, să-mi sară ochii dacă mai călcam pe aici. Eu am cuvânt! Când spun o vorbă, vorbă rămâne, ce mama dracului...? Oleo, mamă! Scurt, dădeam de naiba!

Ieşeau aburi din el, noroiul se scurgea pe pantaloni către bocanci, în două moviliţe, ca muşuroaiele de furnici.

— V-a recunoscut?

— Nu! Băieţii au fost... brici! Muţi, este, băi Gică? i-a cerut consimţământul celuilalt mecanizator, care venise primul. Eu am făcut paşi... copiii, salon, „dom'le, am venit la ocazie"... Eu, valea, copiii „salut, găsim alt ciubucar!" Meserie grea, şefu'!

Gesticula plin de sine, împrăştiind în jur stropi de apă şi noroi. Brava încântat de ispravă.

— Schimbă-te şi treci sub pături!

Costache dormea în vagonul nostru. Unul din paturile libere îi aparţinea, aşa încât prezenţa lui împuţina spaţiul şi aşa destul de redus.

— Grăbeşte-te, răceşti! Dacă ai transpirat, spitalul te paşte! Nu te mai faci bine decât cu scoatere din producţie şi tratament sever sub observaţia medicului şef al punctului de lucru...

— Aţi spus că nu avem medic! Vasile Lovrin era nedumerit.

— Tanti Rela este policalificată! l-a lămurit Costache. Pune ventuze, prepară ceaiuri din plantele de pe ogoarele unităţii şi face frecţii clasa-ntăia. Ori te calcă buldozerul, ori tanti Rela, oasele la acelaşi numitor comun ajung. Brici! Când ţi-a aşezat bulumacii pe grumaji, îţi iese răceala pe nas şi urechi, ca apa la înecaţi. Cancer să ai şi se duc naibii toţi microbii când se apropie de tine cu braţele deschise, gata să te sfarme! Brici! Este, şefu'? mi-a cerut aprobarea.

— Eu credeam că-i numai bucătăreasă..:

— Veţi râde, tovarăşe Lovrin! Tanti Rela nu-i bucătăreasă, are altă încadrare! m-am simţit obligat să intervin.

— Vorbeşte, nu mă mai fierbe!

— Economist principal... cu dispensă de studii.

— A, deci are liceul...

— Aproape...

— Cantina nu există în acte; doar baraca este înregistrată ca atare. Cu mai mulţi ani în urmă, ni s-a spus de la ferma mamă că nu-i eficientă şi au şters-o din acte, că le încurca nu ştiu ce evidenţe. Am pus-o femeie de serviciu, dar funcţia a căzut din schemă, după trei zile comunicându-ni-se că tanti Rela încarcă nepermis procentul de personal TESA. Tanti Rela a continuat să mestece în cratiţe, având, succesiv, funcţiile de laborant, tehnician cu protecţia muncii, agent cu deparazitarea şi deratizarea, pompier, curier, motopompist, mă, rog, tot ce-i puteam oferi ca să nu plece... Funcţiile au căzut pe rând, punând-o în alternativa: ori ajunge „director", ori economist, singurele TESA tefere... „Directorul", venit ca dumneavoastră, i-ar fi dat bucuros ferma pe mână, abia aştepta – un prilej să scape de noi, dar nu era de capul lui... Au hotărât, dat fiind faptul că tanti Rela făcea parte din categoria *indispensabil,* să o promoveze economist. Au admis-o la liceu... fără frecvenţă, cu aprobare specială pentru nişte cursuri intensive... Mesteca la fel în cratiţe, făcea frecţii, punea prişniţe, cârpea salopete, descânta nevestelor personalului productiv, cânta la mesele festive; se fotografia cu mecanizatorii ca

logodnică, nevastă, bunică...o dată, a plimbat o păpuşă în braţe şi i-a cântat doine bătrâneşti, pentru Liviu Dobrescu, făcând faţă tuturor situaţiilor dificile care au încercat ferma.

Ameţit de băutură, Vasile Lovrin îmi arunca priviri asemănătoare cu ale clienţilor spitalelor de nebuni.

— Tu mai ai treabă pe aici? s-a repezit Costache la celălalt mecanizator, Gică. Du-te şi te spală! Mă iertaţi, îmi pare rău că intervin fără aprobarea dumneavoastră, da' nu mai încăpem! s-a scuzat. Hai, fugi, şefii sunt obosiţi, vezi bine că nu mai scot o vorbă. Ei, da, o făcurăm şi p-asta! s-a scuturat frisonat, după ce uşa s-a închis în urma mecanizatorului scăpat în duşul general. Dacă-mi permiteţi, vreau şi eu o tescovină. Tovarăşul mecanic şef are dreptate, m-a făcut complice la viitoarea iniţiativă personală, dau de dracu dacă nu intru în scutece şi nu aşez un păhărel la bord. Nu vă deranjaţi, are mandataru' o palincă de-ţi curăţă gingiile când *sugi* un degetar.

Îşi scotea anevoie straiele mustind de apă şi noroi, lipite de corp de parcă le-ar fi impregnat cu gumarabică. A rămas doar într-o pereche de indispensabili croiţi, probabil, de nevastă-sa, terminaţi cu betelii late. Eu şi Vasile Lovrin ne-am întors privirile în partea opusă, lăsându-l să se schimbe în voie, deşi Costache s-a oprit la acest capitol, fără a se mai îmbrăca în alte haine.

— Am auzit la restaurantul „Rapidistul melancolic", din gara Ciulniţa. Că am fost *grande* la staţia fermei, crapă vecinii... Dom'le, ăsta a fost oful meu, să ştie lumea că-s mare. Vorba ăluia: „ideea contează", ce dacă a vorbit tovarăşul director în locul meu?

Difuzorul, conectat la radio, de acum scrijelit de paraziţi, ne povestea despre un concert unde alămurile atacă... uvertura... alegro... andante... adagio... apoi, starea vremii şi ultimele ştiri despre spectacolele de la Savoy, moda de toamnă... şi fotbal, mult fotbal – discuţii... disciplina în mijloacele de transport în. Comun, culoarea frunzelor în Cişmigiu... un golan, bişniţar sau cam aşa ceva, îşi făcea autocritica în faţa microfonului, angajându-se să devină un

cetăţean de nădejde... Mor de draci când îi aud pe derbedei luându-şi angajamentul că se vor face oameni cinstiţi.

— Gata, copii, marş în bucătărie! Să nu vă ştergeţi cu prosoapele că vă murdăriţi. Lăsaţi să se usuce pielea singură, altfel v-aţi îmbăiat degeaba! Hai, că se răceşte ţuica!

Tanti Rela fiersese o cratiţă de ţuică, să aibă copiii cei mari tratamentul complet. Încolonaţi în şir indian, cu apa şiroind din izmenele leoarcă, au zbughit-o, icnind şi chiuind spre cantină.

Furtuna s-a mai potolit, viteza vântului a scăzut şi ploaia s-a aşternut sănătos, pe verticală, cu nădejde, locul tunetelor şi vijeliei fiind urmat de cernerea molcomă a ploii pe acoperişul de tablă al vagonului dormitor, al cantinei şi caroseriilor tractoarelor.

În uşă: cioc – cioc – cioc!

Sinistru! Păreau lovituri de buzdugan în porţile unei cetăţi aflată la marginile împărăţiei.

Ne-am speriat toţi trei: cine să bată la uşă în pustietatea câmpiei, în acel loc pierdut de lume? Aici se intra ca acasă, căci niciun străin nu s-ar fi aventurat până la punctul nostru de lucru. Parcă pentru a ne ridica tensiunea, s-au repetat din nou aceleaşi bătăi: scurte, energice, gata să-ţi facă inima afiş.

Costache mi-a aruncat o privire de om muşcat de şarpe. Siguranţa lucrului reuşit s-a topit cu fiecare ciocănitură în uşă, pricepuse că distracţia şi vremea bravadei au trecut.

— Intră! am invitat piaza rea a lui Costache.

— Nu, şefu’! Nu! Eu ştiu cine este...

Ştiam şi eu. Trecusem prin atâtea, aş fi fost un copil să cred în palavrele lui Costache. Bravase fără convingere, deloc spectaculos, aş fi fost un naiv dacă mă lăsam indus în eroare.

— Saltă-l! i-am spus. Bea-l lent! şi i-am întins un pahar plin cu rachiu de tescovină nenorocită, înainte de a avea timp să desfunde sticla cu palincă pe care o promisese, când apăruse în vagonul-dormitor prin aversele bogate ale

furtunii.

În clipa când plutonierul Radu a intrat în vagon, Costache sorbea fără grabă băutura puturoasă. Paharul îi tremura în mână ca la degeraţi, conştient că manevra mea îl salva de la *fiolă.* Folosirea ei de către plutonier devenea ineficientă: tractoristul nostru drag, Costache, a băut... în afara programului, cu martori, acolo, în vagonul-dormitor şi nu aiurea, pe întinderile câmpiei.

— Bună seara!

— Bună, Radule! Ce vânt te aduce? am făcut pe neştiutorul, mai mult de formă, plutonierul era şi el trecut prin atâtea site, nu-l duceam eu de nas.

— Nu vântul m-a purtat până aici, ci grija pentru paralele din punga voastră: aţi lăsat tractorul pe câmp, a arătat cu capul spre Costache, după ce aţi băut la „Rapidistul”... din gara Ciulniţa. Nu-i un „garaj” prea recomandat, fraţilor!

— Nu înţeleg!

— Ce spui?! I-aţi dat băutură lui Costache, pentru a mă deruta. Nu-i corect, mai ales că v-am salvat de pagube destul de piperate!

— Stimaţi prieteni, văd că îmi daţi de lucru! a reluat. Aţi lăsat tractorul în mijlocul câmpului şi aţi luat-o la sănătoasa. Probabil, aţi uitat că utilajul acela nu este un castron, ci averea statului, dragii mei! Bunul poporului! L-aţi abandonat acolo parcă ar fi fost ambalajul unei cutii de pantofi, nu un tractor cu remorcă. Pe aici a fost furtună, sper că nu mă înşel? Da? Ce vorbiţi? Nimic: asta înseamnă că am dreptate! Ei, dragii mei, aflaţi că şi pe acolo, pe unde v-aţi plimbat cu capul plin de băutură, a fost prăpăd. Furtună clasa-ntâi, dacă vă mai amintiţi...

Ei bine, până mâine în zori, când, poate, aţi fi mers să luaţi tractorul, vi-l găseau colegii de la celelalte ferme Bau puncte de lucru; dacă mai rămânea şasiul tractorului, trebuia să ziceţi mersi: vi-l transformau imediat în piese de schimb. Plăteaţi de vă stingeaţi! V-am adus eu tractorul. E în curte.

— Treci la culcare! i-am strigat lui Costache. De data

asta, tovarăşul plutonier te-a scos din încurcătură, însă norocul nu te poate salva în fiecare zi. Bagă la cap, să nu se mai întâmple! Dacă nu lua tractorul de pe şosea, vedeai tu bucurii...

*

Costache, după emoţii şi plin de băutură, a adormit neîntors, vârât sub pături, ghemuindu-se pentru a avea loc în cutia-pat ce-i era afectată în vagonul-dormitor. Genunchii, coatele şi labele picioarelor atârnau peste marginea patului, laolaltă cu colţurile păturii şi ale cearşafului.

Vasile Lovrin se înviorase. Le-am făcut cunoştinţă în manieră personală:

— Îţi aminteşti, Radule, ţi-am povestit despre un şef din comerţul bucureştean, cu care am avut un conflict pe vremea când eram cantonier?!

— A, da! Muieraticul ăla libidinos! Ce-i cu el?

— Eu sunt! s-a prezentat, încurcat, Vasile Lovrin.

Dădusem cu nuca-n perete. Eram toţi zăpăciţi de băutură, în afară de plutonier, Vasile Lovrin părea că s-a înviorat, în realitate se afla în zona alcoolică manifestă.

Plutonierul, surprins de gafă, a încercat să se înfurie (mucalit ca să nu-l supere pe fostul şef de restaurante... defapt. Introducerea mea i-a plăcut):

— Dacă nu eşti serios, plec!

Ştiam că nu pleacă.

Tescovina s-a repezit furioasă printre circumvoluţiunile proaspătului şef de punct de lucru, „şef de fermă” cum pretindea, aducându-l într-o stare vecină celei din seara când am fost invitat la vila din Piaţa Romană pentru a fi ridiculizat. Corabia lui plutea cu bordul la nivelul valurilor, la un pas de naufragiu.

— Eu voi lua măsuri energice! a strigat bâlbâit, bolborosit, de parcă ar fi făcut gargară în timp ce vorbea.

A pocnit cu palma în măsuţă, mai să-i treacă picioarele

prin podeaua vagonului. Gata, a călcat peste prag în lumea celor ce cuvântă ca somnambulii, l-a luat, cu adevărat, şuvoiul apelor. Băutura-i afurisită, ehei! A naibii! Exact da femeia: e bună, dar să teţii de ea! Un consumator serios nu are voie să lucreze în salturi. Dragul nostru Vasile Lovrin făcea parte din categoria celor inconsecvenţi: beau iaurt – azi, whisky – mâine, şi-i atinge damblaua bahică după ce au lichidat un lat de palmă din băutura aflată în sticlă.

— Aducem barăci, cazarmament... Ehei, voi nu ştiţi cine sunt eu! Nu ştiţi!

Şi a mai înghiţit o tescovină (între timp, avansase la masă încă un *kil* din rezervele strategice ale lui Costache... palinca lui fiind rudă apropiată cu ceea ce băuserăm până atunci, le deosebeam doar după etichetele de pe sticle).

— Voi aduce bucătării de campanie, veselă, ehei, nu ştiţi cine sunt eu, veţi vedea! Instalăm duşuri... Eu am fost director comercial... aduc ospătarii!

Plutonierul şi-a aşezat vestonul în alt cui din perete, în vagon era cald ca-n baie, aburii ieşeau din noi şi nu reuşeau să treacă prin ploaia mocănească instalată peste câmpia scufundată în apă şi noroi.

Vasile Lovrin număra pe degete, ne avansa, când pe Radu când pe mine. Ne declarase locotenenţii lui. Eram oameni de ispravă şi de asemenea exemplare avea mare nevoie pentru a traduce în fapte planurile ce le încropea atunci.

— Nu mă credeţi? Vă pun eu la punct! Vă voi demonstra cu argumente forte, imediat.

A plecat în patru labe către unul din geamantanele cu care venise şi, după ce i-a chinuit un ceas încuietorile (mai bine le smulgea cu patentul), i-a săltat capacul.

— Autoturismul funcţionează? mi s-a adresat, bâlbâindu-se. Da? Perfect! Şofer n-avem, da? Conduci tu! Pleci mai întâi cu tanti Rela la medicii cei mai buni de la judeţ... Să le gătească pentru câteva zile copiilor... O duci la S şi vezi cum reuşim să o înzdrăvenim, să le lase şi hrană rece, nu ştim cât va dura tratamentul ei. Câte pachete de ţigări

străine sunt necesare? Care-i preţul prin părţile astea?

Cu paharul în preajma buzelor, îl priveam surprinşi de logoreea bahică pusă în slujba progresului de Vasile Lovrin.

La rândul său, aşezat pe duşumeaua de tablă a vagonului dormitor, fostul comerciant bucureştean, cu mâinile scufundate în bani, ca un bandit fin *westernuri* în clipa descoperirii unui *El dorado,* mă fixa tulbure de parcă l-aş fi prins asupra faptei şi mă pregăteam să-l împuşc.

— Am înţeles perfect modul în care vreţi să aduceţi punctul de lucru la nivelul celorlalte, chiar să le depăşiţi! Clar nici aşa nu se poate! Unde-s cinstea şi corectitudinea care trebuie să ne caracterizeze în tot ce întreprindem?

— Ce să facem? a devenit machiavelic. Avem nevoie de oameni, n-ai spus tu? Trebuie să ne orientăm de aşa manieră, încât să depăşim grabnic actuala situaţie. Punctul unu: tanti Rela să fie pusă pe picioare, mecanizatorii – echipaţi, dotaţi... Mă ocup eu direct, sunt expert în procurarea materialelor şi produselor deficitare. Ştiţi ce îndeamnă un cartuş de *Kent*?

— Dacă nu ridicaţi şi un bordel, nu are şarm!

Depăşisem limitele unei replici normale.

— Să fim serioşi, tovarăşi! Nu-i permis ca într-o şedinţă atât de importantă, de analiză a activităţii restaurantului dumneavoastră, unde avem şi invitaţi de la trust... să se consemneze în procesul verbal! Ospătarul acela cu redingotă a spus... ce a spus ospătarul, asta-i întrebarea?!

Se descompunea rapid, ca un cadavru scos de la congelator. Era pulbere! S-a încruntat la lumânările care pâlpâiau, pe terminate, clipind des din pleoape şi apărându-se cu mâinile de parcă s-ar fi aflat în faţa unui reflector de mare putere.

— Vă rog, stingeţi un bec, nu admit risipa de energie. Unde vă treziţi? Într-un restaurant de lux, luminile trebuie să fie cât mai discrete pentru a crea o intimitate deconectantă şi dătătoare de bună dispoziţie.

Capul i-a căzut în piept ca limba unui pendul, rămânând cu privirea coborâtă în geamantan. Implora şoptit, de parcă

s-ar fi aflat la rugăciune:

— Claudia, te iubesc!... Dă-mi mâna ca altădată, *şeri!* Vino, hai vino! Vino să te strâng în braţe, Claudia!

S-a aşezat călare pe geamantan, strângând în braţe, ca pe o amantă, cartuşele cu ţigări, parfumurile, dresurile, o mie de fleacuri ce pot antrena mâinile preţioase pentru a da cele mai riscante semnături, în accepţiunea lui Vasile Lovrin, fireşte.

— Când s-a îmbătat în halul ăsta?

— Nu ştiu! Îmi vine să cred că nu atât alcoolul l-a doborât, cât emoţiile consumate în cursul zilei.

Vasile Lovrin scormonea în geamantan, giugiulindu-şi iubita imaginară, o alinta şi-l ameninţa pe un pretendent, şef de serviciu, un muieratic bun de vârât într-o mustrare scrisă cu avertisment.

— Îl învăţ eu minte, Claudia! Ştii bine că răbdarea mea are, totuşi, o limită, *şeri!*

— Amin! am completat.

— Ce facem?

— Îl urcăm în pat.

— Dacă alunecă pe podea?

Am întins păturile lângă măsuţă şi am încercat să-l târâm pe aşternut, dar Vasile Lovrin se crampona:

— Mă smulg de la sânul tău, *şeri!* Jur să fiu alături de tine în veci.

Mormăia confuz şi strângea geamantanul în braţe.

— Dacă vomită, se duce naibii *Kentul* şi nu mai transportă centrala în mijlocul câmpiei.

Căzut în braţele lui Morfeu, m-am visat stând în faţa cinematografului *Dacia* din Bucureşti. Împreună cu Vasile Lovrin şi mecanizatorii punctului nostru de lucru, inclusiv tanti Rela, prezentam onorul basoreliefului Mariei Tereza.

*

În zori, mi-am tras pantalonii, cârâind cuiele cataramei în niturile de nichel strălucitor. Plutonierul Radu dispăruse din

vagonul dormitor. La ora opt trebuia să fie în S, ne spusese încă de când venise la punctul nostru de lucru, cu tractorul abandonat de Costache, şi plecase fără să-l simţim.

Vasile Lovrin zăcea cu faţa turtită-n pături. Geamantanul, deschis, semăna cu o casă prădată: ţigările, chiloţii de damă, parfumurile, băuturile, săpunurile, guma de mestecat, lamele de ras, sutienele, rujurile, brelocurile... răvăşite, scuipate – parcă – din craterul unui vulcan, se agăţau de capacul geamantanului şi atârnau în jurul lui.

Costache sforăia vehement.

Un câine urla a pustiu în marginea lanului de porumb.

Răcoarea câmpului a izbucnit prin uşă, înviorând duhoarea de ţigări şi băutură din vagonul-dormitor. Aburii alcoolului şi mirosul da transpiraţie s-au risipit pe la streşini, împuţind incinta punctului de lucru, de parcă ar fi fost violat un cavou, la câteva săptămâni după înmormântare.

Scufundată în noroi până la genunchi, tanti Rela stătea cu mâinile butucănoase sprijinite în şoldurile voluminoase şi urla din faţa cantinei:

— N-aţi murit, puturoşilor? Beţivanilor! Aţi băgat în voi ca-n spitalul de nebuni! Ce vă pasă? Cască ochii, şefule, să vezi ce-a mai rămas din cantină.

Tanti Rela, cu ochiul vătămat aproape închis, părea un pirat înaintând spre ţărm după o nouă lovitură pe mare.

Baraca, smucită de furtună, a rămas în doi stâlpi. Ploaia, aşezată gospodăreşte, a pătruns toată noaptea prin pereţi, deşelând-o ca pe o vacă astenică încălecată de un taur obez. Se prăbuşise spre sud, într-o rână. Grinzile au strivit pereţii în diagonală, ridicând acoperişul spre cer în partea de nord. Părea un câine aşezat în coadă, cu privirile spre miază-noapte. Apa ploii turuia harnic în cratiţe şi pe pereţii de carton presat.

O dimineaţă rece, întunecată, mocirloasă, murdară, infectă, învăluia întinderile necuprinse ale câmpiei. Prima zi, cea adevărată, a toamnei, curgea ca dintr-un cazan de plumb congelat peste amărâta aceea de *fermă*, cum o numea Vasile Lovrin.

Doar vocea lui Ghiţulescu mitralia câmpia, dublată de o melodie veselă: „Înainte ca doctorul Rotaru să vă vorbească despre binefacerile curei de pepeni, vă reţin atenţia cu o cugetare celebră şi o întâmplare de excepţie petrecută ieri în Cişmigiu şi consemnată în *Informaţia Bucureştiului”...*

— Unde-i şeful ăla nou să vadă cum pregătesc ceaiul?

— Tanti Rela, şezi blând! Nu-ţi repară el cantina, deşi azi-noapte promitea minunile de pe lume... Tot Costache, Gică şi ceilalţi vor trebui să pună umărul, dacă vrem să ajungem grabnic la liman.

Tractoarele, combinele, toate utilajele, inclusiv vagoanele dormitor, se scufundaseră în noroi până la şasiuri. Streşinile, coviltirele, caroseriile, capotele coborâseră sub nivelul lanurilor de porumb, ascunse parcă pentru eternitate în glodul Bărăganului, ca muştele în sapropel.

Doar cantina, cu grinzile în vânt şi acoperişul spart, rânjit precum gura unui câine turbat, se ridica peste câmpul mohorât, punctat printr-o cărare de urme ale cizmelor plutonierului plecat la convocarea de la judeţ.

Apă, băltoace, noroi.

Piratul Bărăganului, tanti Rela, mă oblojea cu privirea singurului ochi în stare de funcţionare, înconjurată de mecanizatorii ieşiţi zgribuliţi de prin vagoanele dormitor şi de sub rămăşiţele cantinei, cu salopetele încheiate la toţi nasturii şi bascurile trase pe cap până la urechi.

— Tu ai minte mai multă, spune ce trebuie să facem!

Mă flata, desigur! Aveam „minte multă” pentru acel punct de lucru. Oricum, dacă în altă parte nu valoram două parale, în pustietatea Bărăganului rămâneam o capacitate, omul de dispoziţie „de la care se aştepta iniţiativa stimulatoare pentru descătuşarea energiilor”, cum ar fi spus Liviu Dobrescu într-un moment de euforie creatoare.

— Tanti Rela, spală-te şi îmbracă-te curat! Pune-ţi dedesubturi curate şi călcate, auzi? am sfătuit-o fără răutate, numai din dorinţa de a fi cât mai convingător. Că mergem în S, la doctor şi n-are mască de gaze pentru

dumneata. Ai auzit?

— Bine, mă! Da' ciorapi de care iau?

— De niciun fel. Te încalţi fără ciorapi: până ţi-i dai jos, pleacă doctorul... şi piaptănă-te! Parfumează-te, dar numai după ce te speli! Numai după aia, am subliniat.

— De spălat, mă spăl, însă parfum nu am. Nu se poate altfel? De unde să am eu parfum şi pentru ce? s-a înfuriat neputincioasă, mai mult pe sine. Eu nu am parfum, să ştii!

Ce să-i spun? Că duhneşte ca un butoi de varză în luna iulie? O ştia foarte bine, ea se exprima aşa, de multe ori. Şi, apoi, ca să se spele cu adevărat, avea nevoie de cel puţin două vagoane de apă.

— Nu, nu se poate! Cine are parfum?

— Costache, dar nu s-a sculat. Are parfum, şmecherul! L-au văzut băieţii când le parfuma pe ospătăriţele de la „Rapidistu"... din gara Ciulniţa.

— Treziţi-l! am hotărât pe loc.

Un tractorist a plecat fără tragere de inimă, înotând prin noroi către vagon.

— Asta-i punctul unu. Doi: trebuie să reparăm hardughia, am arătat spre ruinele cantinei, altfel mâncăm pe tarla. Este, tanti? i-am cerut aprobarea.

— Este! Deştept ai vorbit!

— Care se pricepe?... A, uitasem... auzi, bre tanti, lasă-le mâncare să aibă până mâine-poimâine. Vezi ce-i mai uşor de pregătit... Ştiu să-şi facă singuri ceai. Este, mă? Turnaţi apă, câteva buruieni, zahăr... Asta-i! Clar?

— Şi pe urmă... *băgăm în noi!* s-a hlizit un mecanic, asupra căruia apa ploii din ajun nu avusese efect, porii erau la fel de îmbâcsiţi cu vaselină şi ulei... nu se mai curăţau decât cu acid sulfuric.

— Băgaţi în voi! Vă refaceţi, fraţilor! Acum, *la arme,*că nu-i vreme de stat. Mâna pe ciocane, topoare, cleşti, cuie! Până deseară să ridicaţi coşmelia pe patru labe!

Costache, numai în indispensabili, cu beteliile desfăcute şi cracul drept despicat din timpul serii, cobora ameţit scările vagonului dormitor. S-a oprit zgribulit pe ultima

treaptă, căutându-ne cu privirea risipită printre genele lipite de somn. S-a încovoiat împletindu-şi braţele, răcoarea îl luase serios în primire, săltând de pe un picior pe altul, pe scara de fier, răsuflând surprins de frig, prelung.

— Şefu’. La ordin! Arde sau plouă?

— Ai” parfum? l-am luat din scurt, pentru a nu-i lăsa vreme să se eschiveze de la un răspuns afirmativ.

— Am şefu’, dar mi-a rămas numai un *deşti* pe fund. Valabil doar pentru o repriză... ca să zic aşa!

— Împărţi *deştiul* cu tanti Rela!

— Nu pot, şefu’! Am nevoie, sâmbătă merg la nevastă, trebuie să mă parfumez, pe cuvânt! Şi de tanti Rela îmi pare rău, dar de mine mi se rupe sufletul. Scurt!

Ne-a întors spatele şi s-a repezit spre uşă, fugărit de frig. Indispensabilii abia se mai ţineau în vine, se înnegriseră în tur, parcă ar fi stat cu el într-o găleată cu motorină. Dârdâia şi icnea, spatele încovoiat purta câteva vânătăi zdravene, cine ştie cu ce prilej căpătate, părul de la ceafă tăiat drept, pe oală, părea peretele unei râpe. Doar câteva fire, spre creştet, se răsuciseră în sus, ca la răţoi.

— Costache! l-am somat, neobişnuit să mi se lezeze autoritatea în faţa personalului punctului de lucru.

— Ordin, şefu’! mi-a aruncat peste umăr privirea urduroasă, surprins că-i vorbisem aspru.

— Păi, dacă-i ordin, te întorci cu fundul la mine? Împărţi parfumul cu tanti Rela, ai auzit? Îi dai şi ei, ce mama dracului! Nu vreau să aud comentarii!

— Dă-i, bă zgârcitule! Merge femeia la doctor, are necazuri, bă! Nu merge de drag! m-a susţinut Gică furios, clipind des din ochii înfundaţi în orbite.

— Eu ce mă fac? a strigat Costache disperat. Ce zice nevasta dacă nu miros frumos?! Vouă ce vă pasă?

— Lasă, bă! Dai pe la nas şi după urechi, îţi ajunge, calicule! O picătură colo, o picătură dincolo... Ajunge!

— Paştele mă-sii de viaţă! a înjurat furios, bufnind cu pumnul în peretele vagonului. Vi-l dau pe tot, nu opresc de loc. Luaţi-l, săturaţi-vă! Da’ lui tanti Rela nu-i ajunge, e

bine? Nicio găleată de parfum nu-i e destulă!

— Bă, măgarule! s-a înfuriat piratul Bărăganului, clipind des din ochiul semiteafăr. Cine-ţi dă să mănânci? Nevasta sau eu? Cine-ţi spală izmenele? Nevasta sau eu? Spune!

A adus o sticluţă cu apă de colonie „Tabac”, murdară, hârtia etichetei se patinase cu unsoare. Pe fundul recipientului, câteva picături de *parfum,* apă de colonie „Tabac”, se clătinau murdare, pătrunsese motorina pe lângă dop, amestecându-se cu valoroasa soluţie ce-i ridica lui Costache prestigiul în faţa nevestei şi a ospătăriţelor de la „Rapidistul melancolic”.

Am luat-o ca pe o pradă preţioasă şi am examinat-o în zare. Costache îşi pusese pe umeri o pătură, zgribulindu-se sub ea ca mexicanii. Tremura de frig şi necaz, picioarele goale, scufundate în noroi, se bâţâiau des şi egal în lateral. Era deprimat, privea în pământ distrus, jaful la care fusese supus prin forţa coercitivă a colegilor îi prilejuia grave şi justificate procese de conştiinţă: se făcuse publică existenţa elixirului în bagajele sale.

— Miroase? s-a interesat tanti Rela.

I-am deşurubat cu grijă capacul, meticulos, tacticos şi am trecut la expertizarea lichidului tulbure, mai mult motorină. Mecanizatorii s-au strâns ciorchine şi şi-au întins gâturile la mine, cu speranţă.

— Da, miroase!

— Să vedem!

Tanti Rela a vârât o nară în gâtul cu ghivent al sticluţei şi a inspirat puternic, şuierat, ca un cimpoi.

— Ce frumos miroase! Doamne, dumnezeule, ce frumos miroase? Bă deşteptule, d-aia mor ospătăriţele după tine, că ştii cu ce să le iei minţile. Bravo, măi Costache!

Feţele mecanizatorilor s-au destins bucuroase.

— Dă-ne şi nouă! se smiorcăiau Titi şi Nichi, puştii preşcolari de care se îngrijea tanti Rela, în perioada cât fiica şi ginerele ei erau plecaţi în străinătate. Ochii le sclipeau pofticioşi, parcă aprinşi de febră.

— Hei, ia faceţi ordine! şi-a pus la punct nepoţii. Voi

treceţi la culcare, că n-am chef să răciţi. Aici e o afacere serioasă, nu-i de nasul vostru. La culcare! a tunat săltându-se anevoios pe vârfurile picioarelor, pentru a pasa, ca la rugby, sticluţa cu tabac. Mirosiţi, băieţi! i-a îndemnat, încântată, pe mecanizatori.

Şi-au trecut sticluţa din mână în mână, amuşinând preocupaţi minunea, formulând aprecieri elogioase asupra calităţii conţinutului. „Oooo!”, exclamau de plăcere, privind-o pe tanti Rela cu nădejde, convinşi că va crea, de acum, o părere excelentă medicilor.

— Eu ce mă fac?

Lui Costache, rămas în noroi, la câțiva metri de grupul nostru, îi dăduseră lacrimile.

— Îţi cumpăr o sticluţă întreagă din S! Una pentru mine, alta pentru tine! a promis tanti Rela.

— Nu uitaţi?

— Nu uităm.

— Pe cuvânt? Zău, vă rog frumos! Nu mă lăsaţi fără parfum, fraţilor, că altfel sunt un om distrus. Şefu’, cred că mă înţelegeţi?! a apelat la mila mea.

— Te rugăm, mamaie, vrem şi noi, mamaie! se smiorcăiau jalnic nepoţii, ţinându-se ciotcă după ea, ca puii după cloşcă. Dă-ne, mamaie, să mirosim şi noi!

— Gălăgia, măi copii! Se poate? Păi, voi rămâneţi cu mine, mânca-i-ar mamaia pe ei de scumpi. Hai în dărăpănătura asta de baracă, să vă dea mamaia să mirosiţi.

— Ne pui şi pe deget?

— Vă pun, dragii mamaiei, că voi sunteţi sufletul meu.

Tanti Rela a vârât prada în buzunarul halatului şi a plecat, clefăind prin noroi, către ruinele cantinei pentru *a se face frumoasă,* corespunzătoare controlului medical menit să-i prelungească aportul în slujba depăşirii planului de producţie. O urmau, încrezători şi victorioşi, nepoţii.

— La treabă, i-am îndemnat, că acum se face noapte! Dacă începe iarăşi ploaia, nimic nu mai rămâne din cantină. Trei tractorişti să rămână pe loc, vine punctul următor la

ordinea de zi: autoturismul... Îl urcăm într-o remorcă şi-l transportăm până la şoseaua naţională. Două tractoare îl ajută pe cel cu remorca. Pământul este desfundat, nu avem voie să ne împotmolim, băieţi! Şi-apoi, mergem la oraş cu noul nostru şef! Să nu facă impresie proastă cu autoturismul plin de noroi.

S-au împrăştiat ca potârnichile printre mormanele de fiare şi vagoane, tulburând băltoacele cu cizmele şi bocancii. Pământul şi cerul, întunecate aproape în aceeaşi nuanţă, se contopeau înnegurând lanurile cu porumb, floarea-soarelui şi soia, anulau miriştile gri-maronii.

— Costache, te ocupi de autoturism: îi pui benzină şi-i verifici instalaţia electrică, apoi îl încarci în remorcă...

— Directorul... Şeful ăsta nou, sau ce este el...

— Am eu grijă de el. Tu să faci ce ţi-am spus! Clar?

Un aparat de radio ni le arunca generos în braţe peDoina Spătaru şi Tereza Kesovia. A urmat la rând un specialist în cronici cinematografice. Ne recomanda cu căldură „Am întâlnit ţigani fericiţi” şi „Clasa muncitoare se duce-n paradis”... fără punct, fără virgulă, răsucind cuvintele pe faţă şi pe dos, de parcă toată plictiseala de pe Terra i-ar fi căzut pe umeri. Rulau la *Scala* şi *Luceafărul*.. Să le vedem negreşit pentru că... Fireşte, abia aşteptam să le vizionăm, parcă aveam altă grijă?!?

*

Ai fi crezut că-i la ora de gimnastică, exerciţii de înviorare..., flotări. Se sprijinea în mâini, îşi sălta niţel bărbia şi fosta burtică, ridicându-le câțiva centimetri, după care se prăbuşea istovit ca un boboc de raţă abia ieşit din găoace. Vasile Lovrin îşi descătuşa toate eforturile pentru a porni la îndeplinirea sarcinilor măreţe ce-i stăteau în faţă.

— Îmi este rău! mi-a anunţat noutatea, rămânând lat cu nasul în păturile slinoase.

Parcă eu nu-l vedeam! Era făcut zob, tescovina consumată în cantităţi industriale se aşază în cap şi-n

picioare ca plumbul. Le înmoaie, şi măreşte enorm greutatea corpului. Aproape ca pe Jupiter se simte a doua zi consumatorul care a întrecut măsura.

— Îmi este rău!

„Trece când te însori, papa”! M-am aplecat lângă el şi am început să-i masez ceafa, metodă eficientă, aflată la loc de cinste în arsenalul medical al piratului Bărăganului, tanti Rela, *indispensabilul* fermei noastre: bucătăreasă, spălătoreasă, medic, vrăjitor, animatoare, responsabil cu deparazitarea, pompier voluntar şi ce naiba mai putea fi. O frecţie zdravănă pe ceafă, de o parte şi de alta a gâtului, un du-te-vino sistem bielă-manivelă, îi trezeşte şi pe morţi. E drept, n-aveam forţa din butucii superiori ai *indispensabilului* fermei. Oricum, Vasile Lovrin a început să facă ochi, organismul să-i intre, în funcţiune ca motorul unei maşini purtată la ştangă.

S-a ridicat cu greu, mai mult s-a căţărat pe picioare, ţinându-se de elementele oferite de interiorul vagonului dormitor, bâţâindu-se mărunt ca iezii nou-născuţi. Era livid, bărbia îi spânzura nesigură.

— Tovarăşe mecanic şef, avem sarcini importante, misiunea noastră ne obligă la o poziţie fermă, sigură! m-a luat în primire.

„Ştiu, papa, dar prea mă iei repede! mi-am zis. Nici nu stai perfect pe membrele din dotare şi mă tapezi cu lozinci! Nu trece brusc în viteza a patra că te poticneşti, scumpule!”

— Avem datoria să dezlănţuim energiile creatoare ale personalului muncitor din unitate. Sunt sigur că putem şi avem datoria să putem... să facem mai mult şi mai bine, tovarăşe mecanic şef! Când este vorba de îndeplinirea sarcinilor profesionale, sunt neînduplecat.

Prea a luat-o de dimineaţă pe stomacul gol. Nu mai era derutatul din timpul serii şi nici organizatorul fraudulos care punea lumea la cale pe bază de ţigări Kent, whisky şi gumă de mestecat. Confunda cârciumile lui din Bucureşti cu punctul de lucru, ospătarii de până atunci, cu mecanizatorii.

— Vă rog să mă scuzaţi, tovarăşe mecanic şef! M-a prins curentul, iar condiţiile de cazare mi-au provocat momentan o cădere fizică pe care o voi depăşi destul de repede. Sunt, totuşi, de neclintit în faţa greutăţilor. Vă rog să convocaţi personalul, vreau să avem o scurtă şedinţă de lucru, într-o oră terminăm, eu nu sunt omul care să-i țină pe ceilalţi din muncă. Vă promit că nu va dura mai mult de o oră... cu ceasul pe masă.

— Care masă, tovarăşe director? În afară de caricatura asta, i-am arătat măsuţa din vagonul dormitor, nu avem alta... cele din cantină sunt sub dărâmături, „ferma” dumneavoastră e la pământ. De şedinţe ne arde acum?

— Cum adică?

— Simplu: a plouat şi s-a dărâmat! Personalul muncitor... munceşte de mult. Dacă-l ţineţi o oră în şedinţă, chiar şi o „oră adevărată” după ceas, deseară mâncăm şi dormim în noroi. Cum dispuneţi, eu nu mă amestec!

Începuse să-mi sară ţandăra. Nu se ţinea bine pe picioare, îl zgâlţâia tescovina de parcă ar fi fost din gelatină şi-l apucase pofta de instrucţie! Uitase unde se află. Nu-şi amintea ce văzuse în cursul zilei precedente.

Capul o lua tot timpul la sănătoasa, repezindu-se în piept, iar pentru păstrarea echilibrului îşi ţinea mâinile lateral ca un cow-boy gata să se dueleze cu un eventual adversar.

— Oamenii nu pot să lucreze la întâmplare. Noi, cei învestiţi cu atribuţiuni de conducere, avem înalta obligaţie să-i organizăm eficient, la nivelul ştiinţei şi tehnici mondiale... aveţi noţiuni de ştiinţa conducerii?

— Tovarăşe director, propun să aveţi răbdare până vă vindecaţi de... *curent*! Azi-noapte, văd că v-a lovit uitarea, aţi organizat altfel munca, la nivelulaltor „ştiinţe şi cunoştinţe”, iar eu am procedat în consecinţă, planificând activitatea conform indicaţiilor şi promisiunilor dumneavoastră.

— Eu n-am promis nimic!

A dat cu ochii de geamantanul desfăcut şi lucrurile boţite, împrăştiate ca la cutremur. Priveliştea l-a stupefiat:

— Ce înseamnă asta? Cine şi-a permis? Anunţă miliţia!

— Pentru ce?

— Geamantanul meu... cine mi-a prădat lucrurile?

— Alibaba şi cei patruzeci de hoţi!

— Vă rog să fiţi serios!

— Fiţi convins că sunt!

— Nu-i adevărat, şi dacă veţi continua pe tonul acesta, vă desfac contractul de muncă.

— N-am eu norocul ăla! Vă rog să nu-mi spuneţi de două ori. Că iau ameninţarea în serios. Rucsacul din colţ este al meu: îl arunc pe umăr şi... adio, nene, şi-un praz verde. Ţineţi minte că aici nu ne mai aflăm la bariera de lângă Bucureşti.

— Pentru indisciplină vă penalizez cu zece la sută pe două luni! Cheamă-l pe şeful de cadre al unităţii noastre.

— Tot eu sunt şi şef de cadre.

— Notează!...

— Nu notez nimic, dosarele sunt la fermă, adevărata mamă cum se mai spune. Aici e doar un punct de lucru!

— Îmi spui sau nu cine mi-a violat geamantanul?

Ţine-ne, doamne!

— Cheamă miliţia!

— Abia a plecat.

M-a privit suspect, de parcă i-aş fi destăinuit că a stat la taifas cu marţienii în stare de transă.

— A fost miliţia aici?

— Bineînţeles! „Violarea” proprietăţii dumneavoastră s-a realizat în prezenţa plutonierului Radu, nu vă amintiţi?

— Parcă! Deci aici şi nu în altă parte a fost plutonierul acela? a convenit nervos că-şi aminteşte din iniţiativa mea.

— Da, da! A fost! Am băut împreună, am pus lumea la cale! am continuat ca un speculant.

Papa-directorul era o figură. Dar nu un *oarecare,* ci unul periculos! Îţi încropeşte respectivul cadru de conducere un referat „trotil”, naiba te ia! Face din tine duşman înrăit cât ai bate din palme. Cuvântul lui are greutate pe acolo pe *sus,* pe unde-şi învârte fizicul său pretenţios, al tău nu

valorează nici cât bâzâitul unei muşte. Atenţie, nene mecanic şef, intri în mâna fostului cârciumar! El pricepe că s-a îmbătat în compania ta, s-a compromis şi îşi varsă tot focul pe tine. Praf te face, cetăţene mecanic şef! Chiar dacă nu-ţi pasă în privinţa locului de muncă, o mustrare scrisă cu avertisment se poate căpăta repede prin grija lui... Nici la nenorocitul ăsta de punct de lucru nu mai eşti corespunzător. El îşi pune palma-n dos, promovează, ajunge din nou *mare,* iar tu împingi tomberonul la Motîlva ca măturător de uliţă.

— Ce a căutat miliţianul aici? Cum şi-a permis să intre în incinta unei unităţi socialiste fără aprobarea conducerii, atâta vreme cât această dispoziţie se află sub incidenţa reglementărilor legale?

— I-am permis eu! I-am informat cu obidă.

— Dumneata nu eşti şef!...

— Ba, sunt! Deocamdată, responsabilitatea conducerii punctului de lucru îmi este în sarcină. Abia după ce veţi merge la judeţ să vă prezentaţi şi să luaţi postul în primire...

— Perfect! Discutăm după aceea. Vom vedea! m-a ameninţat.

S-a aplecat, bâţâindu-se parcă cuprins de friguri. Culegea anevoie chiloţii de damă. Pachetele cu supă *Vegeta.* Ţigările, guma de mestecat şi se străduia, fără succes, să le aşeze în geamantan. Îi alunecau printre degete ca peştii. Un bichini se agăţase în încuietoarea geamantanului şi se deşira la infinit.

— V-aţi atins de bagajele mele, asta-i atitudinea dumneavoastră faţă de avutul personal al oamenilor muncii?

Până la vârsta asta am trecut printr-o sumedenie de belele, care mai de care mai dificile, nefiind străină nici contribuţia lui Vasile Lovrin de la ele. Dacă acum îşi închipuie că mă alungă, aşa cum a făcut-o altădată, se înşeală.

Am hotărât să-i fac o demonstraţie de pregătire specială

proprie, pe baza experienţei acumulate în timp, să-i sară căciula din cap.

— Cine mi-a violat geamantanul? a reluat cu o îndărătnicie demnă pentru o cauză mai bună.

— Dumneavoastră, tovarăşe Lovrin!

— Nu-i adevărat! m-a contrat imediat, pe acelaşi ton agresiv.

— Regret că mă văd nevoit să vă dezamăgesc: aţi avut martori la această delicată operaţiune. Dacă doriţi, îi chem aici. A fost de faţă şi plutonierul, chiar dacă nu vă convine.

— Imposibil! m-a contrat din nou fostul cârciumar, de parcă s-ar fi aflat la confruntările cu ospătarii şi şefii de sală.

Continua să scormonească înnebunit prin mărunţişurile din geamantan, podeaua vagonului dormitor îi fugea de sub picioare. Becul de alarmă îi intrase în funcţiune, imensa pată neagră din memorie, provocată de beţie, anula filele operei nocturne.

— Vă rog să aşteptaţi câteva clipe. Tot doreaţi o şedinţă fulger de... o oră. Chemăm oamenii să facem confruntarea, doresc să încheiem, cât mai curând, acest capitol ce vă este neclar.

— Nu! Vasile Lovrin se transforma într-un cadavru desăvârşit. M-am îmbătat, da? a redevenit prudent, avertizat de siguranţa cu care îi veneam în întâmpinare.

— Oho!

— Dumneata m-ai îmbătat, nu-i aşa?

— Nu, tovarăşe Lovrin! Singur v-aţi stimulat consistent imaginaţia cu tescovină. Aţi fost impresionant prin abnegaţia promisă mecanizatorilor... în perspectivă.

Siguranţa prefabricată se destrăma. Făcea eforturi supraomeneşti să-şi păstreze calmul şi să recepţioneze informaţii referitoare la necunoscutele, graţie alcoolului, din timpul serii.

— Adică?

— În pustietatea câmpiei găseşti puţini oameni apţi să-ţi descreţească fruntea. Or, dumneavoastră ne-aţi oferit cel

mai strălucit spectacol, pentru care eu şi tovarăşii mei, respectiv – subordonaţii dumneavoastră, vă mulţumim din inimă. Toţi ne-am exprimat dorinţa de a vă şti la fel de vesel şi reconfortant. Circul de stat nu ajunge niciodată aici... dumneavoastră l-aţi suplinit cu succes, asemenea spectacole se văd foarte rar în viaţă.

Eram cinic, recunosc! Ciulea urechile la mine precum, mai demult, când mă reclama că i-am speriat-o pe fiica– sora – nevasta Claudia din *Mercedes.*

— Am fost necuviincios? a revenit la un ton voit calm.

— Nu! Aţi dovedit că nimic din ceea ce-i omeneşte nu vă este străin. Aşa este frumos, când doriţi să fiţi apropiat, din toate punctele de vedere, de tovarăşii de muncă.

— Vă rog să-mi explicaţi.

Crăpa de nerăbdare. L-am purtat cinic pe traiectoria ce mă îndepărta de necazurile promise, decis să punctez fără cruţare:

— Tanti Rela a fost la început supărată, dar – ulterior – s-a bucurat din inimă când i-aţi jurat că o iubiţi.

— Cuuum? a gemut exasperat Vasile Lovrin, fără să-şi creadă urechilor.

— Simplu: v-aţi aşezat în genunchi, aţi dus mâinile la piept şi, ca un îndrăgostit pătimaş, i-aţi jurat dragoste veşnică, în prezenţa personalului din subordine, deconspirându-i calitatea sentimentelor ce vă răscolesc...

— Nu se poate! Tovarăşe Preda, zău, lăsaţi glumele, aşa ceva depăşeşte orice fantezie. Refuz să cred!

— Şi eu am fost surprins. Tanti Rela mai să leşine, am continuat escaladarea fabulaţiei născută spontan. I-am explicat că sunteţi topit, din prima clipă aţi remarcat-o, şi inima v-a luat-o la sănătoasa. Vă bucuraţi că v-am ajutat, da? Era datoria mea să vă sprijin, tovarăşe Lovrin, aşa sunt eu săritor, când este în joc fericirea oamenilor. Ea este o femeie simplă, n-a gustat niciodată marile pasiuni. Vocea dumneavoastră patetică, înflăcărată îmbrăţişările pline de căldură au tulburat-o. S-a îmbujorat ca o copilă, tovarăşe Lovrin! Trăia fericirea momentului sublim, împletit cu

perspectiva minunată a unei iubiri veşnice. Ah, îi creşteau aripi, era ca o porumbiţă suavă, copleşită de doruri. Mecanizatorii prezenţi au lăcrimat, bucuria dumneavoastră era bucuria lor, fericirea şefului se instala splendid în sufletele lor...

— Incredibil! Ce spuneam?

— Păi... „Tovarăşa Reia, sunteţi oxigenul vieţii mele, fără dumneavoastră mă sufoc!”

A înghiţit în sec, stupefiat.

— Apoi?

L-am servit cinic, oferindu-i informaţii cu linguriţa.

— Îi sărutaţi genunchii şi-l rugaţi pe Costache să vă fie naş. A acceptat cu entuziasm băiatul ăsta sufletist, precizând că nu-i pasă de economiile făcute în ultimii doi ani: îi cumpără miresei trusou, iar pentru dumneavoastră un hamac şi pălărie *borsalino...* S-a jurat că vă prepară nevastă-sa tortul, este o gospodină minunată, dovadă-i faptul că toţi cetăţenii din Făcăieni şi Vlădeni o invită să le gătească la pomeni şi botezuri.

Directorul era distrus. Se umflaseră ochii de groază, îl mirosisem că-i în stare să facă prostii când este beat şi, deci, aveam libertatea să-i mint toate tâmpeniile de sub soare.

— I-am sărutat genunchii?

— Personal, tovarăşe Lovrin!

— M-a lăsat?

— Cum nu?! Se bucura sincer şi vă lăuda că sunteţi popular, apropiat de mase, că şi-a dat seama de la început că sunteţi de neam bun, serios, de-al nostru, de la ţară. Când îi vorbeaţi, chicotea de fericire...

Stomacul lui Vasile Lovrin s-a zguduit, din gât a izbucnit un zgomot confuz.

L-am prins de umăr, ghidându-l fulgerător cu capul în direcţia uşii. S-a declanşat violent pe scările vagonului.

— Porcule! m-a flatat. Mincinos ordinar! Scârbos abject! De când te ştiu ai fost un vulgar de ultimă speţă!

— Mi se pare mie, sau voiţi să mă jigniţi niţel? m-am

interesat cu tot cinismul de care puteam să dau dovadă.

— Da, vreau să te jignesc, nu am suficiente cuvinte să-mi exprim pe de-a-ntregul dispreţul! Ce eşti tu? O corcitură socială fără Dumnezeu! Ţăran nu eşti, muncitor nu eşti, intelectual nici atât. Un neisprăvit aciuat aici; la capătul lumii, laolaltă cu o masă la fel de confuză: toţi vorbiţi la fel, vă deosebiţi doar după inflexiunile vocii... În rest, aceleaşi expresii, aceleaşi mentalităţi...

Se sufoca. Dezamăgirea îl blocase iremediabil, obligându-l să-şi piardă cumpătul. Ţăranii din subordinea lui nu aveau idilismul mioritic. Sunt sigur că visase subalterni agricoli în costume naţionale, cu fluierul înfipt la brâu, arând întinderile Bărăganului, şi mecanizatori în salopete nou-nouţe, cu şepcile pe-o sprinceană, ca-n picturile naive. Componenţii acestui detaşament rural abia aşteptau să bată toate recordurile sub bagheta de mare dirijor a lui Vasile Lovrin, mare maestru al ospătarilor dintr-un cartier al Capitalei.

Nimic din iluzia lui nu se confirma, ţărănimea însemna, în condiţiile concrete ale punctului de lucru, tanti Rela, Costache, eu, Gică şi ceilalţi angajaţi, toţi plămădiţi din acelaşi aluat cu iz de motorină şi transpiraţie, munciţi şi „vulgari”, mărginiţi şi izolaţi, a căror distracţie se reducea la aparatul de radio cu tranzistori şi sticla cu ţuică.

— Producţia realizată de mâna asta de oameni poate sătura jumătate din populaţia unui mare oraş! Având în vedere că munca noastră se traduce în mii de vagoane de grâu, porumb, floarea soarelui, soia puteţi fi convins că suntem ţărani. Buni sau răi, urâţi ori frumoşi, ne pricepem să umplem cămările!

— Lasă asta, a strigat exasperat, eu mă referam la tine ca individ izolat! Cum îţi permiţi să-mi pui în cârcă întâmplări de care nu pot fi capabil?

— Dacă nu puneţi bază pe cele ce v-am spus, întrebaţi-i pe ceilalţi angajaţi ai fermei.

— Aşa am să fac! Dacă m-ai minţit, te distrug!

Ameninţarea lui era mai curând bravadă, îmbinată cu o

efemeră primă de consolare. Cine i-ar fi luat în seamă promisiunea, după furtunoasa evoluţie a raporturilor dintre noi? Risca el o demonstraţie de forţă pentru a se convinge dacă cele povestite s-au petrecut aidoma sau sunt creaţia mea? Exclus! Totul nu era decât un test de moment, formal, lipsit de perspectivă. Am parat, prelungindu-i starea de agonie:

— În ce o priveşte pe tanti Rela. Să ştiţi că nu-i place cum aţi botezat-o!

— Nu înţeleg!

— Îi spuneaţi tot timpul Claudia...

— Claudia?

— Fără îndoială! Acum mă credeţi.

I-am pus capac. A tăcut cu foarte mult succes. L-am prins cu uşa, amintindu-i numele ce-i era atât de drag, pronunţat când îmbrăţişa afectuos geamantanul cu suveniruri, s-a convins că nu-l trăgeam pe sfoară. Aruncându-i această nadă, îl obligam să mă creadă.

— Tanti Rela v-a atras atenţia că-i rămâneţi dator un miel, fiindu-i naş... aţi pus-o la punct, precizând că dumneavoastră, în raporturile cu ea, aveţi altă calitate...

— Încetează! Am fost beat, regret...

Definitiv pierdut, Vasile Lovrin rămânea un simplu spectator.

— Acum e târziu! Aţi promis că mergem în S să o înzdrăvenim, nu puteţi să mai daţi înapoi, e o chestiune de prestigiu, dacă vreţi să o numim aşa. Avem nevoie de tanti Rela nu atât în scopul declarat de dumneavoastră, cât pentru realizarea comandamentelor de strictă necesitate ale mecanizatorilor. Cu cât reuşim să-i prelungim zilele, cu atât se menţine valid potenţialul oamenilor din subordine, pe baza caloriilor şi asistenţei medicale acordate de tanti Rela. După cum observaţi, relaţiunile sunt de ordin eminamente practic. Vrem, nu vrem, procedăm ca şi cu bunurile din dotare: mai avem nevoie de baracă doi-trei ani, îi reparăm acoperişul, pereţii... tractoarelor le completăm piesele cum putem...

— Ce trebuie să fac?

Docil tovarăşul Lovrin! Nu i-aş dori nimănui să ajungă într-o asemenea situaţie.

— Aţi promis că o duceţi la medic să o vindecaţi pe cât e posibil. Cârpeli pe ici pe colo, cât poate fi îndreptată. Ne-aţi demonstrat că-s posibile minuni pe bază de ţigări străine şi whisky, sper să nu vă retrageţi cuvântul...

— Dacă am promis...

Aştepta iniţiativa mea, pentru a da cale liberă evenimentelor de perspectivă ale fermei. Debusolat, nu era capabil să mişte un pas, hotărârea de a face ordine se risipise, mai ales după ce luase cunoştinţă până peste cap de situaţia din cadrul punctului său de lucru. Eu scăpăm teafăr din faţa perspectivei unei sancţiuni, atât de ameninţător vânturată în primele momente de luciditate ale lui Vasile Lovrin.

— Am luat măsuri de primă urgenţă repararea cantinei şi asigurarea proviziilor de primă necesitate pentru mecanizatori. Plecăm imediat în S cu tanti Rela, timpul trece din buzunarul nostru. Vom merge cu autoturismul. Băieţii l-au urcat într-o remorcă şi ne tractează până la şoseaua naţională, de unde ne vom descurca fără probleme. Grăbiţi-vă, ne aşteaptă o zi grea.

Titi şi Nichi, îmbrăcaţi de tanti Rela în salopete peste măsura lor, ieşiseră în pragul unui vagon dormitor, după ce se prăbuşise cantina şi ne implorau:

— Ia-ne şi pe noi, unchiule! Mamaie, nu ne lăsa singuri! Nene şefule, se adresau şi zdrobitului Vasile Lovrin, porunceşte-le să ne ia şi pe noi la plimbare. Îţi dăm gumă de mestecat, când ne-o trimite tata şi mama din străinătate! încercau să-l cointereseze.

— Copii, îşi strunea tanti Rela nepoţii, merg la doctor! Când vin de acolo, vă văd cu amândoi ochii, mânca-i-ar mamaia!

*

Autoturismul nostru, frumuşel şi curăţel, dichisit ca o fată mare, cobora spre S, lăsând în urmă Bora învăluită în două coloane de mirosuri risipite prin geamurile portierelor din spate. În stânga, dinspre Vasile Lovrin, curgea o combinaţie de tescovină şi *Deo man,* din dreapta – tanti Rela polua oraşul preriei cu *Tabac motorinizat* şi transpiraţie acră.

Călătoria în trei se desfăşura într-o tăcere gravă, tanti Rela şi Vasile Lovrin se spionau reciproc, interpretând în felul său privirile celuilalt, doar eu reuşeam să concentrez într-un sertar unic sentimentele ce-i frământau. Hurducăturile maşinii îi îndepărta şi apropiau, Lovrin şi tanti Rela deveneau tot mai nervoşi, suspiciunea şi repulsia erau reciproce, făcându-i nerăbdători să pună piciorul pe primul trotuar.

Oraşul ne-a primit părinteşte, calm, goana a devenit un dulce vals printre căruţe, excavatoare, biciclete, tomberoane de colectat gunoi. Oraşul S, ca o cămilă culcată pe burtă, înălțând peste copaci cocoaşele a câtorva blocuri, ne rumega leneş, amestecându-ne în trândava monotonie a provincialilor orăşenizaţi, copleşiţi de noua şi importanta lor calitate.

— Bună-dimineaţa, dragi concetăţeni! Spor la muncă, populaţie urbană! le-am urat cu voce tare, mai mult pentru a perturba gândurile companionilor.

— Poftim? a izbucnit fără vlagă proaspătul şef al punctului nostru de lucru din câmpie.

Trezit din toropeala ce-l cuprindea ciclic, Vasile Lovrin se holba la firme, ziduri şi pietonii molateci, plecaţi de-acasă cu cinci minute înainte de începerea programului, ca toţi angajaţii din oraşele mici. Tanti Rela, cu mâinile împreunate, ca la morţi, pe abdomenul uriaş, orientat spre plafonieră şi parbriz, din pricina strâmtorii din autoturism, părea că nu mai respiră. Sânii îi izbucneau peste scaunele din faţă şi se sprijineau în bord, încomodându-mi cotul în timp ce schimbam vitezele.

În spatele meu, Vasile Lovrin se răsucea nervos ca o şopârlă trezită din hibernare, se ascundea jenat în portieră,

depărtându-se de tanti Rela, de parcă voia să se disculpe, să dovedească tuturor că între ei nu există decât o simplă coincidenţă a mijlocului de transport.

— Mergem la direcţia agricolă sau la spital?

Am continuat cursa aproape cu viteză de melc, paralel cu o nuntă uitată de sâmbătă în stare de funcţionare: în S oamenii fiind foarte dragi şi foarte buni, evenimentele de acest gen nu ţin de sâmbătă până luni, ci aproape un cincinal. Naşul, în pijama, călare pe un măgar, conducea alaiul, plesnind gloaba peste pulpe cu o sticlă de „Murfatlar” la trei sferturi. Îl urmau, pătrunşi de un sănătos spirit de solidaritate, naşa. Mirele şi mireasa plimbaţi cu roaba de o gloată pestriţă şi doi muzicanţi – acordeon şi ţambal – amândoi adormiţi... cântau din principiu, degetele se mişcau automat, din gâtleje le curgeau cuvintele ca din tonomat.

Chefliii cobeau imoral şi zgomotos, mirele adormise în roabă, îmbrăţişând o damigeana cu vin, înjumătăţită şi fără dop... la fiecare balans lichidul se catapulta în jeturi scurte peste piept, înroşindu-i cămaşa albă. Părea un împuşcat dintr-un film de groază, purtat prin centrul unui oraş oarecare spre a fi pildă publică.

— Cobor la frizerie, tovarăşi! Este cazul să mă rad, pentru a mă prezenta în condiţii corespunzătoare la direcţia agricolă, funcţia mea este legată de anumite pretenţii! ne-a atras atenţia că nu-i *fiştecine.*

L-am coborât cu tot protocolul, inclusiv geamantanele, cel., violat” şi un altul al cărui conţinut a rămas secret. Vasile Lovrin a subliniat, cu toată fermitatea, că nu se poate dezlipi de ele, prezenţa lor oferindu-i sentimentul de plenitudine şi siguranţă.

— Mergeţi la spital şi mă aşteptaţi!

Rămânea singur tovarăşul, nu voia să asistăm la ședinţa de înfrumuseţare şi înviorare. Se jena!

— Eventual, conduceţi-o pe tovarăşa la medic să o consulte! mi-a arătat în silă spre tanti Rela. A, da, desigur, vă trebuie un cartuş de *Kent* pentru... Am promis, am

promis, eu mă ţin de cuvânt, să ne fie foarte clar. Vă rog să nu refuzaţi!

O, dar cine-l refuza?

A pornit dificil spre îndeplinirea angajamentului nocturn, reamintit de mine în timpul figurilor libere din timpul dimineţii. Scormonea ca o cârtiţă prin abdomenul geamantanului şi l-a ales pe cel mai turtit. A oftat ca la înmormântare, aşezându-l în braţele butucănoase ale piratului Bărăganului. Tanti Rela era măreaţă, cu o pălăriuţă antică, trasă pe o sprânceană ca la oşeni. Îl măsura pe director, printre genele ochiului în funcţiune, ca geambaşii crupa cailor.

— Săru’mâna, tovarăşe director! a încercat tanti Rela să schiţeze un gest de respect, inutil după confruntarea mea cu el.

— Vă urez multă sănătate! Nu-l daţi doctorului până nu sunteţi siguri că se ocupă, cu adevărat, de dumneavoastră, a sfătuit-o fără convingere. Da? Ah, cât de rău îmi pare că nu pot să merg eu pentru a trata..., s-a oprit la timp, căci îşi dădea în petic cu năravurile lui de comerciant. După aceea, ne întâlnim la direcţia agricolă, vă rog să nu întârziaţi!

Îşi făcea griji în privinţa noastră. Frumos dinpartea lui.

— O, nu! Mai bine mergeţi la direcţie şi mă aşteptaţi acolo, vreau să fiu eu prezent la controlul medical. Provincia rămâne provincie, oricând puteţi fi traşi pe sfoară de medicii fumători. Dacă le duceţi cartuşul de Kent se poartă cu voi precum avocaţii: vă ţin în tratament zece ani, până vă dezbracă şi de haine. Vă confundă şi le deveniţi victime: contra antinevralgice, pretind zilnic atenţii substanţiale. Îi cunosc!

Teoria suna aşa: când te prezinţi limpede şi curat, cu mâna goală, îţi prescriu cel mai eficient şi rapid tratament fac tot ce le stă în putinţă pentru a se descotorosi operativ de tine, ca pacient. Dacă-i tratezi cu respect excesiv şi preţuri grase, ai încurcat-o, le devii client, îţi descoperă un milion de cusururi pe la toate organele..., intri aproape sănătos şi afli că eşti în pragul morţii. Te îndoapă cu

medicamente cu denumiri străine, care nu fac două parale şi, după ce te transformă în creuzet, nu-ţi mai rămâne, în sfârşit, niciun organ zdravăn.

— Vă rog! Daţi-mi înapoi cartuşul, mă voi ocupa personal de problema dumneavoastră, tovarăşa Reia. Mergeţi la direcţia agricolă, însă nu vă prezentaţi conducerii până nu vin eu. Conform protocolului. Da? Vă rog. Aşa! Drum bun!

A îmbrâncit *Kentul* la loc, în geamantan, şi a pornit, legănându-se sub povară, spre uşa frizeriei. În prag, s-a oprit sfârşit de efort, ne-a salutat congestionat şi s-a repezit dincolo. Ca împins de un resort plasat sub călcâie.

— Ce facem, tanti?

Piratul Bărăganului şi-a ridicat, cu un deger, pălăriuţă, ca gangsterii după o lovitură dificilă.

— Tu ai minte mai multă! Cum vrei tu!

— Mergem la Didileaua. Mâncăm ceva şi no odihnim asistând la repetiţiile matinale ale orchestrei. Cine ştie cât se săpuneşte noul nostru şef...?

Până la Crivaie am mers în convoiul nuntaşilor, umăr la umăr cu măgarul naşului în pijama.

Tanti Rela, cu cotul scos peste geamul portierei, inspecta convoiul ca un general şi făcea aprecieri competente – critice, adică – asupra dezmăţului vestimentar al noii populaţii ce colora străzile şi uliţele oraşului S. Năpădiseră mulţi bucureşteni, subnutriţi, slabi ca ţârii, bărboşi, fuduli...

— Pe vremea mea, oraşul era decent, caii...

Da, până şi caii aveau mai mult bun-simţ! Nu şi bucureştenii pripăşiţi în oraşul din câmpie. În drum spre oraş văzusem destui.

Ne-am ospătat cu masă verde şi peşte oceanic, iar tanti Rela s-a legat temeinic de o sticlă cu vin. „Tratament sigur, şi aşa mor, cu toate medicamentele lor!” Just! Eu nu mi-am permis din pricina misiunii la volan: cu obiectul ăsta se poate muri chiar dacă nu ţi-e vătămat niciun fir de păr.

Didina, încă nerestabilită după o „noapte de muncă” s-a străduit să ne binedispună, fără prea mari şanse. Nu din vina ei, fata asta şi în somn transpiră a bună dispoziţie, ci a

noastră, după succesiunea evenimentelor din ultimele douăzeci şi patru de ore. Ne-a cântat, dar tristeţea nu ne-a risipit-o!

Spre prânz, fără prea mult chef, am plecat la direcţia agricolă. Cu siguranţă că Vasile Lovrin avusese timp să se radă şi tundă de zece ori, ba, chiar să-i crească părul şi barba la loc.

Totuşi, persoana era lipsă la apel, încă nu reuşise să ajungă la viitorii săi şefi din Bărăgan. Ca să arunce gaz pe foc, un contabil ne-a anunţat, şi felicitat, că planul nostru s-a dublat...

— A avut grijă viitorul şef al punctului de lucru să se angajeze la Bucureşti că va organiza ştiinţific munca voastră! Bravo! Daţi-i înainte! Toată lumea vă invidiază: pare un tip energic!

— A venit aici, la direcţie?

— Nu! Zilele astea trebuie să sosească! Îl aşteaptă, şeful direcţiei cu mânecile suflecate... Îi arată el angajamente luate aiurea fără să cunoască situaţia la fata locului! Pregătiţi-vă să îmbrăţişaţi un plan nou, propus de el prin corespondenţă.

Zilele astea? Dar de unde? Îl lăsasem la frizerie.

— Tanti Rela, am o bănuială! i-am spus după ce am chemat-o de-o parte, să nu ajungem de râsul celor de la direcţia agricolă.

— Mă, eu nu am minte cât tine, da’ cred că ştiu la ce te gândeşti... Asta a întins-o! Cum mă vezi şi cum te văd, am semnele mele, care nu mă-nşeală!

— Să mergem!

Frizerii îşi aminteau de el:

— A plecat cu un taxi până la barieră, l-a chemat de aici, de la telefonul nostru. Voia să-l angajeze pentru a-l transporta la Bucureşti, însă şoferul a refuzat. I-a promis că-i opreşte o maşină de ocazie, şoferii se descurcă între ei, ştiţi foarte bine!

*

Brunele mele dragi, viaţa, după cum observaţi, dacă până acum nu ştiaţi – ceea ce mă îndoiesc –, este teribil de alambicată. Jurnalul lui Ion Preda, aşa cum vil-am adus din condei, este – cred – convingător, în ce priveşte relaţiile lui cu Vasile Lovrin şi compania. Dragele mele, suntem obişnuiţi cu evenimentele clare şi categorice, ne dorim din adâncul inimii să avem pe tavă biografii roze, fără complicaţii, dar viaţa – afurisita! — ne aruncă dintr-o extremă în alta.

Şi încă ceva: aflaţi că tot nu am descurcat iţele viesparului în care a plonjat, fără să vrea, Ion Preda, venit în Bucureşti cu fiica lui, Doina, pentru a susţine examenul de admitere la facultate. Dacă am avea în vedere numai cuplul Magda – Mircea Roncea şi pe abulicul Tedi, despre care nu ştim mai nimic, ne putem face o părere asupra întunericului care planează în jurul acestui caz ciudat. Nu vă faceţi gânduri negre, brunele mele dragi. Câtă vreme sunteţi alături de mine, le vom aduce pe toate la liman. Parol!

Închid, aşadar, jurnalul lui Ion Preda şi, zău, tare aș vrea să am un pahar cu vin să-l vărs în memoria lui. Vă jur, voi urmări un asemenea prilej. Până în prezent am căutat fire de care să mă agăţ... de acum, am pornit în linie dreaptă pe făgaşul cert al dezvăluirii adevăratelor cauze ce au provocat seismul în lanţ, căci – fetelor – cele petrecute în S, vizavi de Didileaua, nu au fost decât un deznodământ oarecare.

— Cum vi se par însemnările tatei?

Doina Preda a pus punct programului ei zilnic în slujba junelor vlăstare din Motîlva, iar acum îmi rămâne în preajmă dezarmant de liberă. Îmi face plinul ceştii cu cafea, copiii zburdă în jurul nostru, îmbrăcându-se şi încălţându-se stimulaţi de perspectiva evadării pe uliţele satului.

— Aş dori să avem o discuţie asupra acelei nopţi de pomină, petrecută de dumneavoastră şi de cel ce a fost Ion Preda, la vila din apropierea Capitalei.

— În alte împrejurări, v-aş fi cerut timp de gândire. Anii

care au trecut de atunci mi-au sedimentat amintirile şi nu mai ezit căutând explicaţii...

— Vă rog să-mi prezentaţi evenimentele în toată cruzimea lor.

— Vreţi să fiu sinceră?

— Chiar vă rog.

— Atunci, fără să ştiu ce se petrece în jurul meu, m-am lăsat antrenată de feeria petrecerii nupţiale. Belşug, zgomot, toalete, maşini, persoane influente, perspective aparente...

— Vă rog să-mi povestiţi!

— Se apropia miezul nopţii. Nuntaşii îmbuibaţi de mâncare şi băutură s-au avântat în dezmăţul previzibil încă din timpul serii. Eu, de bună credinţă, vedeam partea frumoasă a reuniunii de familie. Mă întrista atitudinea posacă a tatei. Aşadar, îi vorbea câinelui vagabond, istorisindu-i împrejurările care l-au legat de Vasile Lovrin. În acele clipe nu l-am înţeles... Hrănea câinele şi-i povestea ca unui om, ca unui prieten apropiat...

Noaptea în pădure

Norii acopereau cerul, copleşind pădurea şi vila singuratică. Vântul s-a stârnit răcoros, prevestind furtuna.

Ion Preda îşi isprăvise spovedania. Câinele înghiţea molcom bucăţile de pâine şi-l privea recunoscător.

— Prietene, ce cauţi tu aici? Ce-ţi trebuie-ţie casa ăstora? arăta spre vilă. Vino cu mine pe Bărăgan, la fermă, unde avem atâtea treburi. Hai, băiete, nu ai de ce să rămâi printre şnapanii de-aici.

— Tata, cum ţi se pare? E minunat, nu?

— Minunat, fiica mea, nu am ce zice.

Îmbrăcat în costumul de ceremonii, scos din garderoba

familiei Lovrin, Ion Preda părea un slujbaş cuminte în zi de sărbătoare. Doina, în straiele aceleiaşi familii, devenise o dulce domnişoară extrem de corespunzătoare, deja tulburase inimile invitaţilor, care nu îndrăzneau să se apropie de ea, din simplul motiv că era partenera fiului „patronului”. George îşi venise în fire, aprecierile elogioase ale invitaţilor îl întăriseră în convingerea lui că Doina poate constitui, de fapt, o partidă. I-o destăinuise şi lui Vasile Lovrin care izbucnise:

— George, îşi spune cu vântul originea maică-tii. Vino-ţi în fire, băiatule!

— Şi să o aştept pe Cleopatra?

— Exact, fiule!

— Tată, cine ştie când se va hotărî lăutarul ei să mi-o „lase şi mie”?! punctase, nemilos. Halal nevastă mi-ai pregătit!

— Să asculţi de mine, auzi? Să asculţi de mine, reluase Vasile Lovrin. Voi avea grijă de toate...

— Tată, nu-mi rata viaţa, aşa cum ţi-ai ratat-o şi pe a ta.

— Pe-a mea n-am ratat-o, George! M-am însurat cu Sica, mama ta, din calcule meschine, recunosc, dar dacă n-aş fi făcut-o, tu nu te-ai fi născut, fiule!

— Mersi, papa! Probabil, ştiai cum vor arăta şi propriii-mi galoşi când te-ai însurat cu mama.

— Secătură!

— Sunt secătură, papa! Semăn cu tine.

Din acest moment, George şi Doina şi-au semnat, automat, sentinţa.

*

Noaptea fremăta tulbure, stihiile naturii se dezlănţuiau metodic: vântul mătura platoul din faţa vilei, învolburând, în lumina reflectoarelor, frunze uscate, hârtii, pungi de material plastic abandonate la coborârea din maşini.

Lui Ion Preda se alăturaseră George şi Doina, Vasile Lovrin şi Sica. Ieşiseră – ca două umbre – Magda şi Mircea.

Uşa a bubuit surd şi, pe peron, s-a prăbuşit, cu tricoul plin de sânge, Tedi.

— Sir, pentru dumnezeu, am fost ucis.

— Cabotinule.

— Sir, salutaţi prin prezenţa mea o generaţie ratată. Duceţi-vă mâna la chipiu, sir!

— Tedi, arăţi ca un turc la Călugăreni!

— M-am lupta ca un erou!

— Pe dracu, Tedi, ai fost bătut, ca de obicei. Ladislau!

— Vă ascult, domnule! omniprezentul Ladislau apăruse ca din pământ.

— Ia-l pe nerodul ăsta. Spală-l şi îmbracă-l. Îmi strică toată petrecerea.

— Prea bine, domnule. Tedi, urmează-mă!

— Sir, sunteţi un demn!

Ladislau l-a acoperit cu pieptul, împingându-l autoritar prin uşile de la intrarea în vilă.

Vântul a năvălit pe peron, tunete năprasnice au clocotit pădurea. Picături rare de ploaie, purtate vijelios pe aripile vântului. Loveau – ca alicele – caroseriile maşinilor.

Din vilă au izbucnit valuri de invitaţi.

— Semn bun, domnule! vorbise un bărbat brunet, grizonat.

— Ploaia aduce noroc: cerul este cudumneavoastră.

— Vă mulţumesc, domnule profesor!

— George, te felicit, ai o parteneră superbă! a arătat spre Doina. Nu ne-ai prezentat-o!

— Domnişoara Doina Preda! A venit în Bucureşti să dea examen la facultate.

— Ooo! Asta ne interesează cu adevărat! a exclamat profesorul, înclinându-se uşor către Vasile Lovrin. Şi, mă rog, unde îndrăzneşte domnişoara să-şi încerce-puterile?

— La ASE! a gângurit, emoţionată, Doina.

— De ce nu la Politehnică, domnişoară?

— Aşa a hotărât tata!

— Tata poate să-şi modifice hotărârile, nu? Aveţi dosarul la dumneavoastră? Excelent! Vom mai discuta. Vreţi să vă

examinez acum, sau în sală, cu toţi candidaţii? a zâmbit şăgalnic. George, cu ce medie ţi-ai dori să fie admisă la facultate logodnica ta?

— Nu-i logodnica lui! a avertizat Vasile Lovrin, e *doar invitată* la petrecere!

Profesorul a luat act, fără a fi convins de reacţia ochelaristului: pătrundea calm în dedesubturile familiei.

— Domnişoara poate fi convinsă de tot sprijinul nostru, indiferent de poziţia ei în biografia celor apropiaţi!

— Din acest punct de vedere, este chiar dorinţa noastră!

— S-a notat! a zâmbit profesorul.

— Ion Preda, observă că eşti un om norocos! l-a atenţionat îndatoritor Vasile Lovrin.

— Fata mea nu are nevoie de intervenţii. Dacă e capabilă să intre la facultate pe puterile ei – bine Dacă nu. Avem ce lucra şi la noi, pe Bărăgan, de asta nu ne plângem.

— Ion Preda, nu fi naiv!

— Nu am decât un copil, Vasile Lovrin. Pe Doina! Am crescut-o cu trudă, nu am chef să o las pe mâna unora de teapa voastră!

— Domnule! a exclamat profesorul observând starea perplexă a ochelaristului. Am puterea să vă înţeleg şi vă asigur că prin mâna mea trec şi studenţi pregătiţi şi alţii împinşi de la spate, de buldozerele neamurilor lor. Contez pe inteligenţa şi pregătirea fiicei dumneavoastră! Prefer să fiu „pilă” pentru un om pregătit şi care merită să păşească pe verticală, decât pentru nepricopsiţii garantaţi doar de banii şi poziţia părinţilor.

Intervenţia fermă a profesorului l-a indispus pe Vasile Lovrin, ea-i reamintea de neisprăvenia celor pe care îi recomandase până atunci şi, poate, chiar de propriii fii.

Invitaţii se revărsau ca un torent pe peron şi înaintau, prin ploaie, pe platoul de beton din faţa vilei.

— Sir Vasi, par un lord?

Tedi, beat crâncen, îmbrăcat într-un costum bleumarin, cu cămaşă şi cravată, se balansa în faţa ochelaristului.

— Vă compromit, sir Vasi?

— Îmi faci cinste, Tedi! l-a liniştit, în silă, Vasile Lovrin. De ce au ieşit invitaţii pe platou? s-a adresat lui Ladislau.

— Vor să danseze în ploaie, domnule!

— Avem schimburi pentru toţi?

— În principiu, da, domnule! O parte din ei, cei mai mulţi, de fapt, şi-au adus în maşini.

— Aha, a aprobat mulţumit, să danseze în ploaie, să facă tumbe, seara asta vreau să fie memorabilă.

Perechi-perechi, nuntaşii, eleganţi şi distinşi, impresionaţi suficient de atmosferă şi băutură, dansau pe platou. Orchestra, adăpostită sub portal, intona un vals răscolitor. Reflectoarele străpungeau noaptea, inundând incinta vilei într-o perdea de lumină vie, care imprima stropilor de ploaie străluciri cristaline. Pulberi argintii băteau în marginea peronului.

— Iubito, dansăm?

George a prins-o tandru de braţ pe Doina şi a invitat-o pe pista de beton.

Muzica se lansa frenetic în noaptea fluidă, invitaţii, dirijaţi de Ladislau, dansau orânduiţi în şiruri impecabil? ca dintr-un film spectaculos. Rochii lungi, rotite în evantai, fracuri pretenţioase, cu pulpanele zburând pe aripile muzicii, tăiau ploaia de argint căzută din cupola cerului peste or.za de lumină a vilei din pădure. Acorduri unduitoare, paşi viguroşi dar delicaţi în intenţie, pantofi scufundaţi în pardoseala fluidă a platoului... Muzica acoperea rafalele ploii... Fulgerele, însoţite de tunetele prelungi, adânci, misterioase, transformau zona într-o feerie ciudată, stupefiantă prin irealul ei. Frenezia creştea în intensitate: un cântec izbucnit din zeci de piepturi, doar respectând ritmul tobelor, nu şi melodia, se înălţa prin ploaie, spre ceruri: „Mulţi ani trăiască! La mulţi ani!”

Rafalele ploii se înteţeau, volburile fluide se împleteau cu piruetele dansatorilor frenetici, platoul clipocea tulburat de zeci de pantofi într-o mişcare continuă. Două difuzoare, aduse în grabă de un electrician, au amplificat eforturile orchestrei, acoperind zgomotul foşnit al ploii de vară.

Fulgere orbitoare şi tunete prelungi, răscolitoare, tulburau periodic mişcările dansatorilor şi ritmul muzicii, aruncând palori albastre celor de pe platou.

Vasile Lovrin, Ion Preda, Mircea şi Magda Roncea, Liviu Dobrescu, Ladislau – nelipsitul Ladislau, Sica Lovrin priveau fascinaţi scena. Li s-a alăturat profesorul universitar, însoţit de o brună plinuţă, după toate aparenţele studentă, care – fără îndoială – îl „medita” în afara cursurilor.

— Domnule Lovrin, partenera fiului dumneavoastră dansează fără cusur.

— E o mireasă model, domnule profesor.

— Mă refer la partenera lui George: viitoarea studentă. Aş voi să discutăm cu atenţie această problemă, domnule Lovrin, regret că nu aţi apelat – încă la ajutorul meu, pentru a-i hotărî viitorul profesional.

— Este doar invitata, pentru astă seară, a lui George. Desigur, aş fi încântat să ştiu că nu vă e indiferentă cariera ei, domnule profesor.

— Perfect, aş voi să-i văd dosarul de înscriere. Mi-am exprimat această dorinţă rămasă fără ecou.

— E la domnul Preda. După nuntă! a precizat, sesizând figura acră a ţăranului.

Fulgerele s-au înteţit, tunetele au devenit mai profunde şi răscolitoare, iar firele lungi ale ploii tot mai dense, acoperind într-un torent lichid platoul. Electricianul manevra comutatoarele staţiei, slobozind torente de muzică în întâmpinarea potopului. Dansatorii se transformaseră în fantome fosforescente, prinse între reflectoarele de pe peron şi fulgerele albastre. Privirile lui Vasile Lovrin şi Ion Preda s-au întâlnit: în minte le apăruse imaginea spectacolului ultimei nopţi dintr-o vară de pa Bărăgan. În faţa vagonului dormitor, pe o ploaie asemănătoare, mecanizatorii, îmbâcsiţi de praf şi motorină, îşi făceau duşul mult aşteptat. Din pragul barăcii cantinei, tantiRela cu mâinile sprijinite-n şolduri răcnea: „Dejegarea. Copii, acum e momentu’! Daţi cu săpun, nu vă zgârciţi!’” Trupurile înnegrite de soarele câmpiei şi de motorina

tractoarelor şi combinelor păreau trunchiuri carbonizate, trezite miraculos la viaţă în bicele stranii ale fulgerelor.

„Îţi aminteşti?”, părea că-i sugerează privirea lui Preda.

„Îmi amintesc!”, recunoştea forţat Vasile Lovrin.

— Ladislau!

— Domnule!

— Invitaţii. Şi prietenii noştri au dansat suficient. Să nu exagerăm, Ladislau, altfel riscă o pneumonie. Le doresc amintiri plăcute de la această nuntă...

— Prea bine, domnule! Băieţi, le-a făcut semn electricianului, muzicanţilor, operatorului şi foto-cine-reporterului Liviu Dobrescu, întrerupeţi legătura cu „sala”! Stimaţi invitaţi, ne bucurăm că vă distraţi din plin. Asta este şi dorinţa *dumnealui,* a arătat spre Vasile Lovrin, însă îl interesează şi sănătatea dumneavoastră.

— Iu-huuu! invitaţii s-au năpustit spre peron, mustind de apă, împroşcând stropi în jur, ca o haită de câini.

— Le-ar trebui o cratiţă cu ţuică fiartă! a şoptit Ion Preda, amintindu-i lui Vasile Lovrin tratamentul practicat de tanti Rela pentru „copiii” ei cei mari.

— O vor avea din belşug! i-a răspuns ochelaristul furat de amintirile singurei sale nopţi pe Bărăganul ialomiţean. Ladislau!

— Domnule?!

— Pregăteşte-le oaspeţilor ţuică fiartă... Bucătarul să-şi facă datoria...

— Prea bine, domnule!

— Costumiera şi ajutoarele ei să se ocupe imediat de înlocuirea toaletelor, pentru invitaţii care nu şi-au adus schimburi. Da?

— Mi-am notat, domnule! Insist să evităm ţuica, invitatele noastre şi însoţitorii lor au repulsie pentru acest articol... preferă un grog, după formula bucătarului şef angajat de dumneavoastră...

— Ai mână liberă, Ladislau!

— Vă mulţumesc, domnule!

Apa scursă din toalete clipocea şiroind pe sub uşi, pe

peron, spre platou, împinsă cu măturile de doua persoane, probabil angajate ale unor restaurante aflate în subordinea lui Vasile Lovrin, care – urmat de Ion Preda, Mircea, Magda, Liviu, profesor şi studenta brună – aştepta să revină în salon.

Pe pista de beton şi-au făcut apariţia, împroşcând violent apa, sub pneuri, două taxiuri, care au tras, în trombă, la „scară”. Din primul a coborât un bătrânel stafidit, chel, pământiu, adus de spate, ascuns sub un fulgarin de doc.

— Do-domnul Mi-Mircea Ro-Roncea?...

— Mircea, banii! a tresărit Magda. Poftiţi! i-a venit în întâmpinare bătrânelului cu acea constituţie efemeră.

— Sunteţi emisarul mamei?

— Distinsă doamnă, distins domn, din însărcinarea expresă a distinsei...

Bătrânelul, tremurând jalnic, a expus un alambicat pomelnic de nume şi amabilităţi, strângând în mâini plicul cu bani adus lui Mircea.

— Reţin, conform indicaţiilor distinsei dumneavoastră mame şi soacre, comisionul ce mi se cuvine! a smuls o bancnotă de o sută de lei, cu dexteritatea unui papagal dresat, pentru a alege planeta norocoasă. Şi mai reţin, tot conform indicaţiilor, două sute de lei pentru plata taxiului, domnii mei! a continuat să împuţineze din teancul de sute... Distinsa dumneavoastră mamă şi soacră vă urează şansă în afaceri, domnii mei!

Bătrânelul a chiţăit ca un şoarece fugărit de pisică, le-a înmânat plicul şi s-a retras umil sub acoperişul autoturismului, care a ţâşnit în noapte ca un proiectil expulzat pe ţeava unei carabine.

— Mircea, banii! a ordonat Magda. Mă-ta ne-a mai tocat de trei sute, Mircea, îţi dai seama?

— Aşa am convenit, iubito!

— Dar nu din suma împrumutată...

Cel de-al doilea taxiu a aşteptat o vreme, fără să deschidă portierele, semn că ocupanţii lui nu se grăbeau. Într-un târziu, pe peron a păşit o fată înaltă, brună,

îmbrăcată într-o rochie mini, albă, care abia reuşea să acopere partea superioară a pulpelor zdravene, sănătoase şi pieptu-i bogat, izbucnit peste marginile decolteului. Ochii negri, rimelaţi violent, căutau în jur precum ai hoţilor de buzunare. Şi-a aranjat, aproape inutil, părul tapat într-o movilă asemănătoare coifurilor persane, aşteptându-şi însoţitorul, un bărbat între două vârste, brunet-vineţiu, cu favoriţi lungi, trapezoidali, terminaţi la marginea inferioară a maxilarelor proeminente. Bărbatul masiv, îmbrăcat într-un costum negru, cu helancă neagră, părea un duh negricios, ieşit prin hornul unui şemineu. Până şi degetele şi unghiile îi erau negre-vineţii.

— Aţi întârziat două minute! Impasibil, Ladislau îi dojenea, copleşit de propria-i misiune. Îmi faceţi greutăţi...

— Să moară mama, dă nu ne-am grăbit, pă ochii mei dă nu i-am zis şoferului să bage gaz...

— Aţi sărit calul! Nu aşa procedează doi oameni înţelepţi.

— Dom’ Ladislau, mânca-ţi-aş gura d-am crezut că iese aşa şucăr, ce dracu’?...

— Tu, şterge-ţi rujul ăla nenorocit că nu te prinde! Dacă te vede *dumnealui* face-o criză şi nu-i recomandat, Cleopatra!

Ladislau i-a oferit batista.

— Dom’ Ladislau, nu ne lăsa în colţii lu’ bossu, că ne rumegă ca pă grisine, să moară mama!

— Proştilor!

— Dom’Ladislau, chestia aia umflată, doldora de bunătăţi lichide şi solide, a arătat spre geanta Cleopatrei, e a matale, am pregătit-o pen-că ştim că ne iubeşti p-amândoi la nebunie, trăi-te-ar dumnezeu!

— Lăsaţi prostiile! i-a repezit Ladislau. Fiţi receptivi la tot ce vi se spune, fără să meniţi, zăpăciţilor, aţi auzit? Cleopatra, ai întrecut măsura în astă seară, ce dracu ai băut de te datini în halul ăsta? Se poate să mă puneţi într-o situaţie atât de delicată? s-a adresat, intrigat, amândurora.

— Numa’ să nu ne loviţi în soartă, mânca-ţi-aş gura!

— În soartă v-aţi lovit singuri!

*

Invitaţii, în costume noi, procurate din garderoba aprovizionată din depozitele ad-hoc ale restaurantelor cu formaţii folclorice şi de balet din subordinea lui Vasile Lovrin, îşi reluau locurile în salonul vilei, plini de voie bună, năvălind în jurul câtorva samovare cu grog fierbinte, pregătit după toate regulile artei culinare de către bucătarul familiei, risipind un iz de rom Jamaica şi cafea, un soi de Mocca fierbinte şi ameţitoare. Ceştile se umpleau şi goleau la repezeală, sorbeau cu toţii, slobozind exclamaţii şi oftaturi zgomotoase, plescăituri stupide şi admiraţii deplasate. Băutura îşi făcea normal efectul, buna dispoziţie transformându-se într-o intimitate deşănţată.

Doina, îmbrăcată într-o rochie bej, se lipea tandru de George, amândoi fiind ameţiţi de emoţie, la care se adăugau efectele licorii fierbinţi.

— E minunat, George, e atât de minunat! se alinta supusă, ca o nevastă copleşită de atâta fericire în familie.

— Mă bucur pentru tine! o asigura George, mulţumit de viaţă, ca un pater familias realizat.

Profesorul exalta alături de studenta ameţită, care– hulpavă şi nesătulă – căuta, peste capetele nuntaşilor, iminenta prezenţă a unui Făt-Frumos. Băutura şi plictiseala îi împingeau în direcţii diferite, petrecerea devenea o ciudată răscruce a vânturilor. Fiecare vâna altceva.

— Ladislau! l-a chemat, formal, la ordine veşnic poruncitorul Vasile Lovrin.

— Domnule?!

— Cleopatra şi Nicolae Stoica să se apropie pentru a primi instrucţiunile de rigoare.

— În salonul mic sau în biroul dumneavoastră?

— În biroul meu, Ladislau!

— Prea bine, domnule!

Parterul vilei prindea viaţă într-un mod straniu, atmosfera contrasta cu disciplina artificială de până atunci. Petrecăreţii îşi luau avânt, evoluând într-o veselie

periculoasă, stimulată de excesul în consumarea băuturilor ameţitoare. Îşi dădeau în petic, încet, dar sigur! Limbile şi picioarele se împleticeau din ce în ce mai des.

Mirii împreună cu Doina şi George, au fost primii care au reluat dansul, cu o dăruire mai potolită, sprijinindu-se unii de alţii ca răniţii scoşi din linia-ntâi. Doar în bar, veselia şi freamătul mişcărilor căpătaseră accente ce evoluau spre superlativ, predominând muzica puternic ritmată, strigătele isterice şi fluierăturile prelungi.

— George, îţi mulţumesc! murmura Doina, uitând că e o simplă apariţie în Capitală, culeasă întâmplător de pe peronul Gării de Nord.

— Meriţi, Doina, nu-mi mulţumi! o alinta încrezător, fără să ştie ce furtună îi aşteaptă, la fel de naivul George Lovrin.

*

— V-aţi luat boii lui dumnezeu în cap? a ţipat Vasile Lovrin, săltându-se inutil pe vârfurile pantofilor, căci interlocutorii săi păreau munţi ridicaţi pentru a primi toate vânturile planetei.

Cleopatra şi Nicolae Stoica stăteau smirnă în faţa lui, asistaţi de impasibilul Ladislau. Toţi, voinici şi bine clădiţi, contrastau cu mititelul Vasile Lovrin, dar – în compensaţie – tremurau ca-n faţa unui ucigător aisberg.

— Mânca-ţi-aş gura, când ai poruncit matale să ne cărăm urgent ciolanele până aici, am zbughit-o într-o clipită, dă se clătina pământul! a încercat ţambalagiul să-l flateze.

— Pe dracu! Tu, a răcnit la Nicolae Stoica, de mâine vei fi ţambalagiu la un alt restaurant...! Ia-ţi scula şi agaţă-ţi-o de gât în faţa auditoriului de mahala!

— Nu-mi mânca pâinea, coane!

— Tu ţi-ai mâncat-o! Cum ai îndrăznit să-mi nesocoteşti dispoziţiile, mai ales atunci când era vorba de propria-mi familie? Cum?! a zbierat cu disperare de satrap. Eu, cel care vă hotărăsc destinele, să fiu pus în situaţii absurde!

— Să-mi sară ochii, abia aseară am venit, habar n-aveam

ce vânt bate pe-aici!

— I-auzi?! Tu de ce nu i-ai spus neisprăvitului ăstuia? s-a repezit la Cleopatra. Nu mai ai ţinere de minte?

— George mi-a telefonat că singura mea misiune e să-l însoţesc...

— Şi ce-ai aşteptat?

— Credeam că e, aşa, numai o glumă!

— Dispoziţiile mele nu sunt glume, aţi auzit?

— Mai e vorbă, coane, fir-ar pielea mea a dracului... Eu, coane, care vă respect din adâncul sufletului...

— Ladislau!

— Vă ascult, domnule!

Vasile Lovrin s-a săltat pe vârfuri din nou, de parcă asta l-ar fi înălţat mai mult în conştiinţa dizeuzei Cleopatra şi a ţambalagiului cu amintiri tropicale. Ochii îi fulgerau pe repertoriul unor ameninţări ce aveau să se traducă în fapte.

— Te ocupi de Cleopatra: să n-o mai văd îmbrăcată în prosopul ăsta de la fund până la piept! Pregăteşte-o ca pe-o invitată de preţ, chiar dacă nu merită.

— În regulă, domnule!

— Ascultă, cucoană, a izbucnit furios, cum dracu’ te-ai îmbătat în halul ăsta?

— N-a fost greu!

— Îmi închipui! a măsurat-o dispreţuitor. În privinţa ţambalagiului sosit din turneu, a revenit la Nicolae Stoica, arată-i viitoarea parteneră!

— Precizaţi, domnule! a insistat, cu nedisimulată perfidie, Ladislau.

— Însoţitoarea profesorului, studenta aia cretină, care-l caută pe Făt Frumos.

Ladislau, – după o clipă de surpriză, a revenit cu mina-i obişnuită.

— Prea bine, domnule! Făt-Frumos va fi acest element muzical, artist din tată-n fiu, distinsul nostru contemporan Nicolae Stoica.

— Da’ se uită la mine coana studentă? a întrebat derutat ţambalagiul, de parcă ar fi fost îndemnat să se logodească

cu frumoasa regină a unei mari puteri.

— Trebuie, dragă, trebuie! l-a expediat nervos. Ladislau, sunt neclarităţi?

— Din punctul meu de vedere, niciuna, domnule!

Cleopatra, năucă după preludiul bahic şi erotic în compania ţambalagiului abia venit de pe meleagurile calde, îşi ţinea cu demnitate echilibrul. A sughiţat de câteva ori, pieptul îi fremăta antrenându-i sacadat, pe verticală, bucata textilă care-i acoperea incomplet torsul. Cocul cedase, fire rebele de păr îi curgeau lipicioase pe frunte către ochii mari, rimelaţi fără economie.

— Eu cu cine mă „cuplez”, coane? insista abulică. Lămuriţi-mă, săru’mâna!

— Cu cine trebuia să fii, aici, la nuntă?

— Cu domnu’ George! şi-a amintit lunatică.

— Ei, vezi că vii de acasă? a repezit-o zeflemitor.

— Dar fata aia elegantă cu cine rămâne? s-a referit la Doina Preda, pe care o remarcase din prima clipă.

— Nu te priveşte pe tine! Schimbă-ţi imediat zdreanţa asta nenorocită, Cleopatra! Arăţi oribil. Mă mir cum de nu ai venit îmbrăcată în furou?! Ladislau, pune ceva acătării pe panarama asta, că-mi vine s-o iau de fund şi s-o arunc în mijlocul pădurii!

Ladislau, sobru, i-a oferit galant braţul, de care Cleopatra s-a agăţat ca un înecat înainte de a fi acoperit de ultimul val.

— Coane, eu cum intru în legătură cu prinţesa lu’ dom’profesor? Ţambalagiul zâmbea umil, cu dantura la vedere.

— Nu-ţi frământa creierii că faci astenie!

— *Orişcât,* coane, e – ca să zic aşa – o chestie de mare onoare şi nu care cumva să nu fiu pe invers...

— Un nerod ca tine nu poate fi altfel de cum l-a născut mă-sa! Marş în salonul mic şi nu-ţi mai arăta fildeşii până nu primeşti dispoziţii!

— Cum porunceşti matale, coane, săru’mâna!

În salonul mic, rostogolită pe o canapea, cu braţele

sprijinite pe parchet, Cleopatra icnea străduindu-se să-şi ţină capul spre colţ. Ladislau, în mijlocul încăperii, asista ţeapăn, imperturbabil. Cleopatra gemea opintindu-se, cocul se despletise într-o grămadă de păr zbârlit. Pulpele-i voinice aruncau reflexe arămii, prin despicătura rochiei.

— Dom' Ladislau, matale eşti izbăvirea noastră, mânca-ţi-aş tălpile! a şoptit ţambalagiul îngrozit. Matale eşti deştept şi tobă de carte, fir-aş al dracului... Ce zici, o fi gravidă?

— I-ai dat marfă de duzină! Borş alcoolizat! Cretinule!

— L-am cărat de la tropice, mânca-ţi-aş picioarele!

— Masează-i ceafa, de la omoplaţi către rădăcina cocului... hai, repede, că n-avem timp de discuţii!

— Ajută-ne, dom' Ladislau, să-ţi dea dumnezeu sănătate şi fericire. Ce-i în geanta ei e al matale...

— Grăbeşte-te!

Uşa salonului mic s-a deschis, făcând loc costumierei şi femeilor de serviciu.

— Masează, masează! i-a strigat Ladislau ţambalagiului care întorsese capul, speriat. Fetelor, a revenit la costumieră şi cosmeticiană, într-un sfert de oră să mă anunţaţi că „domnişoara e freş!" Da? Iar vai, le-a arătat femeilor de serviciu, care se holbau la Cleopatra, ştergeţi toate covoarele!

*

— Domnule profesor, îngăduiţi-mi câteva clipe: prietenul meu, Ion Preda, de care mă leagă vechi amintiri, de pe vremea când „lucram" împreună în agricultură, a venit în capitală pentru a asigura, pe un plan superior, predarea ştafetei generaţiei viitoare... Fiica domniei sale, această minunată realizare a câmpiei, bate curajos la porţile zilei de mâine! Propun să o cunoaştem, astfel încât pregătirea ei, de care nu îndrăznesc să mă îndoiesc, să-şi spună viguros cuvântul.

Profesorul transpirat şi uşor ameţit, cu o figură jovială, a

luat o atitudine plină de înţelegere şi respect în direcţia lui Georgeşi a Doinei, conduşi de braţele ferme ale lui Vasile Lovrin. Studenta lui, nepăsătoare, continua să iscodească invitaţii agitaţi şi gălăgioşi, ca un detectiv în căutarea criminalului, căci poza de prinţesă în castelul zmeului dispăruse de mult.

— De când îmi doresc să cunosc opiniile unui om al gliei! a exclamat profesorul.

— Mai e timp! l-a avertizat Vasile Lovrin. Domnul Ion Preda, acest om al ogoarelor mănoase, va avea cu dumneavoastră un fructuos schimb de impresii, în care să se întâlnească, în mod fericit, teoria savantă şi practica eficientă. Noaptea e lungă, prieteni!

— Încântat! a aprobat profesorul.

— Cum doriţi?! a admis Ion Preda, încă în gardă, căutând să pătrundă sensurile manevrei lui Vasile Lovrin.

— Domnişoară, a revenit încrezător spre Doina, domnul profesor vă invită la dans. Schimbul de impresii, de la dascăl la discipol, este absolut necesar, pentru a vă cunoaşte exact posibilităţile. Luaţi-o ca un test dacă ţineţi neapărat! a despărţit-o tandru de George!

— Eu am venit cu el!

— Vai, domnişoară, abia de acum veţi cunoaşte tabieturile societăţii... scuzaţi-mă, dar oraşul nu-i al fronturilor partizane... oamenii circulă, se cunosc, se înţeleg, se reîntâlnesc... obişnuiţi-vă cu ideea nobilă a independenţei, diametral opusă posesiei tipic rurale!

— Scuzaţi-mă, domnişoară, a intervenit curtenitor profesorul, înzona civilizaţiei sublima dumneavoastră puritate e o adorabilă sălbăticie care se cere cizelată...

Ion Preda intrase în panică, aidoma fiicei sale despărţită de George, rămas şi el spectator la manevrele lui Vasile Lovrin.

— Domnule Lovrin, eu şi fiica mea, Doina, am venit aici...

— Da, prietene, ca invitaţi ai mei de preţ! Sunt la dispoziţia voastră, vă promit să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru a vă introduce în societate pe uşa principală. Sica, a

exclamat cu falsă surpriză, prietenul nostru Ion Preda pătrunde cu succes în atmosfera nouă, pe care el nu a avut cum s-o întâlnească până acum...

— Bre Sîli, di șe eşti, bre, cutră cu băietu' aista? l-a dojenit Sica Lovrin. Băietu' aista-i om şinstit şi nevinovat, ş-ari fătucă frumuşică şi deşteaptă... di şe-i vârî, bre, în aceiaşi oală cu proştii tăi?

— Sica, iubito, ca de obicei, exagerezi! Domnul Ion Preda, bunul meu prieten, se bucură de protecţia noastră cea mai sinceră, iar fiica lui ne-a răpit inimile...

— Bre Sîli, di șe eşti bre, afurisit? Fătuca lui, adivarat zâci, îi curată, da' tu, Sîli, grea pizmî ti puni di-i năpăstuieşti! Şe-ai bre, cu ei, sarmanii?

— Sica, tu exagerezi! se zbătea Vasile Lovrin pentru a înlătura presimţirile sumbre ale soţiei. Domnule profesor, dansaţi, discutaţi, puneţi la punct amănuntele admiterii domnişoarei Doina la facultate! s-a grăbit să sublinieze grija ce-l măcina pentru destinele ţăranului.

— Voiam să purtăm discuţia propusă de dumneavoastră, pe teme agricole, domeniu în care mi-am susţinut cu brio doctoratul.

— Timpul lucrează în favoarea dumneavoastră; nu veţi pierde prilejul, domnii mei! Până atunci, propun să profităm de muzică şi antren... Pe aici, copii! i-a teleghidat pe George şi studenta, până atunci partenera profesorului, în direcţia salonului mic. Distracţie plăcută, prieteni!

Sica Lovrin s-a apropiat de Ion Preda, ca de o rudă săracă, şi l-a prins de braţ.

— Băietule, da' noi, dacă-i pi-aşa, nu dansăm? Hai, băietule, că di noi n-ari nimini griji!

Clătinându-se ca o raţă, l-a îmboldit matern pe Ion Preda în vânzoleala dementă, parodică, din salonul mare.

Noaptea creştea în intensitate, o dată cu umbra uriaşă ce se aşeza consistent peste minţile tulburi ale invitaţilor.

În salonul mic, împărţirea rolurilor s-a efectuat cu obişnuita rapiditate ce rezolvă situaţiile cheie din filmele epocii ecranului mut: „Domnul e partenerul

dumneavoastră!” Studenta, năucă, s-a trezit în braţele lui Nicolae Stoica.

— Tată, în sfârşit, între noi!

George, iritat, aştepta manevra lui Vasile Lovrin.

— Dragul meu, intrăm în cursul normal al convenienţelor stabilite pentru această seară: partenera planificată, această distinsă dizeuză care-ţi pricinuia fiori, Cleopatra, îţi stă la dispoziţie, fiule!

— Dar au intervenit elemente esenţiale, tată! i-a reamintit de Doina Preda.

— Să nu exagerăm, fiule! Ca membri ai unei societăţi civilizate, nu avem dreptul să ne lăsăm copleşiţi de sentimente pasagere. Cleopatra, George îşi intră în rolul fixat! i-a reamintit dizeuzei, care, bine frecţionată. Pudrată şi rimelată, îmbrăcată în rochie lungă, neagră, de bal, aştepta ca o statuie în fundul salonului mic, aşa cum fusese lăsată de personalul de serviciu al familiei Lovrin.

A zâmbit timp, apropiindu-se ţeapănă, cu mâna dreaptă întinsă în direcţia lui George, rămas perplex.

— Jorj, iubitule, iartă-mi criza! Mi-a trecut migrena, după cum observi... Jorj, vrei să-ţi cad în genunchi? a izbucnit toropită de groaza ce i-o inspira privirea imperativă a lui Vasile Lovrin.

— Cleopatra, stai la distanţă!

— Nu mă ucide cu indiferenţa ta... îl implora şoptit, privindu-l ţintă, peste umărul lui George, pe Vasile Lovrin, aşteptând aprecieri asupra felului cum îşi juca rolul. Sunt o fiinţă slabă, Jorj, da’te iubesc pân-la mormânt...

— Copii, văd că vă înţelegeţi de minune! a supralicitat Vasile Lovrin, deranjat de repulsia afişată de George. Scumpa noastră Cleopatra are o criză de ficat, însă asta nu o împiedică să facă eforturi sporite pentru a ţi se alătura, George. Fii înţelegător şi apropiat, aşa cum merită această preţioasă artistă, fiul meu! Daţi-vă mâna, dragilor! Doamne, de ce mă pedepseşti cu nerecunoştinţa acestor copii?! a izbucnit fals, cu privirile înălţate spre tavan.

— Vai, stăpâne, cât suferi matale, să-ţi dea dumnezeu

sănătate şi bucurie-n casă! Jorj, dumnealui suferă ce nu s-a mai pomenit pe lumea asta! l-a implorat Cleopatra, intrând abulic în jocul perfid al lui Vasile Lovrin.

— Îl doare-n cot! Tată, măcar faţă de mine, care te cunosc de când am deschis ochii, nu fi parşiv. Ce rost are toată mascarada asta?

— Ce rost are? s-a mirat Vasile Lovrin. Repar tâmpenia ta, George! Cleopatra e beată ca o cizmă scufundată într-o găleată cu palincă, dar nu are nicio vină, fiule. Tu ai fost fraier şi te-ai avântat într-o afacere în care am pierdut eu, pricepi? E drept că nu ai bănuit consecinţele. Cu atât mai mult trebuie să înţelegi că eşti obligat să accepţi regulile jocului impus, în stare de necesitate, de mine. Notează-ţi şi nu crâcni! Eu scot pentru tine castanele din foc şi nu pentru mine! Cleopatra, păşeşte, dragă, spre „logodnicul” tău. Fii entuziastă, frumuseţeo!

George şi-a încheiat nasturii hainei cu violenţă semnificativă şi a înhăţat-o de braţ pe Cleopatra, care se târa de parcă avea prinse, de picioare, pietre de moară.

— O, Jorj! a gemut ea fals vinovată. Jorj, fă-mă fericită, iubitule!

— Măcar taci dracului din gură! a izbucnit iritat. Tată, dacă aşa ţi-a fost pofta, măcar sfătuieşte-o pe neroada asta să-şi ţină pliscul. Eu sunt dispus să rabd, însă nu ori ce şi pe oricine!

— Cleopatra, scumpo, dovedeşte-i lui George că nu-i ieşi din cuvânt! E un ordin!

— Jorj, să-mi sară ochii de n-ascult de fiecare cuvânt pe care-l scoţi matale pe cale verbală...

— Foarte bine: să nu mă plictiseşti! Pune-ţi lacăt la gură!

— Să moară mama, de-oi mai spune ceva!

— Asta vreau de la tine!

George şi Cleopatra au pornit agale spre salonul mare, ca doi marinari coborâţi pe ţărm, după ce au petrecut pe mar, e agitată vreme îndelungată. Dizeuza părea mai curând o pânză de corabie zbuciumată de vânturi năprasnice.

— Ladislau!

— Vă ascult, domnule!

Lunganul blond-roşcat şi-a făcut prompt apariţia de după glasvandul care despărţea cele două saloane.

— Care-i buletinul meteorologic, prietene?

— Averse locale, gheţuri la mal, domnule!

— Vreau explicaţii la un pahar cu *whisky,* Ladislau!

— Este ceea ce-mi doresc şi eu, domnule!

Ladislau a revenit cu o tavă pe care aburea un bol plin de cuburi de gheaţă, alături o sticlă de *whisky* şi două sonde de cristal.

— Câte cuburi, domnule?

— Câte-ţi convin ţie, prietene! Mai hotărăşte şi tu, măcar în privinţa băuturii...

Ladislau i-a pregătit paharul, apoi şi l-a înălţat pe al său, ca pe o cupă în momentul câştigării unui campionat de fotbal.

— Pentru dumneavoastră, domnule!

— Pentru noi, prietene! Ştii, Ladislau, a reluat Vasile Lovrin după ce a gustat lichidul din sonda brumată, simt că încep să obosesc.

— Vă înţeleg, domnule!

— Da-o naibii de etichetă, Ladislau! l-a provenit plictisit Vasile Lovrin. Hai să avem şi noi câteva clipe de sinceritate. Spune-mi, ce crezi despre nunta asta stupidă?

— Decurge în condiţiile pe care le-am stabilit de comun acord, chiar şi după ce a căzut, ca musca-n lapte acest Ion Preda, împreună cu fiică-sa!

— A dispărut Claudia...

— Prezenţa ţăranului o deranjează! Fără îndoială, aşteaptă plecarea lui, pentru a-şi face din nou apariţia. Acum studiază reviste de modă în camera nupţială, n-aş vrea să fiu nici măcar o clipă în sufletul ei...

— E o sensibilă! a vorbit Vasile Lovrin cu vocea tremurată, ochii se umeziseră uşor. Ştii, Ladislau, aş voi să terminăm cât mai repede comedia asta, pentru a-i reda ei libertatea, crede-mă. Poţi să mă judeci cum vrei, dar am şi cu dreptul să ştiu că sunt – cât de cât – mulţumiţi oamenii

apropiaţi sufletului meu... Până şi Liviu Dobrescu a dat bir cu fugiţii, amestecându-se printre tinerii din bar, numai să nu fie văzut de Ion Preda. Păcat, Liviu ne-ar fi distrat de minune...

Ladislau, cu sonda în mână, era nu mai puţin preocupat decât Vasile Lovrin.

— Până şi Magda este întoarsă pe dos. Îl ţine-n frâu pe fericitul Mircea, ferindu-se ca de foc de privirea ţăranului. Îi găsesc, permanent, retraşi prin cotloanele vilei, cu nişte mutre de parcă ar fi căzut într-un cazan cu apă fiartă.

— Asta nici eu n-o mai înţeleg! s-a solidarizat Vasile Lovrin. Prietene, să grăbim finalul!

— Cum doriţi!

— Cum doresc eu...? Ladislau, mai dă-mi și tu o sugestie, prietene, nu mă lăsa mereu singur!

— Propun să strigăm darul... După aceea, ne putem permite expedierea lorşi slobozirea invitaţilor în lejeritatea pe care nu şi-au permis-o până acum.

— De acord, Ladislau!

*

— Cum suportaţi, totuşi, o asemenea căsnicie?

— Eu, băietule. Se să-ţi spun?! Chiar dacă Sili nu mă bagă-n samă, sunt mulţămită că avem o stare, copiii au tăt se poftesc: bani, şcoli asigurați di când erau preşcolari, servişi bini ticluiți di Sili, maşini... casi... nu ni lipsăşti nimica, ba-i îngrăşăm şi pi alţii. Dacă el şicopiii-s mulţămiți, eu şe-aş putea zici? Pi mini mă ie, numai aşe, ca să vadă lumea că-i bini.

Femeia paravan, Sica Lovrin, se legăna molcom în braţele lui Ion Preda, lovind cu şoldurile-i dolofane invitaţii întâlniţi în cale. Dansul ei semăna cu zbuciumul unui hipopotam care face baie.

— Familia me a fost năcăjită, bre, ş-a avut tari mult de suferit pe vremuri... d’aia s-a-nsurat Sili cu mine, că-i pria lui la slujbă: numa’ ce spunea că-i bărbatul meu, care eu

eram fata aşelor oameni şe-au avut de-ndurat, şi nimeni nu mai îndrăznea să-i treacă prin faţă...

Senzaţia de vomă îi devenea tot mai acută, o dată cu amănuntele aflate din confesiunile soţiei lui Vasile Lovrin, cea care-i asigurase trambulina afirmării în comerţ. Vasile Lovrin nu era singurul profitor al unor antecedente favorabile din biografia neamurilor familiei sale. Ştiuse să se folosească de ele, încercând şi în acel moment de cumpănă când plecase-n Bărăgan – dar fără reuşită – să se reprofileze într-un domeniu pentru care nu avea vocaţie.

Ţăranul începea să înţeleagă rostul temerilor lui Vasile Lovrin şi ale colaboratorilor săi, atunci când şi-a făcut apariţia la orizontul destinelor lor!

— Şe-aş putea faşe eu, băietule?! se lamenta Sica Lovrin. Iau viaţa aşa cum ie dânsa, macar pentru copii, dacă nu pentru mini.

Prezenţa ei de mamut dansator nu era înregistrată ca atare, invitaţii trecuseră pragul etichetei, băutura îşi spunea cuvântul prin pierderea treptată a controlului. În apropiere, George şi abulica Cleopatra mai mult se plimbau decât dansau:

— Jorj, eu sunt capabilă de o mare iubire...

— Eşti, pe dracu'!

— Să-mi sară ochii, Jorj, de nu te iubesc la nebunie! Auzi, recunoaşte sincer că eu te tulbur mai bine decât ţăranca aia...

— Mă tulburi cât o cizmă-n dos...

Manevrându-şi cu abilitate partenerul, Doina îl pilota pe profesor în preajma lui George şi a Cleopatrei, fără să-i scape din ochi. Despărţirea lor o deranja şi era hotărâtă să-l recapete cu orice preţ.

— Vigoarea rurală, moştenită din mediul atât de pur al celulei spirituale de bază a existenţei noastre tradiţionale, încerca să o flateze profesorul, emană cu toată forţa din întreaga dumneavoastră fiinţă.

— Domnule profesor, ridicaţi mâinile ceva mai sus! îl avertiză autoritar.

„E perfidă javra asta mică! aprecia, pentru sine, profesorul. Bătrâne, mobilizează-ţi farmecele puterii, căci numai în faţa lor cedează ţăranii!”

— Între condiţia dumneavoastră actuală şi cea de studentă, e o problemă de zile...

— În acest caz, nu văd de ce vă grăbiţi, domnule profesor?! s-a mirat, fără să-l scape din priviri pe George. Aşa cum bine aţi observat, până a desfiinţa bariera dintre noi, să aşteptăm trecerea timpului...

— Dar, pentru mine, e doar o formalitate!

— Să respectăm şi această formalitate, domnule profesor!

„S-au trezit ţăranii la viaţă! Mojarul din care vor izbucni flăcările înalte ale vieţii rămâne tot satul! cugeta profesorul. Şmechera asta rurală ştie ce vrea şi-şi va atinge, cu concursul meu, ţelul. Dar, din nefericire pentru că ţelul ei, este, de fapt, al meu. Oricum, tot spiritul înalt e învingător!” se consola în perspectivă.

Pe calea cea bună, naviga direct la ţintă tuciuriul Nicolae Stoica. Studenta îi sorbea din priviri, copleşită de ofertele lui concrete şi imediate.

— Să moară mama, dă nu te-mbrac numa-n mătase dă la tropice. Am pentru matale, prinţeso, geantă şi pantofi din piele de crocodil, ce n-a văzut Parisu’. Să-mi sară ochii dă mint!

— Ooo! exclama studenta copleşită.

Fata chicotea mulţumită. „E bună, dom’le, panarama asta, fir-aş al dracului. Dă n-o iau cu mine-n noaptea asta la oceag, înseamnă că n-am ambiţie, să-mi sară ochii!”

Scoşi de prin ungherele vilei, reapăruseră foto-cinereporterul Liviu Dobrescu, Magda şi Mircea Roncea, iar – la braţul lui Ladislau – maiestuoasă, Claudia Negrea făcea notă aparte în atitudinea-i de mare doamnă, cu priviri de judecător necruţător. Muzica şi-a redus volumul, invitaţii presimţind că a intervenit o cumpănă în program. Încet-încet, perechile au părăsit ringul, regrupându-se de-a lungul pereţilor, lăsând liber mijlocul salonului, unde trona masa

lungă, plină de pahare, sticle, tacâmuri, veselă, resturi de mâncare, într-o învălmăşeală demenţială, de parcă acolo s-ar fi disputat o coridă.

Valul de linişte a avut ecou şi-n bar, unde zgomotul discotecii s-a redus la limita suportabilă. Liviu Dobrescu a trecut la microfon şi a adresat un zâmbet îndelung studiat celor de faţă:

— Iubiţi prieteni, distinşi invitaţi! Doamnelor şi domnilor! a continuat să-şi afişeze zâmbetul larg, voit fermecător.

Ca un ecou, vocea Magdei s-a spulberat peste liniştea aparentă:

— Mircea, banii!

Câteva capete s-au întors, a reproş, în direcţia lor. Liviu Dobrescu a zâmbit, de astă dată înclinându-şi capul înainte într-o atitudine de supremă înţelegere.

— Folosim acest prilej, şi-a adâncit zâmbetul într-un rânjet, pentru a vă aminti că avem datoria de a aşeza câte o cărămidă la temelia de granit a unei viitoare familii. Aşadar, scumpi prieteni, aşteptăm cu justificată emoţie contribuţia dumneavoastră... Ofer microfonul unui specialist al momentelor festive, domnul Nicolae Stoica!

Tuciuriul şi-a ridicat mândru pieptul, privind-o semnificativ pe *coana* studentă: „vezi ce-nseamnă tropicele, mânca-ţi-aş gura!”

— Masă bogată! a izbucnit Nicolae Stoica. Masă bogată şi fermecătoare, a reluat plin de sine, ţinând în braţe platoul de faianţă oferit de Liviu Dobrescu, acum retras în spatele muzicanţilor. Avem onoarea a anunţa de la domnii naşi... cât, coane, să vă trăiască părinţii? Zece mii, n-au mâncat, n-au băut, şi-un covor, şi-un serviciu de cristal... să trăiască!

— Uraaa! au izbucnit nuntaşii.

— Mulţi ani trăiască, mulţi ani trăiască...! orchestra s-a repezit vertiginos.

— Isuse Cristoase, maică precistă, sir, am fost ucis!

Din uşa barului, aruncat ca din puşcă, Tedi se prăbuşise, izbind câțiva nuntaşi, pe mozaicul salonului mare.

— De la fratele miresii, care ie profesor şi mare domn, numa’ opt mii, să trăiască domnu’ frate!

— Uraaaa! au izbucnit nuntaşii din preajma lui Tedi, pentru a-i acoperi scâncelile.

La un semn transmis automat de Liviu Dobrescu, orchestra a ridicat brusc volumul, dezlănţuind un vacarm general melodios.

— Băietu şesta tot timpul mâncă bătaie! a oftat Sica Lovrin la urechea lui Ion Preda, lipindu-i-se de umăr. Ş-aşe băiet bun şi cumsecade-i dânsul. Că mă doare inima ca de copilul meu, sarmanul!

— M-am apărat eroic, sir, ca un adevărat cavaler! îi explica lui Ladislau. Sunt ultimul romantic al acestor vremuri, domnule, ce dumnezeu, chiar nu înţelegeţi?

— Gura, Tedi, gura!

— Isuse, cum aş fi permis acelei gorile mizerabile, arăta spre bărbatul protector al fetei îmbrăcată în rochie de in topit, să-mi calce-n copitele lui nenorocite demnitatea? Eroic, sir, eroic m-am apărat, ce dumnezeu?! continua plângăreţ, ştergându-şi nasul însângerat. Cu mâneca costumului de împrumut. Cămaşa albă, procurată tot din garderoba ad-hoc a petrecerii, purta pete purpurii care i se lăţeau pe piept. Isuse, ce l-am pocnit!...

— Eşti un viteaz, Tedi, bravo, o ştim cu toţii, nu-ţi face griji, băiatule! Acum, încetează, un pic de modestie nu strică, ce crezi?

— Aveţi dreptate, domnule! a fost de acord Tedi, ştergându-şi, în continuare, lacrimile şi sângele de pe fată.

De-a lungul pereţilor, nuntaşii aşteptau fals ceremonios, toropiţi de băutură, transpiraţi, momentul când aveau să-şi dea obolul pentru fericirea viitoarei familii. După deschiderea momentului festiv, Liviu Dobrescu îşi reluase rolul de foto-cine-reporter, înregistrând minuţios generozitatea invitaţilor, cu o dăruire demnă de invidiat.

De la înălţimea scărilor ce conduceau la etaj, Vasile Lovrin, supraveghea mulţumit desfăşurarea procesiunii: invitaţii, în şir indian, se apropiau de Nicolae Stoica, aşezat

pe estradă, cu spatele la orchestră, şi-i înmânau plicurile cu bani.

— De la domnu'... cum îl cheamă pe domnu, săru-mâna? Apostol şi e arhitect, din partea mirelui, văr de-al treilea, cinci mii şi-un inel cu topaz pentru coana mireasă, frumoasă şi duioasă... trăiască!

În stânga, în direcţia salonului mic, purtat de braţ şi însoţit de costumieră şi cosmeticiană, Tedi, după ultimul său act eroic, era condus de neobositul Ladislau, pentru o nouă operaţiune de recondiţionare artistică.

— Mircea, banii?! s-a reverberat ecoul prelung, oftat, tragic, al Magdei Roncea. Banii, Mircea!

— De la doamna Magda care e bine şi veselă, şi de la domnu' Mircea, zece mii! a fluturat plicul în direcţia camerei de luat vederi, manevrată de Liviu Dobrescu. Trăiască!

— De ce eşti trist, băietule?

— Oboseala!

— Alta-i prişina, băietule, nu mă duşi pi mini!

În curând, avea să fie miezul nopţii!

*

— Ladislau!

— Vă ascult, domnule!

— A venit momentul.

— Prea bine, domnule!

După „strigarea darului", nuntaşii se aruncaseră vijelios asupra unei noi şarje de băuturi adusă cu fast de ospătarii localurilor ce-i datorau stimă profesională amfitrionului. Farfuriile rămăseseră neatinse. Eticheta dispăruse, invitaţii vorbeau zgomotos, se îmbrânceau involuntar, adresându-şi scuze inutile. Spectacolul plutea într-o ceaţă tot mai densă.

Ladislau şi Liviu Dobrescu s-au consultat îndelung, examinând masa petrecăreţilor ca pe o armată în curs de lichidare. George continua să-şi plimbe partenera în pas de tango, deşi muzica lansase un rock. În apropierea lor,

cuprinsă de gelozie, Doina rămânea surdă la avansurile profesorului, cu ochii ţintă la perechea adversă. NicolaeStoica își reluase locul alături de „coana studentă”, oferindu-i o perspectivă ameţitoare:

— Te voi îmbrăca numa-n mătăsuri dă la tropice; prinţeso, d’or să crape-n draci duşmanii repeta ameţit Nicolae Stoica.

Claudia Negrea a venit lângă Vasile Lovrin, cu mersu-i demn şi afectat.

— *Şeri,* suferi?

— Tu ce crezi?

— Te înţeleg, *şeri!*

Ladislau l-a abandonat pe Liviu Dobrescu şi s-a apropiat de ei, asigurându-l din priviri pe Vasile Lovrin că spectacolul decurge conform înţelegerii.

— Distinşi invitaţi, stimaţi prieteni! Doamnelor ţidomnilor!

Muzica s-a redus în intensitate, dansatorii au reacţionat mai greu, impunându-şi controlul cu dificultate.

— Cu matale mă-nsor, coană studentă, să moară mama! se angaja Nicolae Stoica.

— Distinşi prieteni! a reluat Liviu Dobrescu, după liniştirea relativă a vacarmului. Prieteni, minunatul nostru amfitrion, iubitul nostru Vasile Lovrin, are onoarea a face publică logodna fiului său distins, domnul George...

Zâmbitor, de astă dată cocoţat chiar alături de orchestră, Liviu Dobrescu domina mieros creştetele petrecăreţilor, surprinşi de vestea spectaculoasă. Toate privirile s-au îndreptat spre el. Doina, în braţele profesorului, a roşit brusc.

— Anunţăm, aşadar, logodna domnului George Lovrin cu o distinsă domnişoară, de o puritate sufletească exemplară, model de sensibilitate şi afecţiune, care binemerită intrarea în rândurile acestei familii de care ne leagă vechi şi statornice legături...

— Şi naiba a mai pus la cale Sili? s-a arătat nedumerită Sica Lovrin, de parcă Ion Preda avea să-i ofere răspunsul.

În salonul mare s-a lăsat o linişte de mormânt.

— ... această gingaşă fiinţa, rod spiritual...

Invitaţii abia-şi mai ţineau respiraţia.

— Sir, pentru numele lui dumnezeu tatăl, cine-i scumpetea? Care-i regina. Cristoase?

Tedi, îmbrăcat în costum verde, de vină tor, spălat, pudrat şi parfumat, îşi făcuse apariţia în apropierea orchestrei, clătinându-se pe picioare.

— ... domnişoara Cleopatra! Acest minunat suflet de artistă pură...

În jurul lui George s-au strâns, ca la comandă, zeci de invitaţi, grăbindu-se să-i felicite. Doina era lividă. Pe obrajii ei arşi de soaie au început să curgă lacrimi fierbinţi. Degetele s-au înfipt sălbatic în braţele profesorului.

— Examenul dumneavoastră abia a început! a avertizat-o protector. Pregătiţi-vă, domnişoară!

Vasile Lovrin îşi plimba, sfidător, privirile între Doina şi Ion Preda.

Orchestra şi-a reluat rolul stimulator, acompaniind atmosfera fals exaltată.

— Ţi-am spus, prinţeso, că n-am nici în clin, nici în mânecă cu cămila aia?! se interesa mândru Nicolae Stoica. Păi matale eşti o regină pe lângă paraşuta asta, trăi-te-ar dumnezeu!

— Jorj, te iubesc la nebunie! exclama complet zăpăcită Cleopatra, cu faţa ascunsă în ceafa lui George; vestea îi adâncise starea de beţie, provocându-i un zbucium insuportabil.

— Ţine-ţi firea, nu mă face să-ţi dau drumul că nu te mai scoli de pe pardoseală.

— Jorj, scumpule!

— Stai dreaptă, că atârni cât o balenă!

— Dansaţi, copii! a şoptit Vasile Lovrin. Voi trebuie să daţi tonul! a înfruntat, privirea duşmănoasă a lui George.

*

Nuntaşii se dezlănţuiseră furibund, răscoliţi prin toate ungherele organismului de alcoolul ingurgitat din belşug, fără oprelişti. Câteva pahare s-au zdrobit de pardoseală, măturate de rochiile lungi ale invitatelor, rotite dezordonat, pe ritmul muzicii, de partenerii lor cu ochii înroşiţi de băutură. Invitaţii mai în vârstă. Măcinaţi de nostalgii suburbane, îşi lăsau frâu liber talentului, fredonând cu voce tare, într-un vacarm general, romanţe lacrimogene de pe vremea când erau picoli sau muzicanţi începători prin cârciumile de mahala, acum ajunşi cetăţeni „onorabili”, catapultaţi în societate graţie serviciilor devotate făcute lui Vasile Lovrin.

— Trebuie să înţeleg, din cele spuse de dumneavoastră, că domnişoara Preda e un element promiţător? s-a interesat, pe acelaşi ton îngăduitor, Vasile Lovrin.

— Intuiţia a fost întotdeauna punctul dumneavoastră forte. Vă garantez că domnişoara Doina va ajunge minunată ingineră, capabilă...

— Contez pe concursul dumneavoastră.

— Chiar vă rog!

Doina începuse să accepte complimentele şi asigurările oferite generos de profesor. O îndepărtau vertiginos de imaginea deFăt-Frumos ce i-o imprimase, până atunci, George Lovrin. Speranţele într-un viitor luminos prindeau contur, datorită promisiunilor cu şanse de realizare iminentă venite din partea profesorului.

— Patroane, l-a luat în primire pe Vasile Lovrin, te rog să-mi îngădui să cunosc îndeaproape familia domnişoarei, pentru a şti cui îi voi oferi serviciile mele, desigur dezinteresate! a subliniat.

— Cu multă plăcere, domnule profesor. De altfel, mi-a stat în intenţie de la început, chiar voiam să vă introduc în atmosfera profesională şi familială a prietenului meu Ion Preda. Din păcate, discuţia s-a suspendat, dar găsesc – acum – că-i momentul să ne îngăduim câteva clipe de respiro, pe aripile amintirilor ce mă leagă de acest om, nu mai puţin minunat decât propria-i fiică.

— Sperăm să înnodaţi firul întrerupt.

— Fără îndoială, domnule profesor. Lucrarea dumneavoastră îşi va găsi material documentar de mare valoare, pe care nu vi-l poate furniza decât Ion Preda.

— Îţi rămân îndatorat, prietene! a exclamat profesorul, trecându-şi degetele prin părul năclăit de transpiraţie.

Vasile Lovrin, Ion Preda, Doina şi profesorul s-au îndreptat spre salonul mic, urmaţi îndeaproape, ca de propriile umbre, de Claudia Negrea, Magda şi Mircea Roncea, Liviu Dobrescu şi omniprezentul Ladislau Gabor.

— Domnilor, sunt la dispoziţia dumneavoastră, şi-a justificat prezenţa, oferindu-le un platou plin cu pahare, conţinând o nouă şarjă de băuturi.

Ca la comandă, câţiva ospătari au adus sticle, alte pahare, dulciuri şi aperitive.

— Domnilor, desigur vă întrebaţi ce mă leagă de acest om de excepţie care este Ion Preda...?

Nimeni nu se întreba, cunoşteau prea bine firele proprii şi cele ale patronului, dar asistau smeriţi la spovedania lui, convinşi; nu fără temei, că Vasile Lovrin îşi făureşte legenda menită să înmormânteze definitiv adevărul.

— Mult noroc şi fericire pentru toţi! le-a urat Vasile Lovrin, ridicând paharul.

— Multe bucurii!

— Prieteni, i-a luat în primire după ce a gustat cu economie, simbolic, din pahar, Ion Preda a fost unul dintre colaboratorii mei cei mai apropiaţi în campania agricolă a existenţei mele de combatant pe frontul rural.

O nouă poveste. În culori trandafirii, portocalii, combinate cu verdele sănătos al câmpiei, se năştea în salonul mic. Prietenii, inclusiv „iubitul şi nepreţuitul Ion Preda”, aflau de eforturile supraomeneşti ale lui Vasile Lovrin pentru îndreptarea situaţiei dezastruoase de la acel punct de lucru pierdut în imensitatea Bărăganului. El, Vasile Lovrin, mobilizându-şi energiile de care – bineînţeles – toţi cei prezenţi aveau cunoştinţă, a pus eficient umărul. Fără îndoială, nu ar fi reuşit în teribila-i întreprindere, dacă nu ar

fi avut alături un detaşament de neînduplecaţi truditori ai gliei, mecanizatori şi muncitori agricoli, hotărâţi să obţină recolte de excepţie care au simţit în el, în Vasile Lovrin, omul chemat să le concentreze eforturile creatoare.

„Paştele mă-tii de şnapan, înjura în gând Ion Preda, amintindu-şideruta lui Vasile Lovrin, rolul său meteoric, apariţia lipsită de glorie pe întinderile nesfârşite ale Bărăganului. Trage-ţi spuza pe turta ta de praf, cacao, ciocolată şi drojdie răsuflată."

— M-am reîntors de acolo numai după ce am fost sigur că, în urma mea, rămâne o pagină glorioasă înscrisă în marea carte a producţiilor pilduitoare. Am exagerat cu ceva, prietene? s-a interesat senin Vasile Lovrin.

— Dimpotrivă, ai dovedit o modestie de neimaginat! i-a replicat Ion Preda, convins că a-l contrazice ar fi fost un gest inutil. De-ai şti cât ţi-am resimţit lipsa! De fiecare dată, când necazurile riscau să ne înfrângă, spuneam cu regret: „O, de-ar fi aici tovarăşul Vasile Lovrin, cu câtă uşurinţă am consemna noi succese în competiţia cu ţarina îndărătnică!"

„Nu te dezminţi ţărănoi sadic!", îl apostrofa din priviri Lovrin.

— Deci vă cunoaşteţi! şi-a venit în fire Doina Preda..

— Doina, se apropie vremea să ne retragem! a avertizat-o ţăranul, sesizând noua pasiune pentru veteranul profesor, care-l eliminase definitiv din gândurile ei „pe nevârstnicul şi neexperimentatul George".

— De ce atâta grabă, prietene? l-a oprit Lovrin. Avem atâtea de discutat şi rezolvat, încât nu văd de ce-ţi doreşti, să ne părăseşti?

— Ce-am mai putea să ne spunem?

— O, prietene, nu înţelegi că destinele noastre s-au legat indisolubil? Am petrecut clipe minunate pe frontul muncii, momente grele în care numai competenţa şi dăruirea noastră au hotărât succesele memorabile...

— Să le lăsăm la timpul trecut! l-a oprit, plictisit, Ion Preda. Mă interesează mai ales prezentul...

— Vreau să ştiu ce-au mai făcut, cum au evoluat

minunaţii mei subalterni... De pildă, acea doamnă, emanând energii vulcanice...

— Tanti Rela?

— Da, da, tanti Rela!

— A murit!

— Ei, cum aşa?

— Simplu, dar dezastruos pentru mâna aceea de bărbaţi izolaţi la punctul de lucru din imensitatea Bărăganului. La câteva luni după plecarea dumneavoastră, prin decembrie, s-au aşternut, sub povara viscolelor, sandvişuri de nămeţi peste punctul nostru de lucru, vagoanele dormitor şi cantina reclădită de mecanizatori s-au scufundatîn troiene. Peste noi şuiera viscolul, purtând zăpezi mişcătoare, şi urletele lupilor veniţi din bălţile Dunării, peste apele îngheţate. Într-o dimineaţă, înainte de sărbătorite de iarnă, ne-am trezit la uşa vagonului dormitor cu Tichi și Nichi, nepoţii bucătăresei. Eu, Costache şi Gică beam ţuică fiartă, „doi ochi albaştri” cum se mai spune, înfăşuraţi în pături.

„Nene Preda, nene Preda!”

Copiii erau speriaţi, ne priveau cu ochii mijiţi de sub căciulile din dotarea tractoriştilor, strângând la pieptul lor micuţ baterile pufoaicelor luate din cantină.

„Măi copii, de ce-aţi plecat în papuci şi fără ciorapi? Vreţi să răciţi?”

„Nene Preda, nene Preda! continuau ei să strige cu glas ascuţit. Mamaia nu vrea să se scoale, deşi noi am tras de ea şi am rugat-o: fă-ne ceai, mamaie, fă-ne ceai că ne e foame! Nu vrea să se scoale, bre! Şi e rece ca zăpada mamaia noastră...”

Am avut o presimţire, dar ne era teamă să ne spunem ce ne trecuse prin gând din prima clipă. Am fugit în cantină. Acolo, într-un colţ, lângă plite, erau două paturi, într-unul dormea tanti Rela şi-n celălalt nepoţii. Tanti Rela zăcea dezvelită în patul ei, plapuma alunecase pe duşumeaua cantinei... Atunci am înţeles: tanti Rela murise! În somn, singură, la doi paşi de nepoţii care trăiau de câţiva ani alături de nod în pustietatea câmpiei.

„Spune-i matale, nene Preda, să ne facă ceaiinsistau plângăreţi Tichi şi Nichi, poate şi ei înţeleseseră că *mamaia lor* nu mai era, dar continuau să se amăgească în speranţa unui miracol.

„Copii, mergeţi în vagonul dormitor! Hai, copii! Da?”

N-am mai rezistat: m-am aşezat în genunchi lângă pat şi am izbucnit în lacrimi. Ca la comandă, Costache şi Gică au început să bocească, lovindu-se cu pumnii în piept. Copiii, convinşi că orice iluzie e deşartă, au început să ţipe fugind în prag. În câteva minute, mecanizatorii, ascunşi în celelalte vagoane dormitor, au alergat în cantină, zăpăciţi şi disperaţi de perspectiva vieţii lor la punctul de lucru, fără tanti Rela. „Măi fraţilor, poate că-i doar leşinată!”, încercau să se mintă.

În salonul mic se lăsase o linişte de mormânt. Aparent dezinteresaţi, cei prezenţi îl urmăreau stânjeniţi pe Ion Preda, care dădea semne de oboseală.

— Unde aţi înmormântat-o?

— Undeva pe câmp, nimeni nu mai ştie. Toată ziua am aprins chibrite, căci nu aveam lumânări. Costache şi Gică au bocit lângă patul ei, fără să se mişte de acolo. Pe copii i-am păcălit o vreme, încuindu-i în vagonul nostru, dar n-a fost chip să-i ţinem prea mult, răguşiseră, li se umflaseră ochii şi ne temeam să nu păţească altceva. I-am luat în cantină, alăturându-i lui Costache şi Gică. Întrebau inutil: „Mamaie, de ce nu vorbeşti, mamaie? De ce nu ne cerţi, mamaie?”

— Mircea, banii! a gemut Magda, livid㠄 prăbuşită pe canapea, alături de micuţul ei bărbat, înţepenit într-o atitudine de statuie din epoca renaşterii.

— V-aţi achitat conştiincios de datoriile lumeşti? l-a întrebat Vasile Lovrin, clătinându-şi capul nemulţumit în direcţia familiei Roncea.

— Nici nu se putea altfel, Băieţii au dezmembrat un vagon dormitor, smulgându-i scândurile şi au pregătit, în mijlocul cantinei, un sicriu mare, încăpător. Am aşezat-o în el pe tanti Rela, înfăşurată în păturile din cazarmamentul

punctului de lucru, repartizat din dotarea fermei mamă. Viscolul a ţinut zile în şir, credeam că nu se mai termină. Până la urmă, nu am mai aşteptat liniştirea vremii, tanti Rela se înnegrise, copiii ne întrebau de ce, nu mai aveau somn... Am urcat sicriul într-o remorcă trasă de trei tractoare. Copiii, Costache şi Gică s-au urcat alături, bocind jalnic, ceilalţi ne-am aciuat în cabinele tractoarelor şi am pornit peste câmpia sufocată de viscol. În faţă mergea un buldozer cu lamă de oţel, să ne deschidă pârtie, şi un excavator cu cupă, pentru săparea ultimului sălaş... Undeva, pe câmp, erau nişte cruci, fuseseră instalate în locul unde muriseră câțiva ciobani, mâncaţi de lupi, într-o iarnă la fel de nenorocită. Am răzbit până la acele cruci, de fapt un cimitir volant pe umerii Bărăganului. Abia am reuşit să ne croim drum până acolo. Tractoriştii s-au orientat cu dificultate. Excavatorul a săpat câteva ore în pământul îngheţat... în jurul nostru apăruse o haită de lupi, noi ne ţineam aproape unii de alţii şi-i păzeam pe copii şi pe tanti Rela ca pe ochii din cap. Bestiile erau înfometate şi, dacă nu i-am fi pândit cu tractoarele şi târnăcoapele, precis ne-ar fi înhăţat pe vreunul. Viscolul urla, lupii urlau! Excavatorul adâncea groapa până la limita posibilă, căci ne temeam să nu scormonească, după ce plecam noi, dihăniile hămesite.

Tichi şi Nichi nu mai plângeau: gemeau şi tremurau. Costache şi Gică, năuci, priveau prostiţi groapa adâncă vânzolită de furia viscolului, pornit încăpăţânat împotriva excavatorului. Se lucra din greu: o cupă de pământ excavată era urmată de alta de zăpadă, adunată din nebunia viscolului. Am coborât-o în groapă eu, Costache şi Gică... Unii mecanizatori păzeau încordaţi, cu tractoarele duduind şi farurile aprinse, alţii în jurul nostru cu târnăcoapele în mâini să nu ne sfâşie lupii. Tanti Rela a dispărut la trei-patru metri adâncime, ascunsă sub pământul împins şi bătucit sub şenilele buldozerului. Viscolul a acoperit urmele ca un pământuf uriaş. Când ne-am ascuns în cabinele utilajelor retrăgându-ne cu spatele, asemeni soldaţilor pe front, lupii s-au repezit urlând

neputincioşi în mijlocul viscolului, şi căutând. Am ajuns la punctul de lucru o dată cu lăsarea întunericului, pustii până în adâncul sufletului.

— Magda, sunt alături de tine, se poate să faci asemenea figuri? Mircea o masa de-a lungul gâtului, spre a o readuce în simţiri. Aţi impresionat-o cu destăinuirile dumneavoastră! s-a adresat lui Ion Preda. Cum este ea foarte sensibilă...

— Să vărsăm câteva picături pentru tanti Rela! a propus Ion Preda, alegând un pahar cu băutură de pe platoul adus de Ladislau Gabor.

— Tată tu nu ai voie să bei, eşti cardiac! a izbucnit Doina.

— Pentru tanti Rela a avertizat-o.

— Dar nu ai voie!

— Îmi permit, Doina. Sunt momente în viaţă când, împotriva inimii, dar pentru inimă, ridici mâna! O fac acum!

— Sir, pentru dumnezeu, ce aţi spus dumneavoastră m-a făcut grogy!

— Tu erai grogy de mult, Tedi! l-a repezit Vasile Lovrin, privindu-i faţa tumefiată după atâtea lovituri încasate în cursul serii şi al nopţii.

— Isuse, acum ştiu că avem amintiri comune! a continuat să-l abordeze, clătinându-se de pe un picior pe altul, pe Ion Preda. Sir, nu cumva aţi lucrat la o fermă, cum dracu' îi spune...? Şi-a pus mâinile pe cap, dezamăgit.

— Ce vrei să spui, tinere?

— Sir, pentru dumnezeu, noi am fost „colegi"?

— Ei. Cum aşa?

— *M-au angajat,* de la club, la ferma dumneavoastră, că aveam şi eu dreptul la un salariu, nu? Dar, Isuse, nu-mi plăteau *decât patru mii* de lei, închipuiţi-vă! Nu-i ridicol, spuneţi-mi?

— Ai dreptate, tinere, e ridicol. Munceam ca disperaţii, ne intra praful până-n suflet, nu ştiam ce-i zi şi ce-i noapte, iar cea mai bine plătită funcţie a fermei era ocupată de un fotbalist fantomă, despre care aflu abia acum că erai dumneata.

— Dar eu, pentru dumnezeu, am fost şi sunt un as al

gazonului, o celebritate, sir, nu vă daţi seama?

— Eşti un parazit pentru care a trudit, până în ultima clipă a vieţii, tanti Rela. O secătură hrănită din munca mea, a lui Costache, a lui Gică şi a celorlalţi mecanizatori.

— Isuse, dar sunt o celebritate!

— Într-un fel, eşti!

— Domnule a îndrăznit profesorul, iartă-mă că intervin, însă o fac absolut în interesul lucrării pe care o concep în prezent: voi, mecanizatorii, ce sunteţi de fapt? Ţărani nu sunteţi! Muncitori, nici atât! Oare, nu v-aţi pus niciodată întrebarea asta esenţială?

— Pentru noi esenţială este munca!

— Dar, înţelegeţi, că – din punct de vedere teoretic – această problemă spinoasă nu a fost rezolvată: sunteţi muncitori sau ţărani!

— Teoriile astea, lămurite sau nu, mai rău îi zăpăcesc pe oameni. Şi dacă toţi am sta să le pătrundem, zău, nu ar mai avea cine să muncească. Eu, Costache, Gică şi ceilalţi, nu ne-am gândit la asemenea lucruri! Ştiam că trebuie să muncim, am muncit.

— Dar, domnilor, s-a adresat celor prezenţi, teatral, profesorul, vă rog să fiţi de acord cu mine că, din punct de vedere filosofic, trebuie elucidat de care parte a baricadei se situează această categorie profesională...

— Munca, domnule, nu cunoaşte decât o parte a baricadei, degeaba despicaţi dumneavoastră firul în patru!a precizat cu voce moale, toropită, Ion Preda. Eu, unul, nu pricep de ce vă obosiţi atât?

— Dragii mei. A intervenit împăciuitor Vasile Lovrin, ce rost au discuţiile contradictorii, fără şansa unei rezolvări a disputei? Ion Preda, ai propus un pahar în memoria fostei colege de serviciu, acea femeie minunată de care se leagă amintirile noastre din Bărăgan. Votez pentru! În memoria ei!

Picăturile, de băutură s-au prelins pe covoarele miţoase din salonul mic. Ion Preda a băut cu sete, sub privirile îngrozite ale fiicei. Magda îşi revenise din leşin, susţinută

fizic şi moral de micuţul Mircea. Claudia se retrăsese pe unul dintre fotoliile model *ou* şi asista interesată la evoluţia deznodământului. Profesorul, ameţit, o mângâia pe umeri pe Doina, intervenind îndiscuţie cu o mână de cunoscător. Doar Tedi, plin de vânătăi, pătat de sânge şi praf pe costumul de vânător, nu voia să renunţe.

— Pentru dumnezeu, sir, tot nu pricep de ce mă plăteaţi ca pe-o otreapă!

— Salariul era de director.

— Doar patru mii?

— Suma asta, în acea vreme, era enormă!

— Isuse, mie nu-mi ajunge decât cel mult câteva zile.

— Tedi, ţie nu ţi-ar fi suficient niciun sac cu bani! I-a avertizat profesorul.

— Dar sunt o personalitate, sir!

— Tedi, nu vrei să-ţi schimbi hainele? s-a interesat Vasile Lovrin. Eşti prăfuit, băiatule! Ladislau!

— La dispoziţia dumneavoastră, domnule!

— Ajută-l pe Tedi să arate altfel!

— Prea bine. Domnule. Tedi, după tine!

Uşurat de absenţa incomodului fotbalist ratat, Vasile Lovrin a revenit cu politeţe simulată la Ion Preda.

— Prietene, te rog să aprinzi o lumânare din partea mea la mormântul acelei femei devotate muncii...

— Imposibil!

— De ce? Este o dorinţă legitimă!

— O fi, însă mormântul nu mai există.În timpul iernii grele cineva a luat crucile. Zona se afla în competenţa altei ferme şi, de îndată ce s-au topit zăpezile, au însămânţat mazăre. Când am mers noi, în primăvară, cu flori, cozonac şi vin, n-am mai reuşit să, stabilim pe unde se afla mormântul. Ne-am rătăcit zăpăciţi prin lanul de mazăre şi, până la urmă, am renunţat să o mai căutăm. Dacă stau să mă gândesc bine, poate pici nu mai are importanţă: tanti Rela s-a risipit, încă din timpul vieţii, peste toată câmpia Bărăganului, imensul ei loc de muncă fiindu-i, deopotrivă, mormânt. De fapt, ea nu-i moartă... din punct de vedere

oficial. În acte... trăieşte!

— Cum aşa? s-a mirat Vasile Lovrin.

— Fiind iarnă grea, nu am putut să-i anunţăm decesul. În primăvară, când am mers la consiliul popular al celei mai apropiate comune, ni s-a cerut să precizăm unde-i înmormântată, să prezentăm actul medico-legal cu cauzele morţii şi alte chestii birocratice. De unde toate astea, spuneţi şi dumneavoastră? În consecinţă, s-a refuzat înregistrarea decesului, spunându-ni-se că, în atare împrejurări, trebuie să fie declarată moartă prin hotărâre judecătorească, or asta nu era posibil decât după doi ani, conform legii, şi numai de către familie, urmând ca noi să compărem în calitate de martori. O întreagă nebunie! Anii au trecut, noi ne-am luat cu alte treburi... Tanti Rela a rămas ca un duh al câmpiei!

— Dar familia?

— Familia? Ion Preda a strâmbat din nas. Care familie, oameni buni?

— Parcă spuneaţi că are o fiică, mama copiilor... mama lui Tichi şi Nichi...

— Mda! Ştiu eu?! Dacă stau să mă gândesc, tanti Rela nu a avut nicio fiică, iar acea fiică nu i-a avut pe cei doi copiii, Tichi şi Nichi!

— Nu înţeleg!

— Mircea, banii! a gemut Magda, prăbuşită pe canapea.

— Dragă, ţi i-am dat, sunt la tine!

Vasile Lovrin i-a privit mustrător: „terminaţi!”

— După ce a murit tanti Rela, mecanizatorii au aşteptat liniştirea viscolului şi au părăsit punctul de lucru, retrăgându-se la sediul fermei mamă. Doar eu, Costache, Gică şi cei doi copii am rămas să păzim averea statului, părăsiți în imensitatea câmpiei. Aşa, singuri, printre nămeţi, aşteptând să vină primăvara, ne-am petrecut vremea. Prin aprilie sau mai, nu-mi mai amintesc exact, am fost chemaţi la sediul fermei. Pe şosea, lângă poartă, aştepta un *Mercedes* verde, în culoarea câmpiei. Iar lângă maşină, preţioşi, eleganţi, aşteptau morţi de plictiseală un bărbat şi

o femeie. Când ne-am apropiat, bărbatul mai mic şi pirpiriu s-a ascuns la volan, iar femeia, fumând plictisită, cu fundul sprijinit de capotă, ne privea ca pe nişte gângănii nenorocite. Am trecut pelângă ei, fără să-i luăm în seamă. Ni se spusese că au venit părinţii copiilor şi-i instruisem, cum ne pricepusem, ce aveau să facă. Să le spună cuviincios: „săru'mâna, mamă, săru'mâna, tată, bine aţivenit!" Îi învăţasem poezii şi-i îmbrăcasem în salopete curate, cărora le suflecaserăm mânecile şi crăcii, fiind prea mari pentru ei. Am încercat să-i spălăm, însă nu aveam condiţii, aşa că erau pătaţi pe mâini şi gât de motorină, dar obrajii păstrau culoarea normală. Obişnuiţi să trăim în condiţii vitrege, aveam impresia că arată ca doi îngeri. Chiar eram încântaţi de aspectul lor exterior.

În salonul mic se aşternuse tăcerea. Claudia a părăsit fotoliul şi a pornit spre fereastră, împovărată de o greutate inexplicabilă. Magda era lividă, Mircea îl privea îngrozit pe Ion Preda. În apropierea uşii, Liviu Dobrescu îşi aprinsese, nervos, o ţigară.

— Portarul fermei, a reluat Ion Preda, ne-a arătat spre *Mercedesul* parcat pe şosea.

„Ăştia vă aşteaptă, ei sunt..."

Am priceput. Cu emoţia explicabilă momentului, ne-am grăbit să le aranjăm hainele largi şi incomode. Costache a scuipat în palme şi le-a aşezat părul pe frunte şi pe lângă urechi, duios şi grijuliu.

„Copii, tanti şi nenea de acolo, i-a arătat pe cei doi, sunt părinţii voştri. Salutaţi-i cuviincios. Şi spuneţi-le poezii!"

Am coborât din cabina tractorului, unde zăcusem înghesuiţi. Tichi şi Nichi mergeau înainte, eu, Costache şi Cică – după ei, toţi emoţionaţi şi curioşi. Cei doi ne aşteptau. Bărbatul ne pândea din maşină, femeia – o brună plinuţă şi elegantă – fuma plictisită, cu fundul pe capotă.

„Săru'mâna, mamă, săru'mâna, tată, bine aţi venit!", au glăsuit ei tremurat şi s-au apropiat nesiguri.

„Dragă, da' împuţiţi mai sunt! a exclamat femeia cuprinsă de revoltă. Domnilor, de ce nu i-aţi spălat ca

lumea?”

Copiii s-au oprit, ca la comandă, privindu-ne temători. S-au mai liniştit şi au reluat:

„Dragă mamă, dragă tată, vrem să vă spunem câte o poezie. Începem! au gângurit ei, cu ochii dilataţi la priveliştea oferită de părinţi şi maşina lor elegantă. Gata: *Colo-n miez de Bărăgan,* de Mihu Dragomir:

„Colo-n miez de Bărăgan,
noaptea parcă n-are-alean
când tractoarele-ncep sfatul
cum s-aştearnă holdeipatul”.

Bărbatul şi femeia se uitau prostiţi la fiii lor, surpriza lor plutea undeva între silă şi milă.

„Colo-n miez de Bărăgan
umblă soarele prin lan
vântul vine să se culce
în miros de pâine dulce.
Şi-ai să creşti, cântând cu noi
cu oraşe mari şi noi,
Bărăgan, vatră de pâine,
dorul nostru către mâine.”

„Bine, bine! i-a oprit femeia, aruncând pe şosea chiştocul ţigării. Domnilor, e lăudabilă strădania dumneavoastră de a creşte şi educa aceşti copii, deşi rezultatele nu sunt pe măsura pretenţiilor...”

Gică şi Costache nu înţelegeau nimic, iar Tichi şi Nichi erau atât de zăpăciţi în prezenţa părinţilor, pe care nu-i văzuseră până atunci, de parcă se aflau în faţa unei comisii necruţătoare din partea autorităţii tutelare. Copiii s-au retras lângă noi.

„Tată şi, mamă, ne-aţi adus gumă de mestecat şi pistol cu baterii?”, a îndrăznit Tichi.

„Dumnezeule, da! a exclamat femeia, căutând prin geantă. Am gumă de mestecat, bineînţeles, le-a oferit

câteva lame acoperite cu desene ce aminteau de personaje din filmele lui Disney. Şi pentru dumneavoastră, ni s-a adresat nouă, câte o ţigară...Kent! Serviţi!”

Copiii s-au repezit să împartă cu noi lamele de gumă:

„Ia şi matale, nene Preda, şi matale nene Costache. Şi matale, nene Gică!... Dar pistol cu baterii? au revenit în atenţia părinţilor.

„Copii, ne vom ocupa şi de această dorinţă a voastră. Deocamdată, suntem în trecere, numai!”...

Femeia a luat loc în maşină alături de soţul ei. Se pregăteau să plece, de parcă guma de mestecat rezolvase problema creşterii şi educaţiei copiilor.

„...Dar copiii? Cu ei cum rămâne?”

A, şi-a amintit femeia, desigur. Iubitu’, l-a luat în primire pe mărunţelul de la volan, unde-s actele, dumnezeule, mă laşi doar pe mine? Vă rog să-i duceţi la un cămin de copii, uite, scrie aici, am plătit pentru un an întreg...”

Ne-au dat adresa căminului din Bucureşti, unde aveau să-şi desăvârşească procesul de creştere şi educaţie.

„Despre mama dumneavoastră nu ne întrebaţi nimic?”

„O, dumneaei a stat tot timpul departe de noi, de ce i-am tulbura liniştea de pe urmă?”

Doar că nu ne-au cerut despăgubiri. Am rămas prostiţi cu lamele de gumă de mestecat şi ţigările în mâini, privind cum se topeşte în zare imaginea *Mercedesului* verde-prăzuliu, cumpărat cu economiile lor. De ospătari şi barmani. Copiii au lăcrimat, exprimându-şi tristeţea că nu au primit pistoale cu baterii...

— Cine-s indivizii? a izbucnit Vasile Lovrin.

— Ce-ţi pasă?

— Dacă au fost ospătari şi barmani, trebuie să-i cunosc.

— Caută-i singur! Pentru liniştea fostei noastre colege, tanti Rela, şi a nepoţilor ei – Tichi şi Nichi –nu mai are nicio importanţă. În ce-i priveşte, timpul a rezolvat totul, şi nu oamenii obligaţi legal să ofacă! Cei doi copii au mai stat la noi încă un an, apoi am primit o adresă din partea căminului indicat de părinţii lor, să-i „punem la dispoziţia”

celor de acolo. I-am dus cu tractorul până la marginea Bucureştiului, apoi, cu tramvaiul. Când ne-am despărţit de ei, ni s-a rupt inima de durere...O dată cu ei şi tanti Rela, se încheia un capitol mare din existenţa noastră la acel punct de lucru din imensitatea Bărăganului. Plângeam toţi, copiii, eu, Costache şi Gică, presimțeam că ne despărţim de ei, aşa cum s-a întâmplat cu tanti Rela. Căminul acela a devenit, într-adevăr, mormântul amintirilor noastre. Când am revenit, aşa cum le-am promis lui Tichi şi Nichi, nu i-am mai găsit: fuseseră mutaţi în altă parte, prin grija părinţilor. Tanti Rela şi-a pierdut urma în ţărâna Bărăganului, nepoţii ei au dispărut pe asfaltul Capitalei. Din noi s-a rupt o părticică de suflet şi lipsa ei o vom resimţi câte zile vom trăi. E o durere pe care o acceptăm ca pe ceva necesar şi asta voi n-o s-o înţelegeţi niciodată. Doina, plecăm! Locul nostru nu e aici! Adio! le-a strigat Ion Preda, aşezând paharul gol pe tava adusă de impenetrabilul Ladislau.

— Tată. Mie mi-a promis domnul profesor că mă ajută să fiu admisă la facultate.

— Întăresc cele spuse de domnişoara! a confirmat profesorul.

— Doina, cheia succesului stă numai în puterile noastre de-a răzbate în viaţă. Dacă prin forţele tale nu vei reuşi să fii admisă la facultate, nu ai ce căuta dincolo de bariera Bucureştiului! Reuşeşti – bine! Nu reuşeşti – avem ce face în Bărăgan. Aşa cum am muncit singur să te cresc pe tine, la fel vei munci şi tu să-ţi rezolvi propriile probleme. Pământul ne suportă dacă suntem tari! Unde-s hainele mele?

— Ladislau, domnul Ion Preda doreşte să plece! Ajută-l, prietene!

— Mă voi strădui, domnule!

— Doina, schimbă-ţi veşmintele: ale noastre sunt mult mai de soi!

— Tată, chiar plecăm?

— Tot n-ai înţeles că aici nu-i locul nostru?! Lunganule, tu ne porţi de grijă tuturor, dă-i hainele!

— Îndată, domnule! l-a asigurat Ladislau. Domnişoara se va îmbrăca aici, în salonul mic, hainele dumneaei se află pe umeraşul din colţ! Invitaţii sunt rugaţi să părăsească încăperea... Dumneavoastră, a revenit la Ion Preda, vă rog să mă urmaţi la etaj, în biroul domnului Lovrin, unde vi se va îndeplini, prompt, dorinţa.

*

Ion Preda aruncase hainele de împrumut, zdrenţele preţioase ale gazdelor de-o seară. Respira greu aerul stătut din biroul lui Vasile Lovrin. Uşa s-a deschis. Pentru o clipă, a încercat să-şi mascheze goliciunea, era doar în chilot şi maiou, apoi s-a relaxat, convins că-i un gest inutil. Au intrat Magda şi Mircea, încă livizi.

— Domnule, a murmurat pirpiriul, familia noastră ţine să vă aducă un pios omagiu. Acceptaţi, în consecinţă, o mică atenţie din partea noastră, ca o recompensă pentru modul în care aţi protejat cinstea şi demnitatea...

— Ce dracu’ vreţi? Ion Preda cuprins de frisoane, tremura în echipamentul sumar. Când am spus „adio!”, m-am referit şi la voi!

— Mircea, banii! a strigat, sugrumată de emoţie, consoarta plinuţă şi apetisantă.

— Domnule, apreciem că douăzeci de mii de lei constituie un preţ acceptabil pentru discreţia dovedită.

Ţeapăn şi solemn, cu teancurile de bani pe palmele întinse înainte, Mircea Roncea se apropia de Ion Preda.

— Ce vreţi de la mine?

— Primiţi, vă rog, recompensa familiei noastre..

— Recompensa familiei voastre? Neghiobilor! a strigat Ion Preda. Oameni de nimic ce sunteţi! Pe voi nu vă pot salva decât un cutremur sau un trăsnet...

— Poftiţi banii! insista Mircea, parcă ar fi fost surd.

Ion Preda a înşfăcat teancurile de bani şi le-a aruncat în capul lui Mircea, benzile de hârtie s-au rupt, împrăştiind o ploaie de bancnote sinilii în mijlocul biroului, vânturate de

curentul creat între uşă şi fereastra întredeschisă.

— Magda, pe domnul Preda nu-l interesează banii! Probabil, ca orice om trăit în aerul tare al câmpiei, *îşi* doreşte *altceva.* Sunteţi un om care ştiţi ce vreţi şi venim în întâmpinarea dorinţei dumneavoastră...

— Mircea, fermoarul a izbucnit Magda.

Ion Preda s-a prăbuşit, perplex, pe canapea. În faţa lui, micuţul Mircea se lupta cu fermoarul de la rochia Magdei. După încercări supraomeneşti, i-a ajuns la tors, apoi a ajutat-o să-şi ridice rochia peste cap, Magda a rămas în furoul străveziu, prin care izbucneau sânii fără sutien şi marginile strangulate ale chilotului. Cu un gest firesc, şi-a abandonat pantofii şi a început să-şi ridice, încrucişându-şi braţele, furoul strâmt.

— Domnilor, mai departe vă descurcaţi singuri! s-a înclinat Mircea, păşind important pe covorul de sute albăstrui. Distracţie plăcută!

— Nenorociţilor! a urlat Ion Preda, clătinându-se ameţit sub povara unei dureri mistuitoare. Pentru voi s-a chinuit până în ultima clipă a vieţii tanti Rela? Mamavoastră a muncit nebuneşte, ca o sfântă, s-a chinuit şi v-a iubit... V-a îngrijit şi iubit. Cum i-aţi răsplătit munca şi sacrificiile?

— Domnule, să vă scot maioul?

Magda îşi îmbrăţişa sânii, fără să înţeleagă nimic din reproşurile lui Ion Preda. Câteva bancnote se lipiseră de piele, arăta ca muzicanţii plătiţi să cânte unor cheflii porniţi pe panta destrăbălării.

— Culcă-te, sir, cu dona! La dona e mobile! Ce dracu', nu-nţelegi ce vrea?...

Clătinându-se violent, în prag îşi făcuse apariţia Tedi, cu pieptul plin de pete întunecate de vin. Mircea îl ţinea de braţ, oprindu-l să nu pătrundă în biroul transformat în budoar.

— Sir, culcă-te cu ea ce dracu'? Te-a plătit bine, zău că da! Dumitale ţi-a dat o groază de parale şi o respingi... Când o fac eu fericită, nu-mi spune nici măcar bogdaproste! Spune tu, Mircea, dacă nu am dreptate!

— Tedi, măcar în acest moment te rog să fii respectuos!

— Hai, bărbate, l-a bătut batjocoritorpe umăr, fii demn, ce dumnezeu? Sir, te ajut eu! Gratis, pe cuvânt!

Ion Preda se prăbuşise pe covor, chircit, cu genunchii strânşi la piept. Alături, Magda, fiica acelei *tanti* Reia, îmbrăcată numai în chilot, îşi proteja inutil sânii cu palmele, de parcă s-ar fi temut să nu-i cadă. Mircea îi susţinea pe abulicul Tedi.

— Ce se întâmplă aici? în prag apăruse Ladislau. Cum vă permiteţi astfel de iniţiative?

— Ladislau, noi am încercat să ducem la liman o dispută ce ţinea de demnitatea noastră! l-a informat Magda, căutând să-şi ascundă sânii în palme.

— Demnitatea voastră nu face doi bani! Când vă încearcă asemenea pofte, anunţaţi-mă pe mine! Mircea, ia-ţi paraşuta şi dispari Tedi, să nu te mai văd! s-a aşezat într-un genunchi alături de corpul inert al lui Ion Preda. Infarct! a constatat impasibil, cu glas egal şi indiferent, examinându-l sumar pe ţăran. Strângeţi banii, zdrenţele, papucii, pantofii şi chemaţi medicul. Să nu se apropie nimeni de el! Nu trebuie atins nici măcar cu un deget! Cine nu a înţeles, să spună acum! Nu sunt obiecţiuni? a continuat, privindu-i cu dispreţ. Executarea!

*

Două ceasuri mai târziu, îmbrăcat în costumul său din tergal, cu pălăria coborâtă pe ceafă şi gulerul cămăşii trecut peste cel al hainei, Ion Preda cobora scările, urmat de femeile de serviciu, însărcinate de Ladislau să-i transporte raniţa şi sacoşele până avea să părăsească vila.

În salonul mare, nuntaşii intraseră în faza finală a dezmăţului bahic: invitaţi risipiţi prin unghere vorbeau zgomotos, clătinându-se pe picioare, privind fix, cu ochii înroşiţi, bulbucaţi sau întredeschişi, alţii dormitau cu frunţile sprijinite pe masă; cei încă valizi se zbuciumau haotic, în ritmul muzicii, urmărindu-l cu dificultate... femeile

exclamau şi slobozeau râsete stridente, peste tot duhnea a alcool şi a transpiraţie. Câţiva cântau la întâmplare romanţe şi cântece de pahar, cu voci dogite, mult îngroşate de băutură.

Liviu Dobrescu s-a strecurat către Ian Preda. Privirile-i fugeau discret în jur.

— Dom’ Preda, nu mai rămâneţi?

— Mă aşteaptă alte griji!

— Îmi pare rău!

— Şi, mă rog, de ce să-ţi pară rău?

Liviu Dobrescu l-a prins de braţ, preocupat, asemeni celor ce au în sarcină secrete deosebite.

— Dom’ Preda, noi ne cunoaştem din focul comandamentelor... Suntem vechi camarazi...

— Ce camarazi puteam fi noi, tinere? Eu munceam, iar tu dădeai cu clanţa! În statutul nostru nu au intervenit modificări esenţiale.

— Dom’ Preda, viaţa e a dracului şi ne rostogoleşte de colo până colo fără milă. Poate mă acuzaţi, în definitiv aveţi dreptul să-i judecaţi pe cei din jurul dumneavoastră, comparându-i cu propria viaţă... dar eu ce puteam să fac? Eram tânăr, trebuia să încerc să mă desprind din praful şi mizeria de acolo...

— ... şi să vii aici, trepăduşul bişniţarilor ăstora?!

— Dom’ Preda, asta a fost şansa mea!

— Sanşa ta era alta, palavragiule! Munca! Munca despre care vorbeai toată ziua, pe nerăsuflate, băiete, fără să ştii ce-i în realitate! Nu te condamn! Oamenii ca tine intră în procentul de nulităţi ale societăţii!

— Dom’ Preda, vă vreau binele! Rămâneţi aici şi nu aveţi de pierdut: dom’ Lovrin vă va găsi un post de mecanic pe la vreun restaurant, pe la vreo centrală termică...; fata intră la facultate, că o ajută dom’ profesor... rezolvaţi şi cu locuinţa... Ce vă trebuie praful Bărăganului?

— Ascultă, toată viaţa mi-am petrecut-o în cinste şi demnitate, n-o să mă schimbi tu, acum, la bătrâneţe! s-a smuls de la braţul lui Liviu Dobrescu.

Urmat de femeile de serviciu, cu privirile îndreptate spre ieşirea din vilă, înainta greoi, sufocat. Pe urmele lui plecau gândurile şi speranţele lui Vasile Lovrin, întunecate şi prospere. Jocul său ieşise perfect.

— Medicul i-a dat foarte puţin de trăit...

— Să-l ajutăm, Ladislau!

Nu a precizat cine trebuie ajutat: medicul de ocazie, recrutat din masa nuntaşilor, plin de băutură şi entuziasm bahic, sau nevoiaşul Ion Preda.

În jur, ultimii nuntaşi valizi dansau dezordonat. George o susţinea eroic pe Cleopatra, năruită şi pornită pe declaraţii de cocotă:

— Jorj, te iubesc la nebunie!

— Ţine-ţi pliscul!

— Jorj, mie îmi vine să vomit! De ce, Jorj?

— Ai înghiţit ceva care nu ţi-a priit!

— Jorj, cred că sunt gravidă, tu ce spui?

— Doar că eu nu am nicio vină!

Prin apropiere, ţambalagiul venit din ţările calde se dezlănţuise, avansând propuneri ademenitoare:

— Coană studentă, să moară mama dă nu te ţin numa-n puf ca pă prinţese!

— Dar tipa, Cleopatra asta?

— E-a lu’ bossu, ce dracu’, n-ai auzit că e logodiţi, păi?! Eu cu matale mă ajustez; în ce clasă eşti?...

— Nu e pe clase! Grupe!

— A, grupe?! şi-a revenit. Dar, mă rog, uitasem, matale în ce grupă eşti? A mare, a mică?...

Ajuns pe scările din faţa vilei, Ion Preda a fost părăsit de femeile de serviciu. O vreme a rămas cu privirile rătăcite pe platoul de beton, acoperit de maşini şi băltoace, aerul rece al nopţii îl înviora. Câinele de pripas i-a venit în întâmpinare, scheunând jalnic. Părea un copil părăsit, aflat la întâlnirea cu părinţii adoptivi.

— Măi băiete, noi nu avem ce căuta aici, ai înţeles? Locul nostru este în altă parte, gata. Ridicăm ancora, mergi cu mine, da? i-a făcut complice cu ochiul.

Clinele a scheunat, alungându-se la picioarele lui Ion Preda. Îi căuta ocrotirea din priviri.

— Plecăm, băiete! îl liniştea ţăranul, silindu-se să-şi menţină echilibrul. Nu-i de noi aici!

— Isuse! Bine că v-am găsit, sir, pentru numele lui dumnezeu, de când vă caut, serios!

Tedi se clătina pe picioare, ţinându-se cu mâinile de tâmple, de parcă ar fi încercat să oprească evadarea preţiosului conţinut care-l conducea pe cărările alambicate ale existenţei legate de echipa lui Vasile Lovrin.

— Sir, pentru dumnezeu, sunteţi un idealist păgubos şi asta mă întristează peste măsură:..

— Ce-ţi veni să-mi plângi de milă?

— Nu, sir, e vorba de altceva: dacă aş fi fost în locul dumneavoastră, la această oră eram un om făcut!

— Imposibil! N-ai mai fi tu, pricepi?

— Nici vorbă că da! Pentru dumnezeu, ajutaţi un biet suflet păcătos!

— Să-ţi dau zece lei?

— O, nu! Fie-vă milă de sufletul meu într-un mod eminamente spiritual, sir! Tedi, asul gazonului, nu are nevoie de pomană materială.

— Vorbeşte, băiete!

— Sir, mă rod două enigme nenorocite, am poate mai multe, dar – crede-ţi-mă! – n-aş fi în stare să le număr...

— E prea târziu, în curând se vor ivi zorile...

— Nu-i asta pricina, sir! Vă mulţumesc, sunteţi un drăguţ şi mă menajaţi... sunt beat, se vede doar, ce naiba?!

— Bine, bine! Ce vrei?

— Sir, pentru dumnezeu, de ce naiba n-aţi luat banii păcătoşilor ălora? Îi dădeaţi la săraci, dacă nu vă făceau trebuinţă...

— Săracii trebuie să trăiască cinstit, Tedi!

— Isuse, rămâneţi un idealist! Mă rog, nu cunoaşteţi amănuntele, asta-i... Păi, afurisiţii de Mircea şi Magda au recoltat paralele de pe covor, iar acum cer despăgubiri de la sir Vasi Lovrin, de parcă aţi fi luat dumneavoastră banii...

— De ce?

— Sir, dumnezeule, n-aţi priceput nimic! Nu demnitatea lor aţi salvat-o, abţinându-vă să-i divulgaţi, asta am priceput-o cu toţii, ce naiba, nu cumva ne credeţi chiar atât de idioţi?

— Mai clar, Tedi!

— Sir, pentru dumnezeu, copiii ăia, Tichi şi Nichi, sunt – de fapt – copiii lui sir Vasi Lovrin... A fost încurcat cu Magda şi i-a trântit gemenii! Apoi, a măritat-o cu prăpăditul de Mircea. Drept recompensă, i-a plimbat prin lume, sir, ce părere aveţi?

— Mircea cum suportă?

— Dar nu suportă nimic! Dimpotrivă, profită din plin, Magda fiind şansa lui în viaţă. Sir, pentru Dumnezeu, spuneţi-mi, miros urât. Da? Put, serios că da! Ei, fir-ar să fie! Sir Vasi îi despăgubeşte acum, de parcă aţi fi luat banii, mi-e milă de el!

— Asta n-o mai înţeleg!

Ion Preda pătrundea tot mai adânc în dedesubturile obscure ale existenţei cunoştinţelor sale.

— Sir Vasi Lovrin e pe drojdie: au căzut organele de stat pe capul lui! Trebuie să-şi justifice averea... vilă, apartamente, maşini, bijuterii şi alte minuni financiare! Nunta de acum a organizat-o special pentru „fonduri” de acoperire! Să aibă justificarea legală a unor sume şi valori la care ţin în mod deosebit.

— Cum, nunta asta-i de formă?

— Aţi sesizat corect, sir! Tinerii s-au căsătorii demult! Asta-i a doua nuntă în viaţa lor! Chiar şi nenorocita asta de vilă e o comedie: de mâine nu mai e a lor, urmând să fie confiscată... Circ, sir, circ!

Peste pădure se instalase o boare călduţă, din bălţoace se înălţau aburi opaci, frunzele fremătau blând. Tedi se legăna pe picioare, ţinându-şi braţele încrucişate, într-o atitudine de confident nestăvilit. Pe Ion Preda îl cuprindea o toropeală molatecă, simţea cum îi amorţeşte inima. Dezamăgirea şi tristeţea se îmbinau dezolant.

— Se scufundă corabia, sir! Asta-i! De-acum, vila va trece în proprietatea statului, noi nu vom mai călca pe aici. Încă două sute de mii de lei vor trebui predaţi statului, ca urmare a nejustificării veniturilor! Din cauza asta şi-a organizat sir Vasi a doua nuntă pentrufiul cel mare... Şi nu se ştie dacă va scăpa basma curată *şeri!* Claudia l-a tapat fără cruţare, a stors de la el o sumedenie de bani şi l-a pus să-i cumpere antichitatea aia! a arătat spre maşina obiect de muzeu. Un milion l-a costat pe sir Vasi, asta o ştim toţi, ce dracu', deşi în acte au trecut-o doar cu zece mii... De mâine, Sir Vasile şi prietenii se vor retrage pe spaţii mult mai mici... Ce să facem? Când ne-au ţinut curelele, ne-am desfăşurat pe săturate! De acum, am intrat în colimatorul organelor de stat.

— Să vă fie de bine! le-a urat Ion Preda. Vă meritaţi soarta! Dar tu, aşa *talentat cum* te recomanzi, ce cauţi în şleahta acestor profitori?

— Sir, judecaţi-mă aspru, o merit! Sunt un cabotin, recunosc, ce dumnezeu! Am avut nevoie de o atmosferă în care să mă desfăşor şi am găsit-o aici...

— În acest caz, rămâi în barca lor, băiete!

— Spuneţi vorbe prea mari pentru această oră, sir!

— Atunci îţi propun să ne luăm rămas bun!

— O, nu, sir! Dacă-i vorba de viitor, aflaţi că-mi pun speranţele în dumneavoastră.

— Cum aşa? s-a mirat Ion Preda.

— Nu mă ocărâţi pentru îndrăzneală?!

— Hai, dă-i drumul!

— Sir, acum vorbeşte inima mea nenorocită, dar şi raţiunea, deşi vă poate părea un paradox: vă rog să-mi permiteţi să vă cer, în mod oficial, mâna fiicei dumneavoastră!...

După un moment de surpriză, Ion Preda a izbucnit într-un râs silit, care-i punea la încercare fiinţa-i chinuită de efectele infarctului.

— Dumnezeule, eu vin cu o cerere serioasă, exprimată conştient, din adâncul inimii mele... Sir, eu nu am mai cerut

mâna nimănui până acum!

— E prea mare cinstea pentru mine, Tedi, de asta te refuz! a încercat să-l liniştească Ion Preda.

— Eu, asul gazonului, să fiu refuzat? Eu care m-am gândit atent şi am calculat toate avantajele pentru ambele părţi, să fiu aruncat la colţ ca un gunoi? Sir, vă stimez prea mult ca să iau în consideraţie jignirea. Gândiţi-vă: salariul de la ferma unde lucraţi, sau de la alta, dau semnătură să-l încasaţi dumneavoastră. Primele de joc... nu reţin niciun leu, pricepeţi? Sunt o mână de aur, sir! O mână de aur, fără paznic şi administrator. Fiţi dumneavoastră acela, şi-i vom călca în picioare pe leşinaţii ăştia...

— Tedi. Eu şi fiica mea suntem oameni cinstiţi, obişnuiţi să trăim modest!

— Sir, vă rog să-mi daţi mâna fiicei dumneavoastră! l-a somat ultimativ, încruntat.

— Stânga sau dreapta? Până la cot sau până la umăr? Du-te, tinere, şi fă-le fericite pe altele.

Tedi a căzut în genunchi, văitându-se zgomotos, teatral! Peste, el, becurile de la intrare au aşternut umbra lui Ladislau, care o conducea de braţ pe Doina, îmbrăcată în rochia-i sărăcăcioasă de stambă, bleu. Îl însoţeau îndeaproape Vasile Lovrin, Claudia Negrea, Magda şi Mircea Roncea, Liviu Dobrescu, profesorul, iar mai târziu Sica Lovrin, speriată şi nesigură, călcând apăsat şi legănat. De parcă ea ar fi fost fiica acelei tanti Rela.

— Tată, chiar plecăm? repeta, nedumerită şi nemulţumită, Doina, considerând retransformarea ei ireversibilă în cenuşăreasă o glumă proastă.

— Domnul Ion Preda este ferm pe poziţie! a prevenit-o Vasile Lovrin. *Prieteni,* să ne despărţim la o cupă de şampanie!

— Aprob! i-a venit în întâmpinare Ion Preda.

— Tată, de câte ori vrei să-ţi atrag atenţia că nu ai voie să bei? a izbucnit Doina.

— Nu te chinui în zadar, fiica mea!

Sticla a pocnit sec, iar dopul a zburat peste ei, către

pădure, purtând cu sine grilajul metalic şi marca fabricii producătoare.

— Pentru noi! a închinat Vasile Lovrin.

— Pentru *fiecare* în parte! i-a răspuns Ion Preda.

— Admir sinceritatea în afişarea egoismului!

— Voiam să fiu în ton cu voi! a vorbit Ion Preda, ridicând cupa de şampanie. Adio!

— Adio! i-a răspuns Vasile Lovrin.

— Adio! l-au imitat slugarnic invitaţii de pe treptele vilei, fără să-l scape din priviri pe Vasile Lovrin.

— Ladislau!

— Vă ascult, domnule!

— Domnişoara şi domnul Preia şi-au exprimat vreo dorinţă expresă?

— Niciuna, domnule!

— Medicul recomandă ceva domnului Preda?

— Să se prezinte de urgenţă, pentru consult de specialitate, la o clinică de cardiologie.

— Aţi auzit, prieteni?! li s-a adresat Vasile Lovrin invitaţilor. *Sunteţi martori*?

— Desigur, domnule! au aprobat într-un glas.

— Eu nu sunt, sir, pentru dumnezeu! a bâiguit Tedi.

— Bine, tu nu eşti! a admis Vasile Lovrin. Tu nu eşti decât un porc în stare de ebrietate şi asemenea jivină nu poate să aibă calitatea de martor! l-a asigurat senin şi zâmbitor Vasile Lovrin. Chiar dacă ai fi spus *da,* noi te-am fi exclus, dată fiind starea în care te afli. Ce părere aveţi, prieteni?

— De aceeaşi părere, domnule! l-a asigurat Ladislau, în numele tuturor.

— Iată. Dragă Ion Preda, că despărţirea noastră este dintre cele mai normale. Să auzim de bine! Numai de bine!

Ţăranul, împovărat cu rucsacul şi sacoşele, a traversat platoul, urmat de fiica sa, încă insuficient convinsă că a venit momentul despărţirii de gazdele lor.

— Tată, chiar plecăm? continua să-l întrebe nedumerită.

— Bineînţeles.

Frigul o pătrundea simţitor, noaptea după ploaie îi

înconjura ostilă.

— Tată, să aşteptăm până mâine dimineaţă.

— Atunci, vom fi la Bucureşti!

— Tată. Te rog, hai să rămânem.

— Doina, insişti zadarnic.

A prins-o ferm de braţ. Antrenând-o de-a lungul platoului, spre aleea betonată ce conducea pe drumeagul prin pădure, către şosea, pe acolo de unde veniseră în timpul serii. Ca o umbră, îi urma câinele de pripas, ţinând aproape, de-a dreapta lui Ion Preda, ca un paznic credincios. Vila dispărea în noapte, ascunsă în spatele perdelelor vegetale.

— Pentru dumnezeu, a exclamat Tedi, poate-i conving!

— Ce să-i conving, Tedi?

— Sir, n-aţi observat ce prinţesă-i fii-sa?

— Ai o altă prinţesă mult mai de soi aici, Tedi! Magda, această doamnă delicată, e reazemul tău de nădejde, greşesc cumva, Mircea?

— Ca de obicei, aveţi dreptate, domnule!

— Vezi, Tedi? Ai înţeles, Magda?

Tedi a pornit dezordonat pe platou, călcând prin bălţoace. Apa ţâşnea în lateral, pantalonii albi se năclăiau de noroi şi apă. La un semn al lui Vasile Lovrin, Magda s-a grăbit după el, încercând să pară graţioasă şi devotată.

— Ai grijă de el! i-a poruncit, golind pe terasă paharul cu şampanie.

Tedi s-a depărtat doar câțiva paşi, apoi s-a prăbuşit în genunchi, sprijinit cu palmele de suprafaţa poroasă şi umedă a betonului. „Credincioasa” Magda l-a prins de umeri într-un elan demonstrativ, fiind convinsă că atitudinea ei va găsi un ecou pozitiv şi profitabil în inima lui Vasile Lovrin.

— Tedi, nu-mi face scene, te rog din suflet!

— Ce-ţi pasă ţie? a vorbit bolborosit fotbalistul.

— Tedi, ştii bine că te iubesc!

Vasile Lovrin şi însoţitorii dispăruseră în vilă. Magda se lupta eroic, Tedi se lăsa greoi pe coate şi genunchi.

— Mor, pentru dumnezeu, eu mor!

— Tedi, te iubesc, zău că da! Ce faci acolo, Isuse Cristoase? l-a imitat.

— Vomit, pentru dumnezeu!

— Eşti oribil!

— Mă descătuşez, crede-mă! Vreau să fiu pur numai pentru tine.

Peste pădure, veneau zorile.

Ciocârliadin zori

— Unde mergem, unde, tată, unde?

Depăşiseră pădurea, antrenându-se peste câmp, în direcţia Bucureştiului, care arunca pe cer o aureolă tulbure, ca un colţ de lămâie. „Mergem peste câmp, propusese– fără să mai aştepte acordul fiicei – dacă ţinem direcţia oraşului. Într-o oră ajungem la străzile din margine”. Presupunerea nu se adeverise: înaintau prin noroiul adânc al câmpului, alunecând prin băltoace. Broboane mari de sudoare le alunecau pe tâmple. La început, Ion Preda se avântase hotărât peste glodul ogoarelor, dar bruma de puteri se risipise, de-acum se mişca anevoie, picioarele nu-l mai ascultau, iar pleoapele îi cădeau grele, ca de plumb.

— Ce-ţi pasă ţie de viitorul meu?! striga Doina deznădăjduită, fugind înainte, prin noroi, cu braţele încrucişate pentru a se proteja de frigul dimineţii. Nu vezi rezolvarea problemelor decât prin prisma vieţii tale, tată, care nu-i un exemplu, oricât ai pretinde. Un alt părinte nu şi-ar purta fata prin toate cotloanele ţării, din gară-n gară, din ogor în ogor, atâta vreme cât poate găsi o soluţie onorabilă şi sigură. Din Bucureşti, după peregrinările prin tot soiul de staţii CFR, m-ai făcut fericită pe Bărăgan, unde-a înţărcat mutul iapa. De ce, tată? Ţi-a fost greu să te lupţi

pentru liniştea copilului tău?

— Doina, omenia mă obligă să trăim cinstit...

— Ei, şi ce? Aici, dacă rămâneam, nu puteam fi cinstiţi?

— Unde „aici”, Doina?

— Aici – în Bucureşti, pe vremea când erai cantonier! Aici – acum când se întrevedea o speranţă de rezolvare fericită, neanevoioasă, a situaţiei mele...

— Doina, fiecare trăim cinstit acolo unde e locul nostru firesc. Şi-ntr-un caz, şi-n celălalt, rezolvarea pe care am găsit-o, fii sigură, a fost cea mai bună. Eu nu am ce-mi reproşa, nu am motive să roşesc în faţa nimănui şi, cu atât mai puţin, în faţa propriei conştiinţe. Şi nici tu. Ştiu că nu ţi-a fost uşor să mă urmezi, odată cu maică-ta, pe unde am peregrinat până acum! Ea m-a înţeles...

— Mama a fost o martiră!

— Să mă judece ea, nu tu, Doina!

— Dar am suferit împreună...

— N-am suferit! Am trăit normal, aşa cum le este dat tuturor celor care-s capabili să lupte cu greutăţile vieţii.

— Greutăţile vieţii? Iartă-mă, tată, dar sunt oameni care au talent să-şi caute greutăţile vieţii, alţii să le evite! Tu le-ai căutat şi te-ai angajat în ele. De ce, atâta vreme cât aveai posibilitatea să te descurci rezonabil?

— Nu-mi plac descurcăreţii! A fi *descurcăreţ* înseamnă a fi şi *laş!* Numai oamenii puternici...

— Tu eşti puternic?

— Sunt, Doina! Şi tu eşti! Şi mama ta – soţia mea – este!

— Fără excese teatrale, tată! Scena vieţii noastre nu ne permite: noi ne-am jucat rolurile prin praf, noroi, viscole, frig, singurătate... ca acum, tată!

Noroiul clisos li se lipea de picioare, înghiţindu-le pantofii, care clefăiau zgomotos şi incomod. Apa murdară ţâşnea din băltoace, stropindu-i până peste genunchi, în jeturi oblice şi verticale. Câinele îl urma credincios pe Ion Preda, ca o umbră însufleţită.

— Tată, ce-i cu tine?

Ion Preda se prăbuşise în genunchi. Rucsacul îi alunecase

de pe umăr, iar sacoşele se rostogoliseră în clisa negricioasă a câmpiei. Capul îi căzuse în piept, iar mâinile se afundaseră în glod. Câinele, sprijinit de el, tremura.

— Tată, scoală-te! Tată, vrei să te ajut?

L-a prins de o subsuoară, dar corpul îi cădea greu, balansându-se în faţă.

— Tată, tată, tată! Trezeşte-te, tată! Trezeşte-te!

Ion Preda a zăcut o vreme, respirând greu. Şi-a revenit târziu, cu privirile rătăcite:

— Am visat-o pe tanti Rela! Nu-i a bine! Nu-i a bine, crede-mă! Visam că mergeam cu tine pe bulevardul Magheru. Ne aflam în aceeaşi situaţie ca aseară, căutam cazare pentru o noapte, înainte de a-ţi depune dosarul pentru înscriere la examen. Lângă *Ambasador* cineva m-a apucat de braţ ca pe borfaşi. Un ospătar negricios se căznea să se exprime ca-n centrul Capitalei. Am priceput că mă invita o veche şi nepreţuită cunoştinţă, un prieten mort de dorinţa de a mă revedea. Se repetă, într-un fel, scena din Piaţa Romană, de pe vremea când eram paznic la barieră... cantonier, draga tatei! L-am urmat incredibil de docil, însă în prag m-a prins de haină, ţinându-mă strâns ca pe un cal de hăţuri: trebuia să-i cedez „domnişoarei” trecerea. Adică ţie, Doina.

„Acum poftiţi şi dumneavoastră! m-a invitat.”

Călcam nesigur, nu mai ştiam cum se circulă prin restaurantele din Bucureşti.

„O, scumpul meu prieten, ce întâmplare fericită...”

Ştii cine mi-a spus-o? Ştii pe cine îmi aducea în faţă *întâmplarea fericită?* Ei, acum, după ce ai pătruns în atâtea amănunte ale vieţii noastre, sper că ai înţeles... da, el era! Vasile Lovrin. N-ar mai fi fost!

Era la o masă tovărăşească, numai că tovarăşii duhneau altfel decât tabacul *motorizat* din arsenalul lui Costache. Altfel, mai subţire şi delicat. Whisky şi alte tescovine străine se ascundeau în paharele de cristal, fiecare mai scump decât pantalonii de pe mine.

„Cât îmi doream să te revăd! Ce nostalgic mă apăsau

plăcutele amintiri care ne-au pus faţă în faţă, se lăuda, pentru a face o bună impresie. Bucuriei revederii se alătură şi prietenii mei, eşti invitatul nostru... Ia loc!”

Loc n-aveam! Prietenii lui bucuroşi să mă cunoască trăgeau cu coada ochiului ca la o arătare, îşi opriseră respiraţia pentru a nu se otrăvi cu mirosul de motorină din hainele mele.

În visul meu, Vasile Lovrin se împlinise simţitor, îşi lăsase perciuni şi chică, se lupta cu fizicul, încercând să coboare ştacheta vârstei. Avea motive: lângă ei era, bineînţeles, Claudia.

Tovarăşul... – nu-şi mai amintea cum mă numesc – este un brav mecanizator agricol, un organizator de excepţie... O, ce temperament vulcanic! mă înălţa în slăvi Vasile Lovrin. Greutăţile se anulează imediat ce-i ajung în faţă.”

Vorbea cu ei despre mine şi seplimba hipnotizat cu privirile pe tine, Doina! Libidinos! Cu adevărat libidinos! Un obsedat nenorocit! Nu pentru dinamismul şi talentul organizatoric de excepţie fusesem invitat, pricepeam, ochiul lui de *cunoscător* te remarcase, când treceam pe trotuar. Zâmbind, aparent amabil, te mângâia pofticios cu privirea, ca un motan în preajma oalei cu smântână. Te ataca indirect, fără scrupule, ignorând-o pe Claudia.

Partenerii au devenit mai interesaţi, priveliştea oferită de apariţia ta le modifica starea de spirit, femeile pierdeau teren.

„Tot în Bărăgan? s-a interesat formal Vasile Lovrin, continuând inspecţia.”

„Tot!”

... Combateţi, combateți?”

„Energic, tovarăşe Lovrin!”

„Nici nu-mi închipuiam altfel! Când am plecat de acolo, ştiam că am lăsat în locul meu un om de nădejde, de neclintit în hotărârea fermă de a spori producţia! Luaţi loc, tovarăşi! Domnişoară, poftiţi, vă rog! Este o mare cinste pentru mine şi prietenii mei... Insist, luaţi loc!”.

Ţi-a oferit un scaun şi s-a scuzat că eu voi fi nevoit să

aştept în picioare, până mă va ferici ospătarul cu un obiect asemănător. Păcătoşii!

„Cu ce ocazie în Capitală?”

„Doina, fiica mea, susţine examenul de admitere la facultate...”

„Excelent! a explodat directorul. Unde?

„La A.S.E.!”

„Minunat! Aveţi o relaţie? Nu? Doamne, ce Imprudenţă! Tovarăşi, Bucureştiul îşi are exigenţele lui, fără o recomandare călduroasă nota zece se câştigă greu!”

Ai fi zis că-i preşedinte de comisie. L-am suspectat că se află în aceeaşi stare ca pe vremuri, când se lăuda ce minuni va realiza în Bărăgan pe bază de mită şi trafic de influenţă. Era treaz, îşi vântura năravul cu mintea limpede.

„Ce beţi? Un whisky? Nu? Pentru domnişoara recomand un florio. Băutură minunată... da, domnişoară? Un florio! s-a repezit la ospătarul aflat în trecere. Pentru tovarăşul, un scaun tare şi un whisky la fel! i-a poruncit autoritar.”

„O bere!”

„De ce bere? Prietene, aici nu-i bufet! Ne aflăm la restaurantul *Ambasador,* nu-i gara Ciulniţa şi Cooperativa de consum Perişoru.”

„Vreau o bere! am repetat cu încăpăţânare.

Nu-mi plăcea să stau în compania lor şi cu atât mai puţin să beau. Am acceptat ideea unei sticle cu bere din obligaţie, pentru tine, deşi participarea ta la masa lor mă neliniştea.

„Tată, ia-ţi pălăria de pe cap!”

Tu gustaseşi din florio şi te cuibăreai familiar în gaşcă. Gestul tău venea ca un reproş: te compromiteam. Vasile Lovrin te adulmeca!

„Păi, în Bărăgan e bine! i-am atras atenţia nu pentru a-i încânta privirile, ci în cinstea amintirilor ce ne legau. Muncim, depăşim sistematic planul. Anul ăsta, cred, floarea-soarelui va înregistra o producţie record, grâul merge bine... Porumbul, încă nu mă pot pronunţa cu certitudine, dar ne vom strădui...”

Trăncăneam de unul singur, indivizii reveniseră la ale lor, păcălindu-se reciproc pe post de geambaşi în aprecierea valorii pe care o reprezentai. Claudia te sfida, dădea semne că-i conştientă că-i fuge pământul de sub picioare. Celelalte persoane, de acelaşi sex, aprobau prezenţa ta. Găseau că distinsa Claudia le făcea zile fripte, acum apăruse în mod fericit pentru ele o periculoasă contracandidată, aptă să restabilească echilibrul.

Lovrin luase o atitudine de om care suferea pierdut, din cu totul alte pricini: se proptea lacom cu ochii de tine şi-ţi povestea despre Roma şi Paris, unde studenţii, cu unele relaţii, pot să ajungă încă din anul întâi. O, câte burse... toate se acordă, ştia el cum... îţi spunea emoţionat, neglijând-o pe Claudia, că posibilităţile lui sunt nemăsurate: în calitate de şef de grup comercial are trecerea necesară. Gata, cu toate că nu prezentasem dosarul pentru înscriere la examenul de admitere, tu ajunseseşi chiar la Paris.

Lichelele se repezeau să mi te înfieze, să se înrudească cu mine, fără să-mi ceară consimţământul. Am văzut destui oameni cu sau fără pâine şi cuţit, dar murdari ca pramatia de Vasile Lovrin, nu! Cum naiba s-a căţărat? Cum rezistă?

Îmi sărea ţandăra. Simţeam o poftă nebună să mă urc cu picioarele pe el şi să strivesc lingăii din jurul lui. Doamne, bine că asemenea creaturi sunt puţine!

„Cu rapiţa, treburile s-au rezolvat. Merge! Vă rog din inimă să nu vă faceţi griji.”

„Vai, domnişoară, cum puteţi să aveţi o părere atât de proastă despre Capitală? se supăra alintat Vasile Lovrin. Regret că nutriţi astfel de sentimente. Vă asigur că, în cel mai scurt timp, vă veţi revizui convingerile, mă voi ocupa special de dumneavoastră. Vă rog să aveţi încredere...”

„Papa, dacă nu-mi laşi fata în pace, te rup, te sfâşii...”

Claudia, trecută prin şcoala vieţii, zâmbea ironic şi ameninţător. Ne cântărea pe toţi dispreţuitor, în priviri se aşternea sentimentul crud al femeii care se teme.

„Producţia de orz ă fost foarte slabă. Mă doare inima la gândul că vom avea bere puţină. Mare noroc de

dumneavoastră că nu preferaţi berea, aţi fi suferit cumplit.

Cum naiba eram în stare să debitez atâtea prostii, când nimeni nu mă asculta?

„Eu cu cine dracu' vorbesc?! m-am înfuriat."

Au amuţit cu toţii. Mă priveau. Înmărmuriţi, nu se aşteptau la o reacţie atât de violentă.

„Nu vă jucaţi cu mine că vă rupeţi picioarele, iubiţilor! le-am strigat."

Vasile Lovrin s-a speriat, de parcă l-ar fi lovit un sloi de gheaţă.

„Formidabil, nu i-au adus – încă – un scaun! O, sunt dezamăgit, nici măcar la *Ambasador* nu se poate sta lejer... Ce spuneai, dragul meu?"

„Producţia de orz a fost slabă!"

„O, ce nenorocire! a exclamat mucalit."

„Cu porumbul nu se ştie nimic precis..."

„Speranţa contează, dragul meu! Berea tovarăşului! Scaunul! Mai aştept mult? şi-a descărcat supărarea în direcţia ospătarului, un puturos care nu-mi dădea atenţie, probabil şi din dorinţa de a mă vedea cât mai curând plecat. Vă rog să mă scuzaţi! a revenit la mine. Mă interesează în cel mai înalt grad situaţia fermei dumneavoastră. Cum se prezintă?"

„Nu mai există! Ne-au comasat cu alta. Planul propus de dumneavoastră, înainte de a trece ca un meteorit prin Bărăgan, a rămas o glumă."

„Ei, nu-i nimic! Sper că nu v-aţi supărat pe mine. Eu, privesc lucrurile de la înălţimea poziţiei mele, într-o conexiune largă... Este cazul să înţelegi că era nevoie de o minte ascuţită pentru a vă transfera pe o orbită... superioară."

„Ne-am dat seama! Am arat incinta fermei şi am plecat cu vagoanele în altă parte. Pe acolo s-a însămânţat, anul ăsta, ricin. Îmi pare rău că nu v-am adus ulei de pe tarlaua unde v-aţi petrecut noaptea..."

„Cum merg treburile la noua fermă?'"

„Bine! Avem clădiri din zid, condiţiile sunt cu totul altele.

Dar nu dumneavoastră trebuie să vă mulţumim.”

„Dragul meu, am atâtea probleme deosebite, nu pot să mă împart pretutindeni!” devia ca un escroc.

Tu gustai lacom din băutură şi căscai ochii la mine ca o oaie, iartă-mă că te compar mereu cu o asemenea vietate, îmi demonstrai în mare grabă cât eşti de, femeie, cât de naiv pot fi cu cei apropiaţi. Constatam cu groază că acea Claudia îmi putea fi fiică, iar tu oricând puteai deveni Claudia.

„Scoală-te, plecăm!” ţi-am strigat furios.

Am procedat mitocăneşte. Nu vedeam altă ieşire. Ospătarul îmi adusese berea şi aşteptam cu ea în mână, lângă masă, ca un milog. Mă simţeam mărunt, grupul preţios plutea la ani lumină de mine, iar tu mă părăseai fără regrete, intrând în lumea acelor indivizi de nimic.

„Plecăm! am repetat cu încăpăţinare.

Mă priveai prostită. Claudia jubila.

„De ce atâta grabă?”

Vasile Lovrin încerca o ieşire onorabilă din circul care se crease.

„Nu vreau să vă mai văd. Pozezi într-un ins important, dar nu eşti decât un bătrân ramolit şi afemeiat. Luat la bani mărunţi, nu valorezi mai mult decât un făraş de scame adunate cu aspiratorul din saltelele vagonului dormitor. Doina, mergem!”

Claudia zâmbea triumfătoare.

Te-am luat de braţ, purtându-te spre uşă în grabă, nu înainte de a-i reaminti cuvintele unui clasic din Bărăgan:

„Băgaţi, în voi!”

Pe stradă era o aglomeraţie de iad.

La *Scala* bucureştenii autentici, cei naturalizaţi şi provincialii în tranzit îşi completau cultura generală vizionând un film italian.

Te-am târât în vacarmul cinematografului, sfâşiindu-ne bruma de haine. Ne-am făcut loc în obscuritatea sălii, strecurându-ne gheboşaţi printre două coloane de genunchi şi coate. „Cineva trăsneşte parcă s-ar fi tăvălit în

motorină!”mă ocărau spectatorii. Tu fugeai aplecată printre rânduri, te temeai să nu ţi se reproşeze că eşti împreună cu mine.

„Bă, ăla cu pălărie, stai jos!”

„Tată, dă jos pălăria! Dumnezeule. Înţelege că te afli într-o încăpere!”

Mai bine mergeam în Obor, acolo ar fi fost singurul loc din Bucureşti unde m-aş fi simţit în largul meu.

Scufundat în pluşul scaunelor, picoteam absent, cu gândurile pierdute în trecut şi-n prezent. Vasile Lovrin îmi apărea în faţă obsedant, absurd, laş, ca o văduvă isterică. Actorii de pe ecran se confundau cu noi – cu mine. Şi cu ei, ne înlocuiau... dansau în faţa ochilor obosiţi, cu pleoapele grele ca de plumb. Adormeam, pierzându-mă lunatic în vacarmul italienilor de pe ecran, însoţit de murmurul surd al sălii.

Tu, ameţită, fugeai în stânga, îndepărtându-te de mine parcă aş fi fost ciumat. Îţi era teamă sau, pur şi simplu, ca oricărui tânăr cu ifose, îţi era ruşine cu propriul iată, te fereai să nu se creadă că suntem împreună. Mă simţeam inutil, lipsit de importanţă ca un galoş uzat, aruncat în colţ, în aşteptarea ploilor de toamnă, cu speranţa că vremurile ce vor veni nu vor fi atât de grele încât noroiul să năvălească prin crăpături.

Eu, adormeam, în propriul somn, purtat în Bărăgan, în sala atelierului mecanic. Colegii mei, plini de vaselină şi ulei, se aşezau pe bancuri. Venise un miliţian şi un procuror, un bărbat fără instituţie cert precizată, şi câţiva birocraţi. Mă puneau în discuţia colectivului, se osteniseră până la punctul de lucru spre a-mi face morală.

„Cum a fost posibil? întreba inocentă o persoană din prezidiu. Răspunsul va hotărî soarta... să pornim de la cauză la efect, tovarăşi, cu discernământ, să ne manifestăm atitudinea intransigentă faţă de astfel de elemente (elementul eram eu), care nu au ce căuta în climatul moral sănătos ce domneşte în colectivul dumneavoastră. Priviţi-l şi luaţi atitudine! El este cel ce a

adus o umbră neplăcută asupra prestigiului şi demnităţii...”

Curgeau cuvintele din el ca din cântăreţul de la *Ambasador,* un individ gras, care ţopăia tot timpul şi grohăia vesel „Bui-bui-bui” şi „Mama Leone”.

Costache, Gică, tani Reia – înviase pentru a lua parte la punerea mea în discuţie – toţi tractorişti se uitau la mine nedumeriţi, ca la o arătare de pe altă planetă.

„Zi, bă, ce-ai făcut!”

„Păi, n-am făcut nimic!”

„Cum, bă? Cum n-ai făcut nimic? Păi, de ce s-au deranjat *organele* până aici!”

Eram vulgari, amărâţi, slinoşi!... Ne certam... de la om la om!

„Tovarăşi, măi Costache... Fraţilor, am turnat o halbă cu bere în capul unui grangur...”

Îi imploram cu tristeţe sinceră.

„De ce, bă? Noi ne spetim să însămânţăm orzul, să-l transportăm la bazele de recepţie... Apoi, tehnologia complicată a berii, cât chin, câtă muncă, până vezi berea în halbă... Şi, tu? Ai turnat-o, ai risipit-o fără pic de răspundere?...”

„Ce trebuia să fac, fraţilor?”

„S-o bei!”

Preşedintele prezidiului se sprijinea derutat pe palme, se balansa ca la trambulină, gata să-şi ia zborul în bazin: „Tovarăşi, altfel trebuie să luaţi atitudine! Nu aşa! Nu! Nu trebuia să o bea!”

„Păi, n-am băut-o, tovarăşi! Am turnat-o în capul ăluia care a venit şef câteva ore la noi. Un nenorocit, voia să-mi corupă fata. Mă ţinea lângă masa lui ca pe-un milog. M-a umilit. I-am atras atenţia că nu-mi pasă de el, puteam să-i torn în creştet un butoi, nu o halbă...! Ciocanul din mână nu mi-l ia nimeni! Este?”

„Este! aproba reînviata tanti Rela... Nu i-ai dat şi un şut?”

„Nu!”

„De ce, mă! Hai? Uite, aşa trebuia să-i faci!”, tanti Rela îşi balansa un picior, gros cât o butelie de aragaz.

„Nici aşa nu-i bine! intervenea reprezentantul organelor. Cetăţeanul ultragiat, Vasile Lovrin, un om destoinic şi capabil... de înaltă ţinută morală... – şi dă-i vorbărie! Ce somitate, ce constructor a suferit din pricina mea? Încălcarea onoarei şi demnităţii contemporanilor solicită atitudinea dumneavoastră fermă...!”

Propuneau un vot de blam cu avertisment.

„Da’ de ce?”, întreba Costache.

„Actul huliganic, tovarăşi! A turnat halba cu bere...” „Păi, o halbă cu bere costă trei lei. De ce vot de blam cu avertisment pentru trei lei?”

„Onoarea tovarăşului...”

„Îl cunoaştem pe Vasile Lovrin, onoarea lui nu valorează doi bani. Chiar dacă ar costa atât, pentru trei lei şi doi bani, nu merită!”

„Tovarăşi, nu trebuie să puneţi problema aşa. Vă rugăm, insistăm! Hai, fiţi înţelegători! Pricepeţi că este vorba de onoarea şi demnitatea fostului dumneavoastră şef. Or, asta nu se cântăreşte şi nu se evaluează în bani! Nu despre valoare materială este vorba..

„Păi, nici noi n-am spus că onoarea lui are vreo valoare! se încăpăţâna Costache. Am socotit-o la doi bani aşa, din principiu, pentru că suntem mărinimoşi...”

„Să lăsăm valoarea cetăţeanului! revenea preşedintele prezidiului. Luăm în considerare halba cu bere... Supunem la vot!”

„Dom’le, noi avem treabă! Pentru trei lei nu trebuia să ne chemaţi aici! Zău, avem treabă. Dumneavoastră poate vă convine...”

„Nu, nu ne convine! se agita cineva din prezidiu. Ce, am venit degeaba până aici?”

„Fraţilor, eu sunt pentru votul ăla!”

Prezidiul s-a îmbujorat de plăcere, îmi arunca privi; recunoscătoare.

„Fraţilor, eu sunt pentru! am continuat înfierbântat. Dacă nu votaţi, şedinţa se prelungeşte până la paştele cailor! Pierdem ora de închidere la bufetul din gara Ciulniţa şi-i

păcat. În interesul nostru, vă rog, fiţi alături de prezidiu, fraţilor!”

Tanti Rela, moarta reînviată, m-a luat de umăr şi m-a zgâlţâit energic ca atunci când făcea frecţii mecanizatorilor.

„Trezeşte-te! Aveai mai multă minte! Ce-i în capul tău? Trezeşte-te, trezeşte-te, trezeşte-te!”

Am deschis ochii orbit de privirea fantomaticului pirat al Bărăganului, pierdut în ţărâna câmpiei. Imaginea ei se topea în tavanul atelierului devenit cinematograful *Scala.* Mecanizatorii dispăreau fulgerător.

Tu, aplecată peste mine, cu pălăria mea în mână, îmi dădeai ghionţi cu nemiluita în piept, ca la beţivii uitaţi pe trotuar.

„Trezeşte-te, tată, trezeşte-te!”

— Erai leşinat, tată! Voiam să te aduc la realitate.

— Sunt îngrijorat, Doina, am avut două vise unul după altul, mai precis un vis într-un somn visat. Nu cred în semne, dar trecerea dincolo de vis nu-i a bună. Înţelegi? Să visezi în timpul altui vis...

— Nu trebuia să bei, tată, nu trebuia să bei!

— Iei lucrurile prea simplu, Doina, şi asta mă doare. Ştii bine cât te iubesc...

— Zău? Dacă mă iubeai, procedai altfel! Dacă ţii atât de mult la viitorul meu, trebuia să-ţi calci pe inimă...

— Am fost şi rămân un cinstit, Doina. Iar tu să procedezi la fel!

— De ce eşti naiv, tată? Tu nu-i vezi pe alţii cum îşi rezolvă problemele?

— Cinstea rămâne cinste!

— Tată, tată! a gemut Doina dezamăgită. Cum de nu înţelegi că lumea s-a schimbat, doar tu ai rămas un romantic? Tată, intră în pas cu lumea!

— Care lume, fiica mea? Neisprăviţii în mijlocul cărora ai fost astă-noapte? Te înşeli: ei sunt rebuturile.

— Vorbesc degeaba! Acum unde mergem? a schimbat vorba, împreunându-şi braţele pătrunsă de frigul dimineţii.

Ion Preda s-a ridicat anevoie din noroi. Câinele îl urma

docil, Doina pornise înainte, la întâmplare. Ţăranul şi-a cules rucsacul! Se clătina istovit. Noroiul şi băltoacele le îngheţau picioarele până la glezne.

*

— Daţi-mi voie, domnule Lovrin, să toastez pentru fericirea tinerilor, prosperitatea familiei dumneavoastră, succesul prietenilor şi chiar pentru obţinerea de recolte superioare în ramură de către invitaţii plecaţi per pedes.

— Profesore, dumneata eşti un om inteligent, se poate să te comporţi ca un cabotin? Ne ajunge Tedi!

Vasile Lovrin, plin de sine, trecuse la cârma petrecerii, avansând pe ultima sută de metri a unei competiţii regizate. Invitaţii abia se mai ţineau pe picioare, mulţi dintre ei zăceau sprijiniţi de masa instalată de-a lungul salonului mare, alţii încercau să-şi vină în fire prin cotloanele vilei, alături de persoanele ce le stimulau imaginaţia şi interesul personal.

George, frânt de oboseală, abia reuşea să o mai susţină pe toropita Cleopatra.

— Jorj, te iubesc la nebunie!

— Las-o pe altă dată.

Alături, Nicolae Stoica, ţambalagiul, o vânzolea energic pe „coana studentă”.

— Să-mi sară ochii dă nu te fac mare cucoană.

Studenta, ameţită, chicotea, vârându-şi nasul în părul de pe ceafa ţambalagiului.

— Lăudărosule! De ce nu mă răpeşti?

— Să moară mama dă nu fug cu matale chiar acu, coană studentă! Io am cuvânt, ce dracu’!

— Hai, hoţule, fură-mă!

Cineva sforăia sub masă, cu scaunul tapiţat răsturnat alături. Sub tălpi scrâşneau ţipător cioburi de pahare.

— Ladislau!

— Vă ascult, domnule!

— Cred că a venit momentul să coborâm cortina!

— Aţi apreciat corect, domnule!

— Perfect. Ladislau! Să propăşim la treabă, prietene! Sfătuieşte-i pe lăutari să înceteze, iar ăştia, a arătat spre invitaţii drogaţi cu băutură, să facă un efort pentru a-şi veni în fire!

— Mi-am notat, domnule! Am însă o sugestie!

— Te ascult, Ladislau!

— Domnule, este târziu. N-aş vrea să mă apuce dimineaţa aici. Propun să chem mai întâi şoferii, apoi încheiem conturile...

— Ai mână liberă, Ladislau.

Claudia îşi reintrase în drepturi după plecarea ţăranului şi a fiicei sale, secondându-l pe Vasile Lovrin în postura de stăpână. Sica Lovrin revenea încet, dar conştient, la condiţia ei umilă de soţie de acoperire. Deşi nunta degenerase, aşa cum era de aşteptat, apele se limpezeau pentru corabia lui Vasile Lovrin.

— *Şeri,* te simţi bine?

— În sfârşit, Vasi!

— Iartă-mă, *şeri,* n-a fost din cauza mea!

— Suferim împreună!

Tedi, purtat de subsuori de Magda, picase pe canapeaua din holul de la intrare.

— Isuse, dacă nu mă plăteşti, eu nu te mai bag în seamă. Ce dumnezeu, am ajuns o otreapă?

— Mircea, banii! ţipa isterică Magda.

— Iubito, nu mai avem...

— Mircea, ţăranul nu a luat un leu! Unde-s banii, Mircea, pentru dumnezeu?!

— Dragă, banii sunt la mine, dar am convenit să-i considerăm capital.

— Mircea, priveşte-l pe Tedi şi hotărăşte dacă nu cumva trebuie să fim rezonabili! Ce dumnezeu?! îl imita pe fotbalistul greu încercat de băutură şi de pumnii celor deranjaţi de el în timpul petrecerii.

— Iubito, stricăm orzul pe gâşte! Să păstrăm banii pentru zile mai grele. Te rog eu, Magda, ai grijă de Tedi într-un

mod salvator pentru finanţele familiei!

Magda l-a îmbrăţişat afectuos pe zdrobitul Tedi.

— Domnule!

— Vorbeşte, Ladislau!

— Şoferii, îmbarcaţi într-un microbuz au plecat spre vilă. Într-o jumătate de oră vor fi aici! Să ne grăbim, domnule!

— Perfect, Ladislau! Porunceşte muzicanţilor să lase baltă instrumentele, iar invitaţilor să-şi strângă rândurile.

— Am înţeles, domnule!

*

Undeva, pe câmp, înotând prin noroi, Doina se depărta de Ion Preda, rămas doar în compania câinelui de pripas, grăbită de oboseală şi de dorinţa de a ajunge cât mai curând la un loc uscat, lipsit de mizeria gliei.

Pentru a doua oară, Ion Preda s-a prăbuşit în noroi, risipind în jur bagajele devenite o insuportabilă povară. De pe un hat, s-a desprins, decolând pe verticală, prima ciocârlie. Trilul ei matinal a spart liniştea câmpului, câinele neliniştit s-a lipit de Ion Preda.

De ei se depărta Doina, certându-şi părintele! Dimineaţa venea grăbită ca o concluzie.

*

— Prieteni, înainte de a ne despărţi, doresc să vă aduc la cunoştinţă un eveniment deosebit din viaţa familiei mele. Ştiu în ce măsură vă interesează destinele ei şi-s convins că hotărârea luată va fi salutată cu bucurie.

Descătuşaţi de povara profesională, muzicanţii şi-au acoperit instrumentele în huse, cu o grabă ce o depăşea pe cea a nuntaşilor cheflii.

— Prieteni, având în vedere dorinţa domnişoarei Cleopatra, anunţăm oficial desfacerea logodnei dumneaei cu fiul nostru George. Desigur, tristeţea ce ne apasă e mai mult decât dureroasă, dar vă asigurăm că vom depăşi cu demnitate momentul! Aşadar, având în vedere propunerea

pornită din adâncul inimii domnişoarei Cleopatra...

— Jorj, iubitule, ne fac nunta chiar acum?

— Tacă-ţi gura!

— Jorj, se vorbeşte despre noi...

— Numai despre tine! Fii atentă!

— ... anunţăm desfacerea logodnei cu fiul nostru George, şi mai facem publică logodna atât de gingaşei noastre invitate, Cleopatra, cu dumnealui, minunatul artist liber profesionist, Nicolae Stoica!

— Porcule! a izbucnit studenta.

— Coană studentă, să moară mama d-am ştiut ce se-ntâmplă cu soarta mea, fir-aş al dracului!

— Ştiam eu că te-nsori cu balabusta aia!

— Ai adresa mea! Dă-mi un telefon şi stabilim!

— Măgăriile!

Din bar a fost adus bărbosul care-i ţinea companie fetei îmbrăcată în rochia de in topit, însoţitoarea, din timpul serii, a lui Tedi.

— Părinte, s-a adresat Ladislau, în interesul familiei noastre, sunteţi solicitat să oficiaţi serviciul divin, întru fericirea Cleopatrei şi a lui Nicolae Stoica, robii lui dumnezeu şi aşa mai departe. Cunoaşteţi lecţia.

— Dar, bănuiesc, şi dumneavoastră ştiţi cât vă costă! l-a contrat bărbosul în blugi, abandonând-o pe fata îmbrăcată în rochia de in topit.

— Ştim cât ne costă, domnule! Chiar mai mult decât vă imaginaţi dumneavoastră.

— Asta-i bine! a zâmbit preotul specializat în karate, judo şi rock. Să-mi îmbrac sutana?

— Cum credeţi de cuviinţă.

— Perfect, copii! îi cunun în cinci minute! „Tinerii” să m-aştepte pregătiţi sufleteşte.

În pragul salonului mic, Nicolae Stoica se crampona de Vasile Lovrin:

— Coane, nu mă nenoroci, trăi-te-ar dumnezeu!

— Jorj, e o cruzime, pricepi? Ne despart! bâiguia Cleopatra frisonată.

— Te pui contra *dumnealui?!*

— Nici de-a dracului, ce-s nebună?

Pe platou sosise maşina cu echipa de şoferi tocmiţi de Vasile Lovrin, pentru transportarea în oraş a invitaţilor, în pragul salonului mic, bărbosul eu blugi îi înşfăcase de ceafă pe Cleopatra şi Nicolae Stoica.

— Păşiţi graţios, pruncilor! Nu opuneţi rezistenţă în faţa unui posesor de *centură neagră!*În numele tatălui, al fiului şi al sfântului duh, vă declar soţ şi soţie.

Căzut în genunchi, Nicolae Stoica o privea prostit pe năuca sa prietenă, Cleopatra.

— Cât durează serviciul divin? Ladislau apăruse în pragul salonului.

— Domnii sunt soţ şi soţie, acum. Şi-n vecii vecilor amin! a surâs amabil bărbosul. N-am vrut să-i plictisesc.

— Te felicit, părinte! i-a răspuns la fel de amabil Ladislau. Copii, au venit şoferii pentru maşinile invitaţilor, în cinci minute părăsiţi ringul.

Oaspeţii au luat loc în maşinile personale, la volanul cărora trecuseră şoferii angajaţi de Vasile Lovrin. În microbuz şi-ntr-un camion erau înghesuite costume, covoare, mobile de dimensiuni mici, bibelouri, tablouri, perdele, draperii, lustre, cuiere, saci plini cu veselă şi resturi de mâncare, adunate de-a valma cu feţele de masă, strânse în grabă de parcă ar fi venit potopul. Femeile de serviciu, ospătarii şi barmanii evacuau febril sala, înghesuind lucrurile în portbagaje, pe platforme, în spaţiile libere ale unor autoturisme, fără a mai pune la socoteală microbuzul şi autocamionul, lăsând imobilul în goliciune totală.

Invitaţii cântau dezordonat, chiuiau, maşinile părăseau una după alta platoul, îndreptându-se spre Bucureşti.

Vasile Lovrin, Claudia Negrea şi Ladislau Gabor supravegheau operaţiunea de curăţenie generală. Printre ultimii, cei apropiaţi lui Vasile Lovrin l-au salutat ceremonios, apoi s-au făcut nevăzuţi. Prin geamurile deschise pătrundea furtunos curentul tare al pădurii după

ploaie. Era frig.

— Ladislau!

— Vă ascult, domnule!

— Ai mai verificat încă o dată actele dosarului?

— Desigur, domnule!

— Foarte bine, Ladislau! Îţi mulţumesc, prietene, şi te aşteptăm pentru a sărbători între noi şi ultima afacere.

— Vă mulţumesc pentru încredere!

Vasile Lovrin şi Claudia Negrea s-au urcai în automobilul veteran, lăsând în urmă platoul vilei scufundată în pustietate.

Ladislau se aşezase pe ultimul fotoliu din dotarea vilei. Alături, pe o masă rabatabilă, îl secondau o sticlă de whisky, un pahar de cristal şi un bol plin cu cuburi de gheaţă. În aşteptarea comisiei pentru controlul averilor, Ladislau, cu dosarul justificativ pe marginea fotoliului, a privit surâzător în zare, apoi a ridicat paharul, închinând în cinstea unei persoane imaginare.

*

— Sunt bătrân, Doina, puterile mi-au slăbit, cruţă-mă, te rog!

— De ce ai băut, tată, de ce?

— Eram trist şi dezolat, fiica mea!

— Pentru că suferi fără rost. Ce-ţi pasă ţie dacă intram în compania acestor oameni? Ei au case, maşini, posibilităţi nelimitate de a-şi rezolva problemele personale...

— Cine? Gunoaiele alea? La ei ai râvnit, Doina?

— Ne făceam fraţi cu dracul, până treceam valea!

— Ei, bine, nu! Cine intră în cocina lor, va purta acelaşi nume. Ce sunt ei altceva decât o mână de profitori murdari, care au izbândit, pentru moment, înşelând atenţia celor din jur? Află, Doina, că azi corabia lor se va scufunda...

— Nu fi naiv, tată!

— Naivă eşti tu! Ajută-mă să mă ridic! Ajută-mă, Doina!

— Ce-ţi pasă ţie de viitorul meu?! îi reproşa printre

lacrimi. M-am săturat, tată, de Bărăgan, de frig, de praf, de arşiţă! De toate şi de tot! M-am săturat...

A plecat iar plângând, peste câmp, păşind rar prin noroi. O vreme, Ion Preda a rămas cu mâna întinsă în urma fiicei sale. Spre răsărit, se zăreau primele raze ale soarelui. Un zgomot confuz îi acoperea timpanele.

— Doina, opreşte-te! Auzi? Vin tractoarele! Ascultă! Stai, vin tractoarele, ne rugăm de mecanizatori să ne scoată de pe câmp!

— Ai înnebunit? Unde vezi tu tractoare?

— Nu se văd, dar se aud. Ascultă cu atenţie! Vin tractoarele, Doina! Le aud, le văd, le simt! Ehei, în câmp eu sunt stăpân. Ce ştii tu? a murmurat zvâcnind triumfător, cu mâna întinsă spre răsăritul de foc. Iată-le, vin! Ţi-am spus eu că vin...

Întors cu faţa spre răsărit, Ion Preda adulmeca lacom, nesăţios, cu privirile pironite pe geana de foc a orizontului, care pâlpâia asemeni unei lumânări uriaşe. Zgomotul creştea în intensitate, copleşindu-i timpanele, siluetele unui convoi de tractoare se distingeau tot mai clar în baia de lumină ce-i inunda cald pupilele obosite. În fruntea convoiului, pe un tractor, tanti Rela poza maiestuos, îmbrăcată de *sărbătoare,* ca în ziua când a fost transportată, peste câmp, la misteriosul ei loc de veci. Încântat de apariţia impozantă a bucătăresei, Ion Preda s-a ridicat uşor ca un fulg.

„Pe unde umbli, măi Ioane?”

„Ia, am fost şi eu la o petrecere!”

„Cum, mă, la petrecere? Acum e vreme de chefuri, când suntem în plină vară?”

Tanti Rela ajunsă în apropierea lui Ion Preda, a sărit de pe tractor, plutind uşor, către sol. Peste ei, tractoarele arau cerul, lăsând în urmă brazde lungi, pufoase, de nori afinaţi. Alt eşalon de tractoare, urmat de semănători, ploua seminţe în brazdele norilor, plantele izbucneau şuierător din crustele seminţelor, se înălţau pe ovalul sângeriu al cerului, bătute de un şfichiuitor vânt de foc. În lanurile

galbene, verzi şi arămii se afundau combinele, remorcate de alte tractoare, huruind surd.

„Bună treabă! s-a entuziasmat Ion Preda. Şi pe acolo văd că tot cu bucătăria te ocupi, tanti Rela...?”

„Fac ce am învăţat! Hai şi tu, măi Ioane, îţi duc lipsa... minte ai, te pricepi, ce mai? Hai, vino!”

„Nu bre, ce să fac? Am fata asta şi vreau s-o văd aranjată, cu rostul ei...”

„Se descurcă ea, nu-i proastă, las’ că ştiu eu! Auzi, mă, da’ de-ai mei ce mai ştii?”

„Sunt bine! Toţi. Sunt bine! Şi-au cumpărat Mercedes, au vilă... Magda – tot frumoasă, iar Mircea – ascultător şi grijuliu ca totdeauna!”

„Da’ copiii? Că mi-e gândul numai la ei, mânca-i-ar mamaia pe ei de scumpi!”

„Pe ăia mici i-au dat la o şcoală cu internat. Îi văd o dată pe săptămână, că Magda şi Mircea sunt foarte ocupaţi”

„Da’ copiii ăi mari?”

„Ca de obicei: muncesc, nu se lasă. Doar Costache şi-a rupt un picior şi l-a lăsat nevastă-sa, a fugit cu un acar din Călăraşi, iar Gică e mai potolit: după ce a umplut casa cu copii, îşi iartă muierea şi nu mai căşună pe capul ei ca altădată...”

Recoltele, încărcate în remorcile tractoarelor, coborau spre orizont, cerul era luat cu asalt de alte maşini agricole, care dezmirişteau şi începeau însămânţările de toamnă. Un vânt rece biciuia coamele brazdelor întunecate, nori vineţi aveau să aducă, dintr-o clipă în alta, lapoviţă şi ninsoare.

„Pe directorul ăla, care a trecut pe la noi, l-ai mai văzut?”

„De la el vin acum, bre tanti! Şi-a însurat, a nu ştiu câta oară, fiul ăl mare. Ehei, ce zaiafet a fost! S-a schimbat lumea ca dracu’, ce nivel de trai are Vasile Lovrin!”

„Ai râvnit la el?”

„Doamne fereşte!”

„Bravo, mă! Ştiam că ai minte! Hai, să mergem, Ioane, că vine iarna, băiatule! Ţie nu ţi-e frig?”

„Îmi e, bre tanti!”

Ninsorile se apropiau, acoperind soarele într-o mantie translucidă. Ultimul tractor, rămas suspendat deasupra lor, aştepta cu motorul ambalat la maximum. Tanti Rela l-a prins cu mâna îngheţată pe Ion Preda şi, împreună, au plutit spre înalt. Tractorul s-a smucit scurt, apoi s-a năpustit după convoiul care se topea la orizont. În urma lor, Viscolul mătura, urlând, Bărăganul scufundat în beznă.

Doina revenise călcând anevoie:

— Tată, cred că şi tu ai dreptate! s-a hotărât, ştergându-şi lacrimile. N-am vrut să te supăr, dar, zău, înţelege-mă, îmi doresc şi eu o situaţie cel puţin egală cu a colegilor mei. E drept că ţie, din multe privinţe, cinstea şi corectitudinea nu ţi-au servit pe plan concret. Vreau ceva mai mult decât tine şi dorinţa mea, te rog să recunoşti, nu-i nefirească! Am fost rea! Aşa-i că nu te-ai supărat pe mine, tată?

Ciocârlia, asemeni unui magnetofon dereglat, emitea triluri dezordonate, zburând în spirală descendentă, forţată, de parcă aripile i-ar fi fost de plumb. S-a zbătut în văzduh, lovind disperată aerul, apoi a pornit vertiginos spre pământ, prăbuşindu-se în băltoaca de lângă Ion Preda. Doina s-a-nfiorat ca de o presimţire rea.

— Tată, mă ierţi? Mă ierţi, tată?

A ridicat ciocârlia din băltoacă. Trupul firav, îmbâcsit de apă şi noroi, tremura, zguduit de spasme rare.

— Tată, tu ştii că a murit ciocârlia asta mică şi nevinovată? Tată, a murit ciocârlia. Tu spuneai, cândva, că atunci când moare o ciocârlie, se înalţă la ceruri un suflet de ţăran! Tată, mă auzi? Tată! a strigat Doina neliniştită de tăcerea lui Ion Preda. Tată!

Câinele, sprijinit pe picioarele dinapoi, a ridicat botul în vânt şi a slobozit un urlet scurt, ca un scâncet de copil, apoi, – dureros şi sinistru – urletul lui a pornit năvalnic spre cer.

— Tată, tată, tată! ţipa Doina, strângând ciocârlia la piept. Vorbeşte, tată, spune-mi ceva! Ceartă-mă, tată, că ai dreptul! Ai dreptul să mă certi, tată.

Ca un cuţit de foc, o răscoleau prin minte cuvintele lui Ion

Preda: „Când moare o ciocârlie, se înalţă la ceruri un suflet de ţăran!”

Câinele urla trist, dezolant, ca o trompetă în pustiu.

Doina a încremenit o vreme. Şi-a revenit alăturându-se urletului care cuprindea câmpia încremenită:

— Tată, tată, tatăăă!

PARTEA A III-A

Enigmă fără glorie

Un anume soi de cacialma

Când sunt trist, brunelor, mă-ncearcă o tăcere deprimantă, de care n-au parte decât firile slabe, când le mor toate neamurile şi le lasă fără avere, ori pile. O să recunoaşteţi singure că am motive să fiu din cale-afară de tulburat, după cele aflate.

Viaţa şi opera victimei şi bănuiţilor, cât şi cele ale companionilor lor se detaşează net de ceea ce ar fi normal, gravitând într-o zonă absurdă. Poate mă-ntrebaţi, fetelor, de ce nu vin cu poveşti frumoase, duioase şi bune pentru a vă pregăti vise roz. Sorry, dragelor, în limitele profesiei unui detectiv, din păcate, nu-s cuprinse decât evenimente neplăcute, la care participă personaje deficitare la toate capitolele.

Am plecat zbârnâind de la grădiniţa unde se afla eroina noastră, sătul de toate şi de tot!... Cred că mă înţelegeţi! De unde trebuia să lămuresc necunoscutele, constat că mă aflu într-o situaţie absolut stupidă: numărul celor interesaţi în a-i face de petrecanie lui Vasile Lovrin e mult mai mare decât al bănuiţilor de până acum.

Străduieşte-te, locotenente, să prinzi criminalul!

Simpatică misiune, nimic de zis. Ce băiat bun a fost Vasile Lovrin, chiar şi un bou ar fi avut suficiente motive să-ncerce să-l ia în coarne, scuzaţi-mi vulgaritatea observaţiei.

Am zbughit-o spre S, dar – înainte de intrarea în oraş – am virat spre dreapta, direcţia Bucureşti, de-a lungul căii ferate, făcând câte o haltă de documentare din gară-n gară. Când am ajuns la Perieţi, impiegatul de mişcare m-a liniştit, într-un anume sens. Îşi amintea perfect ce călători, străini de localitate, au coborât din trenurile care au trecut spre Capitală, în seara cu pricina. De îndată ce şi-a aruncat privirea pe fotografiile mele, mi-a indicat un ins înalt, slab, distins... Ce s-o mai lungim? Ştiţi cine era. Fireşte, Ladislau! După cum vedeţi, şeful a avut dreptate, bănuiţii noştri şi-au complicat existenţa cu mişcări riscante pe tabla de şah a acestui caz. Aşadar, Ladislau a simulat plecarea din S, pentru a reveni la casa doamnei Moraru, unde era cazat „patronul” său material şi spiritual, Vasile Lovrin. De ce? Răspunsul, cred, poate fi găsit în deznodământul fatal al acelei seri.

— Era singur? În ce direcţie a plecat? mă arunc pe capul impiegatului, ahtiat după informaţii care m-ar lămuri.

— Nu ştiu dacă era singur şi nici în ce direcţie a plecat. De fapt, nici nu pot aprecia dacă... a plecat! a bătut în retragere.

— Ce vrea să-nsemne asta?

— Poate s-a urcat din nou în tren... După cum v-am mai spus, l-am văzut, asta-i sigur, dar mai multe amănunte nu pot da. Vă rog să mă-nţelegeţi; câte trenuri trebuie dirijate prin staţie, numai de urmărirea călătorilor n-am vreme! Şi ce interes ar fi justificat aşa ceva?

Trebuia să-i dau dreptate, alte sarcini îi împovăraseră fişa profesională.

O declaraţie? Fireşte, de ce nu? se arată receptiv la a consfinţi oficial cele declarate anterior.

Apoi, tot la drum! Până la Albeşti, unde, iarăşi, am avut impresia că se-nvârteşte staţia cu mine; discuţia cu şeful de gară s-a repetat aidoma celei de la Perieţi. „Clienţii” mei au

făcut manevre precum locomotivele în triaj: n-aveau chef în seara aceea să plece la Bucureşti şi pace. Şi aici „cineva” a coborât din tren, dispărând imediat. Dragii mei bănuiţi s-au grăbit să renunţe la biletul de călătorie spre Capitală, pentru a reveni în oraşul unde era cazat Vasile Lovrin. Ăştia mor de plăcere să le fac buletine pentru S.

*

Mai lungă-mi pare calea, acum la-ntors acasă! Mai ales când ştiu că m-aşteaptă un şef şi un procuror, amândoi pofticioşi după noutăţi apte să facă lumină în economia dosarului nostru. Pe bună dreptate! Le satisfac apetitul, deşertându-le sacul umplut cu întâmplările din viaţa lui Vasile Lovrin şi ale „prietenilor”, aflate din jurnalul lui Ion Preda şi din cele povestite de fiica lui, plus cu datele culese în staţiile Perieţi şi Albeşti.

— Mai rămân de comparat amprentele digitale de pe instalaţia electrică a maşinii Claudiei Negrea şi de văzut peliculele filmate de Liviu Dobrescu în timpul petrecerii de la „Broscoiul verde”... explic ce mi-ar mai fi necesar spre a ajunge la o concluzie certă.

— Ne-am ocupat noi de asta! Îţi vom satisface totuşi curiozitatea! se arată amabili, dovedindu-mi că destinele dosarului erau hotărâte, eu fiind ultimul care avea să le afle.

Filmele, developate de Dodea, mi-au fost prezentate în laborator. Brunelor, mi-a fost dat să revăd, pe ecran, toată istoria din cârciuma de pe buza Dunării, dar cu alţi ochi, cei de după cercetările la care aţi asistat. Am revăzut toate scenele neclare. Bănuiala, care mă sâcâise toată seara, mi s-a confirmat în toată mizeria ei. Altcineva, alt bănuit, promova în centrul interesului meu, ca autor al agresiunii asupra lui Vasile Lovrin. Da, piesa se jucase, fără să-mi dau seama, acolo – la „Broscoiul verde” – sub privirile mele.

— I-aţi pus în libertate pe Costache, Tedi şi Ladislau? m-am interesat, convins că menţinerea lor în stare de arest

preventiv nu-şi mai avea rostul.

— Chiar înainte de a viziona pelicula...

Asta n-am înţeles-o, dar nici nu am cerut pentru moment explicaţii,. Parada o conducea, acum, procurorul. Volens nolens, l-am lăsat să procedeze cum credea de cuviinţă.

— Dar persoana implicată?... am arătat spre ecranul unde se derula jurnalul evenimentelor petrecute la „Broscoiul verde”, dezvăluindu-ni-se în toată goliciunea lui misterul.

— Persoana implicată? a zâmbit procurorul Garrison. Află că e liberă şi ferice deocamdată.

O asemenea veste m-a lăsat ca la stomatolog, spectrul pierderii contactului concret cu enigma, profilându-mi-se la parametri exacţi.

— Vasile Lovrin şi-a revenit şi, după toate aparenţele nu-l mai paşte niciun pericol, pe rol rămânând doar o tentativă. Teoretic, reţine! Aşadar, din omucidere, a rămas doar o tentativă efemeră, însă de finalizarea ei nu dispunem noi din păcate: Vasile Lovrin a avut grijă să cheme medicii şi să consemneze, degrabă, că-i vorba de un accident. Să vezi şi să nu crezi! Cică singur şi-a făcut floricelele de pe ţeastă, adică plăgile acelea îngrozitoare! De-ar fi să organizăm o reconstituire... Dar de vreme ce victima nu reclamă pe nimeni...

Ca să vezi! Tedi? Nu, Tedi nu l-a lovit! Tedi e un mitoman şi-un exaltat, bun de pus la colţ într-un picior. Fabulează, aşa cum a făcut toată viaţa. Bun! Să trecem la analizarea altui bănuit, Ladislau. Un prieten minunat, model de devotament şi aşa mai departe, se poate spune despre el, la o analiză sumară şi potrivită. Ceilalţi? Oameni unu şi unu! Deşi. Brunelor, v-aţi convins, pe parcurs, de adevărata lor faţă! Cum putem să-i bănuim că ar îndrăzni să ridice mâna la Vasile Lovrin? Mă rog. Astea au fost argumentele excârciumarului. Fireşte, noi facem pe naivii, înghiţind şi o asemenea explicaţie, atâta vreme cât Lovrin este în viaţă şi deci, poate demonstra că este depozitarul adevărului. Fără îndoială, ne va dovedi că „oamenii” lui sunt fără pată şi că

noi, oamenii legii, ne-am agitat fără rost, într-o afacere închipuită. Uite că ne poate paşte şi o asemenea perspectivă!

— De ce a făcut-o?

— Din două motive: în primul rând, pentru a nu-şi compromite „echipa”, cu toate defectele ei; în al doilea rând, pentru a-i aservi şi mai mult pe aceşti indivizi lipsiţi de scrupule. De acum, peste capetele lor va pluti necruţătoare sabia lui Damocles. Dacă va muri, sau vor încerca să repete figura, soarta le va fi definitiv pecetluită. Deci, singura soluţie le rămâne să aibă grijă de el ca de un ou. Mai mult decât noi, Vasile Lovrin ştie că „prietenii” lui vor fi obligaţi să-i fie şi mai „devotaţi”.

— Dacă înţeleg bine, pentru noi, asta-i o cacialma.

— Deocamdată! Dacă Vasile Lovrin moare sau va păţi ceva în perioada de prescripţie a tentativei de omucidere, dosarul va reintra înviorat pe rol, vinovaţii, mai exact vinovatul, urmând să-şi ispăşească, automat, pedeapsa.

Omul acesta a ştiut să-şi ţină şleahta-n hăţuri cu o pricepere diabolică. Iată că, până şi-n această situaţie de grea cumpănă pentru securitatea lui, s-a priceput să le mai agaţe un laţ de picior. În locul justiţiei, el îşi judecă şi-şi condamnă servitorii, împovărându-i în perspectivă. Ce situaţie stupidă!

Dosarul, de acum, nu mai era în zona mea de exerciţiu. Se odihnea sub cotul procurorului.

La propriu şi la figurat. Daţi-mi voie să mă explic, brunelor! Vedeţi dumneavoastră, noi – oamenii legii – vă tulburăm visele cu aventuri de mare spectacol. Dar concluziile enigmelor sunt trase tot de procurori. Ei răspund şi de „succesele”, dar şi de erorile noastre. Ei compar în faţa justiţiei şi nu noi! Imaginaţi-vă că unul dintre „bănuiţi” ar fi rămas pe post de autor ferm, iar dosarul ar fi poposit pe masa justiţiei. Habar n-aveţi ce dezastre s-ar fi dezlănţuit în momentul în care prezidentul Hiţelaru, judele Bărăganului, avea să-mpartă dreptatea.

— Treci pe la Didileaua şi sfătuieşte-i pe culpabili să aibă

grijă de Vasile Lovrin. Indiferent de mizeria lor morală, rămâne, totuşi, în joc o viaţă şi ea trebuie salvată. Au comis atâtea abateri de la prevederile legii, încât altele – noi – le pot îngreuna excesiv situaţia.

Zău că da: fiecare pas greşit îi trimite implacabil printre degeţele mele şi ale lui Garrison direct în mâinile prezidentului Hiţelaru, de unde nu-i scăpare, fetelor!

Sorry, darling!

La Didileaua se lua atitudine energică de către vigurosul detaşament al consumatorilor locali, cot la cot cu trupa cârciumarilor în retragere, bucureştenii „nebunatici” care împestriţau, de două zile, peisajul din S şi dosarul ce-mi constituia, pentru moment, opera profesională de căpătâi. Excavatorişti, buldozerişti, contabili, taxatori, tractorişti, responsabili cu protecţia muncii, agenţi fiscali, şoferi, macaragii, gospodine, administratori de bloc, ingineri stagiari, surori de caritate, turişti în tranzit, femei de serviciu, laolaltă cu Tedi, Mircea şiMagda Roncea, Liviu Dobrescu, Nicolae Stoica şi consoarta lui, Cleopatra, Ladislau, „Metri” şi alţi bucureşteni care mi-au umplut dosarul cu maculatură, combăteau laolaltă, pătrunzând în cifrele de plan ale localului Didileaua. Ospătarii, transpiraţi, cărau munţi de halbe, platouri cu „tării”, coloane de farfurii garnisite cu gustări.

„Făcuţi” bine, Nicolae Stoica-ţambalagiul şi Cleopatra-dizeuza de Bucureşti se angajaseră într-un furtunos schimb de experienţă cu Didina şi comandoul brun al lăutarilor din S, îmbogăţindu-şi reciproc zestrea repertoriului.

O nouă melodie intra în uzul muzical al consumatorilor de la Didileaua, graţie contribuţiei „artiştilor” bucureşteni. Melodia era antrenantă, tot localul fredona alături de Didina

şi Cleopatra:

„Ieftineşte, doamne, băutura,
Ca să bem să nu-i mai ştim măsura.
Cu paharul şi cu litrul,
C-aşa bea mitropolitul,
Ieftineşte, doamne, băutura!”

Receptivi, gravii consumatori răcneau: „Hei, hei, hei! Ieftineşte, doamne, băutura!” Cei mai harnici, demult plecaţi cu mintea pe cărări numai de ei ştiute, loveau ritmic în mese cu halbele de bere. Fumul de ţigară şi cel izvorât din grătarele cu mititei, cârnaţi şi frigărui izbucnea pe sub streşini, spre cerul înstelat, care străjuia maiestuos spaţiile de deasupra oraşului de câmpie.

În somn, oftau îndrăgostiţi neînţeleşi, factori responsabili cu grele şi importante sarcini pe plan local, gospodine dăruite trup şi suflet comandamentelor de prim ordin ale familiilor aflate în administrare exclusivă. Pe trotuarele străzilor din periferii păşteau caii, prin Lunca Ialomiţei se hârjoneau dulăii în călduri. O sfântă pace înconjura cuminte micul infern de la Didileaua.

Magda nimerise pe genunchii unui mătăhălos buldozerist de la şantierul combinatului, care o mângâie (mai mult îi făcea masaj) pe ceafă şi pe omoplaţii ei rotunjori şi, din când în când, o plesnea afectuos peste pulpe. Magda chicotea fericită şi-l chema la ordine pe melancolicul Mircea, rămas cu ochii împăienjeniţi pe fizicul musculos al Didinei:

— Mircea, banii! Băieţii au terminat *şarja!* arăta sentenţios spre halbele, paharele şi sticlele golite. Stăm cu oc*hii-n soare,* Mircea!

— Iubito, voi exageraţi! mormăia micuţul Mircea, apoi – docil – extirpa grijuliu câte o bancnotă de o sută de lei, de parcă ar fi fost păgubit de un plămân, pe care i-o înmâna, totuşi, solemn. Băutura e un drog nenorocit, distruge organismul, dragă, ce naiba?! se simţea obligat să-i atragă

atenţia ca un conferenţiar pe teme medicale.

— Mircea, nu-i compara pe băieţii ăştia cu tine: ei sunt „teferi” la toate capitolele, Mircea! îi adresa avertismente pline de semnificaţii Magda.

Noaptea copleşea Crivaia şi localul câmpiei, Didileaua, aruncând o boare reconfortantă prin uşile batante. Oraşul dormea, îşi refăcea fibrele văduvite de energiile consumate frenetic în timpul zilei. Gospodinele se-ntorceau în aşternut, oftând, cu faţa la perete. Junele vlăstare se trezeau din vise, căutând cu mâinile plăpânde biberoanele, şefii de birouri îşi criticau, în vis subalternii avansând noi propuneri, scoţând involuntar mâinile de sub cearşafuri. Doar oaza de bună dispoziţie de la Didileaua fremăta ca un vulcan, pe cale de a izbucni mistuitor:

„Ieftineşte, doamne, şi coniacul,
Ca s-ajungă şi să beie tot săracul.
Cu paharul şicu litrul
C-aşa bea mitropolitul!
Ieftineşte, doamne, băutura!”

Nu am apucat să fac un pas peste prag şi, vijelios, a trecut pe lângă mine, ca slobozit din ţeava unui tun, Tedi. Imediat ce fusese pus în libertate se şi făcuse pulbere la Didileaua. Acum, după ce încasase câteva scatoalce după ceafă, graţie unui şut năprasnic, se grăbea, prin uşile batante, direct spre trotuar. Din goana-i precipitată, mi-astrigat:

— Sir, pentru dumnezeu, aşii gazonului nu sunt respectaţi în urbea voastră nenorocită!

Ca să vezi!

Ceva a huruit prelung în stradă. Era coşul de gunoi, smuls de Tedi, în elanul său, din stâlpul unde fusese fixat de angajaţii gospodăriei comunale.

Vacarmul de la Didileaua creştea promiţător în intensitate.

Ca două stane de piatră, Ladislau Gabor şi Claudia

Negrea asistau solemn şi distinşi, dar cu figuri acre, la spectacolul oferit de întreaga suflare de la Didileaua. Strâmbau din nas, scârbiţi, gest ostentativ, prin care se străduiau să demonstreze diferenţa de gusturi dintre ei şi restul consumatorilor.

Liviu Dobrescu lua un interviu, nu ştiu pentru cine, căci niciun organ de presă nu i-ar fi acordat credit, unei puştoaice binecunoscute de miliţie, încercând să o convingă stăruitor că o face „om”. A naibii minciună!

„Ieftineşte, doamne, deţul,
Ca să beie tot drumeţul!
Cu paharul şi cu litrul,
C-aşa bea mitropolitul.
Ieftineşte, doamne, băutura!”

Magda, cu ochiu-i de vultur, m-a prins în colimator şi a zbughit-o de pe genunchii buldozeristului. Probabil îi trecuse prin cap că-i dusesem lipsa.

— Ce plăcere să vă întâlnesc aici, în acest decor feeric şi deconectant! O, domnule locotenent, inima-mi spunea că nu m-aţi uitat şi va veni clipa ferice când veţi fi alături de mine! s-a spânzurat de braţul meu, mai să mă dărâme pe duşumeaua de la Didileaua. Mircea, banii!

— Imediat, iubito! s-a înviorat micuţul, clipind din ochii ce-i antrenau pungile atârnânde.

— Sir, pentru dumnezeu, i-ai banii şi culcă-te cu ea! Tedi apăruse năucit în pragul localului.

— Tedi, eşti un porc! a ciripit vioaie, vag ofensată, Magda.

— Acum sunt, dar când vom rămâne singuri, fără hărmălaia asta de bărbaţi, ai să-mi plângi pe umăr! Sir, mi s-a adresat, dă-te la ea, ce dracu’?

Am trimis-o pe Magda în braţele nevolnicului Mircea, deşi făcea eforturi disperate să-mi demonstreze cât mă iubeşte, iar pe Tedi l-am sfătuit – cum era şi cazul – să se înscrie la cuvânt înainte de a-şi da drumul la flaşnetă.

N-am apucat să-mi continui cursa prin local, când m-am trezit alături cu voinica dizeuză Cleopatra, în ale cărei vederi intrasem pân-la gât. Fremăta plină de draci şi pofte, transpirase, zulufii se lipiseră de tâmplele-i brune. Pielea de pe ea strălucea asemeni suprafeţei unui tun de bronz bine lustruit.

— Coane locotenente, am pentru malale un şpil! s-a străduit să mi se facă utilă.

— Glăsuieşte, copilo! i-am răspuns pe acelaşi ton.

— E secret mare, coane, să moară mama!

— Sunt numai urechi!

— Aici e lume multă, coane!...

— Vorbeşte-mi pe şoptite!

Cleopatra era beată! Chioară! Abia se ţinea pe picioare. Cânta mai mult din reflex, bănuiesc. Didina ne arunca priviri crunte: „O iei în seamă pe ameţita asta, dom’ şef?”, îmi spunea întreaga ei atitudine.

— Coane, ţi-l dau pă criminal! Viu şi teafăr. E ceva ce nu s-a mai pomenit, să moară mama...

— Împachetează-l şi lasă-l la bar! Îl iau când plec! am sfătuit-o fără să clipesc.

— Îţi baţi joc de mine, coane!

— Ei, chiar aşa?!

— Să moară mama, coane, dă nu-ţi dau criminalul pă tavă, zău! a reluat cu însufleţire bahică, nesesizând ironia din ultima replică.

— Hai, divulgă-l!

— E japiţa asta dă Nicolae Stoica! Ce părere ai, coane, e tare poanta, nu?

— Soţul tău? mă arăt surprins.

— Să moară mama dă mint! E criminal, dom’le! Şi hoţ! Face nunţi pă parale ne-nregistrate...

— Cum l-a omorât pe Vasile Lovrin?

— Cu şişul, coane, cu şişul! E mardeiaş, pă cinstea mea, dă mint! E tare, nu?

— Îţi mulţumesc, Cleopatra! Eşti o fată bună, mi-am notat, să ştii! Uite, la el nu m-aş fi gândit! îi joc în strună.

— Coane, leagă-l acum, să am şi eu o bucurie!

— Mă voi strădui! i-am promis formal: era prea beată să o contrazic, ori să-i fac morală pentru efortul ei disperat de a se descotorosi de incomodul soţ, oferit în autobiografie din dispoziţia lui Vasile Lovrin. Contează pe mine!

— Cum aş putea să vă ajut?

— Într-un singur mod: ignoră-mă! Altfel, ţambalagiul va intra la bănuieli! am expediat-o.

— Că bine zici, coane! a convenit, retrăgându-se alături de Didina.

M-am îndreptat, prin puzderia de consumatori dezlănţuiţi, spre masa unde mă aşteptau, asta se citea de pe feţele lor crispate, Claudia şi Ladislau.

— Domnule! m-a invitat, ridicându-se ceremonios, impenetrabilul Ladislau.

— Vă mulţumesc! Rămân doar pentru foarte puţin timp în compania dumneavoastră.

— Sunteţi supărat pentru atitudinea mea insolentă, domnule? mi-a reamintit de stilul elegant în care s-a autodenunţat ca autor al agresiunii împotriva lui Vasile Lovrin, gest teatral şi calculat, căruia nu i-am acordat niciun credit, după cum ştiţi, brunelor!

— E dreptul dumneavoastră să vă apăraţi cum vă convine! Iar eu, voi proceda aşa cum îmi permit dispoziţiunile legilor şi celorlalte acte normative! l-am avertizat, nu cumva să-i treacă prin minte că a condus parada. Cu tovarăşa Claudia Negrea voiam să schimb câteva cuvinte. În interesul serviciului, fireşte!

— Să mă retrag, domnule? s-a ridicat Ladislau de pe scaun.

Claudia i-a venit în întâmpinare, sfătuindu-l să ia loc: nu-şi permitea, spunea ea, să-şi deranjeze prietenii pentru problemele ei personale. Frumos, nimic de zis!

— Domnul locotenent îmi e dator cu un vals. Vă mai amintiţi? s-a referit la promisiunea formulată după coniacul degustat la „Ultimul leu”, înainte de a pleca la Bucureşti.

— Dansez ca o buturugă cariată!

— Asta nu vă împiedică să conduceţi balul! m-a flatat tristă Claudia. Vă cunoaşteţi dumneavoastră mai bine ritmul şi direcţia paşilor, nu vă plâng pentru asta!

Fata era destul de inteligentă, s-o recunoaştem, brunelor. Bănuia ce furtună o aşteaptă.

— Mă voi strădui!

Didina lungea disperată gâtul pe lângă partenera năucită de băutură: „Dom' şef, nu-i pentru matale!" Aş fi vrut să-i strig: „Creola nu, însă valsul – da!" Era dansul meu, brunelor. După atâtea peripeţii, chiar dacă eram complet nepregătit artistic, profesional dispuneam de tot repertoriul.

— De trei ore, de când am sosit în S, am fost supusă unor presiuni îngrozitoare! mi se plânge creola.

— Ei, nu se poate?! fac eu pe naivul. Sunteţi amabilă să-mi explicaţi în ce constau abuzurile pricinuite persoanei dumneavoastră? şi am afişat o mutricică tristă, că– zău – aţi fi lăcrimat de mila mea, brunelor!

— Colegii dumneavoastră m-au „obligat" să dau declaraţii, referitoare la relaţiile mele cu Vasi Lovrin.

— Colegii mei v-au cerut, numai! De obligat, v-a obligat legea, tovarăşa Negrea. Şi nu numai pe dumneavoastră, ci şi pe ei. Colegii mei nu ies din litera legii, vă asigur. Singura deosebire ar fi că ei cunosc legea, pe când dumneavoastră vă este străină, deşi acest motiv nu poate fi invocat în faţa nici unei instanţe! Cunoaşterea legii se prezumă, tovarăşă Negrea! Ce alte „abuzuri" au mai comis colegii mei?

Claudia calcula şansele de a-şi menţine sau epuiza argumentele ce le pregătise pentru a mă învălui, concomitent cu farmecele de care se considera capabilă.

— Am fost amprentată cu un tuş oribil! mi-a arătat, cu mână tragică, degetele şi palmele încă pătate. Sunt murdară pe mâini!

— Nu de acum!

— Ce vreţi să spuneţi?

— Că, pe mâini, v-aţi murdărit mai demult.

— Mă jigniţi!

— Nicidecum: v-am adus la cunoştinţă o realitate pe care

nu o puteţi evita. Colegii v-au amprentat, pentru a stabili ale cui sunt urmele lăsate de persoana care a dereglat circuitul electric al autoturismului antic în momentul când a rămas în faţa locuinţei doamnei Moraru.

— Ce legătură avea acest eveniment cu persoana mea?

— Unul foarte simplu: vă aflaţi la volan, iar autoturismul, brusc, s-a defectat. Specialiştii de la laboratorul criminalistic au stabilit că amprentele găsite în zona de dereglare a circuitelor electrice sunt ale dumneavoastră. Ce aveţi de spus?

— Că, în mod normal, şi amprentele mele se găseau acolo... este, doar, maşina mea, nu?

— O fi! Dar amprentele erau *numai ale* dumneavoastră.

— Cum interpretaţi?

— Simplu: aţi pus la cale un mic sabotaj, astfel încât să nu vă mai continuaţi drumul spre Bucureşti.

— Să admitem că, din *greşeală,* am atins circuitele şi am defectat maşina...

— De ce să admitem, atâta vreme cât avem probe certe?

— Da! convine, schimbându-se la ten. Circuitele s-au dereglat. Asta nu înseamnă că-mi puteţi pune în cârcă o crimă, atâta vreme cât Vasi fusese ameninţat de ţăranii ăia...

— Cu cheia franceză?

— Da!

— Văd că ştiţi cu ce obiect a fost lovit Vasile Lovrin.

— Bănuiam numai.

— Interesantă bănuială! Cert este că acea cheie franceză a fost folosită în timpul atacului...

— De cei doi ţărani...

— Nu, tovarăşă Negrea! Ţăranul Costache – dacă vă interesează numele lui – fiind excesiv tulburat, a uitat-o pe masă, în faţa scaunului unde vă aflaţi, în mod curent, alături de Vasile Lovrin. Reamintiţi-vă: aţi plecat de lângă mine şi v-aţi aşezat pe acel scaun. Aţi revenit după ce aţi introdus cheia franceză în geantă: în acel moment vă încolţise în minte ideea crimei. A realizării crimei, să fim

înţeleşi. Ideea în sine vă rodea de mult!

— Cum puteţi dovedi asta?

— Simplu: prietenii cineaşti, în frunte cu Liviu Dobrescu, întâmplător, absolut întâmplător, au filmat toată scena. Filmul e în fişetul procurorului, în acest moment. Mai aveţi vreo explicaţie?

— Eu nu mi-am lăsat amprentele pe acea unealtă! m-a avertizat palidă, tremurând, Claudia; palmele se înfipseseră în braţele mele, ochii mă fixau cu ură.

— Nu le-aţi lăsat, tovarăşă Negrea, *aveţi dreptate!* am izbucnit în râs. Calculată cum sunteţi deobicei, aţi luat de pe masă batista uitată de Ladislau Gabor. După ce şi-a curăţat obiectivul şi vizorul aparatului de fotografiat. Chiar şi acest amănunt a fost înregistrat pe peliculă, imaginaţi-vă! Aştept alte justificări!

— Sunteţi un individ pervers şi cinic, domnule locotenent!

— Sorry, darling! E o părere personală. Respect părerile personale, chiar dacă ele mă dezavantajează.

Claudia tremura ca o nevăstuică încolţită, fruntea îi coborâse pe umărul meu drept, aparent tandru, în realitate pentru a-şi masca lacrimile de furie. Cozile ca abanosul se striveau între noi... Creola se năruia!

— Ei, şi? Eu am plecat din oraş! Chiar dumneavoastră m-aţi condus la gară, asta n-o puteţi nega!

— Nici prin gând nu-mi trece, darling! am persiflat-o. Ai jucat şi tu o scenă! am devenit fals amabil. Ce ţi-ai zis: şoricelul ăsta de locotenent trebuie adormit cu orice preţ! Şi-mi loveai genunchii cu geanta ta de-o tonă, grea din pricina cheii franceze. Te-ai urcat în tren, m-ai salutat ca pe un mărunţiş oarecare, dar la Albeşti ai coborât şi te-ai întors în S. Darling, e cazul să-ţi povestesc tot ce-ai făcut?

— Nu! Claudia îşi ridicase capul hotărâtă, privindu-mă rece. Arestează-mă, dar nu voi recunoaşte nimic! Nimic, auzi? şi a izbucnit în lacrimi.

— Nici nu-i nevoie, darling!

— L-am iubit, l-am iubit mult, dar situaţia devenise insuportabilă...

Nervii Claudiei cedaseră! Durerea şi otrava acumulate de-a lungul anilor, combinate cu neşansa actului final în raporturile cu Vasile Lovrin, o năruiau pe această brună tânără şi încă frumoasă. Bătrână şi încreţită era conştiinţa ei împovărată de îndelungata existe iţă alături de amantul devenit ruină. Femeia aceasta şi-a rata iremediabil viaţa dintr-un motiv foarte simplu: a pierdut startul, acroşându-se de viaţa lui Vasile Lovrin încă în putere cu zece-doisprezece ani în urmă. Cei mai frumoşi ani ai vieţii şi i-a pierdut alături de el, mulţumită de o existenţă rozã. Nu i-a lipsit nimic. Toate i-au mers din plin, dintr-un anume punct de vedere. Dar timpul a venit să hotărască. Pentru ei, deznodământul purta nota tragicului, făcând necesară intervenţia mea şi a colegilor mei.

— ... situaţia devenise insuportabilă. Voiam să am şi eu viaţa mea, aidoma tuturor celor care au o familie, un viitor...

Brunelor, eu vă stimez sincer, dar – ca un scorpion veritabil – nu agreez emisiunile lacrimogene.

— Tovarăşă Negrea, e miezul nopţii! Mai *dansăm* ori ne vedem de-ale noastre?

— Ce trebuie să înţeleg?

— Aş vrea să vă notaţi că dosarul în care sunteţi implicată, printr-un ciudat capriciu, va avea o viaţă îndelungată... rămâne într-o periculoasă suspensie pentru dumneavoastră! am revenit la plural.

— Spuneţi-mi ce am de făcut? se crampona de mine ca un înecat, înainte de a fi măturat de ultimul val. Fac orice! îmi căuta îngrozită plivirea.

Păcat! O femeie atât de frumoasă... să-şi rateze viaţa cu dezinvoltură neroadă?! Şi zău, brunelor, nici nu bănuiţi cât vă respect, sufeream în mare măsură pentru categoria din care făcea parte Claudia Negrea.

Întreg localul făcea explozie. Cele două dizeuze dezlănţuite: Cleopatra – beată moartă – dar duhnind de talent, neisprăvita, şi Didina în mare formă, luau cu asalt Didileaua. Orchestra le urma furibund, la ţambal trecuse

„marele artist” Nicolae Stoica, în alte împrejurări un dobitoc, dar în *meserie* era dat dracului.

— Încă un rând! Banii, Mircea! ţipa Magda, plonjând ca o minge de la un buldozerist la altul, înlănţuiţi într-un joc nebunesc.

Chefliii consumatori de la Didileaua cântau şi dansau cot la cot cu Didina şi Cleopatra într-o furie oarbă. Dansau şi cântau contabili, responsabili cu protecţia muncii, excavatorişti, ingineri stagiari, casieri, matriţeri, oficianţi de poştă, curieri, gospodine, meşteşugari diverşi, femei de serviciu... împovăraţi, ospătarii nu mai pridideau! Şeful localului îşi pipăia bucuros bărbia: vadul promitea o depăşire fantastică a planului de încasări.

Doar eu şi Claudia Negrea ne târam ca doi melci de apă prin puzderia petrecăreţilor.

— Ce trebuie să fac? mă implora Claudia Negrea disperată. Spune-mi! Te rog! Vrei să-ţi cad în genunchi?

— Ar fi păcat să-ţi strici ciorapii! am revenit şi eu la numărul singular. Să ieşim la aer curat, darling!

Din colţul lui, Ladislau nu ne scăpa din priviri. I-am făcut semn să ne urmeze. S-a conformat cu obişnuita-i eleganţă, traversând localul, uşor şi delicat ca un înotător de performanţă.

— Domnule?!

— Vă anunţ când am nevoie de dumneavoastră!

— Prea bine, domnule! a rămas ţeapăn, strajă în apropierea intrării de la Didileaua, printre zecile de consumatori care – în lipsă de spaţiu – îşi dădeau frâu liber pe trotuar, cântând cum le trecea prin minte.

— Câţi ani voi primi? s-a interesat Claudia.

— Depinde de tine! Şi de Vasile Lovrin.

— Lămuriţi-mă!

— N-ai acţionat cu simţ de răspundere, Claudia! Vasile Lovrin, amantul tău, trăieşte!

Claudia Negrea a ţipat uşor, sprijinindu-se de zidul zguduit de vacarmul infernal de la Didileaua. Ladislau, până atunci impasibil, a tresărit.

— Vasile Lovrin trăieşte! Deocamdată. Dacă va muri, câţi ani vei primi va stabili justiţia. Ţi-a luat apărarea, dar asta nu-ţi va fi de folos dacă moare. Deocamdată ai comis o tentativă de omor, deşi el s-a străduit să ne convingă de faptul că-i un accident personal. Nu uita, darling, dacă moare, se schimbă încadrarea juridică şi declaraţiile lui Vasile Lovrin nu vor mai avea vreo greutate. Mă rog, dosarul nu mai e la mine! Dar dacă va reveni, nu te văd bine.

— Îţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine!

— Te-nşeli! N-am făcut nimic pentru tine. Nici nu mi-aş fi permis! i-am stăvilit avalanşa de mulţumiri. Am făcut-o pentru Vasile Lovrin: cu toate păcatele lui, este un om şi am obligaţia să-i salvez viaţa, pricepi?

— Nu prea.

— Bun sau rău, fiecare om are dreptul la viaţă, darling. Străduieşte-te ca Vasile Lovrin să trăiască. Ajută-l să trăiască. Asta-i şansa ta, ai înţeles?

— Aha! s-a dumirit.

— Dacă în termenul de prescripţie păţeşte ceva, soarta-ţi este pecetluită, ne-am înţeles? Aveţi atâtea relaţii în rândul medicilor. Folosiţi-le, astfel ca Vasile Lovrin să trăiască şi încă... foarte mult. Iar tu, darling, dacă-l vei părăsi, cine ştie dacă nu cumva îşi va modifica declaraţiile? Asta-i! i-am dat de înţeles că valsul nostru s-a isprăvit.

Printr-un ciudat capriciu al soartei, condamnarea Claudiei Negrea era mult mai aspră decât şi-ar fi închipuit: în locul a câţiva ani, pentru tentativă de omor, acum era obligată să stea la mâna unui bătrân dezagreabil şi cu şanse mari de a rămâne infirm. De multe ori, soarta îi pedepseşte pe oameni mai crunt decât legea. Era şi cazul Claudiei Negrea: încă şapte-opt-zece ani trebuia să stea ţintuită lângă un om distrus. Exact aceşti ani încheiau definitiv tinereţea şi maturitatea ei. Libertatea avea să-i revină la bătrâneţe, când nu-i mai servea la nimic.

*

Noaptea, aşezată temeinic în drepturi, naviga cu toate pânzele sus. Acoperind ca o cupolă de satin cernit oraşul din câmpie. La Didileaua dezmăţul continua, consumatorii de nădejde se lansau frenetic pe notele melodiei devastatoare:

„Fă-mă, doamne, director de cramă,
Să beau zilnic câte-o damigeană.
Cu litrul şi cu paharul”...

De-a lungul străzii principale a urbei, un tractor cu remorcă spărgea harnic liniştea nopţii, îndreptându-se spre pod. Câteva mogâldeţe, aşezate în remorcă, se ţineau de obloane, plecându-se temător, să nu fie observaţi de eventualii agenţi de circulaţie. M-au recunoscut:

— Să trăiţi, tovarăşe locotenent!

Erau Costache şi Gică, însoţiţi de neveste. La volan, un tractorist, coleg de fermă, a oprit.

— Dom’ şef, am aflat că v-aţi gândit la noi, amărâţii, că n-aveam nicio vină, fir-ar pielea noastră a dracului, şi ne-aţi scos de la zdup! mi-au mulţumit.

— Băieţi, nu vă dau sfaturi! m-am grăbit să le potolesc avalanşa elogiilor matinale. Trag nădejde că v-a fost învăţătură...

Aici m-am oprit, convins că, dacă-mi continuam tirada, riscam să devin ridicol. Nicio misiune nu-i mai păcătoasă decât aceea de a face morală cuiva sătul de o asemenea „delicatesă”, pentru ca, în final, să-i stabileşti norme de conduită, menite să-l ferească pe viitor. Ca un făcut, atunci când îi dădăceşti mai abitir pe oameni, rezultatul este absolut contrar. Asta-i, brunelor!

I-am salutat cu tot respectul şi le-am promis că le voi face o vizită la noua fermă. Mi-au lăudat-o ca pe o unitate model, de parcă ar fi vrut să mă convingă să mă angajez şi eu acolo: ziduri solide de cărămidă, ateliere mari, moderne, drumuri de câmp asfaltate, dotări excelente, merita să mă deplasez în acea unitate agricolă model. Vremea

vagoanelor-dormitor şi a barăcilor din carton presat trecuse. Acum, ferma lor dispunea de tot ce era necesar pentru condiţii de viaţă şi muncă exemplare celor ce arau adânc amidonul fiecărei felii de pâine. Tanti Rela, Ion Preda, mecanizatorii arhaici, barăcile şi vagoanele-dormitor erau de domeniul amintirii.

Oraşul ofta pe mii de tonuri, ceasornicele trezeau gospodinele, pruncii, şoferii din schimbul unu, precupeţele, gestionarele, casierii îşi încălţau papucii şi-şi descheiau nasturii de la pijamale. Fumătorii atinşi de tabagism îşi manifestau simptomele matinale, tuşind zgomotos în dormitoare şi toalete.

La Didileaua se cânta marşul. Bătut măr, Tedi, cu buzele crăpate şi sângerânde, fusese aruncat iarăşi pe trotuar. Magda, ascunsă la subsuoara buldozeristului, se îndrepta spre un bloc de nefamilişti, din Faţa Crivăii, lăsându-l singur pe neajutoratul Mircea, care mai trăgea doar o vagă speranţă de a intra în atenţia Didinei. În bucătăria localului, Cleopatra – beată criţă – îl înjura pe ţambalagiul consort, Nicolae Stoica. Liviu Dobrescu, fotoreporterul nimănui, ameţit, lua un nou interviu puştoaicei cu cazier bogat, dornică de o cât mai grabnică apariţie pe micul şi marele ecran.

Doar la hotelul nou al oraşului, Muntenia, într-o cameră, Claudia Negrea şi Ladislau Gabor trezeau Bucureştiul monopolizând disperaţi circuitele telefonice, pentru a-şi pune în mişcare numeroasele lor relaţii personale.Mai mulţi medici se ridicau din aşternuturi pentru a pleca degrabă către S, în întâmpinarea lui Vasile Lovrin. Creola Claudia Negrea îşi apăra unica şansă ce-i garanta libertatea, cramponându-se de ea cu firească sălbăticie.

Oraşul, localnicii, turiştii şi alţi cetăţeni aflaţi în tranzit prin S, toţi constituiţi într-un mic univers, porneau, după cum le dictau interesele personale sau de grup, asaltul cotidian.

EPILOG

(Daţi-mi voie să merg la culcare!)

Iertaţi-mi impoliteţea, brunelor! Ard de nerăbdare să stau lungit în pat: recunosc, e cam nefiresc pentru vârsta mea, dar ăsta-i adevărul – abia aştept să staţionez în aşternut. Vine oboseala vrând nevrând, bietul organism te lasă din toate încheieturile, fără să ia în consideraţie anii din buletin, şi nici dorinţa de a fi permanent proaspăt şi zglobiu. Toropeala care m-a apucat, cred, are legătură directă cu mizeria dintre coperţile acestui dosar lipsit de glorie.

Din respect, rămân în fotoliu şi vă destăinui ultimele amănunte din viaţa şi opera personajelor noastre. Daţi-mi voie să-mi scot haina şi să-mi slăbesc niţel cravata. E-o căldură... iar eu, obosit şi înăcrit, ce să mai vorbim? Vă mulţumesc!

Vasile Lovrin trăieşte. Au trecut zece ani de la întâmplările istorisite, dar el încă trăieşte şi nu va da în primire curând. De asta sunt sigur. A rămas imobil, picioarele nu şi le-a mai mişcat niciodată. I-au fost distruşi câțiva centri nervoşi, precis! Vreo şapte ani, Claudia nu s-a mişcat de lângă el, servindu-l cu „devotamentul” la care sunt obligaţi oamenii condamnaţi. A-mbătrânit, pielea i s-a zbârcit, sânii i-au căzut şi-n general a devenit o femeie dură, sătulă de viaţă. Vasile Lovrin, purtat zi de zi şi ceas de ceas într-un cărucior, poate fi văzut prin Cişmigiu şi-n alte

parcuri bucureştene. O vreme l-a plimbat Claudia, în nefericitul ei purgatoriu. Şi-a tăiat pletele, acum e coafată cu bucle mărunte. S-a împlinit simţitor, iar farmecul de altă dată i-a dispărut. Amantul ei a dat în mintea copiilor: instalat în cărucior se entuziasmează şi plânge pentru orice fleac, a devenit insuportabil pentru toţi. După ce a trecut perioada critică, a prescripţiei, destul de lungă pentru a o rata definitiv, Claudia l-a părăsit. I-a luat locul Sica Lovrin, femeia de acoperire din epoca bună a lui Vasile Lovrin. Ea şi soţul ei, bătrâni, îşi duc traiul dintr-o pensie şi aşteaptă trecerea vremii pentru a-şi încheia conturile pe această lume. Dacă stau să mă gândesc bine, nu prea au ce aştepta. Ajuns în mintea copiilor, Vasile Lovrin nu-şi mai aminteşte nici măcar de zilele lui de glorie: ceaţa a coborât peste circumvoluţiunile sale. Copiii l-au părăsit, fără să ajungă prea mare lucru de capul lor. Doar Sica Lovrin, grasă şi toropită, stă ca un ultim martor la îndelungata-i cădere.

Claudia Negrea s-a căsătorit cu Ladislau Gabor. Ea este camerista la un hotel bucureştean, iar el – liftier. Mi-au fost de mare folos cu un an în urmă: Ladislau mi-a purtat geamantanul, iar Claudia mi-a făcut curăţenie în cameră. Le-aş fi dat bacşiş, dar viaţa le plătise destul ca să-i mai jignesc şi eu cu o bancnotă strecurată în buzunar.

Tedi a murit. O vreme s-a ţinut de fusta Claudiei şi a încasat bătaie cu nemiluita de la Ladislau şi de la alte persoane, cine le mai poate şti. Într-o zi, beat criţă, s-a urcat în autoturismul antic, bijuteria aceea de altădată şi a plecat, ca un smintit, pe serpentinele de la Timişul de Sus. A căzut într-o prăpastie şi praful s-a ales de el. Brunelor! S-a făcut zob şi a ars o dată cu maşina preţioasă.

Liviu Dobrescu a ajuns responsabil cu protecţia muncii la o întreprindere; s-ar părea că – fiind guraliv şi insistent – s-a descurcat mai bine.

Cleopatra şi Nicolae Stoica s-au despărţit de mult. Acum îşi împart nunţile şi sindrofiile mărunte, deverul lor a scăzut. Cleopatra, dedată paharului, nu rezistă mai mult de o oră. De la câteva nunţi a plecat cu vânătăi. Viaţa se răzbună în

fel şi chip, brunelor!

Mircea şi Magda au rămas oarecum neschimbaţi: ea se agaţă ca o iederă oriunde găseşte fericirea de moment, iar Mircea plăteşte de îndată, fără să clipească. Tichi şi Nichi sunt mari, îşi au familiile lor. Dar aşa cum nu au fost alături de Magda şi Mircea vreodată, nici nu vor fi. Precis! Oricum, despre tanti Rela îşi amintesc mereu, n-o vor uita nicicând. La fel de precis!

Costache a murit! Gică a îmbătrânit, s-a adus de spate, iar ochii s-au înfundat şi mai mult în orbite. L-am întâlnit de câteva ori la Didileaua, unde-şi vărsa solitar amarul, ca toţi oamenii cu dorul câmpiei. Puterile l-au lăsat, nevastă-sa respiră uşurată! Ce vreţi, toate au un sfârşit.

Până acum, destăinuirile mele, cred, v-au mirat numai. Vin şi cu alte informaţii care, sper, vă vor întrista:Didileaua nu mai există! Avalanşa noilor construcţii a încolţit-o din toate părţile şi, într-o dimineaţă de primăvară, excavatoarele şi buldozerele au transformat într-o amintire localul câmpiei. Câteva zile mai târziu, aceleaşi utilaje măturau de pe suprafaţa pământului locuinţa doamnei Moraru de care ne legasem sufleteşte atât de mult. Bătrâna şi distinsa doamnă, cu mobilele şi zdrenţele într-un camion, a plecat – undeva – spre Constanţa, la nişte rude. În urma ei, oraşul S înainta către periferii cu platoşele noilor blocuri împotriva vântului.

Din lumea enigmelor, ca şi în sport, trebuie să te retragi la timp. Ceea ce s-a întâmplat şi cu mine, căci – fără Didileaua, doamna Moraru şi comp. – viaţa-şi pierdea o bună parte din haz şi mister. De acum, militez pe frontul apărării intereselor particulare, în calitate de avocat. Aşa încât, puteţi apela mai des la serviciile mele, după ce mi-am pus sabia-n cui, brunelor!

*

Deşi n-aş avea multe motive, nu mă simt prea bine. Am pierdut doi dinţi şi mi-au apărut fire de păr alb. Sunt sincer

cu dumneavoastră, după cum vedeţi. Vremea trece peste toată lumea, inclusiv peste un fost detectiv de provincie, indiferent cât l-aţi dori de tânăr şi plin de entuziasm. Ba mă încearcă şi o oboseală nenorocită. Ce vreţi, tuturor ni se *răreşte pielea,* timpul şi evenimentele nu iartă, afurisitele!

Să ştiţi că oferta mea este serioasă! Când aveţi nevoie de un apărător neobosit, apelaţi la mine, şi-mi las baltă toate interesele. Divorţuri, moşteniri, aria calomniei, conflicte de cartier şi alte can-can-uri vă împovărează existenţa? Alergaţi degrabă şi le rezolvăm mintenaş, fiţi pe pace!

Cât o fi ceasul? Precis e târziu, brunelor! Daţi-mi voie să merg la culcare! Nu vă supăraţi pe mine, dragelor. Şi mâine va fi zi! Şi mâine mă aşteaptă alte afaceri ale naibii, pe care dacă veţi fi cuminţi şi ascultătoare, nenea ex-locotenentul, în prezent avocatul Rujan, vi le va aduce prompt la cunoştinţă. Parol! Dar acum e târziu, credeţi-mă. Uite, închid lumina, scot telefonul din priză! În noaptea asta să nu mă sunaţi, riscul este al dumneavoastră.

Asta-i!! Noapte bună, fetelor![1]

[1] Aici se încheie ciclul „Micul infern de la Didileaua”, cuprinzând romanele *Orașul din câmpie, Un caz perfect conturat* și *În drum spre oras.*